UCHWAŁA NR L/357/2023
Rady Gminy Nowogródek Pomorski
z dnia 26 października 2023 r.

w sprawie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Nowogródek Pomorski

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 40 ze zm.) oraz art. 12 ust. 1 i art. 27 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 977 ze zm.), w związku z art. 65 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1688), a także w związku z uchwałą Nr XXXVIII/258/2022 Rady Gminy Nowogródek Pomorski z dnia 23 czerwca 2022 r. w sprawie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Nowogródek Pomorski, uchwala się co następuje:

§1. Uchwala się zmianę studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Nowogródek Pomorski, przyjętego w formie ujednoliconej Uchwałą Nr XXVIII/168/14 Rady Gminy Nowogródek Pomorski z dnia 24 stycznia 2014 r., zwanego dalej „studium".

§2. Integralnymi częściami niniejszej uchwały są:
1) załącznik nr 1 – tekst studium w formie ujednoliconej;
2) załącznik nr 2 – rysunek studium w skali 1:10000 w formie ujednoliconej;
3) załącznik nr 3 – rozstrzygnięcie o sposobie rozpatrzenia uwag do wyłożonego do publicznego wglądu projektu zmiany studium;
4) załącznik nr 4 – zbiór danych przestrzenne utworzonych do zmiany studium.

§3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Nowogródek Pomorski.

§4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy
A. Rutkowska
Angelika Rutkowska

ZAŁĄCZNIK NR 1
do Uchwały Nr L/357/2023
Rady Gminy Nowogródek Pomorski
z dnia 26 października 2023 r.

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY NOWOGRÓDEK POMORSKI

– TEKST STUDIUM –
(w formie ujednoliconej)

(dołączono jako osobne opracowanie)

GMINA NOWOGRÓDEK POMORSKI

STUDIUM
UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

ZAŁĄCZNIK NR 1
DO UCHWAŁY NR ……..
RADY GMINY NOWOGRÓDEK POMORSKI Z DNIA …… 2023 r.

ROK ZAŁOŻENIA 1989
BIURO URBANISTYCZNE spółka z o.o.
UL. GROTTGERA 26/3 · 80-311 GDAŃSK
TEL./FAX (48)(58) 554-84-40
NIP 584-020-36-47 REGON 008049023
KRS 0000093085 KAPITAŁ ZAKŁADOWY 84.000 zł
Tel/fax (58) 554-84-40 tel. (58) 520-92-22, 520-92-23
Mail: urbppp@ppp.gda.pl www.ppp.gda.pl

Z M I A N A N R 1

PROJEKT STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY NOWOGRÓDEK POMORSKI

- opracowany na podstawie Uchwały nr VIII/59/11 Rady Gminy Nowogródek Pomorski z dnia 25 października 2011 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Nowogródek Pomorski w granicach administracyjnych gminy.

- zmiana nr 1 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Nowogródek Pomorski, zwana dalej „Studium", została opracowana na podstawie Uchwały Nr XXXVIII/258/2022 Rady Gminy Nowogródek Pomorski z dnia 23 czerwca 2022 r. w sprawie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Nowogródek Pomorski.

ZESPÓŁ AUTORSKI

Projekt studium wykonany został w latach 2012 - 2013 we współpracy z Wójtem Gminy Nowogródek Pomorski oraz Urzędem Gminy w Nowogródku Pomorskim przez zespół autorski Biura Urbanistycznego PPP sp. z o.o. w Gdańsku w następującym składzie:

- mgr inż. arch. Aleksandra Piskorska - główna projektant,
- mgr inż. Michał Ruth,
- mgr Katarzyna Hrynkiewicz,
- mgr Maciej Mach.

ZESPÓŁ AUTORSKI
zmiana nr 1

Projekt studium wykonany został w latach 2022 – 2023 we współpracy z Wójtem Gminy Nowogródek Pomorski oraz Urzędem Gminy w Nowogródku Pomorskim przez Studio Urbanistyczne MB Magdalena Biernacka:

- mgr Magdalena Biernacka – główny projektant,
- mgr Jan Biernacki - projektant,
- mgr Bartosz Kołodziejczak - prognoza oddziaływania na środowisko,
- mgr Magdalena Biernacka – bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę.

ZAWARTOŚĆ OPRACOWANIA

SPIS TREŚCI

WSTĘP ... 6
OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY ... 9
SCHEMAT NR 1 POŁOŻENIE GMINY NA TLE PODZIAŁU ADMINISTRACYJNEGO KRAJU; ... 9
SCHEMAT NR 2 PODZIAŁ GMINY NA SOŁECTWA ... 10
SCHEMAT NR 3 PODZIAŁ NA OBRĘBY GEODEZYJNE ... 11
CZĘŚĆ I - SYNTEZA UWARUNKOWAŃ ... 12
1. Uwarunkowania wynikające z planu zagospodarowania przestrzennego woj. zachodniopomorskiego ... 13
2. Uwarunkowania wewnętrzne ... 17
2.1. Uwarunkowania demograficzne ... 17
2.2. Struktura użytków w gminie Nowogródek Pomorski ... 18
2.3. Struktura własności gruntów w gminie Nowogródek Pomorski ... 19
SCHEMAT NR 4 STRUKTURA WŁASNOŚCI GRUNTÓW ... 20
2.4. Charakterystyka środowiska przyrodniczego ... 21
2.4.1. Warunki geomorfologiczne i rzeźba terenu ... 21
2.4.2. Budowa geologiczna ... 21
2.4.3. Zasoby wodne ... 21
2.4.4. Warunki glebowe ... 22
SCHEMATNR 5 WARUNKI GLEBOWE ... 23
2.4.5. Lasy, lasy ochronne ... 24
2.4.6. Udokumentowane złoża kopalin ... 25
SCHEMATNR 6. SUROWCE NATURALNE ... 26
2.5. Główne funkcje na obszarze gminy Nowogródek Pomorski ... 27
2.5.1. Leśnictwo, leśna przestrzeń produkcyjna ... 27
2.5.2. Rolnictwo, rolnicza przestrzeń produkcyjna ... 27
2.5.3. Rybactwo ... 28
2.5.4. Turystyka ... 28
2.6. Warunki i jakość życia mieszkańców ... 29
2.6.1. Wyposażenie w usługi publiczne ... 29
2.6.2. Rekreacja i wypoczynek ... 30
2.6.3. Cmentarze ... 31
2.6.4. Inne usługi ... 31
2.7. Uwarunkowania historyczno - kulturowe krajobrazu gminy ... 31
2.7.1. Zarys historii obszaru gminy ... 31
2.7.2. Zasoby krajobrazu kulturowego na terenie gminy Nowogródek Pomorski ... 35
2.7.4. Stan zachowania historycznego krajobrazu kulturowego ... 37
CZĘŚĆ II - KIERUNKI ROZWOJU GMINY NOWOGRÓDEK POMORSKI ... 38
1. Kierunki zmian w strukturze przestrzennej oraz przeznaczeniu terenów ... 39
1.1. Cele rozwoju gminy ... 39
1.2. Kierunki zmian w przeznaczeniu terenów ... 39
1.2.1. Kierunki rozwoju osadnictwa, usług turystycznych, rekreacji indywidualnej ... 39
1.2.2. Kierunki rozwoju funkcji przemysłowych i usługowych ... 40
1.2.3. Rozwój produktu turystycznego w ramach inicjatywy pod nazwą "Pomorski Krajobraz Rzeczny" ... 40
1.2.4. Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii ... 40
1.2.5. Powierzchniowa eksploatacja kopalin ... 42
1.2.6. Zasady lokalizacji obiektów inwentarskich dla przemysłowego chowu lub hodowli zwierząt ... 42
1.3. Kierunki zmian w zagospodarowaniu przestrzennym poszczególnych wsi ... 42
1.3.1. Chocień ... 42
1.3.2. Giżyn ... 43
1.3.3. Golin ... 43
1.3.4. Karsko ... 43
1.3.5. Kinice: ... 44
1.3.6. Nowogródek Pomorski ... 45

1.3.7. Parzeńsko 46
1.3.8. Rataje 46
1.3.9. Rokitno 46
1.3.10. Sumiak i Karlin 46
1.3.11. Świątki 47
1.3.12. Trzcinna 47
1.3.13. Ulejno 48
1.4. Wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów 49
1.5. Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej 49
1.6. Zagrożenie powodzią 49
SCHEMATNR 7. TERENY PODMOKŁE 52
1.7. Pozostałe obszary problemowe 53
2. Kierunki ochrony przyrody i krajobrazu 54
2.1. Formy ochrony przyrody i krajobrazu na terenie gminy Nowogródek Pomorski 54
2.2. Ochrona krajobrazu 54
2.3. Obszary NATURA 2000 55
2.4. Pomniki przyrody 55
2.5. Użytki ekologiczne 56
2.6. Obszary cenne przyrodniczo 59
2.7. Miejsca rozrodu gatunków chronionych 59
2.8. Projektowany rezerwat przyrody 59
3. Ochrona dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej 61
3.1. Rodzaje zabytków podlegających ochronie 61
3.2. Zasady ochrony krajobrazu kulturowego gminy 61
3.3. Obiekty i obszary wpisane do rejestru zabytków województwa zachodniopomorskiego 63
3.4. Ochrona obiektów ujętych w gminnej ewidencji zabytków 63
3.5. Strefy ochrony konserwatorskiej zabytkowych układów przestrzennych lub ich fragmentów 65
3.6. Zabytkowe założenia zieleni komponowanej 65
3.7. Ochrona dziedzictwa archeologicznego 68
3.8. Gminny program opieki nad zabytkami 70
4. System transportowy gminy Nowogródek Pomorski 73
SCHEMATNR 8 - ISTNIEJĄCY UKŁAD DROGOWY WG KATEGORII DRÓG. 73
4.1. Układ drogowy 74
4.1.1. Drogi krajowe 74
4.1.2. Drogi wojewódzkie 74
4.1.3. Drogi powiatowe 74
4.1.4. Drogi gminne 75
4.1.5. Kierunki rozwoju sieci drogowej 75
4.2. Linie kolejowe 75
SCHEMAT NR 9 - PODSTAWOWY UKŁAD DROGOWY GMINY 76
4.3. Trasy rowerowe 77
5. Infrastruktura techniczna 77
5.1. Zaopatrzenie w wodę 77
SCHEMAT NR 10 - SYSTEM ZAOPATRZENIA W WODĘ 80
5.2. Odprowadzanie ścieków komunalnych 79
5.2.1. Istniejący system odprowadzania ścieków komunalnych 79
5.2.3. Aglomeracje ściekowe. 79
5.2.4. Kierunki rozwoju systemów odprowadzania ścieków komunalnych 82
SCHEMAT NR 11 - SYSTEM ODPROWADZANIA ŚCIEKÓW KOMUNALNYCH 86
5.3. System odprowadzania wód opadowych. 87
5.4. Melioracje wodne 87
SCHEMAT NR 12 - WODY POWIERZCHNIOWE I MELIORACJE 88
5.5. Zaopatrzenie w energię cieplną. 89
5.6. Zaopatrzenie w paliwa gazowe 89
5.7. Zaopatrzenie w energię elektryczną 90

SCHEMATNR 13 - SYSTEM ZAOPATRZENIA W ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ....92
5.8. Gospodarka odpadami....93
5.9. Kierunki rozwoju infrastruktury telekomunikacyjnej....94
6. Polityka planistyczna gminy....94
6.1. Sytuacja planistyczna....94
6.1.1. Plany obowiązujące....94
6.1.2. Plany w toku....97
6.2. Obszary dla których sporządzenie planu jest obowiązkowe....97
6.3. Obszary dla których gmina zamierza sporządzić plan....97
CZĘŚĆ III - ANEKSY DO STUDIUM....98
ANEKS NR 1: GMINNA EWIDENCJA ZABYTKÓW NA TERENIE GMINY NOWOGRÓDEK POMORSKI....99

CZĘŚĆ GRAFICZNA STUDIUM

- **ZAŁĄCZNIK NR 1**. STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY NOWOGRÓDEK POMORSKI - **skala 1:10 000**.

WSTĘP

Opracowanie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Nowogródek Pomorski, zwane w dalszej części dokumentu Studium, jest wypełnieniem ustawowego obowiązku określenia polityki przestrzennej, w tym zasad zagospodarowania przestrzennego terenu gminy. Zgodnie z art. 3 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, opracowanie studium jest zadaniem własnym gminy, realizowanym przez Wójta na mocy ustawy o samorządzie gminnym. Formalny zakres i tryb pracy nad Studium określa ustawa z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity Dz. U. z 2012r. poz. 647 z późn. zm.).

Studium jest zmianą dokumentu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Nowogródek Pomorski, przyjętego uchwałą nr XXX/185/2006 przez Radę Gminy Nowogródek Pomorski w dniu 12 kwietnia 2006 roku, zmienionego w części uchwałą nr VIII/42/07 Rady Gminy w Nowogródku Pomorskim z dnia 11 czerwca 2007 roku, polegającą na aktualizacji polityki przestrzennej na terenie całej gminy Nowogródek Pomorski.

Zmiana nr 1 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Nowogródek Pomorski, zwana dalej „Studium", została opracowana na podstawie Uchwały XXXVIII/258/2022 Rady Gminy Nowogródek Pomorski z dnia 23 czerwca 2022 r., polegającej na wprowadzenia korekt dotyczących przesądzeń kierunkowych do dokumentu przyjętego uchwałą Nr XXVIII/168/14 Rady Gminy Nowogródek Pomorski z dnia 24 stycznia 2014 r. poprzez zmianę:
1) wybranych obszarów wskazanych na załączniku graficznym stanowiącym integralną część uchwały intencyjnej,
2) terenów, na których dopuszcza się lokalizację elektrowni wiatrowych o mocy powyżej 100kV (zgodnie z obowiązującymi planami), oznaczone na obowiązującym rysunku studium w skali 1:10000;
3) izofony 45 db - strefa dopuszczalnego poziomu hałasu w środowisku powyżej 45 db, którego źródłem nie są drogi lub linie kolejowe - oznaczone na obowiązującym rysunku studium w skali 1:10000;
4) izofony 40 db - strefa dopuszczalnego poziomu hałasu w środowisku powyżej 40 db, którego źródłem nie są drogi lub linie kolejowe - oznaczone na obowiązującym rysunku studium w skali 1:10000.

Uwarunkowania przyrodnicze i ich wzajemne powiązania dotyczące przedmiotowych obszarów zostały zamieszczone w opracowaniu ekofizjograficznym podstawowym sporządzonym na potrzeby Studium w 2014 r. Z kolei bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę, stanowi obowiązkowe opracowanie przy kształtowaniu polityki przestrzennej gminy. Ponadto na potrzeby zmiany Studium została sporządzona prognoza oddziaływania na środowisko ustaleń zmiany Studium, zgodnie z zapisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 1094 ze zm.).

Zgodnie z §8 ust 1, 2 i 3 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 17 grudnia 2021 r. – w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, zmiana Studium polegająca na uzupełnieniu Studium o pojedyncze ustalenia na stronach 2, 6, 39, 40, 41, 43, 44, 47, 48, 49, 61, 68 została wprowadzona w formie ujednoliconego projektu Studium z wyróżnieniem zmian kolorem czerwonym w tekście oraz odpowiednią sygnaturą na rysunku.

Dla całego tekstu Studium wykonano prace redakcyjne (formatowanie), bez ingerowania w treść zapisów dokumentu.

Źródła informacji, wykorzystane materiały

1. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Nowogródek Pomorski – uchwała nr XXX/185/2006 Rady Gminy w Nowogródku Pomorskim z dnia 12.04.2006r, zmienione uchwałą nr VIII/42/07 Rady Gminy w Nowogródku Pomorskim z dnia 11.06.2007r. , opracowane przez zespoły autorskie:
   - Zespół autorski Studium z 2006r. w składzie: mgr inż. Jerzy Urban, mgr Bogusława Rożyńska, inż. Mieczysław Jaszczyk, mgr Zofia Ryter – Przybylska, techn. Marek Wiśniewski, techn. Mirosław Izdebki
   - Zespół autorski zmiany studium z 2007 r. w zakresie wyznaczenia terenów pod eksploatację kruszywa naturalnego w składzie: mgr Marcin Englert, mgr Jarosław Jerzyński.

2. Uwarunkowania wynikające z zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych zostały sformułowane na podstawie obowiązujących dokumentów, tj.:

2.1. Planu zagospodarowania przestrzennego województwa zachodniopomorskiego - uchwała Nr XLV / 530 / 10 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 19 października 2010 r. oraz wniosku Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego , stanowiącego załącznik do uchwały nr 1028/12 Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 20 czerwca 2012r. w sprawie złożenia wniosku do zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Nowogródek Pomorski.

2.2. Prawa miejscowego i przepisów odrębnych:

A. Uchwała nr XXXII/375/09 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 15 września 2009r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Zach. Nr 66, poz. 1804 ze zm.)., zmieniona uchwałą nr XXXIV/408/09 Sejmiku Województwa zachodniopomorskiego z dnia 22 grudnia 2009 roku w sprawie zmiany uchwały w sprawie obszarów chronionego krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2010r. Nr 10, poz. 196) oraz Uchwała Nr XXVI/361/13 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 25 czerwca 2013 r. (Dz. U. Woj. Zach. z 2013r., poz. 2753) zmieniająca uchwałę Nr XXXII/375/09 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 15 września 2009 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu.

3. Analiza zasobów dziedzictwa kulturowego gminy opiera się na następujących źródłach:

A. „Studium krajobrazu kulturowego Gminy Nowogródek Pomorski" wykonane przez Biuro Dokumentacji Zabytków w Szczecinie 2001r.; mgr Maria Witek i mgr inż. arch. Aleksandra Hamberg - Federowicz (w części dotyczącej Nowogródka Pomorskiego jako historycznego układu miejskiego) oraz zespół pracowników Biura Dokumentacji Zabytków w Szczecinie'
B. Gminny Program Opieki nad Zabytkami dla Gminy Nowogródek Pomorski na lata 2009-2013, opracowanie mgr Agnieszka Dębska – Uchwała nr XXVIII/203/09 Rady Gminy Nowogródek Pomorski z dnia 16.11.2009r.;
C. Gminna ewidencja zabytków, ujęta w Gminnym programie opieki nad zabytkami dla Gminy Nowogródek Pomorski na lata 2009-2013,
D. Lista stanowisk archeologicznych zlokalizowanych na terenie gminy Nowogródek Pomorski – załącznik nr 3 do pisma nr DZ-4142/96/AR/KM/2010 Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Szczecinie.

4. Środowisko przyrodnicze

A. Opracowanie ekofizjograficzne do Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Nowogródek Pomorski, Regionalne Biuro Gospodarki Przestrzennej Województwa Zachodniopomorskiego, Szczecin, październik 2003,
B. Waloryzacja przyrodnicza gminy Nowogródek Pomorski (Biuro Konserwacji Przyrody, Szczecin 2002r.
C. Waloryzacja przyrodnicza województwa zachodniopomorskiego (Biuro Konserwacji Przyrody, Szczecin 2010r.),
D. Gminny Program Ochrony Środowiska dla Gminy Nowogródek Pomorski na lata 2005- 2007, 2008 – 2020, Gorzów Wielkopolski, styczeń 2005,
E. Aktualizacja Gminnego Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Nowogródek Pomorski na lata 2011- 2014 z perspektywą na lata 2015-2018, Eko-precyzja, wrzesień 2010,
F. Stan środowiska w województwie zachodniopomorskim w roku 2010, WIOŚ Szczecin 2010;
G. Roczna ocena jakości powietrza dla województwa zachodniopomorskiego. Raport za rok 2010, WIOŚ Szczecin;
H. Informacja o stanie środowiska w Powiecie Myśliborskim w 2010 roku, WIOŚ w Szczecinie, wrzesień 2011 r.
I. Powiatowy program ochrony środowiska dla powiatu myśliborskiego na lata 2004 – 2007 z perspektywą na lata 2008- 2011,
J. Informacja o stanie środowiska w Powiecie Myśliborskim w 2010 roku, WIOŚ w Szczecinie, wrzesień 2011 r.

5. Infrastruktura techniczna

A. Koncepcja programowa: Kanalizacja sanitarna w Gminie Nowogródek Pomorski, Gorzów Wielkopolski, lipiec 2004r.;
B. Projekt budowlany: Kanalizacja sanitarna grawitacyjno-tłoczna z przyłączami, aglomeracja Myślibórz, czerwiec 2010r.;

C. Projekt budowlany: Kanalizacja sanitarna grawitacyjno-tłoczna z przyłączami, aglomeracja Karsko, miejscowość Kinice;
D. Projekt budowlany: Kanalizacja sanitarna grawitacyjno-tłoczna z przyłączami, aglomeracja Karsko, miejscowość Karsko, czerwiec 2010r.;
E. Projekt budowlany: Kanalizacja sanitarna grawitacyjno-tłoczna z przyłączami w miejscowości Golin, Jenin, styczeń 2010r.;
F. Projekt budowlany: Oczyszczalnia ścieków w Golinie, Jenin, październik 2010 r.;
G. Projekt budowlany: Sieć wodociągowa na trasie Karsko – Nowogródek Pomorski – Kolonia Nowogródek – Karlin, Jenin, maj 2010r.;
H. Projekt budowlany: Modernizacja stacji uzdatniania wody w Karsku, gmina Nowogródek Pomorski, Jenin, kwiecień 2011 r.
I. Projekt budowlany: Sieć wodociągowa w gminie Nowogródek Pomorski, październik 2012r.;

6. Sytuacja planistyczna
   A. Decyzje o warunkach zabudowy i lokalizacji inwestycji celu publicznego wydane w latach 2009-2012
   B. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego obowiązujące na terenie gminy Nowogródek Pomorski
   C. Plany odnowy wsi
      - ✓ Uchwała nr VIII/58/11 Rady Gminy Nowogródek Pomorski z dnia 25 października 2011 r. w sprawie zatwierdzenia Planu Odnowy Miejscowości Kinice
      - ✓ Uchwała Nr XXX/218/10 Rady Gminy Nowogródek Pomorski z dnia 25 lutego 2010 r. w sprawie zatwierdzenia Planu Odnowy Miejscowości Karsko
      - ✓ Uchwała Nr XXX/219/10 Rady Gminy Nowogródek Pomorski z dnia 25 lutego 2010 r. w sprawie zatwierdzenia Planu Odnowy Miejscowości Świątki
      - ✓ Uchwała Nr XXXII/232/10 Rady Gminy Nowogródek Pomorski z dnia 21 kwietnia 2010 r. w sprawie zatwierdzenia Planu Odnowy Miejscowości Trzcinna

7. Inne materiały
   A. Krajowy Program Oczyszczania Ścieków, zatwierdzony został przez Rząd RP w dniu 16 grudnia 2003 r
   B. Plan gospodarki odpadami dla województwa zachodniopomorskiego na lata 2009 – 2012 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2013-2018, Województwo Zachodniopomorskie, Wydział Rolnictwa i Ochrony Środowiska, Szczecin 2009;
   C. Polityka ekologiczna Państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016, która została przyjęta uchwałą Sejmu Rzeczpospolitej Polskiej z dnia 22 maja 2009 r. w sprawie przyjęcia dokumentu „Polityka ekologiczna Państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016 (M.P. Nr 34, poz. 501);
   D. Aktualizacja Programu Małej Retencji do 2015 roku na terenie województwa zachodniopomorskiego wraz z planem realizacyjnym 1 etapu, Zachodniopomorski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Szczecie, Szczecin, listopad 2008r.
   E. Plan gospodarki wodami dla obszaru dorzecza Odry, projekt, Kraków 2008;
   F. Plan gospodarki wodami dla obszaru dorzecza Warty, Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu, listopad 2006;
   G. Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2007-2013, Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007 – 2013, wersja 3.0

OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY

- Położenie - Gmina Nowogródek Pomorski leży we wschodniej części powiatu myśliborskiego, znajdującego się w południowo – zachodniej części województwa zachodniopomorskiego. Od zachodu i północy sąsiaduje z gminą Myślibórz, od wschodu z gminą Barlinek. Południową i południowo – zachodnią granicę stanowi granica województw zachodniopomorskiego i lubuskiego, wzdłuż której gmina Nowogródek Pomorski sąsiaduje z gminami Kłodawa i Lubiszyn (powiat gorzowski). Granice administracyjne gminy Nowogródek Pomorski na przeważającej długości są granicami sztucznymi, biegnącymi w obrębie użytków rolnych i kompleksów leśnych. Na niewielkich odcinkach granicę stanowią naturalne wydzielenia, którymi są fragmenty koryta rzeki Marwicy i linii brzegowej jezior: południowy brzeg jeziora Sulimierskiego, północny brzeg jeziora Rokitno, wschodni i północny brzeg jeziora Karskie Małe, południowy brzeg jeziora Ściegienko, wschodni brzeg jeziora Kozie.
- Ludność 3.582 osoby - wg stanu na dzień 31.12.2011r. W ciągu ostatnich 10 lat liczba ludności wzrosła o 232 osoby, tj. ok. 7%. Wg stanu na dzień 31.12.2011r. w Nowogródku Pomorskim wraz z Kolonią mieszkało 565 osób, a największą miejscowością jest Karsko - 1248 mieszkańców.
- powierzchnia – ok. 146 km2, Gmina charakteryzuje się bardzo wysokim stopniem zalesienia (ok. 45 % powierzchni gminy).
- Gmina Nowogródek Pomorski jest gminą rolniczą, gospodarka żywnościowa jest jej podstawową funkcją.

SCHEMAT NR 1 POŁOŻENIE GMINY NA TLE PODZIAŁU ADMINISTRACYJNEGO KRAJU;

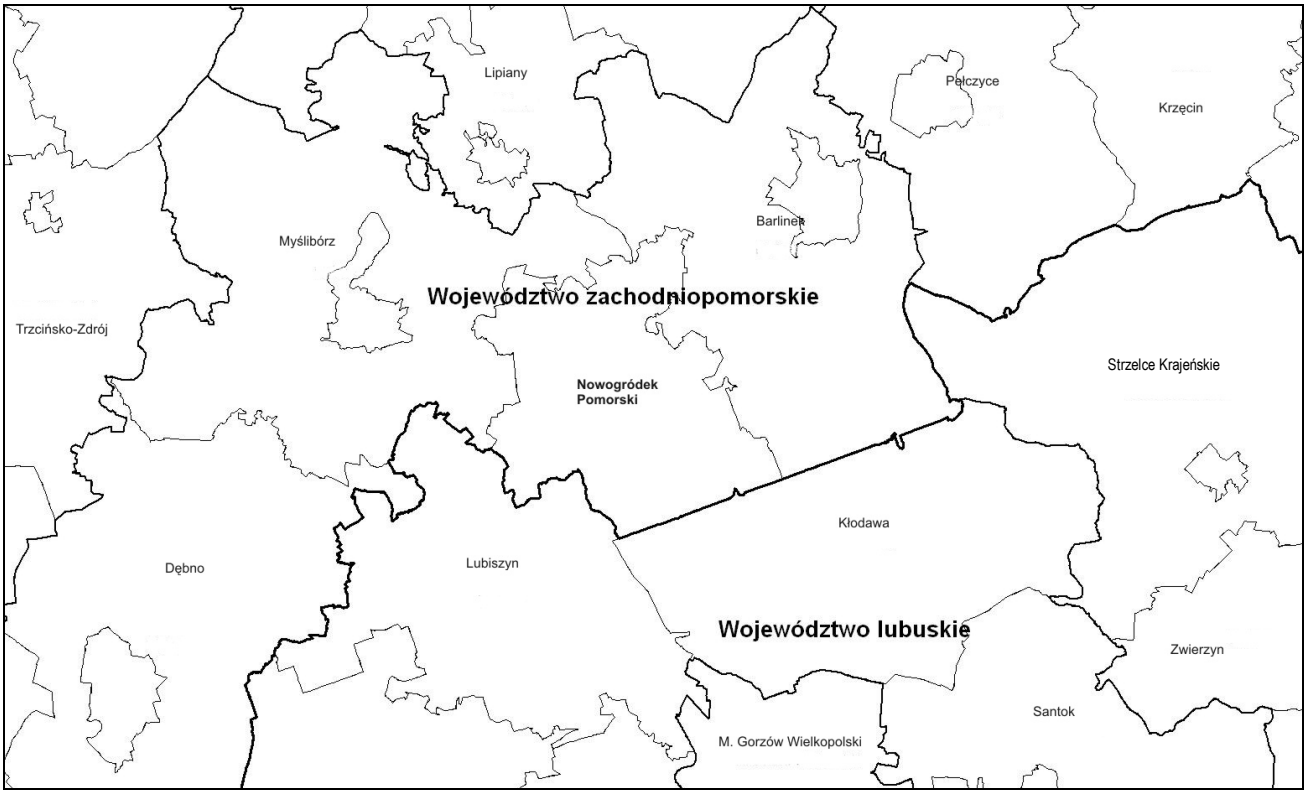

- W zakresie obsługi poziomu ponadgminnego gmina znajduje się w zasięgu Myśliborza i Barlinka. Usługi podstawowe koncentrują się we wsiach Nowogródek Pomorski i Karsko, ale część wsi na terenie gminy znajduje się bezpośrednio w obszarze oddziaływania Myśliborza i Barlinka. Wsie o funkcji rekreacyjnej: Kinice, Parzeńsko, Ulejno.
- Sieć osadnicza: Na obszarze gminy położone są 23 miejscowości w 10 sołectwach:
  1) sołectwo Giżyn;
  2) sołectwo Nowogródek Pomorski, obejmujące: Kolonię Nowogródek, Pachocino i Nowogródek Pom.;
  3) sołectwo Rokitno;

4) sołectwo Trzcinna obejmujące wsie: Chocień, Rataje, Smolary, Smólsko, Somin, Trzcinna;
5) sołectwo Sumiak, obejmujące wsie Karlin, Sumiak;
6) sołectwo Golin, obejmujące wsie Golin, Sołacz;
7) sołectwo Karsko, obejmujące wsie Karsko i Lipin;
8) sołectwo Świątki;
9) sołectwo Kinice, obejmujące wsie Kinice i Ulejno;
10) sołectwo Parzeńsko, obejmujące wsie Parzeńsko, Ławin i Stawno.

SCHEMAT NR 2 PODZIAŁ GMINY NA SOŁECTWA

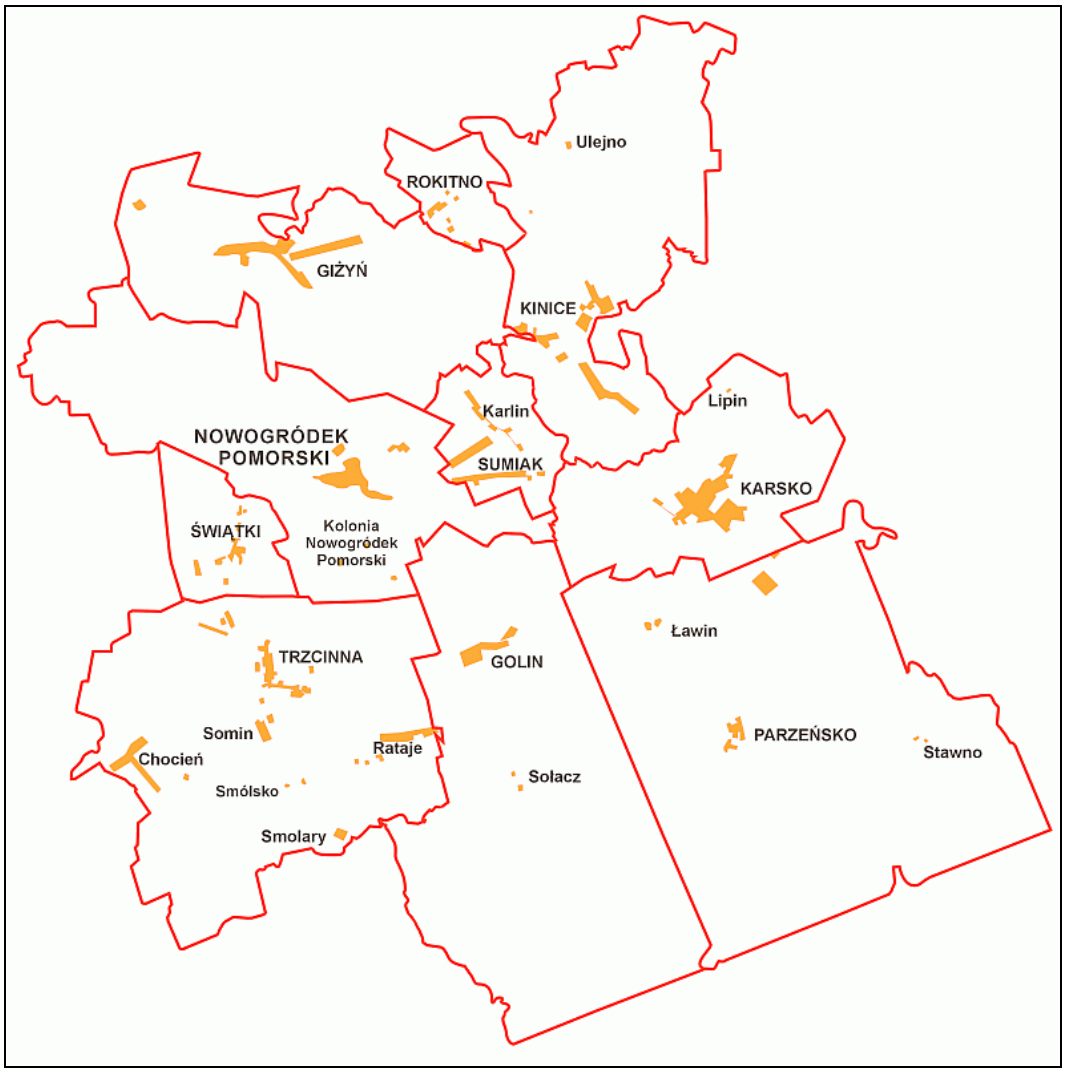

- gmina Nowogródek Pomorski leży na granicy Pojezierza Myśliborskiego – część północna - i Równiny Gorzowskiej – część południowa (Kondracki 2002). Rzeźba terenu została ukształtowana przez lądolód skandynawski oraz procesy z nim związane. Ukształtowanie obszaru gminy charakteryzuje pasmowym układem głównych jednostek geomorfologicznych. Są to: równina sandrowa, strefa moreny czołowej oraz równina moreny dennej.
- Na obszarze gminy Nowogródek Pomorski znajduje się 9 jezior o powierzchni powyżej 1 ha. Konfiguracja terenu urozmaicona, krajobraz pagórkowaty, charakterystyczne jest również występowanie wielu jezior, oczek wodnych rozrzuconych na całym obszarze; największym zbiornikiem wodnym jest jezioro Karskie Wielkie.
- Na terenie gminy Nowogródek Pomorski największą powierzchnię zajmują lasy oraz grunty zadrzewione i zakrzewione – jest to ponad 45% powierzchni gminy. Użytki rolne stanowią drugą grupę użytków co do wielkości zajmowanej powierzchni – ponad 43%.

- zwarty kompleks leśny w południowej części gminy stanowi fragment zachodniej części rozległego obszaru leśnego zwanego Puszczą Barlinecką, rozciągającą się na obszarze zlewni rzek Kłodawki i Santocznej. Puszcza Barlinecka stanowi ważne ogniwo w tworzeniu sieci „zielonych płuc" w północno – zachodniej Polsce.
- Przez gminę przechodzi droga krajowa S 3 – Świnoujście - Szczecin – Zielona Góra – Jelenia Góra;
- przez wschodnią część gminy przebiega napowietrzna linia wysokiego napięcia [110 kV] relacji Gorzów – Mostkowo [gm. Barlinek].

Obszar gminy Nowogródek Pomorski dzieli się na 8 obrębów geodezyjnych.

- 001 Rokitno
- 002 Kinice
- 003 Giżyn
- 004 Nowogródek Pomorski
- 005 Sumiak
- 006 Karsko
- 007 Świątki
- 008 Trzcinna

SCHEMAT NR 3 PODZIAŁ NA OBRĘBY GEODEZYJNE

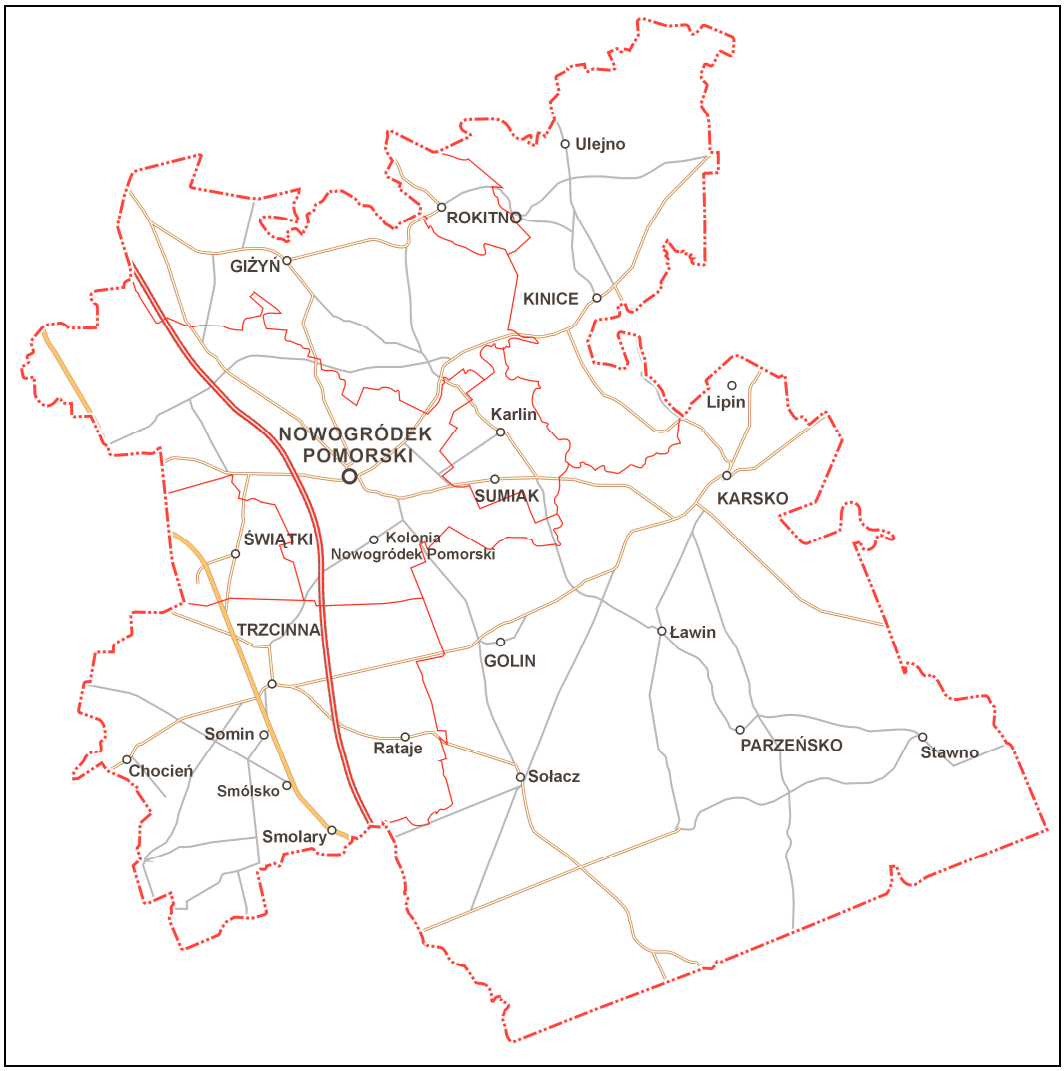

CZĘŚĆ I - SYNTEZA UWARUNKOWAŃ

1. Uwarunkowania wynikające z planu zagospodarowania przestrzennego woj. zachodniopomorskiego

Na podstawie Uchwały Nr 1028/12 Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 20 czerwca 2012 r. ZARZĄD WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO wnioskuje o wprowadzenie do w/w zmiany Studium ustaleń oraz zaleceń zawartych w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego zatwierdzonym uchwałą Nr XLV/530/10 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 19 października 2010 r. w zakresie:

1) Zachowania walorów przyrodniczych środowiska, determinujących jego funkcje i przeciwdziałanie negatywnym skutkom antropopresji:
Ustalenia:

- zachowanie odmienności typów krajobrazów: ochrona krajobrazów na terenach silnej antropopresji, a w szczególności na obszarach pojezierzy i w kompleksach leśnych,
- rozwój turystyki, w tym agroturystyki w oparciu o istniejące i proponowane obszary chronione i jeziora.

Zalecenie: tworzenie warunków sprzyjających funkcjonowaniu korytarz ekologicznych,

2) Ochrony i racjonalnego korzystania z zasobów wód powierzchniowych i podziemnych:
Ustalenie: spowolnienie odpływu wód poprzez realizację programu małej retencji,
Zalecenia:

- wykorzystanie naturalnych obniżeń i oczek wodnych do zwiększenie retencji wód w obszarach zurbanizowanych,
- odtworzenie i ochrona istniejących systemów wodno-błotnych w celu polepszenia stosunków wodnych,
- renaturyzacja dolin rzecznych w celu poprawy biologicznej jakości wód, odtworzenia bioróżnorodności, odtworzenia drożności korytarzy ekologicznych i możliwości rozwoju turystki,

3) Ochrona i racjonalne wykorzystanie gleb:
Zalecenia:

- poprawa glebowych stosunków wodnych,
- wprowadzenie zadrzewień śródpolnych służących ochronie gleb przed erozją wietrzną, poprawie stosunków mikroklimatycznych i biocenotycznych,

4) Ochrony i powiększania powierzchni obszarów leśnych oraz zadrzewień:
Ustalenie: zwiększenie powierzchni lasów w wyniku realizacji Krajowego Programu Zwiększenia Lesistości,
Zalecenie: stopniowa przebudowa drzewostanów w celu dostosowania struktury lasu do istniejących warunków siedliskowych,

5) Wykorzystania kopalin uwzględniającego potrzeby gospodarcze oraz ochronę środowiska:
Zalecenia:

- rekultywacja i rewitalizacja obszarów poeksploatacyjnych,
- likwidacja i rekultywacja nielegalnych wyrobisk,

6) Przeciwdziałania niekorzystnym zmianom klimatycznym oraz ograniczenia emisji zanieczyszczeń do atmosfery:
Zalecenia:

- rozwiązania akustyczne w planowaniu przestrzennym dostosowane do warunków otoczenia,
- ograniczenia emisji zanieczyszczeń powietrza pochodzących ze spalania węgla,

7) Wzmacnianie potencjału demograficznego województwa i poprawy jakości życia mieszkańców:
Zalecenie: zapewnienie dostępności do sytemu przedszkolnego, pomoc dla matek w powrotach do pracy.

8) Ochrona i kształtowanie ładu przestrzennego:
Ustalenie: konsekwentna realizacja ustaleń dokumentów planistycznych samorządów terytorialnych w celu kształtowania spójnego wizerunku miejscowości,
Zalecenie: wykonanie studiów krajobrazowych dla planowanych lokalizacji inwestycji wielkokubaturowych, wielkoprzestrzennych, wielkopowierzchniowych, urządzeń infrastruktury technicznej (naziemne sieci inżynieryjne, wieże anten telekomunikacyjnych, wieże elektrowni wiatrowych) w celu określenia ich wpływu na krajobraz kulturowy i przyrodnicze,

9) Wykorzystania potencjału rolniczej przestrzeni produkcyjnej województwa do rozwoju gospodarki żywnościowej i produkcji specjalistycznej:
Zalecenie: ograniczenie lokalizacji nowych wielkostadnych ferm chowu i hodowlanych na obszarach pojezierzy i na obszarach objętych dyrektywą azotanową i fosforanową,

10) Wykorzystania potencjału turystycznego województwa jako czynnika rozwoju gospodarczego i społecznego:
Ustalenie: zapewnienie publicznego dostępu do brzegów rzek i jezior, ograniczenie ich zabudowy i grodzenia,

11) Kształtowanie systemu zewnętrznych i wewnętrznych kolejowych powiązań transportowych
Zalecenie: reaktywacja połączenia na linii nr 415 Myślibórz – Gorzów Wielkopolski,

12) Budowy i rozbudowy sieci gazowych:
Zalecenie: budowa sieci dystrybucyjnej wysokiego ciśnienia (gazociągi i stacje gazowe) na obszarach deficytowych – gazociąg Myślibórz – Nowogródek Pomorski.

13) Ograniczenia zużycia paliw węglowych i wzrostu wykorzystania odnawialnych źródeł energii:
Ustalenie: Rozwój energetyki wiatrowej w oparciu o wytyczne do planowania miejscowego, stanowiące, że lokalizacja zespołów elektrowni wiatrowych – zdefiniowanych jako grupa elektrowni wiatrowych, w której największa odległość pomiędzy poszczególnymi elektrowniami nie przekracza 2 km – musi respektować wskazania ze studium krajobrazowego uwzględniającego powiązania widokowe, szczególnie w odniesieniu do następujących obszarów istniejących i projektowanych:

- parki krajobrazowe wraz z otulinami,
- zespoły przyrodniczo - krajobrazowe,
- obszary chronionego krajobrazu,
- obszary kulturowo-krajobrazowe,
- panoramy i osie widokowe,
- przedpola ekspozycji z dróg (ważniejszych ciągów komunikacyjnych) i czynnych linii kolejowych na przyrodnicze dominanty przestrzenne i sylwetki historycznych układów osadniczych,
- wnętrza krajobrazowe – polany leśne, a zwłaszcza doliny oraz rynny rzek i jezior,
- tereny wypoczynkowe w pasie nadmorskim i pojezierzy,

Zalecenia:

- Budowa, rozbudowa i modernizacja sieci energetycznych umożliwiająca przyłączenia powstających zespołów elektrowni wiatrowych,
- Działania na rzecz stworzenia systemu rozproszonych źródeł energii,
- Wdrażanie programów termomodernizacyjnych budynków mieszkalnych, usługowych, użyteczności publicznej.

14) Rozwoju sieci internetowych i systemów telekomunikacyjnych oraz usług elektronicznych:
Ustalenia:

- budowa nowej oraz rozszerzenie wykorzystania istniejącej infrastruktury sieci informatycznych szerokopasmowych, z udziałem technologii światłowodowych i bezprzewodowych na terenach trudno dostępnych, przy zachowaniu komplementarności z istniejącą infrastrukturą, tworzenie bezpiecznych sieci i systemów informatycznych,
- modernizacja węzłów sieci informatycznych z dodaniem nowoczesnych łączy i mechanizmów teleinformatycznych wysokiej przepustowości; priorytet dla miast i siedzib gmin,
- upowszechnianie dostępu do Internetu, uruchamianie publicznych punktów dostępowych do Internetu,

15) Racjonalnego wykorzystania zasobów wód powierzchniowych do celów komunalnych, gospodarczych i przyrodniczych:
Ustalenia:

- zwiększenie dyspozycyjności zasobów wodnych wód powierzchniowych województwa przez realizację programu małej retencji,
- realizacja programu budowy przepławek – przywrócenie drożności na całym przebiegu rzek,
- utrzymanie rzek oraz związanej z nimi infrastruktury w dobrym stanie (obudowa, budowa oraz modernizacji budowli regulacyjnych) z uwzględnieniem wymogów Ramowej Dyrektywy Wodnej,

16) Budowy i rozbudowy systemów oczyszczania ścieków zgodnie z Krajowym Programem Oczyszczania Ścieków:
Ustalenie: realizacja priorytetowych aglomeracji dla wypełnienia wymogów traktatu akcesyjnego obejmująca rozbudowę lub modernizację istniejących oczyszczalni z systemami kanalizacyjnymi,

17) Utworzenia systemu gospodarki odpadami zgodnie z Planem Gospodarki Odpadami Województwa Zachodniopomorskiego
Ustalenia:

- utworzenie zakładów gospodarowania odpadami,
- utworzenie gminnych punktów zbierania odpadów niebezpiecznych i problemowych w ramach utworzonych rejonów gospodarowania odpadami (co najmniej 1 punkt w gminie),

18) Wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich:
Ustalenie: wyznaczanie granic rolno-leśnych i rolno-osadniczych dla ustalenia zasięgu zalesień i zabudowy,
Zalecenia:

- budowa nowej bądź modernizacja istniejącej infrastruktury społecznej, głównie poprawiającej dostęp do dóbr i usług oraz dostępność komunikacyjną obszarów wiejskich,
- Modernizacja i rozbudowa infrastruktury technicznej na obszarach wiejskich

19) Utrzymania, funkcjonowania i rozwoju infrastruktury obronności i bezpieczeństwa państwa:
Zalecenia:

- uwzględnianie w dokumentach strategicznych i planistycznych samorządów terytorialnych obiektów szczególnie ważnych dla bezpieczeństwa i obronności państwa, elementów infrastruktury technicznej, w tym w szczególności transportowej, zabezpieczenia przeciwpowodziowego, zarządzania kryzysowego, zabezpieczenia granic jako spójnego systemu bezpieczeństwa państwa i obywateli,
- kształtowanie rozwiązań systemu transportowego (drogi kołowe, koleje, drogi wodne, porty) w sposób minimalizujący zagrożenia wynikające z przewozów ładunków niebezpiecznych, przemieszczania i rozmieszczenia sił zbrojnych (w tym międzynarodowych jednostek sojuszniczych) w czasie pokoju i wojny, zjawisk naturalnych o charakterze katastroficznym a jednocześnie w sposób zapewniający bezpieczeństwo, sprawną ewakuację i prowadzenie akcji ratowniczych z zachowaniem możliwości zaopatrzenia w sytuacjach kryzysowych.

20) Zadań rządowych określonych przez:

- Krajowy program Oczyszczania Ścieków Komunalnych: rozbudowa oczyszczalni ze względu na przepustowość – Karsko,
- Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2007-2013: - Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej w gminach powiatu myśliborskiego.

21) Zadań wojewódzkich określonych przez:

- Wieloletni Program Inwestycyjny Zachodniopomorskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych 2008–2015: Realizacja programu małej retencji na terenie województwa zachodniopomorskiego,
- Plan gospodarowania odpadami dla województwa zachodniopomorskiego na lata 2009-2012 z uwzględnieniem perspektywy 2013-2018: Rekultywacja nieczynnych składowisk odpadów komunalnych w rejonie południowo-zachodnim,

22) Wskazania wynikające z mapy planu:

- Kopaliny: nieeksploatowane – złoża udokumentowane i perspektywiczne surowców mineralnych: piasek ze żwirem (oznaczone na załączniku graficznym symbolem pż oraz różową linią),
- Ponadregionalny Korytarz ekologiczny (oznaczony na załączniku graficznym kwadracikami koloru zielonego),
- Proponowany rezerwat przyrody Bukowiec (oznaczony na załączniku graficznym zielonym szrafem oraz zieloną linią przerywaną),
- Lokalna linia kolejowa 415 do odtworzenia (oznaczona na załączniku graficznym kwadracikami koloru czarnego na szarej linii).

Ponadto Zarząd Województwa Zachodniopomorskiego oznajmia, że na terenie gminy znajdują się obszary chronionego krajobrazu", w związku z czym należy uwzględnić treść Uchwały Nr XXXII/375/09 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 15 września 2009 r. (ze zmianami).

Załącznik graficzny

Wydruk z Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego, skala 1:100 000

2. Uwarunkowania wewnętrzne

2.1. Uwarunkowania demograficzne

Rozmieszczenie ludności - na obszarze gminy położone są 23 miejscowości:

- największą miejscowością w gminie Nowogródek Pomorski jest wieś Karsko, w której mieszka prawie 35% mieszkańców całej gminy;
- w kolejnych pięciu największych wsiach, tj.: Nowogródku Pomorskim (wraz z Kolonią), Giżynie, Trzcinnej, Kinicach i Świątkach mieszka ponad 50% mieszkańców gminy Nowogródek Pomorski;
- około 15% mieszkańców zamieszkuje pozostałe 16 miejscowości gminy Nowogródek Pomorski;

Tendencje demograficzne

- w ciągu ostatnich dziesięciu lat, tj. w latach 2002-2011 liczba ludności w gminie wzrosła o 6,9%, tj. o 232 osoby;
- prawie 90% (206 osób) nowych mieszkańców gminy Nowogródek Pomorski, przybyłych w latach 2002-2011 zamieszkało w 5 wsiach: Karsko, Kinice, Trzcinna, Świątki i Rataje;
- liczba ludności wsi gminnej, tj. Nowogródka Pomorskiego w ciągu ostatnich 10 lat stabilizuje się na poziomie 560-565 mieszkańców.
- największy ubytek mieszkańców w latach 2002-2011 odnotowano we wsi Giżyn (17 osób);
- ubytki ludności odnotowano jeszcze w czterech małych wsiach i przysiółkach: Chocień, Sołacz, Somin i Sumiak.

Liczba mieszkańców w poszczególnych miejscowościach kształtuje się następująco:

l.p.	Nazwa miejscowości	1985	2002	2007	2008	2009	2010	2011	2002-2011		Prognoza 2020 (X)
									os	%	
1.	Chocień	45	46	47	39	42	42	41	- 4	- 11%	40
2.	Giżyn	440	417	432	420	426	423	423	- 17	- 14%	440
3.	Golin	75	76	75	77	84	81	79	+ 4	+ 4%	80
4.	Karlin	55	49	57	56	60	56	55	0	0	40
5.	Karsko	1170	1153	1168	1183	1186	1197	1248	+ 95	+ 8,2%	1360
6.	Kinice	225	203	229	232	239	243	245	+ 42	+ 21%	220
7.	Lipin	5	2	2	2	2	2	2	0	0	2
8.	Ławin	30	26	24	23	27	27	29	+ 3	+ 11,5%	30
9.	Nowogródek Pomorski	515	560	485	487	502	501	514			
10.	Kolonia Nowogródek Pomorski			46	52	52	52	51			
	Razem Nowogródek	515	560	531	539	554	553	565	+ 5	+ 1%	580
11.	Pachocino	5	5	6	6	6	6	6	+ 1	+ 20%	5
12.	Parzeńsko	60	43	49	49	50	53	54	+ 11	+ 26%	50
13.	Rataje	90	74	82	81	88	89	89	+ 15	+ 20%	80
14.	Rokitno	65	44	40	41	50	52	50	+ 6	+ 13,6%	40
15.	Smolary	30	14	16	17	19	18	17	+ 3	+ 21,4%	15
16.	Smólsko	20	15	14	13	13	15	15	0	0	15
17.	Sołacz	10	11	7	7	7	7	7	- 4	- 36%	10
18.	Somin	25	22	20	22	22	22	19	- 3	- 13,6%	20
19.	Stawno	25	23	26	25	25	23	23	0	0	20
20.	Sumiak	130	43	45	46	47	45	41	- 2	- 4,7%	40
21.	Świątki	150	143	156	152	165	162	162	+ 19	+ 13,3%	150
22.	Trzcinna	385	362	365	372	377	383	397	+ 35	+9,7%	380
23.	Ulejno	15	14	9	10	10	12	15	+ 1	+ 7%	10
	Razem	3570	3350	3400	3412	3499	3511	3582	+ 232	+ 6,9%	5967

(X) Prognoza na rok 2020 wg Studium z 2006r.), pozostałe dane – Źródło : Urząd Gminy Nowogródek Pomorski

2.2. Struktura użytków w gminie Nowogródek Pomorski

Na terenie gminy Nowogródek Pomorski największą powierzchnię zajmują lasy oraz grunty zadrzewione i zakrzewione – jest to ponad 46% powierzchni gminy. Użytki rolne stanowią drugą grupę użytków, co do wielkości zajmowanej powierzchni – ponad 43%.

Struktura użytków

l.p.	Rodzaj użytków	Powierzchnia ha	Udział %	l.p.	Rodzaj użytków	Powierzchnia ha
1.	Użytki rolne	6352	43,55%	1.1.	grunty orne	4622
				1.2.	sady	48
				1.3.	łąki trwałe	1129
				1.4.	pastwiska trwałe	386
				1.5.	Grunty rolne zabudowane	115
				1.6.	Grunty pod stawami	0
				1.7.	Grunty pod rowami	52
2.	Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione	6770	46,45%	2.1.	lasy	6705
				2.2.	Grunty zadrzewione i zakrzewione	65
3.	Grunty zabudowane i zurbanizowane	544	3,74%	3.1.	Tereny mieszkaniowe	44
				3.2.	Tereny przemysłowe	2
				3.3.	Inne tereny zabudowane	21
				3.4.	Zurbanizowane tereny niezabudowane	5
				3.5.	Tereny rekreacyjne i wypoczynkowe	18
				3.6.	Tereny komunikacyjne - drogi	433
				3.7.	Tereny komunikacyjne - kolejowe	10
				3.8.	Użytki kopalne	1
4.	Grunty pod wodami	367	2,46%	4.1.	Powierzchniowymi płynącymi	326
				4.2.	Powierzchniowymi stojącymi	41
5.	Użytki ekologiczne	18	0,12%			
6.	Nieużytki	380	2,6%			
7.	Tereny różne	159	1,08%			
	Razem powierzchnia geodezyjna gminy	14.590	100%			

Źródło: na podstawie zestawienia zbiorczego– stan na dzień 01.01.2012r., opracowanego przez Starostwo Powiatowe w Myśliborzu.

2.3. Struktura własności gruntów w gminie Nowogródek Pomorski

l.p.	Wyszczególnienie gruntów wchodzących w skład grupy rejestrowej	Powierz-chnia ha	Udział %		Wyszczególnienie gruntów wchodzących w skład podgrupy rejestrowej	Powierz-chnia ha
1.	Grunty Skarbu Państwa	9616	65,9%	1.1.	Zasób Własności Rolnej SP	2320
				1.2.	Grunty w zarządzie PGL – Lasy Państwowe	7005
				1.3.	Grunty SP w trwałym zarządzie, z wyłączeniem PGL	128
				1.4.	Grunty wchodzące w skład zasobu nieruchomości SP	37
				1.5.	Pozostałe grunty SP	126
2.	Grunty Skarbu Państwa przekazane w użytkowanie wieczyste	12	-	2.1.	Grunty SP w użytkowaniu wieczystym osób fizycznych	2
				2.2.	Grunty SP w użytkowaniu wieczystym państwowych osób prawnych	10
3.	Grunty spółek SP, przedsiębiorstw państwowych i innych państwowych osób prawnych	0	0			
4.	Grunty gmin i związków międzygminnych	281	1,9%	4.1.	Grunty wchodzące w skład gminnego zasobu nieruchomości	278
				4.2.	Grunty gmin przekazane w trwały zarząd	0
				4.3.	pozostałe	3
5.	Grunty gmin i związków międzygminnych przekazane w użytkowanie wieczyste	6	-			
6.	Grunty które są własnością samorządowych osób prawnych	0	0			
7.	Grunty osób fizycznych	4411	30,2%	7.1.	Wchodzące w skład gospodarstw rolnych	4082
				7.2.	Nie wchodzące w skład gospodarstw rolnych	329
8.	Grunty spółdzielni	2	-	8.1.	Grunty, które są własnością spółdzielni mieszkaniowych	2
				8.2.	pozostałe	0
9.	Grunty kościołów i związków wyznaniowych	47	-			
10.	Wspólnoty gruntowe	0	0			
11.	Grunty powiatów	94		11.1.	Grunty wchodzące w skład powiatowego zasobu nieruchomości	82
				11.2.	Grunty powiatów przekazane w trwały zarząd	12
				11.3.	pozostałe	0
12.	Grunty powiatów przekazane w użytkowanie wieczyste	0	0			
13.	Grunty województw	0	0			
14.	Grunty województw przekazane w użytkowanie wieczyste	0	0			
15.	Grunty będące przedmiotem własności i władania innych osób	115	0,01%		Grunty spółek prawa handlowego	115
	Razem powierzchnia geodezyjna gminy	14.590	100%			

Źródło: na podstawie zestawienia zbiorczego– stan na dzień 01.01.2012r., opracowanego przez Starostwo Powiatowe w Myśliborzu.

SCHEMAT NR 4 STRUKTURA WŁASNOŚCI GRUNTÓW

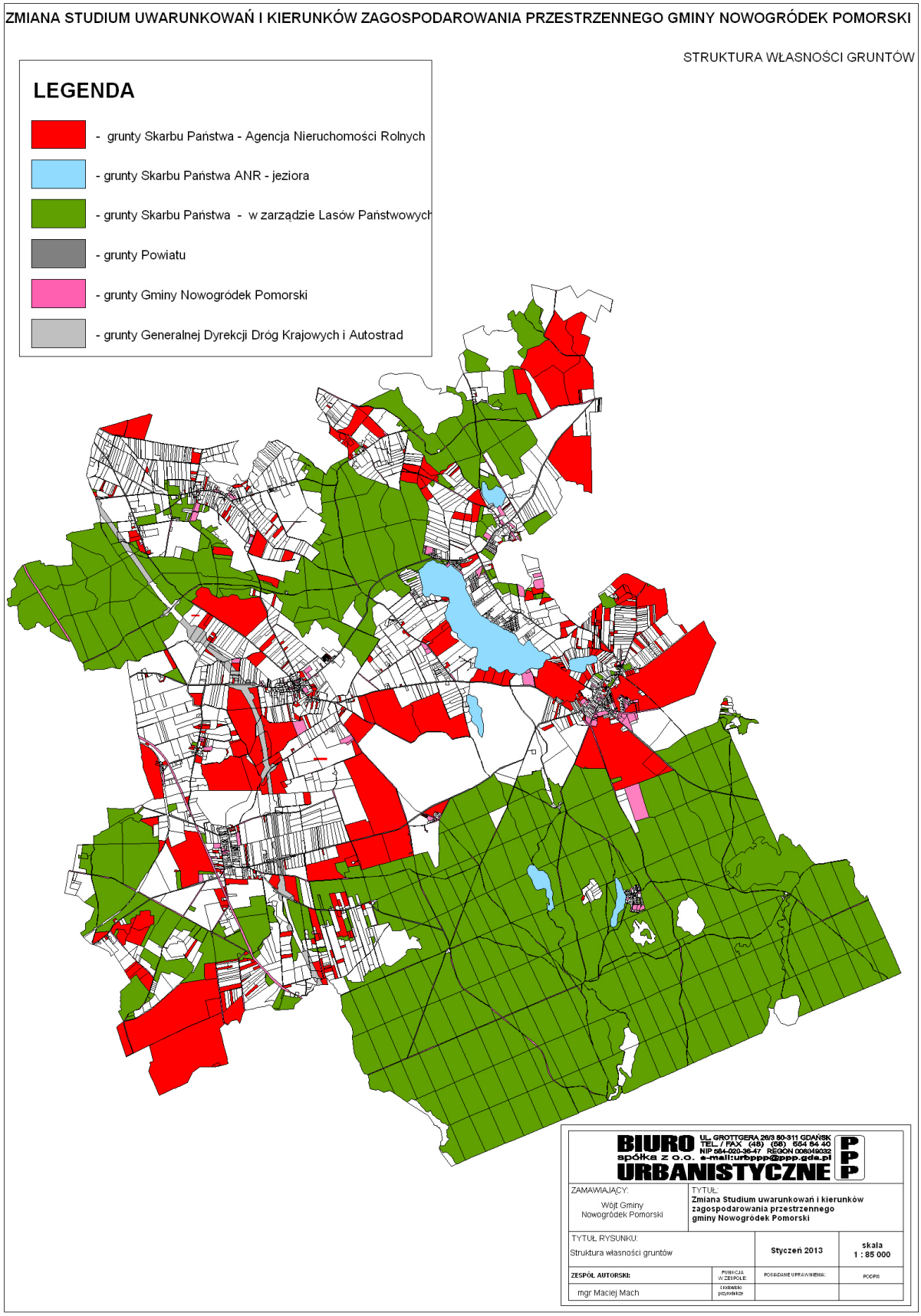

2.4. Charakterystyka środowiska przyrodniczego

2.4.1. Warunki geomorfologiczne i rzeźba terenu

Pod względem podziału fizycznogeograficznego Polski gmina Nowogródek leży na granicy Pojezierza Myśliborskiego – część północna - i Równiny Gorzowskiej – część południowa (Kondracki 2002). Rzeźba terenu została ukształtowana przez lądolód skandynawski oraz procesy z nim związane. Ukształtowanie obszaru gminy charakteryzuje pasmowym układem głównych jednostek geomorfologicznych powstałych w wyniku procesów erozji i akumulacji lodowcowej, związanych z wycofywaniem się lądolodu fazy pomorskiej. Są to: równina sandrowa, strefa moreny czołowej oraz równina moreny dennej.

*Równina sandrowa o*bejmuje południową część gminy i rozciąga się na południe od strefy wzniesień moreny czołowej (linia Trzcinna – Golin – Karsko). Wysokości względne osiągają tutaj 55 - 80 m n.p.m. i obniżają się w kierunku południowo-wschodnim. Równinę sandrowa przecinają południkowo rynny subglacjalne, które zajęte są przez doliny rzek Kładki i Marwicy a także jeziora: Ciche, Parmeńskie i Ściegienko.

*Strefa moreny czołowej r*ozciąga się równoleżnikowo w środkowej części gminy na północ od linii Trzcina – Golin – Karsko, gdzie widoczne są 3 pasy wzniesień moren czołowych utworzonych w czasie postoju, stagnacji, czoła lądolodu. Najbardziej na południe wysunięte jest pasmo moreny czołowej, odznacza się pomiędzy Wzgórzem Nałęcz (102 m n.p.m.), Trzcinną, w kierunku Karska. Drugie, centralne pasmo, przechodzi równolegle do pierwszego, południowego pasma, przecinając miejscowości Ławy, Nowogródek Pomorski i Kinice Nowe. Granice wyznaczają poziomice pomiędzy 75 a 88 m n.p.m. Ostatnie, trzecie pasmo wzgórz, przebiega na linii miejscowości Giżyn, Rokitno i Rychnów, odznaczają je poziomice 75 do 83 m n.p.m. Pasmo pokryte jest słabszymi glebami piaszczystymi: zdegradowanymi glebami brunatnymi oraz glebami bielicowymi. Na zapleczu pagórków moreny czołowej występują obniżenia zajęte przez niewielkie jeziora (J. Kinickie) oraz osady organiczne.

Równina moreny dennej obejmuje północną część gminy Nowogródek Pomorski i wznosi się na wysokość ok. 70-75 m n.p.m. Występują tutaj liczne pagórki i wały kemowe, zwłaszcza w rejonie Karlina i liczne zagłębienia bezodpływowe. Północno – zachodnia część obniża się do wysokości 65-70 m n.p.m. i zajmuje ją polodowcowe jeziorzysko z Jeziorem Sulimierskim.

2.4.2. Budowa geologiczna

Budowa geologiczna warstw powierzchniowych to głównie osady wodnolodowcowe, czwartorzędowe. Tworzą je utwory piaszczyste, żwirowe oraz gliny morenowe. W obniżeniach terenu oraz w dolinach cieków osadziły się utwory najmłodsze, holoceńskie, w postaci namułów, torfów czy kredy jeziornej. Starsze osady trzeciorzędowe zalegają do głębokości 100 m i zlokalizowane są głównie w południowej części Gminy. Utwory trzeciorzędowe reprezentowane są m.in. przez osady piaszczyste. Poniżej 100 m zalegają już utwory kredowe, które sięgają do głębokości ok. 200 m p.p.t.

Południowa część gminy, za wałem czołowomorenowym, stanowi równinę sandrową, która powstawała na przedpolu ostatniego lądolodu północnopolskiego. Są to głównie utwory piaszczyste i żwirowe z zagłębieniami wytopiskowymi po martwym lodzie.

Najmłodsze osady na terenie gminy Nowogródek Pomorski to osady holoceńskie w postaci osadów jeziornych, rzecznych czy utworów akumulacji organicznej (torfowiska). Osady te są charakterystyczne dla młodoglacjalnych obszarów z uwagi na swój „krótki żywot".

2.4.3. Zasoby wodne

Wody powierzchniowe

Gmina Nowogródek Pomorski leży w dorzeczu Odry - i jej dopływu Warty. Na obszarze dorzecza Odry leży północna i zachodnia część gminy, znajdująca się w zlewni Myśli. Na obszarze dorzecza Warty leży południowo – wschodnia część gminy, znajdująca się w zlewni Kłodawki, jednego z większych prawobrzeżnych dopływów Warty w jej dolnym biegu.

Rzeki:

- Kłodawka : jest prawobrzeżnym dopływem Warty. Od jeziora Karskie Wielkie płynie na południe przez Ławin, Trzciniec, Kabatki. Całkowita długość Kłodawki wynosi 28 km a powierzchnia jej zlewni 327,7 km^2. Długość Kłodawki w granicach gminy Nowogródek Pomorski wynosi ok. 9 km. Na obszarze gminy Nowogródek Pomorski Kłodawka nie jest zasilana większymi, naturalnymi dopływami. Przyjmuje jedynie kilka niewielkich, naturalnych i sztucznych cieków, m. in. ciek wypływający z jeziora Parzeńskiego oraz ciek odwadniający łąki śródleśne znajdujące się na południe od wsi Parzeńsko.
- Marwica: jest prawobrzeżnym dopływem Kłodawki, do której wpływa na obszarze gminy Kłodawa. Całkowita długość Marwicy wynosi 22,8 km, przyjmując za górny odcinek rów melioracyjny przebiegający przez użytki

zielone na południe od Golina. Powierzchnia zlewni rzeki wynosi 86,76 km^2. Długość Marwicy na obszarze gminy wynosi 4 km a na odcinku następnych 4,4 km stanowi granicę z gminą Lubiszyn.

- Kanał Kłodawski jest lewobrzeżnym dopływem rzeki Kłodawki, do której wpływa na obszarze gminy Kłodawa. Obszarem źródłowym Kanału Kłodawskiego są zmeliorowane łąki znajdujące się w okolicy Łubianki na wysokości 67 m n.p.m. (gm. Barlinek). Całkowita długość Kanału wynosi 13,8 km, a powierzchnia jego zlewni – 70,74 km^2. Kanał Kłodawski wpływa na obszar gminy Nowogródek Pomorski w okolicy Stawna i na długości ok. 4 km płynie przez południowo - wschodnią część gminy, na przeważającym odcinku przez lasy Puszczy Barlineckiej a przed wypłynięciem z gminy – przez jezioro Ściegienko.

Kanały: Na obszarze zlewni Myśli w granicach gminy Nowogródek Pomorski, odpływ wód powierzchniowych do Myśli następuje poprzez sztucznie wykształconą sieć rowów i kanałów melioracyjnych, w przeciwieństwie do naturalnego układu wodnego zlewni Kłodawki. Sieć ta powstała przed wojną celem osuszenia terenów podmokłych na rozległych torfowiskach. Do głównych kanałów melioracyjnych należą Kanał Nowogródek , Kanał Giżyn , Kanał Chocim (Kozi Rów)

Jeziora: Na obszarze gminy Nowogródek Pomorski znajduje się 9 jezior o powierzchni powyżej 1 ha: Karskie Wielkie -150,0ha, Sumickie - 10,0 ha, Blade – 3,2 ha, Kinickie - 10,7 ha, Rokitno – 82,4 ha, Somin – 6,6 ha, Ciche – 9,2 ha, Parzeńskie – 11,5 ha, Ściegienko – 20,3 ha. Łączna powierzchnia akwenów wynosi 340 ha, co stanowi 2,1% powierzchni gminy.

W północnej części gminy, zwłaszcza w strefie czołowomorenowej, znajdują się liczne, niewielkie, naturalne zbiorniki wodne, typowe dla krajobrazu polodowcowego. Są to śródpolne jeziorka typu wytopiskowego tzw. oczka wodne, najczęściej o powierzchni do 1 ha, bez dopływu powierzchniowego (nie podlegają klasyfikacji gleboznawczej). Wyróżniają się w otwartym, rolniczym krajobrazie ze względu na często występujące zadrzewienie i zarośla towarzyszące tym akwenom. Największe nagromadzenie oczek śródpolnych znajduje się na południe od Sumiaka oraz w okolicy Rokitna, Nowogródka Pomorskiego, Karska, Karlina, Lipina, Świątek na północny wschód od Ulejna

Wody podziemne

Obszar gminy Nowogródek Pomorski należy do średniozasobnych w wody podziemne. W zaopatrzeniu w wodę pierwszoplanowe znaczenie ma czwartorzędowy (górnoplejstoceński) poziom wodonośny. Poziom wodonośny dolnoplejstoceński jest poziomem rezerwowym, nie ujmowanym dotychczas w większym stopniu przez studnie głębinowe.

2.4.4. Warunki glebowe

1) Korzystnymi warunkami pod względem rolniczej przydatności gleb charakteryzuje się środkowa część gminy, w paśmie Świątki – Nowogródek Pomorski - Sumiak. Występują tam gleby zaliczane do kompleksów rolniczej przydatności gleb: 2-go pszennego dobrego i kompleksu 4-go żytniego bardzo dobrego.

- Do kompleksu 2-go zaliczane są między innymi gleby III a i III b klasy bonitacyjnej. Typologicznie są to gleby brunatne wyługowane. Wytworzone są przeważnie z glin lub piasków gliniastych mocnych na glinie. Gleby tego kompleksu odznaczają się na ogół uregulowanym odczynem, średnią lub wysoką zawartością przyswajalnych składników pokarmowych, niekiedy są nadmiernie uwilgotnione, m.in. ze względu na zwięźlejszy skład granulometryczny. Większość tych gleb jest średnio ciężka w uprawie i wykazuje dobry stopień kultury. Nadają się do uprawy wszystkich roślin o największych wymaganiach.
- Kompleks 4-ty obejmuje najlepsze gleby III b i IV a klasy bonitacyjnej. Typologicznie są gleby brunatne wyługowane. Wytworzone są one z piasków gliniastych mocnych na glinie. Charakteryzują się względnie uregulowanym uwilgotnieniem, średnią lub wysoką zawartością przyswajalnych składników pokarmowych. Są strukturalne, łatwe do uprawy.

Ze względu na wysoką jakość gleby, kompleksy 2-gi i 4-ty powinny stanowić podstawowy ekosystem żywicielski i podlegać ochronie przed przeznaczeniem na cele nierolnicze, zwłaszcza przed zabudową.

2) Średnio korzystnymi warunkami charakteryzują się grunty, zajmujące 28 % powierzchni gruntów ornych, rozproszone są na obszarze całej gminy. Są to gleby kompleksu 3-go pszennego wadliwego, 5-go żytniego dobrego, 8-go zbożowo – pastewnego mocnego i 9-go zbożowo - pastewnego słabego. Wśród tej grupy gleb największą powierzchnię zajmują gleby kompleksu 5-go żytniego dobrego. Do kompleksu 5-go zaliczane są gleby IVa i IVb klasy bonitacyjnej. Typologicznie są to gleby brunatne, wyługowane, wytworzone z piasków gliniastych lekkich na glinie. Gleby te są łatwe do uprawy, ale ze względu na dużą miąższość spiaszczenia, są bardzo wrażliwe na niedobory opadów atmosferycznych, uprawę i nawożenie. Większość tych gleb wykazuje niedobór przyswajalnych składników pokarmowych.

SCHEMATNR 5 WARUNKI GLEBOWE

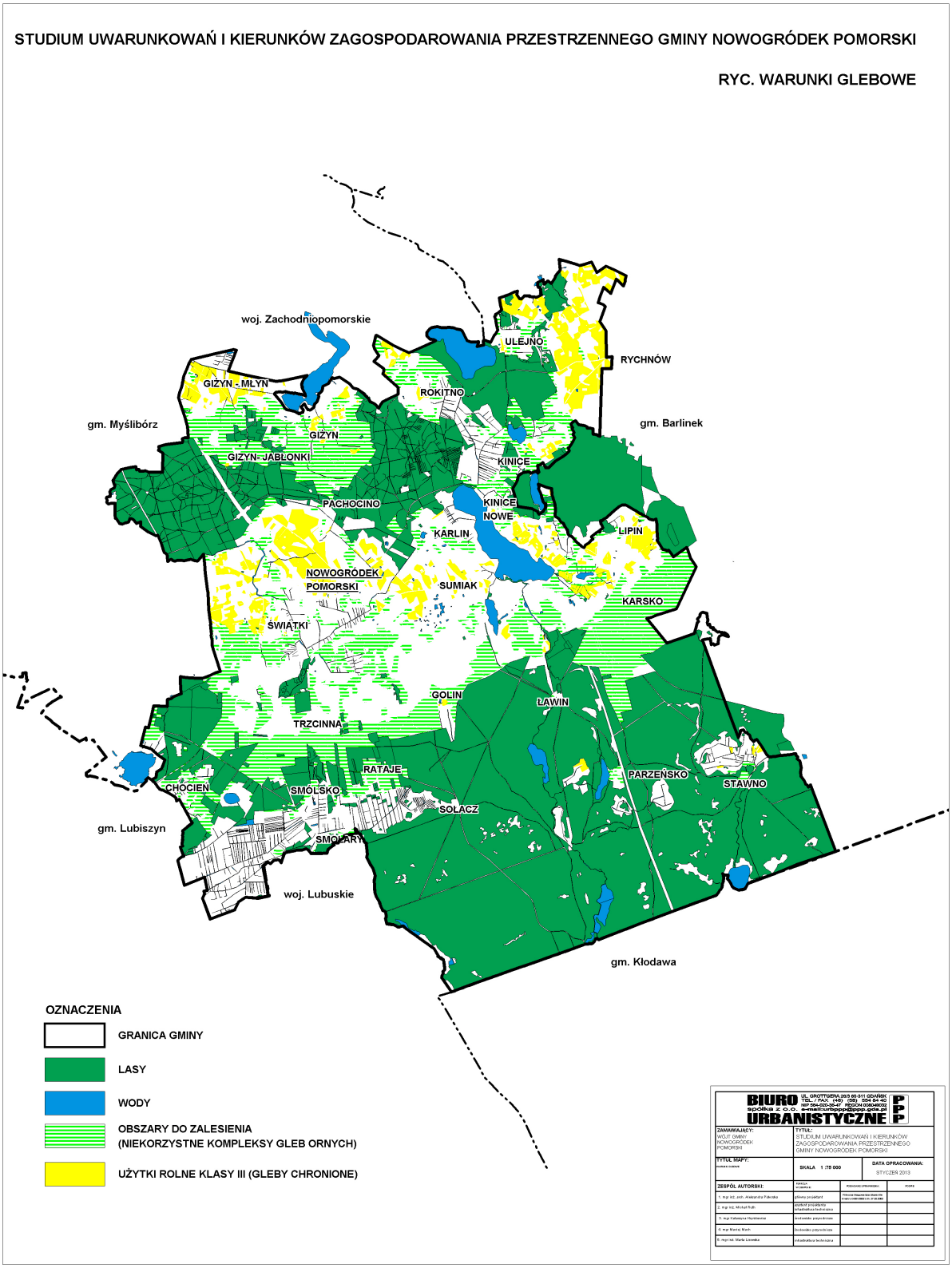

3) Niekorzystnymi warunkami charakteryzują się gleby kompleksów 6-go żytniego słabego, 7-go żytniego b. słabego. Wytworzone głównie z piasków słabo gliniastych podścielonych piaskami luźnymi. Są to gleby IV b, V i VI klasy bonitacyjnej. Są przepuszczalne, okresowo lub stale za suche, ubogie w przyswajalne składniki pokarmowe. Charakteryzują się niską jakością, są mało urodzajne a ich uprawa jest często nieopłacalna. Ze względu na niewielką przydatność dla rolnictwa, gleby tych kompleksów powinny być przeznaczone pod zalesianie, w pierwszej kolejności te, które sąsiadują z lasami lub znajdują się na terenach zdegradowanych i obszarach podatnych na degradację wód podziemnych.

4) Użytki zielone występują głównie w rozległych połaciach oraz rozproszonych zagłębieniach śródpolnych i śródleśnych, w dolinach rzeki Marwicy oraz Kanałów Łączyna i Kozi Rów. Typologicznie są to w przewadze gleby torfowe torfów niskich. Na obszarze gminy dominują użytki zielone średnie w III i IV klasie bonitacyjnej. Gleby tego kompleksu odznaczają się dobrymi właściwościami fizyko - chemicznymi i względnie uregulowanymi stosunkami wodnymi. Stwarzają korzystne warunki do rozwoju siedlisk pobagiennych i grądowych użytków zielonych

2.4.5. Lasy, lasy ochronne

Powierzchnia gruntów leśnych w gminie Nowogródek Pomorski wynosi łącznie 6 770 ha, co stanowi 46,5 % ogólnej powierzchni.

Południową część gminy zajmuje fragment Puszczy Gorzowskiej (Barlineckiej). Są to głównie lasy iglaste, gdzie dominuje sosna zwyczajna. Gatunek ten, m.in. z racji na warunki glebowe, jakie tam panują – gleby powstałe na utworach piaszczystych, jest gatunkiem dominującym. Na terenach podmokłych występują dodatkowo olcha czy brzoza.

Część północna (na południowy zachód od Giżyna, na południe od Rokitna i pomiędzy jeziorami Rokitno – Kinickie), to lasy mieszane związane z glebami wysoczyzny morenowej. Oprócz sosny, występuje również buk, dąb czy świerk. Granica rolno – leśna bardzo nieregularna, związana z rozwojem osadnictwa oraz rolniczym użytkowaniem gruntów.

Zdecydowana większość lasów w gminie Nowogródek Pomorski jest sklasyfikowana w ramach 12 typów siedliskowych lasu. Największe powierzchnie zajmują:

- bór mieszany świeży BMśw - w skład drzewostanu wchodzą: sosna , buk lub dąb;
- las mieszany świeży LMśw - w skład drzewostanu wchodzą, w zależności od typu gospodarczego drzewostanu, głównie sosna, dąb bądź buk;
- las świeży Lśw - stosunkowo często spotykany, zwłaszcza w pn. - zach. części gminy, w skład drzewostanu wchodzą, w zależności od gospodarczego typu drzewostanu, głównie buk lub dąb z niewielką domieszką sosny, modrzewia czy lipy;

Poza ww. typami siedliskowymi lasu, na terenie gminy Nowogródek występują:

- ols Ol - najczęściej spotykany bagienny typ lasu, w skład wchodzi głównie olsza;
- las mieszany bagienny LMb - w skład drzewostanu wchodzą głównie olsza i brzoza;
- las mieszany wilgotny LMw - w skład drzewostanu wchodzi głównie dąb i sosna;
- bór świeży – Bśw - w skład drzewostanu wchodzi głównie sosna i brzoza;
- las wilgotny Lw - rzadko spotykany, najbardziej urodzajny typ lasu, w skład drzewostanu wchodzi głównie dąb, z udziałem jesionu;
- ols jesionowy OlJ - w skład drzewostanu wchodzą: jesion i olsza;
- bór mieszany bagienny BMb - w skład wchodzą: sosna i brzoza ;
- las łęgowy Ł - jeden z dwóch najrzadziej występujących typów lasu, w skład wchodzą głównie dąb i jesion.
- bór mieszany wilgotny BMw - najrzadziej występujący typ lasu, drzewostan tworzą głównie sosna i świerk

Na terenie gminy Nowogródek Pomorski występują lasy ochronne:

- lasy wodochronne: które chronią zasoby wód powierzchniowych i podziemnych, regulują stosunki hydrologiczne w zlewni oraz na obszarach wododziałowych. Tereny te wyznaczone zostały wzdłuż doliny rzeki Kłodawki, Marwicy, wokół jezior Rokitno, Karskie Małe, północny brzeg jeziora Karskie Wielkie;
- lasy ochronne stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej.

Łącznie, na terenie gminy Nowogródek Pomorski, znajduje się ok. 860,8 ha lasów ochronnych, co stanowi 13,1%. Z tego 62,4 % są to lasy Nadleśnictwa Barlinek, a 37,6 % lasy Nadleśnictwa Różańsko.

W lasach ochronnych, w myśl *Rozporządzenia Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 sierpnia 1992 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu uznawania lasów za ochronne oraz szczegółowych zasad prowadzenia w nich gospodarki leśnej*, „ … prowadzi się gospodarkę w sposób zapewniający ciągłe spełnianie przez nich celów, dla których zostały wydzielone, …". Tak więc lasy ochronne spełniają głównie funkcję pozaprodukcyjną, ich funkcja produkcyjna jest znacznie ograniczona.

2.4.6. Udokumentowane złoża kopalin

Na obszarze gminy znajdują się 3 udokumentowane złoża kruszywa naturalnego: Nowogródek Pomorski, Trzcinna i Golin, ujęte w prowadzonym przez Państwowy Instytut Geologiczny „Bilansie zasobów złóż kopalin w Polsce" wg stanu na 31 XII 2012 r., Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa 2013 r.. Według stanu na koniec 2012 roku eksploatowane było tylko złoże Golin, a dokładnie jego wschodnia część, zawierające mieszankę kruszyw żwirowo – piaskowych z okresu plejstocenu. Zasoby są szacowane na około 4 900 tyś. t., powierzchnia złoża wynosi około 28 ha. Grubość nadkładu waha się pomiędzy 0,2 m do 4,4 m, miąższość złoża to średnio 10,5 m, maksymalna głębokość zalegania spągu złoża sięga 14,5 m. Część złoża została już wydobyta i poddana rekultywacji. Zgodnie z Decyzją Starosty Myśliborskiego z dnia 15 lutego 2012 r. znak: BOŚ.6122.17.2011.RL uznano za zakończoną rekultywację części gruntów zajętych na potrzeby kopalni kruszywa naturalnego złoża „Golin". Kierunek rekultywacji został ustalony jako rolny.

Na terenie gminy Nowogródek Pomorski występują pokłady torfu i gytii, nie ujęte w prowadzonym przez Państwowy Instytut Geologiczny „Bilansie zasobów złóż kopalin w Polsce" wg stanu na 31 XII 2012 r., nie są to więc udokumentowane złoża kopalin w rozumieniu art. 95 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. prawo geologiczne i górnicze (tj. Dz. U. z 2011 r. Nr 163, poz. 981 z późn. zm.).

SCHEMATNR 6. SUROWCE NATURALNE

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY NOWOGRÓDEK POMORSKI

RYS.. SUROWCE NATURALNE W GRANICACH GMINY NOWOGRÓDEK POMORSKI

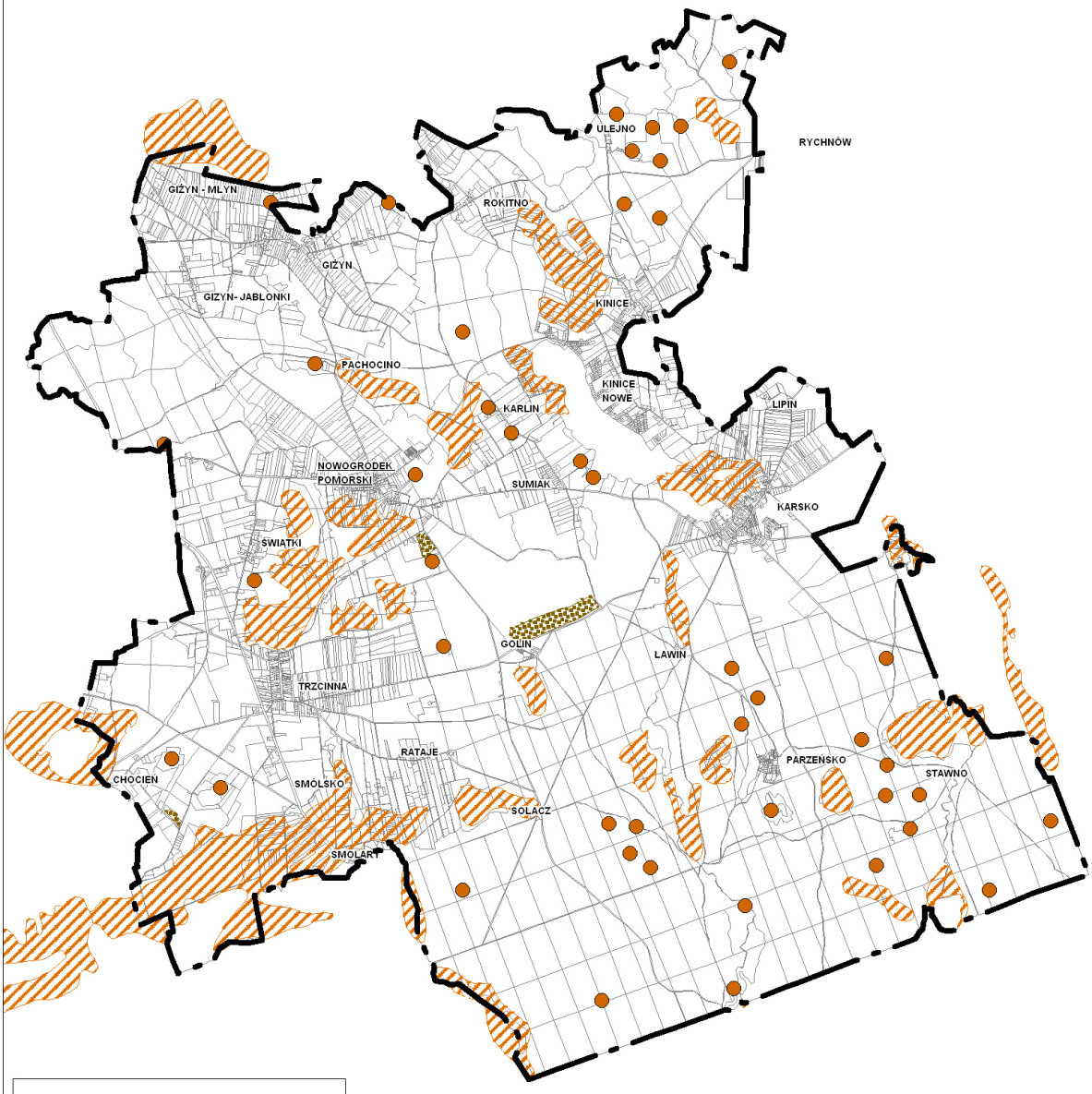

2.5. Główne funkcje na obszarze gminy Nowogródek Pomorski

2.5.1. Leśnictwo, leśna przestrzeń produkcyjna

Lasy zajmują największą część powierzchni gminy Nowogródek Pomorski, tj. 6705 ha, co stanowi 46,45%. Ze względu na prowadzone zalesienia gruntów rolnych powierzchnia lasów w ostatnich latach wzrosła o ponad 170 ha.
Lesistość Gminy jest więc większa, aniżeli lesistość województwa zachodniopomorskiego, która wynosi – 35,2 %, ale nieco niższa niż lesistość sąsiadującego województwa lubuskiego (49,0 %). Dla porównania lesistość kraju wynosi – 29,2%.

Około 150 ha zajmują lasy prywatne. W zarządzie PGL – Lasy Państwowe znajduje się prawie połowa obszaru gminy, tj. 7005 ha, co stanowi 48% powierzchni gminy, z tego 6555ha gruntów z lasami. Na obszarze gminy Nowogródek Pomorski lasy zarządzane są przez:

- Nadleśnictwo Rożańsko - Leśnictwo Nowogródek z siedzibą w Nowogródku; zarządzające powierzchnią ok. 1804 ha w obrębach ewidencyjnych: Rokitno, Kinice, Giżyn, Nowogródek, Sumiak, Karsko, Świątki i Trzcinna.
- Nadleśnictwo Barlinek zajmuje powierzchnię 5147,40 ha i obejmuje 5 leśnictw: Karsko, Kinice, Ławin, Sołacz i Sławno.

W granicach gminy Nowogródek Pomorski znajduje się 860,8 ha lasów ochronnych, w tym: lasy wodochronne oraz lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegające ochronie gatunkowej.

Na terenie gminy dominują siedliska „borowe", które odzwierciedlają słabsze gleby leśne. Stanowią one ok. 76,6 % siedlisk na terenie gminy. Siedliska „lasowe", o żyźniejszych glebach leśnych, stanowią ok. 23,4 % ogółu; w tym ok. 6,5 % zajmują siedliska wilgotne i bagienne. Stąd też, skład gatunkowy drzewostanu to głównie sosna zwyczajna, która stanowi znaczny udział procentowy w ogólnej powierzchni lasów. Na żyźniejszych ziemiach dominują drzewa liściaste, jak: buk, dąb. W skład podszytu wchodzą m.in.: jałowiec, jarzębina, czeremcha amerykańska, podrosty traw, na obrzeżach występuje dodatkowo bez czarny czy dzika róża. W runie występują m.in.: malina, borówka czarna czy borówka brusznica, a także liczne grzyby.

2.5.2. Rolnictwo, rolnicza przestrzeń produkcyjna

Użytki rolne zajmują 6352 ha, tj. 43,55% powierzchni gminy i są po gruntach leśnym drugim sposobem użytkowania terenu, pod względem wielkości zajmowanej powierzchni. W strukturze rolniczej przestrzeni produkcyjnej dominują:

- grunty orne – 4622 ha, co stanowi 72,8% rolniczej przestrzeni produkcyjnej
- łąki i pastwiska – 1515 ha, co stanowi 23,8% rolniczej przestrzeni produkcyjnej.

W Zasobie Własności Rolnej Skarbu Państwa, którym zarządza Agencja Nieruchomości Rolnych Oddział Terenowy w Szczecinie, znajduje się 2320 ha (wg stanu na dzień 1.01.2012r.), w tym 1961 ha użytków rolnych, co stanowi 30,8% użytków rolnych, znajdujących sie na terenie gminy Nowogródek Pomorski. Z tego faktu wynika, że rolnicza przestrzeń produkcyjna, pod względem własności, w nadchodzących latach będzie się jeszcze znacząco zmieniać, w wyniku prywatyzacji gruntów znajdujących się obecnie w Zasobie Własności Rolnej Skarbu Państwa.

Średnia wielkość gospodarstwa rolnego w gminie Nowogródek Pomorski w 2012 roku wynosi 12,2396 ha i systematycznie się zmniejsza (w 2007 roku wynosiła 13,1172 ha). Ogółem na terenie Gminy Nowogródek Pomorski funkcjonują 264 gospodarstwa rolne w tym 262 gospodarstwa indywidualne.
Struktura wielkości gospodarstw rolnych przestawia się następująco:

Wielkość gospodarstwa	Ilość gospodarstw rolnych
Do 1 ha	30
1-5 ha	117
5-10 ha	39
10-15 ha	18
15 ha i więcej	60
Razem	264

Źródło: GUS (spis 2010).

Kierunki produkcji rolnej

- Na terenie gminy znajdują się dwa ośrodki skoncentrowanej hodowli zwierząt, są to farmy norek w Giżynie i Karsku, prowadzone przez firmę FARM EQUIPMENT INTERNATIONAL SP. Z O.O. w Karsku. Obok farmy w Karsku jest także część produkcyjna – zakład obróbki surowych skór norek.
- W Golinie – na terenie dawnej bazy PGR w gospodarstwie indywidualnym prowadzona jest hodowla gęsi (w sezonie 2012r.); przedsięwzięcia polegające na hodowli drobiu (gęsi, kaczek) pojawiają się także w innych miejscach, sezonowo, i wynikają z aktualnej koniunktury na rynku;
- Niewielkie stada bydła (do ok. 20 sztuk) hodowane są w gospodarstwach indywidualnych, jednak według opinii rolników hodowla bydła jest mało opłacalna (opinia 2012 r.) ze względu na wysokie wymogi, m. in. weterynaryjne, wynikające z polityki Unii Europejskiej;
- Trzody chlewnej na terenie gminy Nowogródek Pomorski w zasadzie się nie hoduje, poza niewielkimi ilościami na zaspokojenie własnych potrzeb rolników;
- Sporadycznie hodowane są niewielkie stada owiec, np. w Karsku;
- Hodowla koni była podejmowana na terenie gminy (np. Giżyn, Sumiak, Świątki), ale nie jest to żaden trwały trend, większość przedsięwzięć w tym zakresie kończyła się niepowodzeniem.

2.5.3. Rybactwo

Na obszarze gminy znajdują się 2 zespoły stawów hodowlanych: w dolinach rzek Kłodawki i Marwicy. Stawy hodowlane w dolinie Kłodawki wybudowane zostały poniżej Trzcińca w latach 60. XX wieku. Stanowią północną część kompleksu stawowego rozciągającego się w dół doliny do ujścia Kanału Kłodawskiego (gm. Kłodawa). Na obszarze gminy Nowogródek Pomorski stawy rozciągają się wzdłuż koryta Kłodawki, od którego oddzielone są groblą. Obiekt ten obejmuje 5 stawów o łącznej powierzchni 23 ha.
W dolinie Marwicy stawy rozciągają się poniżej osady leśnej Jastrzębiec. Powierzchnia kompleksu stawowego wynosi 10,7 ha. Obejmuje on dolinę rzeki łącznie z korytem Marwicy, przepływającej przez środek stawów.

2.5.4. Turystyka

Na terenie gminy znajduje się niewiele miejsc noclegowych i ośrodków gastronomii:

- kamping w Karsku nad południowym krańcem jeziora Karskie Wielkie,
- gospodarstwa agroturystyczne, m.in. w Karlinie, Pensjonat Agroturystyczny "Zielona Dolina" w Chocieniu, w Trzcinnej, w Parześnsku,
- pokoje gościnne w Parześnsku,
- tereny rekreacyjne z dostępem do jeziora w Kinicach Nowych, na północnym brzegu jeziora Karskie Wielkie oraz na południowym brzegu jeziora Karskie Wielkie, a także w Parześnsku nad wschodnim brzegiem Jeziora Parześnsko,
- zespoły zabudowy letniskowej nad wschodnim brzegiem jeziora Karskie Wielkie w Kinicach Nowych,
- zabudowa letniskowa w Parześnsku.

<u>Inne atrakcje turystyczne</u>

Na terenie gminy znajduje się kilka obiektów godnych uwagi ze względu na możliwość wykorzystania ich walorów przyrodniczych, rekreacyjnych i dydaktycznych. Są to:

- jeziora: Karskie Wielkie, Parześnsko, Sumiackie, Ciche oraz Okrągłe; szczególnie duże jeziora, jak Karskie Wielkie i Parześnskie mogą stanowić podstawę do rozbudowy gospodarczej gminy w oparciu o turystykę rekreacyjną i rozwój sportów wodnych, za wyjątkiem sportów motorowodnych.
- pagórki morenowe w środkowej części gminy, interesujące pod względem widokowym – roztacza się rozległy widok na otaczający krajobraz,
- zwarte drzewostany leśne południowej części gminy pocięte drogami o niezłym stanie nawierzchni mogą stanowić teren wykorzystany do turystyki pieszej lub rowerowej,
- rozległe pagórki, w okolicy Trzcinnej i nieużytki na zachód od Karska, stwarzają warunki dla turystyki konnej,
- punktem dydaktycznym w zakresie historii kształtowania się krajobrazu gminy oraz geologii tego terenu mogą być istniejące odkrywki,
- zespół dworsko – parkowy w Karsku oraz park w Giżynie po odrestaurowaniu mogą stanowić ważne obiekty turystyczne i hotelowe w kulturowo – przyrodniczym krajobrazie gminy.

Według planu zagospodarowania przestrzennego województwa zachodniopomorskiego przez gminę Nowogródek Pomorski nie przebiegają żadne trasy i szlaki rowerowe o znaczeniu międzynarodowym, międzyregionalnym czy regionalnym. Najbliższa trasa biegnie około 1 km od północnej granicy gminy, wzdłuż drogi Barlinek – Lipiany – Myślibórz, tj. międzynarodowa trasa rowerowa – „ Trasa Tysiąca Jezior".

Gmina Nowogródek Pomorski uczestniczy w inicjatywie pod nazwą "Pomorski Krajobraz Rzeczny". Jest to polsko-niemiecki projekt realizowany przez Tourismusverband Vorpommern e.V. z Greifswaldu (lider) oraz Zachodniopomorską Regionalną Organizację Turystyczną (partner) przy udziale dofinansowania w wysokości 85 % ze środków Programu Operacyjnego Celu 3 "Europejska Współpraca Terytorialna" - "Współpraca transgraniczna krajów Meklemburgia-Pomorze Przednie / Brandenburgia i Rzeczpospolita Polska (Województwo Zachodniopomorskie) 2007-2013 - Interreg IVA".
Celem projektu jest tworzenie warunków dla rozwoju turystyki wodnej i rowerowej na terenie Pomorza Przedniego (Niemcy) oraz Województwa Zachodniopomorskiego (Polska). W Województwie zachodniopomorskim działania dotyczą południowego pasma województwa, przebiegającego przez tereny Pojezierza Zachodniopomorskiego (tj. Pojezierza Myśliborskiego, Pojezierza Wałeckiego, Pojezierza Drawskiego, wzdłuż Doliny Dolnej Odry oraz rzek Odra, Płonia, Ina, Myśla, Drawa, Parsęta, Rega wraz z dopływami), które obecnie charakteryzują się znacznie mniejszym wykorzystaniem turystycznym niż pas nadmorski województwa. W ramach projektu opracowano transgraniczne koncepcje szlaków, z których jeden: „Szlak Zachodni", przebiega przez teren gminy Nowogródek Pomorsk od strony m. Lipin, przez Karsko – Parzeńsko - kompleks leśny w pd części gminy i dalej w kierunku Gorzowa Wielkopolskiego).

2.6. Warunki i jakość życia mieszkańców

2.6.1. Wyposażenie w usługi publiczne

Administracja:
1. Urząd Gminy Nowogródek Pomorski, ul. Mickiewicza 15, 74-304 Nowogródek Pomorski.
2. 10 sołectw:
    1) sołectwo Giżyn;
    2) sołectwo Nowogródek Pomorski, obejmujące: Kolonię Nowogródek, Pachocino i Nowogródek Pom.;
    3) sołectwo Rokitno;
    4) sołectwo Trzcinna obejmujące wsie: Chocień, Rataje, Smolary, Smólsko, Somin, Trzcinna;
    5) sołectwo Sumiak, obejmujące wsie Karlin, Sumiak;
    6) sołectwo Golin, obejmujące wsie Golin, Sołacz;
    7) sołectwo Karsko, obejmujące wsie Karsko i Lipin;
    8) sołectwo Świątki;
    9) sołectwo Kinice, obejmujące wsie Kinice i Ulejno;
    10) sołectwo Parzeńsko, obejmujące wsie Parzeńsko, Ławin i Stawno.

Bezpieczeństwo i porządek publiczny:
1. Straż pożarna, Remiza OSP
    1) Remiza OSP w Karsku (dz. nr 569, obręb Karsko);
    2) Remiza OSP w Nowogródku Pomorskim (dz. nr 207 obręb Nowogródek Pom.);
    3) Remiza OSP w Giżynie (dz. nr 503/2).

Na terenie gminy Nowogródek Pomorski nie ma komisariatu Policji.

Usługi w zakresie pomocy społecznej świadczy Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, ul. Szkolna 3, 74-304 Nowogródek Pomorski; Dz. nr 186/2, obręb Nowogródek.

Oświata i wychowanie:
Na terenie gminy Nowogródek Pomorski usługi z zakresu oświaty i wychowania są świadczone na poziomie przedszkola (2 placówki), szkół podstawowych (2 placówki) oraz gimnazjum (1 placówka). Na terenie gminy Nowogródek Pomorski nie ma placówek reprezentujących poziom szkolnictwa ponad gimnazjalnego. Brak również placówki typu żłobek.
1. Przedszkola:
    1) Gminne Przedszkole w Karsku, przy Zespole Placówek Oświatowych w Karsku - oddział przedszkolny, ul .Pionierów 15/2, 74-305 Karsko;

2) Oddział przedszkolny w Nowogrodku Pomorskim przy Szkole Podstawowej w Nowogródku Pomorskim, ul. Szkolna 4, 74-304 Nowogródek Pomorski, (Dz. nr 188/1, obręb Nowogródek).

2. Szkoła podstawowa; Szkolnictwo podstawowo jest zorganizowane w Zespole Placówek Oświatowych w Karsku
1) Szkoła Podstawowa im. Unii Europejskiej w Nowogródku Pomorskim, ul. Szkolna 4;
2) Szkoła Podstawowa im. Hansa Christiana Andersena w Karsku, ul. Gorzowska 9.

3. Szkolnictwo na poziomie gimnazjalnym prowadzi Zespół Placówek Oświatowych w Karsku - Publiczne Gimnazjum w Karsku, ul. Gorzowska 9 , 74-305 Karsko.

Kultura:

Na terenie gminy Nowogródek Pomorski funkcjonuje Wiejski Ośrodek Kultury w Nowogródku Pomorski oraz Biblioteka Publiczna, obie instytucje z siedzibą w Karsku ul. Pionierów 15/1, 74-305 Karsko. Ponadto Filia Biblioteki Publicznej znajduje się w Nowogródku Pomorskim, ul. Szkolna 5, 74-304 Nowogródek Pomorski. Sale wiejskie funkcjonują w 9 wsiach:
1) sala wiejska w Nowogrodku Pomorskim – dz. nr 205/3, obręb Nowogródek;
2) sala wiejska (sala rekreacyjno sportowa)w Karsku – dz. nr 569, obręb Karsko;
3) sala wiejska w Kinicach – dz. nr 128, obręb Kinice;
4) sala wiejska w Trzcinnej – dz. nr 85, obręb Trzcinna;
5) sala wiejska w Świątkach – dz. nr 77/6 i 77/2, obręb Świątki;
6) sala wiejska w Sumiaku – dz. nr 183, obręb Sumiak;
7) sala wiejska w Rokitnie – dz. nr 70/4, obręb Rokitno;
8) sala wiejska w Parzeńsku, obręb Karsko 814/1;
9) sala wiejska w Giżynie – dz. nr 283, obręb Giżyn.

Ochrona zdrowia

Usługi związane z ochroną zdrowia skoncentrowane są w Nowogródku Pomorskim. Przy ulicy Szkolnej 3 działa Niepubliczny Zakład Podstawowej Opieki Zdrowotnej Przychodnia im. Jana Pawła II Sp. z o o.

Weterynaria:

Ponadto w Nowogródku Pomorski funkcjonuje gabinet weterynaryjny.

2.6.2. Rekreacja i wypoczynek

Na terenie gminy Nowogródek Pomorski urządzono następujące obiekty rekreacyjne:

boiska
1) boisko wielofunkcyjne (nawierzchnia ze sztucznej trawy) przy Szkole Podstawowej i Gimnazjum w Karsku (762/1, ob. Karsko) oraz przy Szkole Podstawowej w Nowogródku Pomorskim (164/1, 185, 187/2, 188/2, ob. Nowogródek Pomorski),
2) boisko trawiaste w Karsku (763/4, 763/5, obręb Karsko),
3) w Kinicach boisko wielofunkcyjne (nawierzchnia z poliuretanu) na terenie sportowo-rekreacyjnym w Kinicach (dz. nr 127, o. Kinice) i boisko trawiaste w Kinicach – dz. nr 74,
4) boisko trawiaste w Giżynie (dz. nr 514, obręb Giżyn),
5) boisko trawiaste w Nowogródku Pomorskim (331, 333- budynek magazynowy, ob. Nowogródek),
6) boisko trawiaste w Trzcinnej – 2 szt., dz. nr 645 i 88/3,
7) boisko o nawierzchni asfaltowej w Trzcinnej – dz. nr 85, 150/1,
8) boisko trawiaste w Świątkach – dz. nr 77/2 i 77/5,
9) boisko trawiaste w Karlinie (obręb Sumiak) – dz. nr 183.

place zabaw
1) plac zabaw „radosna szkoła” przy szkole podstawowej w Nowogródku Pomorskim (Dz. nr 188/2 i 187/2, obręb Nowogródek),
2) plac zabaw „radosna szkoła” przy szkole podstawowej w Karsku (761/2, 761/5 obręb Karsko),
3) plac zabaw z siłownią zewnętrzną na osiedlu mieszkaniowym w Karsku (744/94, Karsko),
4) plac zabaw przy remizie strażackiej w Karsku (569, o. Karsko),
5) plac zabaw w Golinie dz. nr 513/8,
6) plac zabaw w Trzcinnej przy świetlicy dz. 85,
7) plac zabaw w Świątkach dz. nr 77/2 i 77/7,
8) plac zabaw z siłownią zewnętrzną w Giżynie przy remizie dz. nr 503/2,
9) plac zabaw w Kinicach (dz. nr 127, obręb Kinice).

parki wiejskie:
1) Trzcinna dz. nr 65/5;
2) Świątki dz. nr 89/2;
3) Kinice dz. nr 126/2;

inne publiczne tereny rekreacyjne
1) miejsce wykorzystywane do kąpieli nad Jeziorem Karskie Wielkie w miejscowości Kinice z pomostem, obręb Kinice – 216/2 ;
2) miejsce wykorzystywane do kąpieli nad Jeziorem Karskie Wielkie w miejscowości Karsko z pomostem przy działce dz. nr 520/28, obręb Karsko;
3) miejsce wykorzystywane do kąpieli nad Jeziorem Parzeńsko w miejscowości Parzeńsko z pomostem przy działce dz. nr 817/2, obręb Karsko;

Planowane urządzenia rekreacyjne:
1) boisko wielofunkcyjne w Nowogródku (185, 187/2, 164/1, 188/2 o. Nowogródek Pom.);
2) boisko trawiaste i plac zabaw w m. Rataje (obręb Trzcinna) – dz. nr 392/12,
3) boisko trawiaste – teren rekreacji dz. nr 898/7 w Parzeńsku;
4) planowany plac zabaw w Rokitnie dz. nr 70/4 i 70/5;

2.6.3. Cmentarze

Cmentarze czynne
1) cmentarz poewangelicki i komunalny w Giżynie dz. nr 509;
2) cmentarz poewangelicki obecnie komunalny w Karsku (dz. nr 695, obręb Karsko);
3) cmentarz poewangelicki obecnie komunalny w Kinicach (dz. nr 181, ob. Kinice);
4) cmentarz przykościelny w Nowogródku Pomorskim dz. nr 175;
5) cmentarz poewangelicki ob. komunalny w Nowogródku Pomorskim (dz. nr 228, Nowogródek);
6) cmentarz poewangelicki i komunalny w Trzcinnej (dz. nr 148, o. Trzcinna).

Cmentarze nieczynne
1) nieczynny cmentarz w Rokitnie – dz. nr 63;
2) nieczynny cmentarz w Parzeńsku (obręb Karsko) – lapidarium- dz. nr 799;
3) nieczynny cmentarz w Karlinie (obręb Sumiak) – dz. nr 184.

2.6.4. Inne usługi

Kościoły:
1) Karsko: Kościół filialny p.w. św. Antoniego (dz. 574, obręb Karsko);
2) Trzcinna: Kościół parafialny p.w. św. Józefa (dz. 124, ob. Trzcinna);
3) Nowogródek Pom.: Kościół parafialny p.w. Matki Bożej Królowej Polski (dz. nr 175, Nowogródek.);
4) Giżyn: Kościół filialny p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego (dz. nr 299, obręb Giżyn);
5) Kinice: Kościół filialny p.w. MB Wspomożenie Wiernych(lokal – dz. nr 68/1, obręb Kinice).

2.7. Uwarunkowania historyczno - kulturowe krajobrazu gminy

2.7.1. Zarys historii obszaru gminy

Na terenie dzisiejszej gminy Nowogródek Pomorski najwcześniejsze ślady osadnictwa pochodzą z młodszej epoki kamienia. W ewidencji stanowisk archeologicznych znajduje się dziewiętnaście obiektów pochodzących z tej epoki, są to osady i ślady osadnicze.

Podczas badań archeologicznych prowadzonych w 1969 roku znaleziono naczynia kultury łużyckiej (około tysiąc dwieście lat p. n. e.). Plemiona łużyckie zajmowały się uprawą roli i hodowlą zwierząt. W sumie kultura łużycka na Pomorzu zapewniła ludności wzrost dobrobytu, szczególnie czytelny począwszy od epoki żelaza. Kolejne ślady archeologiczne pochodzą z okresu oddziaływań celtyckich (okres lateński) oraz z epoki wpływów rzymskich (przełom starej i nowej ery). Kwitnące państwo rzymskie i jego kultura – głównie materialna – ogarnęła zasięgiem wpływów najdalsze zakątki Europy. Powszechnie importowano z Rzymu ozdoby, drogie przedmioty zbytku (np. zastawy do wina), a w obiegu były rzymskie monety.

Zabytki związane z powstawaniem stabilnego osadnictwa i struktur terytorialnych wiążą się z plemionami słowiańskimi, zwanymi przez historyków Pomorzanami, którzy zajmowali od VII wieku n. e. tereny na północ od rzeki Warty i Noteci,

pomiędzy dolnym odcinkiem Odry i dolnym biegiem Wisły. Stabilizacja granic i struktury władzy utrzymywała się do początków XI wieku, a jej świadectwem są zachowane relikty osad, grodzisk i cmentarzysk.

Od VII do X wieku dzisiejszy obszar gminy Nowogródek Pomorski wchodził w skład terytorium plemiennego Pyrzyczan. Około 960 roku całe Pomorze weszło w skład państwa Polan, następnie w skład księstwa zachodniopomorskiego, a na początku XIII wieku – Wielkopolski. W 1232 roku zakon templariuszy otrzymał rozległe tereny nad dolną Myślą z ośrodkiem w Chwarszczanach. Istnieje hipoteza, że w Nowogródku Pomorskim templariusze zbudowali zamek, który nazwali „nowym" w celu przeciwstawienia go staremu grodowi. W południowo-wschodniej części wsi znajduje się pagórek, który na przedwojennych niemieckich mapach nosi nazwę „Burgwall" (grodzisko). Sąsiaduje z nim wzgórze zwane „Klosterberg" (Góra Klasztorna). Fragmenty ceramiki – znalezione w trakcie badań archeologicznych – wskazują, że miejsca te były zasiedlone w okresie od X do XV wieku. W wyniku zawarcia układu pokojowego w 1261 roku zakon templariuszy przekazał powyższe tereny Brandenburgii.

W 1298 roku margrabia Albrecht II nadał zakonowi dominikanów rozległe dobra z wioskami Golin, Trzcinna, Ławy, Staw, Myśliborzyce. Natomiast w 1300 roku ten sam margrabia przekazał na rzecz zakonu cystersów z Kołbacza znaczne terytorium w dorzeczu Kłodawki, które objęło m. in. jeziora Karskie Wielkie i Karskie Małe oraz wieś Karsko. W tym okresie zostały ufundowane kościoły w Karsku i Nowogródku.

Na szlaku handlowym łączącym Gorzów ze Szczecinem założono Nowogródek Pomorski, który nigdy nie wykształcił się w pełni jako miasto. Świadczy o tym do dziś zachowany układ przestrzenny Nowogródka powstały z trzech ulic, z których dwie okrężne tworzyły wydłużony prostokąt. Margrabia Ludwik Rzymianin w dokumencie z 6 marca 1352 roku nakazał aby podróżujący szlakiem północ-południe obowiązkowo odwiedzali Myślibórz. Tym samym Nowogródek znalazł się na uboczu, co negatywnie wpłynęło na jego rozwój.
W latach 1402-1454 obszar dzisiejszej gminy Nowogródek Pomorski znajdował się w posiadaniu zakonu krzyżackiego. Po powrocie do Marchii Brandenburskiej, pod rządami margrabiego Jana z Kostrzyna, wprowadzono protestantyzm i przejęto dobra kościelne. Założono domenę państwową, której urząd ustanowiono w Karsku, a z inicjatywy margrabiego zbudowano zamek. W 1591 roku odbył się tutaj zjazd książąt i hrabiów wszystkich niemieckich księstw. W 1624 roku na miejscu siedziby Jana Kostrzyńskiego zbudowano obronny dwór.
W latach 1618-1648 w wyniku wojny trzydziestoletniej zniszczeniu uległo wiele wsi i osad, w tym Karsko, Trzcinna i Nowogródek. Kolejne wojny: polsko-szwedzka, północna (1701-1721) i siedmioletnia (1756-1763) także rozegrały się na tych terenach. W drugiej połowie XVIII wieku powstał folwark w Kinicach.

Od 1764 roku rozpoczęto oddzielać grunty chłopskie od folwarcznych oraz dokonano uwłaszczenia chłopów w dobrach państwowych. Okres wielkiej koniunktury rolnej i napływ siły roboczej sprzyjał rozkwitowi gospodarki folwarcznej, w pierwszej połowie XIX wieku powstały folwarki w Golinie i Sumiaku (obecnie Nowogródek Pomorski).

W 1837 roku powołano powiat myśliborski. W 1912 roku przeprowadzono linię kolejową łączącą Myślibórz z Gorzowem, wtedy powstały zabudowania stacyjne w Świątkach. Na początku XX wieku rozpoczął się proces przechodzenia części ziem z rąk wielkich właścicieli ziemskich do indywidualnych chłopów, co było związane z tzw. kolonizacją wewnętrzną inspirowaną przez państwo pruskie.
W okresie II wojny światowej w Golinie funkcjonował obóz jeniecki, w sąsiedztwie którego założono cmentarz.

Nowogródek Pomorski - Jest wsią o metryce średniowiecznej - pierwsza wzmianka pochodzi z 1298r. Pierwotny układ jest nieznany. Prawdopodobnie było tu grodzisko, a także podgrodzie i owalnicowa wieś (Na wzniesieniu w centrum osady w 2 poł. XIIIw. Wzniesiono kościół. O tym wcześniejszym układzie świadczą znaleziska archeologiczne oraz nazwy wzniesień funkcjonujące do XX wieku : Burgwall i Klosterberg.
Obszar ten był objęty nadaniem 1000 łanów przez Władysława Odonicza templariuszom w 1232 r. W układzie pokojowym z 1261 r. zakon zrzekł się tych ziem na rzecz margrabiów brandemburskich.
W 1336r. Nowogródek Pomorski określano mianem oppidum (mieścina) – nieobwarowane miasteczko z targiem.
Układ sieci komunikacyjnej oparto na trzech ulicach o przebiegu wsch. – zach., oraz czterech ulicach o kierunku pn.-pd., Cały układ zbliżony jest do prostokąta. Zabudowa rozmieszczona wzdłuż ulic nie miała charakteru zwartego, ale typowo wiejski. Nie wykształciły się pierzeje uliczne. Nie występował typowy dla miast rynek, ale plac o nieregularnym kształcie (Plac św. Floriana). Miejskie rozplanowanie ulic pozostaje podstawowym „dokumentem" świadczącym o dawnym znaczeniu miasteczka , położonego na szlaku handlowym.

Do upadku znaczenia Nowogródka Pomorskiego przyczyniła się decyzja margrabiego Ludwika Rzymianina z 1352r. o zmianie przebiegu szlaku handlowego na korzyść Myśliborza , z pominięciem Nowogródka Pomorskiego. Szlak ten był głównym czynnikiem miastotwórczym Nowogródka Pomorskiego.
W XV wieku w czasie wojny z Zakonem Krzyżackim miasteczko dotknął najazd czeskich husytów wraz ze sprzymierzonymi wojskami polskimi. Ostateczny kres miastu położyła wojna 30-letnia (lata 1618-1648), po której Nowogródek Pomorski został zdegradowany do roli wsi. Silnie zniszczona miejscowość odbudowywała się bardzo powoli, np. kościół odbudowano dopiero w 1752r.
W 2 poł. XIX wieku , na pn.- zach . od Nowogródka powstaje założenie folwarczne – Sumiak. Na początku XX wieku rozwijają się kolonie.
Chocień - Pierwsza wzmianka - ok. poł. XIX w. Osada rozproszona (licząca ok. 10 zagród) zlokalizowana na nizinnych, często podmokłych terenach, wokół brzegu Jez. Kozie. Można przypuszczać, że powstała w 2 poł. XIX wieku, na zmeliorowanych gruntach pomiędzy wsiami Trzcinna, Ławy i Staw.
Chojeniec - Pierwsza wzmianka - ok. poł. XIX w. Osada jednodworcza – leśniczówka, zlokalizowana po wschodniej stronie wsi Knice,
Golin - Pierwsza wzmianka z 1290r., pochodzi z dokumentu donacji wsi na rzecz klasztoru Cysterek z Pełczyc.
W 1780r. na miejscu wsi powstaje folwark., później wymieniany jako majątek domenalny. Podczas II wojny światowej znajdował się tu obóz jeniecki.
Giżyn jest wsią o średniowiecznej metryce, pierwsza wzmianka z z I poł. XIII wieku. Przez ponad 400 lat (XIIIw.-XVII w.) mieszkał tu ród Bellingenów, jeden z najznamienitszych rodów pomorskich. Pierwotny układ przestrzenny: prawdopodobnie klasyczna, wydłużona owalnica. W toku rozwoju wsi układ wykształcił się jako ulicówka, pośrodku pierwotnego układu wrzecionowate nawsie – fragmentarycznie zachowane, z centralnie ulokowanym kościołem. Wieś z czytelnym podziałem na część chłopską i dworską. W wyniku rozwoju Giżyna powstały nowe kolonie – na wschód i zachód od wsi, nowe zagrody powstały także w obrębie pierwotnego układu.
Karlin - folwark Karlin powstał w 2 poł. XIX wieku. Kolonia powstała na początku XX wieku, przypuszczalnie w wyniku parcelacji majątku.
Karsko- jest wsią o średniowiecznej metryce, sięgającej 2 poł. XIII wieku. Przyjmuje się, że wieś była jedną z 14 grangii klasztoru Cystersów w Kołbaczu. Z XIII w. pochodzi także kościół Ostatni raz przebudowany w końcy XIX wieku). Pierwotny układ wsi to klasyczna, wydłużona owalnica. W 1535r. konwent cysterski w Kołbaczu został rozwiązany, a Karsko przeszło na własność panującego jako siedziba domeny państwowej. Sąsiedztwo dużych obszarów leśnych wyznaczyło Karsku rolę myśliwską . Jedną z najstarszych budowli w Karsku są ruiny zamku myśliwskiego zwanego czasem „dworem renesansowym" lub „starą gorzelnią" - zbudowany w latach 1620-1640. Zabudowa dworska, założona z muru pruskiego, miała charakter mieszkalny i była przeznaczona dla dworu elektora w czasie polowań w lasach wokół Karska. Nad nią górował dwukondygnacyjny zamek myśliwski elektora. W 1927 roku pozostałość renesansowego dworu stała się gorzelnią. W wyniku wojny 30-letniej (1618-1648) posiadłość zaczęła popadać w ruinę, Karsko dotknęły także działania wojny polsko – szwedzkiej (1657r.) oraz wojny północnej (1709r.). Wymienione powyżej pożogi wojenne, nowy kierunek stosunków ekonomiczno-politycznych w elektoracie brandenburskim odbiło się ujemnie na dalszym rozwoju Karska. W sumie, jaka siedziba domeny w rozbudowanej administracji pruskiej tamtego okresu, Karsko nie przedstawiało wartości. Na tę sytuację zwrócił uwagę arcyksiążę Fryderyk II, gdy wizytował domenę karską we wrześniu 1731 roku. Z jego inicjatywy założono nowy folwark. Folwark zlokalizowano poza zwartą zabudową wsi, na zachód od pierwotnego Nawsia, istnieje po dzień dzisiejszy. Na terenie dawnego majdanu, w 1755 roku został zbudowany dwór barokowy, jako obiekt parterowy, otoczony 3 hektarowym parkiem, w którym rosną lipy, klony, kasztanowce i dęby - wśród nich dwa pomnikowe 200-letnie okazy: dąb zwany "Chochołem" i lipa zwana "Brzęczadłem". Na początku XX wieku przystąpiono do remontu i rozbudowy barokowego budynku. Ostatni dzierżawca Ulrich Thilo wraz ze swoją francuską żoną władał majątkiem w Karsku do czasów II wojny światowej.
Głównym elementem pierwotnej kompozycji przestrzennej Karska, jaką była owalnica, pozostał śródwiejski plac – nawsie, częściowo zabudowany z centralnie posadowionym kościołem, stanowiącym dominantę oraz pomnikowym dębem „Bismarck".
Kinice - Historia osady sięga XIII wieku i wiąże się z dziejami posiadłości ziemskiej klasztoru Cystersów w Kołbaczu. Po rozwiązaniu konwentu cysterskiego w Kołbaczu w 1535 r., nastąpiła kasacja dóbr zakonnych na rzecz państwa. Po Reformacji wieś wraz z innymi dobrami kościelnym weszła w skład domeny państwowej w Karsku.
Możliwe, że wieś ulega całkowitemu zniszczeniu i wyludnieniu(podobnie jak wiele innych) w wyniku wojny 30-letniej (lata 1618-1648). Na gruntach wsi Kinice dopiero na początku XVIII w. założono folwark. Na początku XX wieku powstała odrębna kolonia, prawdopodobnie w wyniku parcelacji majątku.
Pierwotny układ wsi jest nieznany, obecny to wieś kolonijna z fragmentarycznie zachowanym zespołem folwarcznym – zachował się tylko park dworski.

Ulejno – leśniczówka, określana mianem dworskiej, (jednodworcze wybudowanie) prawdopodobnie z 2 poł. XIX wieku.
Lipin - Jednodworcze wybudowanie , usytuowane na pn od Karska, prawdopodobnie z 2 poł. XIX wieku.
Ławin (Łowin) – przysiółek z leśniczówką. Osada , wzmiankowana na pocz. XIX wieku, jako osiedle w Lesie Karskim, należące do domeny Karsko.
Pachocino – Leśniczówka oraz strażnica w Pachocinie powstały przypuszczalnie ok. połowy XIX wieku jako osada jednodworcza.
Parzeńsko - Niewielka śródleśna wieś (sołecka) nad Jez. Parzeńsko. Pierwsza wzmianka pochodzi z XIX wieku. Wieś jeszcze w XIX wieku należała do domeny Karsko. Zawsze była to niewielka osada. Brak danych poświadczających istnienie ewentualnego folwarku w Parzeńsku. Współcześnie, historyczny liniowy układ przestrzenny ulega żywiołowemu rozwojowi w związku z przekształcaniem się osady w wieś o charakterze letniskowym.
Rataje – kolonia powstała prawdopodobnie w poło. XIX wieku , skupiony, ulicowy przysiółek; zagrody rozmieszczone po obu stronach drogi z Trzcinnej do Sołacza.
Rokitno - XIX – wieczna wieś kolonizacyjna (z 3 ćwierci XIX wieku) , założona w obrębie dawnego folwarku należącego do majątku w Sulimierzu. Układ wsi dwuosiowy (wielodrożnic owy) o luźnej kompozycji. Zagrody położone przy dwóch krzyżujących się drogach. W ostatnich latach, z uwagi na atrakcyjne położenie nad Jez. Ulejno, miejscowość zmienia charakter na letniskowy.
Słocino – jednodworcze wybudowanie z XIX wieku, osada obecnie nie istnieje.
Smolary – przysiółek (smolarnia) z 2 poł. XIX wieku, powstały na gruntach wsi Trzcinna. Kolonię stanowi kilka zagród, rozlokowanych po obu stronach drogi.
Sołacz – kolonia – osada leśna, z dawną leśniczówką z pocz. XIX wieku (wcześniej w ramach domeny Karsk, przysiółek Trzcinnej). Współcześnie Sołacz to kilku zagrodowy przysiółek z leśniczówką Szable (Nadleśnictwo Barlinek).
Smólsko - – przysiółek (owczarnia) z 2 poł. XIX wieku, powstały na gruntach wsi Trzcinna.
Stawno – leśniczówka i smolarnia założone w 1736r. na gruntach domeny Karsk. Zachowane obiekty odznaczają się wysokimi walorami kulturowymi.
Sumiak – wielodrożnicowa kolonia z początku XX wieku, powstała po parcelacji folwarku Sumiak. Na początku XX wieku we wsi działa szkoła, gospoda, jest kaplica, założono straż pożarną.
Somin – jednodworcze wybudowanie, przypuszczalnie powstałe na gruntach wsi Trzcinna z 2 poł. XIX wieku. Współcześnie, po powojennych zmianach administracyjnych, w skład osady wchodzą także zagrody przy drodze lokalnej łączącej Staw z Trzcinną.
Świątki - Pierwsza wzmianka pochodzi z poł. XIII wieku, wiąże się z uposażeniem Joannitów przez księcia Barnima I. Brak późniejszych wzmianek, być może wieś podzieliła los wielu innych osad zniszczonych w średniowieczu lub podczas wojny 30-letniej, nigdy później nie zasiedlonych. Pierwotny układ przestrzenny nie jest znany.
Około połowy XIX wieku powstaje folwark. W końcu XIX wieku Świątki były założeniem folwarcznym. W 1925r. folwark został rozparcelowany. Istniejąca współcześnie zabudowa zagrodowa w większości pochodzi z lat 20-30- tych XX wieku. 15.09.1912 roku zostaje uruchomiona stacja kolejowa.
Trzciniec (Prostki) - Młyn w Trzcińcu nad Kłodawką- pierwsza wzmianka z 1344r. , w 1425r. przekazany klasztorowi cystersów w Mironicach. Obok młyna działał także tartak i młyn olejowy. W końcu XIX wieku był młyn wodny i leśniczówka. Zabudowania istniały jeszcze do lat 80-tych XX wieku, obecnie zachowały się resztki dawnego przepustu.
Trzcinna jest wsią o średniowiecznej metryce, pierwszy raz wzmiankowaną w XIII wieku (1298r.) jako uposażenie kapituły w Myśliborzu. Wieś liczyła 64 łany, w tym 4 plebańskie. W 1337r. istniał kościół i karczma. Po sekularyzacji kapituły dobra wsi weszły w skład domeny w Karsku. Pierwotny układ wsi nie jest znany, prawdopodobnie owalnica.
Wieś ucierpiała w czasie wojny 30-letniej (1618-1648). W 1718 roku wieś liczyła 70 łanów metrykalnych, ale jeszcze jedna trzecia gruntów nie była wykarczowana i uprawiana.
W XIX wieku wykształcił się w Trzcinnej układ ulicowo – placowy z zespołem folwarcznym i przysiółkami. W północnej części układu zachował się przypuszczalny fragment dawnego Nawsia, w części centralnej oczko wodne pełniące obecnie funkcję basenu p.poż.
Folwark zlokalizowany na zachód od zwartej zabudowy wsi. Założenie pałacowo -parkowe powstało w 2 poł. XIX wieku, na pn. – wsch. od podwórza gospodarczego. Współcześnie zespół folwarczny praktycznie nie istnieje. Jedyną pozostałością dawnego majątku jest założenie parkowe.
W 1890 roku w miejscu ulokowania średniowiecznej świątyni, na niewielkim wyniesieniu, wzniesiono kościół, w stylu neogotyckim. Kościół nadal pozostaje dominantą przestrzenną we wsi.
Trzcielin – jednodworcze wybudowanie z końca XIX wieku prawdopodobnie należące do Trzcinnej, obecnie miejscowość nie istnieje.

2.7.2. Zasoby krajobrazu kulturowego na terenie gminy Nowogródek Pomorski

Sieć osadnicza

Najważniejszymi elementami historycznego krajobrazu kulturowego gm. Nowogródek Pomorski są m.in.: średniowieczne układy przestrzenne (placowe – owalnice), zabytkowe kościoły (kamienne i ceglane), reprezentujące różne style (od późnego gotyku po formy modernistyczne), założenia rezydencjonalno - parkowe i zespoły pofolwarczne oraz relikty tradycyjnej zabudowy ludowej, wzniesione w technice ryglowej.

W samym Nowogródku Pomorskim zachował się cenny średniowieczny układ urbanistyczny z czytelną siatka ulic, śródmiejskim placem pełniącym przypuszczalnie pierwotnie funkcję rynku (w wyniku uwarunkowań historycznych miasto nigdy w pełni nie wykształciło się i nie obwarowało, nigdy też Nowogródek nie otrzymał przywileju miejskiego).

Na terenie gminy znajduje się kilka większych wsi, których średniowieczna metryka ma odbicie w częściowo zachowanych pierwotnych układach przestrzennych.

- Wielodrożnice – z zachowanym częściowo układem owalnicowym (Karsko);
- Ulicowe – po reformie fryderycjańskiej, nałożone na pierwotny układ owalnicowy (Trzcinna);
- Wielodrożnice – z przysiółkami, w tym wykształcone z pierwotnych założeń owalnicowych (np. Giżyn).

Niektóre z wsi zostały przekształcone w okresie tworzenia się gospodarki folwarcznej, lub w wyniku procesów historycznych, takich jak długotrwałe wojny (np. Kinice) lub w związku z lokacją nowych zespołów rezydencjonalno – gospodarczych (np. Sumiak, Świątki).

Pozostałe wsie i osady zostały założone w XIX wieku i związane to było z powstawaniem kolonii i przysiółków przy dużych wsiach (np. Rataje, Sołacz, Somin, Smolary).

Dzieła architektury i budownictwa

Architektura sakralna to jeden z najcenniejszych, choć nielicznie reprezentowanych (tylko 5 obiektów oraz kaplica w zespole szkolnym) elementów historycznej zabudowy na terenie gm. Nowogródek Pomorski; część kościołów jest wpisana do rejestru zabytków. Najstarsze obiekty mają metrykę XIII-wieczną (Nowogródek Pomorski, Karsko), XIX-wieczną, kamienno-ceglane i ceglane o cechach neogotyckich – Giżyn, Trzcinna, XIX -wieczna kaplica w zespole szkolnym w Kinicach, kaplica w Sumiaku, XX-wieczną, murowany kościół o cechach modernistycznych (1936 r.) w Giżynie;

Po 1945 r. swoje funkcje sakralne utraciły: XIX-wieczny kościół w Giżynie, przez lata był magazynem w miejscowym PGR, obecnie jest obiektem opuszczonym; kaplica w Sumiaku – obecnie zdewastowana.

Cmentarze: Pierwotne nekropolie przy kościołach słabo czytelne – bez widocznych śladów sepulkralnych, ze sporadycznie zachowanymi, kamienno-ceglanymi ogrodzeniami, fragmentami dawnych grobowców (kaplica von Borcków w Giżynie, Karsko, Nowogródek Pomorski). Wznoszone, często przy kościołach, lub na cmentarzach wiejskich obeliski, lub pomniki upamiętniające ofiary I wojny światowej, zostały po 1945 r. w większości zniszczone, lub wykorzystane do innych celów (np. w Parzeńsku jako podstawa pod figurę Matki Boskiej), zachował się natomiast przed kaplicą szkolną w Sumiaku. Powstały nowe elementy kommemoratywne np: przy kościele w Nowogródku Pomorskim kamień upamiętniający żołnierzy Armii Krajowej.

Od XIX w. cmentarze zakładano na obrzeżach wsi, o regularnych (czworobocznych) układach, ze szpalerowymi i alejowymi obsadzeniami (np. Karsko); obecnie w większości nieużytkowane, wyraźnie oddzielona część historyczna od współczesnej (czynnej) – np. w Karsku, Giżynie, Nowogródku Pomorskim, Trzcinnej.

Dwory i Pałace: są cennym elementem w krajobrazie gminy, wzniesione w okresie pocz. XVI w. – pocz. XX w., przy czym niektóre rezydencje zostały zniszczone podczas działań wojennych w 1945 r. (np. w Kinicach) lub zostały wyburzone dużo później jak ryglowy dwór w Giżynie (w 1984 r.) lub neogotycki dwór w Świątkach (w okresie międzywojennym po parcelacji dworu mieścił się w nim dom starców).

Najcenniejszym obiektem jest niewątpliwie renesansowy dworek myśliwski wzniesiony w 1624 r. w Karsku (obecnie w stanie półruiny) oraz barokowy dwór w tymże Karsku (z 1755 r.). Równie cennym obiektem pozostaje barokowy, XVIII-wieczny dworek w Karsku będący siedzibą historycznego nadleśnictwa. Dominują wszakże obiekty neostylowe lub bezstylowe wzniesione w XIX w., będące przykładem skromnych siedzib szlacheckich (lub zarządców) – takie właśnie są obiekty w Golinie, Sumiaku.

Po 1945 r. dawne dwory i pałace pełniły funkcje mieszkalno-biurowe (Golin, Sumiak, Karsko), zaadaptowane na szkoły (Giżyn).

Zespoły folwarczne
Na terenie gminy szczególnie cennym zespołem folwarcznym jest majątek w Karsku z wielkokubaturowym budynkami inwentarskimi i stodolnymi, rządcówką, sezonówką, domem weterynarza, a nawet znajdującym się w obrębie założenia rezydencyjno-parkowego – domem kościelnego. Najlepiej zachowane, skromne zespoły folwarczne odnotowano w Golinie, Sumiaku (obecnie Nowogródek Pom.). Niestety większość dawnych folwarków uległa daleko idącej dewaloryzacji lub wręcz unicestwieniu, tracąc walory kulturowe.

Założenia parkowe
Najcenniejszymi elementami zieleni komponowanej są założenia parkowe przy w/w rezydencjach, o kompozycji krajobrazowej i naturalistycznej, które najczęściej stanowią, zabytkowy element pierwotnego zespołu rezydencjonalno-parkowego np. Karsko, Golin, Sumiak, lub są jedynym elementem o zabytkowych walorach dawnego zespołu (np. Trzcinna).

Architekturę przemysłową reprezentują:
1) zespół młyński wraz z kolonią mieszkalną w Giżynie Młyn wzniesiony na przełomie XIX i XX w. na terenie dawnej fabryki pieców (lub kafli piecowych);
2) zespół budynków stacyjnych z pocz. XX w. w Świątkach (obecnie linia nieczynna): dworzec murowany, nakryty dachem 4-spadowym, magazyn w konstrukcji ryglowej, toalety murowano-ryglowe;
3) gorzelnia w Karsku – wzniesiona a 1 ćwierci XX w., murowana,
4) zespół mleczarni w Karsku; główny obiekt murowany z cegły ceramicznej, wzniesiony w k. XIX w.;
5) wiatrak holenderski, murowany XIX w. w Nowogródku Pomorskim, jako jedyny tego typu obiekt zachowany na terenie gminy;
6) kuźnie m.in. w: Nowogródku Pomorskim, Trzcinnej, Karsku, Giżynie;
7) transformatory , m.in. w Kinicach, Świątkach, Trzcinnej.

Zabudowa chłopska - w obrębie wsi o średniowiecznej metryce – zagrody średnio i pełnorolne, o układach w podkowę lub zamknięte, z chałupami na froncie parceli lub w wypadku XIX-wiecznych rozwinięć osiowych (jak w Karsku) także szczytem i skosem do drogi. Domy mieszkalne głównie murowane, parterowe (i z poddaszami mieszkalnymi), z prostymi elementami detalu architektonicznego, budowane w okresie 4 ćw. XIX – 1 ćw. XX w.; występują także budynki łączące profil mieszkalno-gospodarczy, murowane z 1 ćw. XX w., lokowane głównie szczytem do drogi (Giżyn, sporadycznie Trzcinna). Relikty tradycyjnego budownictwa szkieletowego (ryglowego) zachowały się w formie szczątkowej: chałupy w Rokitnie, Trzcinnej, Karsku, Kinicach, Nowogródku Pomorskim.
Budynki inwentarskie wielofunkcyjne, murowane (w tym ceglano-kamienne) wzniesione w okresie: l. 60-te XIX - 1 ćw. i l. 30 XX w. Stodoły murowane i szachulcowe (np. Kinice, Karsko, Nowogródek Pomorski), o zróżnicowanej skali, wzniesione w okresie 2 poł. XIX – 1ćw. i l. 30-te XIX – 2 ćw. XX w.
Najcenniejsze przykłady domów mieszkalnych (w tym ryglowe) zostały wytypowane jako obiekty chronione.

Zabudowa o charakterze komunalnym (użyteczności publicznej)
1) szkoły o oryginalnych formach architektonicznych, o cechach neogotyckich wzniesione z cegły ceramicznej w 4 ćwierci XIX w. – w Kinicach (wraz z kaplicą) i Trzcinnej o wysokich walorach kulturowych,
2) gospody (Kinice, Karlin) – obecnie budynki mieszkalne
3) remizy strażackie (Trzcinna, Karsko, Nowogródek)

2.7.3. Zagrożenia krajobrazu kulturowego
Główne zniszczenia (zagrożenia) krajobrazu kulturowego na terenie gm. Nowogródek Pomorski to:
1) po 1945 r. zniszczeniu uległo kilka jednodworczych wybudowań (Głownia, Trzcielin), młyn w Trzcińcu, leśniczówka Słocino,
2) znaczne ubytki zabudowy w obrębie pierwotnych założeń przestrzennych; (np. Nowogródek Pomorski, Kinice, Giżyn),
3) dekompozycja i degradacja zespołów rezydencjonalno – parkowych:
    - wyburzone dwory – Giżyn, Kinice, Trzcinna
4) dekompozycja i wyburzenia w obrębie zespołów folwarcznych:
    - znaczne ubytki w zabudowie gospodarczej, praktycznie we wszystkich folwarkach,
    - zmiana funkcji niektórych obiektów folwarcznych (Golin), znaczna ich część jest nieużytkowana (np. Sumiak, Karsko),

5) zróżnicowany stan zachowania koloni mieszkalnych; w większości zdewaloryzowanych licznymi przebudowami (np. Kinice),
6) pojedyncze ubytki w obrębie zagród chłopskich,
7) powstały „nowoczesne" budynki użyteczności publicznej – skrajnym negatywnym przykładem jest niestety sam Nowogródek Pomorski: do zabytkowego budynku mieszkalnego dostawiono szpecącą dobudówkę, nakryta płaskim dachem – mieści się tutaj Urząd Gminy, nowe siedziby OSP – parterowe obiekty najczęściej w centrum wsi (np. Nowogródek Pomorski),
8) tradycyjna zabudowa mieszkalna (w tym szachulcowa), która ulega naturalnej dekapitalizacji oraz jest poddawana niekontrolowanym (żywiołowym) przekształceniom elewacji (np. wymiana stolarki, nowe tynki – np. Nowogródek Pomorski, Giżyn, Karsko), wymiany pokrycia oraz rozbudowy,
9) w niektórych wsiach zagrody chłopskie zostały zaadaptowane na potrzeby letniskowo-rekreacyjne, szczególnie masową skalę to zjawisko przybrało w Kinicach, Rokitnie, Karlinie,
10) większość cmentarzy poewangelickich jest zaniedbanych, ze zniszczonymi lub usuniętymi nagrobkami i ubytkami w drzewostanie.

2.7.4. Stan zachowania historycznego krajobrazu kulturowego

Lp	Miejscowość	Pierwsza wzmianka	Układ przestrzenny	Kościół	Dwór/ pałac	Park	Folwark	Cmentarz	Przemysł/ technika
1.	Giżyn	1262	owalnica ob. ulicówka z kolonią	●		●	●	●	Zespół młyński, piekarnia
2.	Golin	XIII w.	nieznany ob. zespół folwarczny.		●	●	●	●	
3.	Karlin	2 poł. XIX w.	folwark z kolonią ob. ulicówka z kolonią					●	
4.	Karsko	XIII w.	owalnica ob. wielodrożnica	●	●	●	●	●	Mleczarnia, gorzelnia
5.	Kinice	XIII w. (?)	nieznany ob. wieś kolonijna	●		●	●	●	
6.	Nowogródek Pomorski	XIII w.	miasto ob. wielodrożnica	●	●	●	●	●	Wiatrak, kuźnie
7.	Parzeńsko	pocz. XIX w.	przysiółek ob. osada śródleśna					●	
8.	Rokitno	pocz. XIX w.	wielodrożnica kol. ob. wielodrożnica					●	
9.	Sumiak	pocz. XX w.	kolonia ob. wielodrożnica	●				obelisk	
10.	Świątki	poł. XIII w.	nieznany ob. ulicówka z folwarkiem			●	●		Zespół stacyjny, kuźnia
11.	Trzcinna	1298 r.	owalnica ob. ulicówka	●		●	●	●	Piekarnia, kuźnie

● - element występuje

(źródło: „Studium krajobrazu kulturowego Gminy Nowogródek" wykonane przez Biuro Dokumentacji Zabytków w Szczecinie 2001 r.;)

CZĘŚĆ II - KIERUNKI ROZWOJU GMINY NOWOGRÓDEK POMORSKI

1. Kierunki zmian w strukturze przestrzennej oraz przeznaczeniu terenów

1.1. Cele rozwoju gminy

1. Stworzenie oferty inwestycyjnej – park przemysłowy w rejonie węzła na drodze S3 „Myślibórz".
2. Stworzenie warunków dla wszechstronnego rozwoju gospodarczego, szczególnie atrakcyjnych lokalnych warunków do podejmowania i prowadzenia działalności gospodarczej oraz inwestowania, przygotowanie terenów dla potencjalnych inwestorów.
3. Stworzenie atrakcyjnych warunków osadniczych dla nowych mieszkańców, rozwój zabudowy mieszkaniowej w oparciu o wysoką jakość środowiska.
4. Wykorzystanie szans rozwoju turystyki i agroturystyki, wynikających z unikatowych zasobów dziedzictwa kulturowego, przyrody i krajobrazu gminy, licznych atrakcji turystycznych znajdujących się w sąsiedztwie oraz szlaków turystycznych przebiegających przez gminę.
5. Rozwój produktu turystycznego w ramach inicjatywy pod nazwą "Pomorski Krajobraz Rzeczny".
6. Wykształcenie w Kinicach Nowych systemu przestrzeni o charakterze publicznym, tworzących atrakcyjną strukturę funkcjonalno – przestrzenną dla rozwoju funkcji związanych z usługami i rekreacją.
7. Rozwój rolnictwa, przetwórstwa i przechowalnictwa płodów rolnych.
8. Wykorzystanie zasobów środowiska gminy Nowogródek Pomorski, szczególnie odnawialnych źródeł energii, lokalizacja zespołów elektrowni wiatrowych oraz innych instalacji i budowli do produkcji energii ze źródeł odnawialnych.
9. Podnoszenie walorów estetycznych wsi z zachowaniem lokalnej tradycji budowlanej.
10. Zapewnienie korzystnych zmian w funkcjonowaniu środowiska przyrodniczego, ochrona powiązań przyrodniczych i bioróżnorodności środowiska gminy.
11. Ochrona przyrody, dziedzictwa kulturowego, krajobrazu i zabytków.
12. Objęcie rekultywacją obszarów zdegradowanych.

1.2. Kierunki zmian w przeznaczeniu terenów

1.2.1. Kierunki rozwoju osadnictwa, usług turystycznych, rekreacji indywidualnej

1. Wsie, w których wyznacza się obszary uzupełnień zabudowy wsi o charakterze wielofunkcyjnym: Nowogródek Pomorski, Świątki, Trzcinna, Rataje, Giżyn, Golin (teren folwarku), Rokito, Karsko, Kinice, Sumiak, Chocień.

2. Wsie, w których wyznacza się obszary rozwoju zabudowy, o charakterze wielofunkcyjnym: Nowogródek Pomorski, Karsko, Trzcinna.

2a. Zmiana nr 1 wprowadza strefę zabudowy wielofunkcyjnej (W) w południowej, wschodniej i południowo-zachodniej części miejscowości Karsko. W granicach strefy zabudowy wielofunkcyjnej ustala się lokalizację zabudowy mieszkaniowej oraz zabudowy produkcyjno-usługowej.

3. Wsie, w których wyznacza się obszary rozwoju zabudowy mieszkaniowej: Karsko, Kinice

3a. Zmiana nr 1 wprowadza strefę zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (MN) w zachodniej części miejscowości Kinice.

3b. Zmiana nr 1 wprowadza strefę zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z dopuszczeniem zabudowy usługowej (MN/U) w północno-wschodniej i zachodniej części miejscowości Karsko.

4. Wsie, w których wyznacza się obszary uzupełnień zabudowy usługowej, w tym usług turystycznych, rekreacji indywidualnej i zabudowy letniskowej: Parzeńsko, Kinice (południowo zachodnia część wsi).

5. Wsie, w których wyznacza się obszary rozwoju zabudowy usługowej (w tym usług turystycznych): Giżyn Jabłonki, Nowogródek Pomorski - przy Urzędzie Gminy.

6. Wsie, w których wyznacza się obszary rozwoju zabudowy usług turystycznych, rekreacji indywidualnej i letniskowej: trzy kompleksy w Kinicach: Kinice Nowe nad Jez. Karskie Wielkie, Kinice – przy drodze do Ulejna, nad Jeziorem Kinickim,

Kinice – po północnej stronie drogi z Kinic do Nowogródka, Ulejno, Karsko – na południowym brzegu Jeziora Karskie Wielkie.

6a. Zmiana nr 1 wprowadza strefę zieleni (Z) w zachodniej części miejscowości Karsko.

7. Poza wyznaczonymi obszarami uzupełnień i rozwoju zabudowy dominującą funkcją pozostaje rolnictwo, z możliwością rozbudowy zabudowy zagrodowej w istniejących gospodarstwach rolnych.

1.2.2. Kierunki rozwoju funkcji przemysłowych i usługowych

1. Obszary rozwoju zabudowy produkcyjno usługowej tworzące park przemysłowy, związany między innymi z węzłem „Myślibórz" na drodze S3, wyznacza się w rejonie Giżyna (Giżyn Jabłonki i Giżyn Młyn).

2. Wsie, w których wyznacza się obszary rozwoju zabudowy produkcyjno usługowej: Trzcinna, Trzcinna – Smólsko, Golin.

2a. Zmiana nr 1 wprowadza strefę zabudowy produkcyjno-usługowej (P/U) na zachód od miejscowości Trzcinna.

3. Wsie, w których wyznacza się obszary uzupełnień zabudowy produkcyjno usługowej: Karsko (teren częściowo zabudowany, związany z przetwórstwem skórek norek).

4. Lokalizację wielkopowierzchniowych obiektów handlowych dopuszcza się na terenach przeznaczonych na cele rozwoju zabudowy produkcyjno usługowej.

1.2.3. Rozwój produktu turystycznego w ramach inicjatywy pod nazwą "Pomorski Krajobraz Rzeczny"

Celem inicjatywy jest stworzenie transgranicznego szlaku turystycznego, który będzie przebiegać atrakcyjnymi przyrodniczo terenami Pomorza Przedniego i Zachodniopomorskiego, poza pasem wybrzeża. Będzie on łączył istniejące szlaki rowerowe i wodne w jedną sieć, która będzie promowana pod nową wspólną marką "Pomorskiego Krajobrazu Rzecznego". W ramach projektu opracowano transgraniczne koncepcje szlaków, z których jeden: „Szlak Zachodni", przebiega przez teren gminy Nowogródek Pomorsk (od strony m. Lipin przez Karsko – Parzeńsko - kompleks leśny w południowej części gminy i dalej w kierunku Gorzowa Wielkopolskiego).

Planowane przedsięwzięcia na terenie gminy:

1. zjeżdżalnia wodna nad Jeziorem Karskie Wielkie, lokalizacja w Kinicach lub Karsku;
2. budowa urządzeń sportowych, parkingów, zieleni urządzonej oraz pawilonu plażowo- sanitarnego w miejscowości Karsko, nad Jeziorem Karskie Wielkie;
3. realizacja „Platformy obserwacyjnej dla ornitologów" w miejscowości Chocień nad Jez. Kozie – Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk NATURA 2000 PLH320010;
4. budowa świetlicy – młodzi ornitolodzy, inwestycja przy istniejącym pensjonacie w Chocieniu;
5. przebudowa i rozbudowa kempingu w Karsku, w tym remont i modernizacja domków letniskowych, budowa nowych domków letniskowych wraz z niezbędną infrastrukturą;
6. budowa bazy agroturystycznej w istniejącym gospodarstwie rybackim „Rybakówka" – Stawy Rybne Karsko wraz ze ścieżką edukacyjną.

1.2.4. Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii

Prawo energetyczne definiuje odnawialne źródła energii, jako wszystkie te źródła, które wykorzystują energię wiatru, promieniowania słonecznego, geotermalną, spadku rzek, a także energię pozyskiwaną z biomasy, biogazu wysypiskowego, biogazu z oczyszczania ścieków czy rozkładu szczątek roślinnych i zwierzęcych – wymienione źródła energii odnawialnej teoretycznie występujące na terenie gminy Nowogródek Pomorski.

1. Zgodne z polityką zagospodarowania przestrzennego gminy Nowogródek Pomorski jest wykorzystywanie wszystkich dostępnych źródeł energii odnawialnej z zachowaniem przepisów odrębnych, oraz w sposób nie naruszający istotnych walorów krajobrazowych: ekologicznych, kulturowych lub estetycznych. Dla instalacji o mocy powyżej ~~100kW~~ 500kW podstawą realizacji inwestycji powinien być miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, sporządzony dla obszaru planowanego przedsięwzięcia, w razie potrzeby wraz ze strefą ewentualnego oddziaływania.

~~2. Na terenie gminy Nowogródek Pomorski planowana jest realizacja kilkunastu (maksymalnie 17) elektrowni wiatrowych o mocy powyżej 100 kW na podstawie dwóch obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego:~~

~~A. miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Nowogródek Pomorski w zakresie lokalizacji zespołu elektrowni wiatrowych, w dwóch zespołach: pierwszy na zachód od wsi Świątki, drugi na obszarze pomiędzy wsiami Trzcinna i Golin – uchwała Nr XIII/80/12 Rady Gminy Nowogródek Pomorski z dnia 28.03.2012r. Publ. Dz. Urz. Woj. Zach. poz. 1324 z dnia 08.06.2012 r. (maksymalnie 8 wież);~~

~~B. miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Nowogródek Pomorski w zakresie lokalizacji zespołu elektrowni wiatrowych, na terenach rolniczych pomiędzy wsiami Golin i Sumiak – uchwała Nr XIII/81/12 Rady Gminy Nowogródek Pomorski z dnia 28.03.2012 r. Publ. Dz. Urz. Woj. Zach. poz. 958 z dnia 27.04.2012r. (maksymalnie 9 wież);~~

2. Na terenie gminy Nowogródek Pomorski wskazuje się tereny, na których dopuszcza się lokalizację elektrowni wiatrowych lub urządzeń fotowoltaicznych o mocy powyżej 500kW, zgodnie z oznaczeniem na rysunku studium.

~~Lokalizację elektrowni wiatrowych dopuszcza się na obszarach wskazanych na rysunku Studium i objętych ww. obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. Na pozostałym terenie wyklucza się lokalizację zespołów elektrowni wiatrowych.~~

Strefa oddziaływania planowanych zespołów elektrowni wiatrowych

Na rysunku Studium oznaczono strefy oddziaływania planowanych zespołów elektrowni wiatrowych, wynikające z prognozowanego poziomu hałasu w środowisku, emitowanego przez pracę planowanych elektrowni wiatrowych, w granicach izofon 40 dB oraz 45 dB. W granicach wskazanych stref obowiązuje zakaz lokalizacji terenów wskazanych w tabeli stanowiącej załącznik do Rozporządzenia Ministra Środowiska, zmieniającego rozporządzenia w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku. (DZ.U. z 2012 poz. 1109), w tym między innymi:

a) w strefie prognozowanego poziomu hałasu w środowisku, w wysokości powyżej 40dB, obowiązuje zakaz lokalizacji terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, terenów zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, terenów domów opieki społecznej;

b) w strefie prognozowanego poziomu hałasu w środowisku, w wysokości powyżej 45dB, obowiązuje zakaz lokalizacji terenów zabudowy zagrodowej.

Lokalizację urządzeń fotowoltaicznych o mocy powyżej 500kW dopuszcza się w:

1) granicach terenów, na których dopuszcza się lokalizację elektrowni wiatrowych i urządzeń fotowoltaicznych o mocy powyżej 500kW;
2) strefie dopuszczalnego poziomu hałasu w środowisku powyżej 45 db, którego źródłem nie są drogi lub linie kolejowe, z dopuszczeniem lokalizacji urządzeń fotowoltaicznych o mocy powyżej 500kW;
3) strefie dopuszczalnego poziomu hałasu w środowisku powyżej 40 db, którego źródłem nie są drogi lub linie kolejowe, z dopuszczeniem lokalizacji urządzeń fotowoltaicznych o mocy powyżej 500kW;
4) strefie rolniczej z dopuszczeniem lokalizacji urządzeń fotowoltaicznych o mocy powyżej 500kW (R/PV) w zachodniej części miejscowości Karsko, zgodnie z wymaganiami określonymi w Uchwale Nr XXXII/375/09 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 15 września 2009 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z 2021 r. poz. 2091), z uwzględnieniem:
    a) przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, która udokumentuje brak negatywnego wpływu inwestycji na obszar chronionego krajobrazu,
    b) zachowania śródpolnego oczka wodnego, oznaczonego na rysunku studium.

Ewentualne oddziaływanie urządzeń fotowoltaicznych musi się zawierać w wyżej przytoczonych granicach.

3. Lokalizację zagospodarowania przeznaczonego na cele wytwarzania energii z odnawialnych źródeł energii, które wykorzystują energię promieniowania słonecznego, geotermalną, a także energię pozyskiwaną z biomasy, biogazu wysypiskowego, biogazu z oczyszczania ścieków czy rozkładu szczątek roślinnych i zwierzęcych, z instalacji o mocy powyżej 100kW dopuszcza się na wskazanych w studium:

a) obszarach rozwoju zabudowy produkcyjno – usługowej,
b) obszarach uzupełnień zabudowy produkcyjno – usługowej,
c) obszarach rozwoju zabudowy o charakterze wielofunkcyjnym,
d) terenach oczyszczalni ścieków,
e) terenach pozostałych po powierzchniowej eksploatacji kopalin i innych wymagających rekultywacji;

- z uwzględnieniem przepisów odrębnych, w tym przepisów dotyczących lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Strefy oddziaływania ww. instalacji nie mogą wykraczać:

- poza granice wskazanych obszarów rozwoju zabudowy produkcyjno – usługowej, obszarów uzupełnień zabudowy produkcyjno – usługowej,
- a na obszarach rozwoju zabudowy o charakterze wielofunkcyjnym poza granice działki, do której inwestor posiada tytuł prawny.

4. Lokalizację zagospodarowania przeznaczonego na cele wytwarzanie energii z odnawialnych źródeł energii, które wykorzystują energię geotermalną i spadku rzek z instalacji o mocy powyżej 100kW dopuszcza się w miejscu występowania zasobów tej energii.

5. Lokalizację instalacji o mocy do 100kW (tzw. mikroźródła) wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii dopuszcza się na terenie całej gminy.

1.2.5. Powierzchniowa eksploatacja kopalin

1. Dopuszcza się powierzchniową eksploatację kopalin na obszarach udokumentowanych złóż kopalin, oznaczonych na rysunku studium.
2. Poza obszarami dotychczas rozpoznanych złóż:

1) na obszarach chronionych na podstawie ustawy o ochronie przyrody, tj. na terenie Obszarów Natura 2000, Barlinecko – Gorzowskiego Parku Krajobrazowego, Obszarów Chronionego Krajobrazu „B" Myślibórz i „C" Barlinek powierzchniowa eksploatacja kopalin ograniczona jest przepisami ustawy o ochronie przyrody;
2) wyklucza się powierzchniową eksploatację kopalin na obszarach istniejących i projektowanych użytków ekologicznych, a także na terenie projektowanego rezerwatu przyrody; wyklucza się również w sąsiedztwie tych obszarów o ile ta działalność zagraża wskazanym do ochrony elementom środowiska.
3. Na terenach wskazanych w studium na inne cele niż rolniczo – leśne, zakłada się rekultywację w kierunku inwestycyjnym zgodnym z docelowym przeznaczeniem terenu, na pozostałym obszarze obowiązuje rekultywacja w kierunku rolnym lub leśnym lub związanym z retencją wody (stawy).

1.2.6. Zasady lokalizacji obiektów inwentarskich dla przemysłowego chowu lub hodowli zwierząt

Zasady lokalizacji obiektów inwentarskich na terenie gminy Nowogródek Pomorski:

- lokalizacja obiektów inwentarskich przewidzianych dla chowu lub hodowli zwierząt w liczbie nie mniejszej niż 210 dużych jednostek przeliczeniowych, tj. przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko dopuszczalna jest w odległości nie mniejszej niż 300m od wyznaczonych w Studium obszarów uzupełnień i rozwoju następujących rodzajów zabudowy: zabudowy mieszkaniowej, zabudowy o charakterze wielofunkcyjnym, zabudowy usług turystycznych, rekreacji indywidualnej i letniskowej,
- lokalizacja obiektów inwentarskich przewidzianych dla chowu lub hodowli zwierząt w liczbie nie mniejszej niż 40 dużych jednostek przeliczeniowych zlokalizowanych w odległości mniejszej niż 100m od wyznaczonych w Studium obszarów uzupełnień i rozwoju następujących rodzajów zabudowy: zabudowy mieszkaniowej, zabudowy o charakterze wielofunkcyjnym, zabudowy usług turystycznych, rekreacji indywidualnej i letniskowej;

Lokalizacja obiektów inwentarskich dla chowu lub hodowli zwierząt w liczbie nie mniejszej niż 40 dużych jednostek przeliczeniowych powinna być poprzedzona sporządzeniem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Procedura sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego daje możliwość zaangażowania mieszkańców gminy jak i Radnych w proces podejmowania decyzji mających istotny wpływ na jakość życia, w szczególności w sąsiedztwie planowanych przedsięwzięć przemysłowego chowu i hodowli zwierząt.

1.3. Kierunki zmian w zagospodarowaniu przestrzennym poszczególnych wsi

1.3.1. Chocień

1. W Chocieniu wyznacza się obszary rozwoju zabudowy o charakterze wielofunkcyjnym, obejmujące tereny na północ od Jeziora Kozie, przy drodze gminnej nr DG790008(Z), w sąsiedztwie istniejącego pensjonatu „Zielona Dolina";
2. Tereny uzupełnień zabudowy wielofunkcyjnej wyznacza się przy skrzyżowaniu dróg DP2116 (Trzcinna – Staw) i drogi gminnej nr GD790019(Z).

3. Na pozostałym terenie dominującą funkcją pozostaje rolnictwo, z możliwością rozbudowy zabudowy zagrodowej w istniejących gospodarstwach rolnych, obsługiwanej z istniejących i projektowanych dróg publicznych, oznaczonych na rysunku Studium.

1.3.2. Giżyn

1. Wyposażenie w usługi publiczne:
   1) istniejący kompleks ze świetlicą wiejską istniejąca świetlica wiejska na dz. 283,
   2) remiza strażacka i plac zabaw na działce 503/2;
   3) projektowany publiczny teren rekreacyjny obszar przeznaczony na cele usług publicznych i rozwoju infrastruktury służącej wykonywaniu zadań własnych gminy, z dojściem do Jeziora Sulimierskiego, urządzony na działkach ANR nr 320 i 323, oraz na działce prywatnej nr 322;
   4) W sąsiedztwie świetlicy wiejskiej w Giżynie wyznacza się obszary przeznaczone na cele usług publicznych i rozwoju infrastruktury służącej wykonywaniu zadań własnych gminy – dz. 282/1;
   5) Boisko sportowe na działce nr 514;
   6) Istniejący cmentarz na działce nr 509 z częścią zabytkową – do rewaloryzacji;
2. Przeznaczenie terenów:
   1) W Giżynie wyznacza się obszary uzupełnień zabudowy o charakterze wielofunkcyjnym, obejmujące Giżyn wieś wraz z koloniami, zabudowę w Giżynie Jabłonki, rejon Giżyn Młyn;
   2) Przy północno zachodniej granicy gminy, na terenach pomiędzy zabudową Giżyn Młyn a kolonią Giżyn Jabłonki wyznacza się obszary rozwoju zabudowy produkcyjno – usługowej, których funkcjonowanie może być powiązane z projektowanym parkiem przemysłowym przy węźle „Myślibórz" na drodze S3;
   3) W Giżynie Jabłonki wyznacza się tereny rozwoju zabudowy usługowej, w tym usług turystycznych;
   4) Na południe od wsi Giżyn znajduje się ferma przemysłowej hodowli zwierząt (norki).

1.3.3. Golin

1. Wyposażenie w usługi publiczne:
   1) istniejący plac zabaw na działce nr 513/8, powiększenie terenu o zachodnią część działki ANR nr 513/7;
   2) projektowany publicznie dostępny teren rekreacyjny obszar przeznaczony na cele usług publicznych i rozwoju infrastruktury służącej wykonywaniu zadań własnych gminy na południowo – wschodniej zachodniej części działki ANR nr 513/7, położony w sąsiedztwie zabudowy dawnego obozu jenieckiego;
   3) projektowany publiczny teren rekreacyjny obszar przeznaczony na cele usług publicznych i rozwoju infrastruktury służącej wykonywaniu zadań własnych gminy na działkach ANR 511/11, 511/12, 511/13 511/14, 511/15, 511/16, 511/17, 511/18, 511/19, 511/20, 511/21 (dawne ogrody działkowe);
2. Przeznaczenie terenów:
   1) W Golinie wyznacza się obszar uzupełnień zabudowy o charakterze wielofunkcyjnym, obejmujący założenie dawnego folwarku w Golinie.
   2) Obszary rozwoju zabudowy produkcyjno usługowej wyznacza się na terenie bazy dawnego PGR-u; zgodne z kierunkami polityki przestrzennej Gminy będzie także wykorzystanie tych terenów na cele skoncentrowanej hodowli zwierząt, lub na przedsięwzięcia związane z obsługą produkcji rolnej i przetwórstwem rolno – spożywczym;
   3) Na północ od wsi Golin znajdują się tereny, na których dopuszcza się lokalizację farmy elektrowni wiatrowych lub urządzeń fotowoltaicznych o mocy powyżej 500kW. ~~Inwestycja jest w trakcie przygotowania, zgodnie z obowiązującym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego.~~ Istniejąca zabudowa może być narażona na hałas od elektrowni wiatrowych przekraczający poziom 40dB. W związku z tym w tej części wsi wyklucza się lokalizację nowych terenów, dla których wymagany jest dopuszczalny poziom hałasu w środowisku do 40 dB.

1.3.4. Karsko

1. Wyposażenie w usługi publiczne:
   1) Istniejące obiekty usług publicznych do zachowania, powiększenie terenu szkoły i boiska na działce nr 762/1 (działka gminna) i części działki nr 764/3;
   2) Powiększenie terenów rekreacyjno sportowych przy osiedlu zabudowy wielorodzinnej na działce nr 744/95 (ANR);

3) Rewaloryzacja dawnego folwarku w Karsku, z przeznaczeniem terenu między innymi na budownictwo socjalne, cele rekreacyjno sportowe, oświaty, wychowania, kultury, infrastruktury i inne cele publiczne (dz. ANR 520/54);
4) powiększenie cmentarza o przylegającą działkę nr 696/2 (ANR);
5) projektowany obszar przeznaczony na cele usług publicznych i rozwoju infrastruktury służącej wykonywaniu zadań własnych gminy (dr. gminna) – działki gminne nr 696/2, 685, fragmenty 683 i 682;
6) rewaloryzacja Placu Jedności Narodowej z urządzeniem parku (terenu rekreacyjnego) na działce gminnej nr 345, położonej na północno wschodnim krańcu wsi;
7) plaża z pomostem nad Jeziorem Karskie Wielkie, urządzenie publicznego terenu rekreacyjno – sportowego wzdłuż południowego brzegu jeziora Karskie Wielkie (w strefie 100m od brzegu jeziora, gdzie nie należy lokalizować zabudowy, zgodnie z przepisami odrębnymi obowiązującymi na terenie Obszaru Chronionego Krajobrazu), na fragmentach działek nr: 520/41, 520/42, 520,43, 520/44 (ANR), 520/33 (prywatna) oraz działkach 520/28, 520/32 (gminne).

2. W Karsku wyznacza się obszar uzupełnień zabudowy o charakterze wielofunkcyjnym, obejmując zabudowę wsi Karsko oraz jej sąsiedztwo, w tym fragment działki ANR nr ewidencyjny 744/93., obr. Karsko.
3. Obszar rozwoju zabudowy mieszkaniowej wyznacza się wzdłuż drogi z Karska do Nowogródka Pomorskiego.

3a. Strefę zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z dopuszczeniem zabudowy usługowej (MN/U) wyznacza się w północno-wschodniej części miejscowości Karsko wzdłuż ul. Plac Jedności Narodowej oraz w zachodniej części miejscowości Karsko pomiędzy ul. Mieszka I i ul. Leśną.

4. Obszar rozwoju zabudowy usług turystycznych, rekreacji indywidualnej i letniskowej wyznacza się na terenach położonych na południowym brzegu Jeziora Karskie Wielkie, z zachowaniem wzdłuż brzegu jeziora pasa ogólnodostępnych terenów rekreacyjnych.
5. Wyznacza się obszar rozwoju zabudowy, o charakterze wielofunkcyjnym obejmujący tereny w południowo zachodniej części wsi Karsko.

5a. Strefę zabudowy wielofunkcyjnej (W) wyznacza się we wschodniej części miejscowości Karsko w rejonie ul. Plac Jedności Narodowej i ul. Pionierów, w południowej części miejscowości Karsko w rejonie ul. Polnej oraz w południowo-zachodniej części miejscowości Karsko po południowej stronie ul. Leśnej.

6. Obszar uzupełnień zabudowy przemysłowo usługowej obejmuje teren na południowy wschód od Karska, zagospodarowany na cele zabudowy obsługującej fermę norek; ferma przemysłowej hodowli norek znajduje się w sąsiedztwie – po drugiej stronie drogi.
7. Wyznacza się przebieg drogi gminnej na działkach ANR nr 520/44, 669/30 i 669/25.
8. Strefę zieleni (Z) wyznacza się w zachodniej części miejscowości Karsko pomiędzy ul. Mieszka I, rzeką Kłodawką i zachodnią granicą miejscowości.
9. Strefę rolniczą z dopuszczeniem lokalizacji urządzeń fotowoltaicznych o mocy powyżej 500kW (R/PV) wyznacza się w zachodniej części miejscowości Karsko pomiędzy ul. Mieszka I, ul. Leśną.

1.3.5. Kinice:

1. Wyposażenie w usługi publiczne
   1) istniejący zabytkowy park na działce gminnej nr 126/2 – do rewaloryzacji;
   2) istniejący teren rekreacyjny w centrum wsi (plac zabaw i boisko) – do zachowania;
   3) plaża z pomostem nad Jeziorem Karskie Wielkie, na działkach nr 219 i 216/2;
   4) cmentarz na działce nr 181;
   5) projektowany obszar przeznaczony na cele usług publicznych i rozwoju infrastruktury służącej wykonywaniu zadań własnych gminy – publicznie dostępne dojście do Jeziora Karskie Małe na działkach: 154/9 (ANR), 168/3, 168/4 i 175 (działki gminne), 169/2 (ANR), nr 174 (prywatna);
   6) projektowany obszar przeznaczony na cele usług publicznych i rozwoju infrastruktury służącej wykonywaniu zadań własnych gminy na części działki gminnej nr 30/52, położonej w kompleksie zabudowy letniskowej po północnej stronie drogi Kinice – Nowogródek Pomorski, do urządzenia;
   7) projektowany obszar przeznaczony na cele usług publicznych i rozwoju infrastruktury służącej wykonywaniu zadań własnych gminy na części działki ANR nr 103 nad Jeziorem Kinickim, w kompleksie projektowanej zabudowy letniskowej;
   8) ukształtowanie atrakcyjnego dojścia ze wsi Kinice w kierunku Jeziora Karskie Wielkie, w formie bulwaru spacerowego ze ścieżką rowerową, z wykorzystaniem części działki ANR nr 220/13 i działki gminnej nr 221/2;

9) ukształtowanie bulwaru spacerowego, łączącego poszczególne zespoły zabudowy letniskowej w Kinicach Nowych, istniejące i projektowane, biegnącego pomiędzy brzegiem Jeziora Karskie Wielkie a drogą z Kinic do Karska, z przeznaczeniem działki gminnej nr 223/2 na cele publicznie dostępnego terenu rekreacyjnego;

2. W Kinicach wyznacza się obszary uzupełnień zabudowy o charakterze wielofunkcyjnym obejmujące:
   1) zabudowę wsi Kinice oraz jej sąsiedztwo;
   2) teren położony po północnej stronie drogi z Kinic do Nowogródka Pomorskiego.
3. Wyznacza się obszar rozwoju zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej po północnej stronie drogi z Kinic do Nowogródka Pomorskiego.

3a. Strefę zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (MN) wyznacza się w zachodniej części miejscowości Kinice.

4. W części południowo – zachodniej wsi wyznacza się obszar uzupełnień zabudowy usługowej, w tym usług turystycznych, rekreacji indywidualnej i zabudowy usługowej (teren objęty obowiązującym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego).
5. W Kinicach wyznacza się 3 rejony oznaczone, jako obszary rozwoju zabudowy usług turystycznych, rekreacji indywidualnej i letniskowej:
   1) Kinice Nowe nad Jez. Karskie Wielkie, na obszarze pomiędzy brzegiem Jeziora Karsko Wielkie a drogą z Kinic do Karska; na części tego terenu obowiązują miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, obejmujące różne fragmenty terenu; celem zmian w zagospodarowaniu tego rejonu powinno być wykształcenie systemu przestrzeni o charakterze publicznym, tworzących atrakcyjną strukturę funkcjonalno – przestrzenną dla rozwoju funkcji związanych z usługami i rekreacją; główne elementy tej struktury jak przebiegi bulwarów spacerowych, lokalizację terenów publicznie dostępnych z wykorzystaniem działek gminnych i ANR pokazano na rysunku Studium;
   2) Kinice – po północnej stronie drogi z Kinic do Nowogródka;
   3) Kinice – przy drodze do Ulejna, nad Jeziorem Kinickim.

1.3.6. Nowogródek Pomorski

1. Wyposażenie w usługi publiczne:
   1) Istniejące obiekty usług publicznych do zachowania: administracji, opieki społecznej, ochrony zdrowia, oświaty i wychowania, kultury, sportu i rekreacji, bezpieczeństwa publicznego, zieleni publicznej,
   2) Projektowany obszar przeznaczony na cele usług publicznych i rozwoju infrastruktury służącej wykonywaniu zadań własnych gminy - część działki ANR nr 474/8;
   3) Projektowany obszar przeznaczony na cele usług publicznych i rozwoju infrastruktury służącej wykonywaniu zadań własnych gminy, z możliwością lokalizacji infrastruktury technicznej, między innymi związanej z odwodnieniem terenu i retencją wody, położony w południowo – wschodniej części wsi (przy cmentarzu), obejmujący działkę gminną nr 343/3 oraz działki ANR nr 343/5 i 343/6;
   4) Projektowany obszar przeznaczony na cele usług publicznych i rozwoju infrastruktury służącej wykonywaniu zadań własnych gminy, z możliwością lokalizacji urządzeń i obiektów infrastruktury technicznej (np. lokalnej oczyszczalni ścieków) na działce gminnej nr 405/3;
   5) Istniejący cmentarz na działce nr 228.

2. Przeznaczenie terenów:
   1) W Nowogródku Pomorskim wyznacza się obszary uzupełnień zabudowy o charakterze wielofunkcyjnym, obejmujące istniejącą zabudowę wraz z sąsiedztwem,
   2) obszar uzupełnień zabudowy o charakterze wielofunkcyjnym wyznacza się również na terenie Folwarku Sumiak,
   3) W północnej, północno wschodniej i wschodniej części wsi oraz wzdłuż drogi pomiędzy Nowogródkiem Pomorskim i d. folwarkiem Sumiak wyznacza się obszary rozwoju zabudowy o charakterze wielofunkcyjnym; Nową zabudowę przy drodze powiatowej nr 2111, która jest klasy Z – zbiorcza należy sytuować z uwzględnieniem ograniczonego dostępu do drogi klasy Z oraz z zachowaniem odległości umożliwiających poszerzenie pasa drogi w liniach rozgraniczających do minimum 20m,
   4) wyznacza się obszar rozwoju zabudowy usługowej (w tym usług turystycznych) na działkach przy Urzędzie Gminy;
3. Na pozostałym terenie dominującą funkcją pozostaje rolnictwo, z możliwością rozbudowy zabudowy zagrodowej w istniejących gospodarstwach rolnych, obsługiwanej z istniejących i projektowanych dróg publicznych, oznaczonych na rysunku Studium;

4. Układ drogowy: nowym elementem układu drogowego o znaczeniu ponadlokalnym jest projektowana obwodnica Nowogródka Pomorskiego, otaczająca miejscowość od północnej i wschodniej strony. Projektowana obwodnica umożliwi ominięcie zwartej zabudowy Nowogródka Pomorskiego przez transport tranzytowy, poruszający się po drogach powiatowych nr:
   1) DP2111 – kierunek Ławy, Myślibórz,
   2) DP2112 – kierunek do węzła „Myślibórz" na trasie S3,
   3) DP3109 – kierunek do Giżyna,
   4) DP2111- kierunek do Kinic i Barlinka,
   5) DP2113 – kierunek do Karska i DW 151 (dojazd do Gorzowa Wlkp.).

1.3.7. Parzeńsko

1. Wyposażenie w usługi publiczne:
   1) Teren rekreacyjno sportowy (plac zabaw, boisko, plaża itp.) na działce nr 820; zachowanie i uporządkowanie trawiastej plaży wiejskiej w Parzeńsku z pomostem, piaszczyste zejście do wody itd.;
   2) zachowanie i rozwój świetlicy w Parzeńsku.

2. Cała wieś znajduje się w obszarze uzupełnień zabudowy usługowej, w tym usług turystycznych, rekreacji indywidualnej i zabudowy usługowej. Celem jest utrzymanie charakteru mieszkalno – turystycznego wsi Parzeńsko, zapewnienie możliwości budowy i funkcjonowania pensjonatów oraz gospodarstw agroturystycznych oraz tworzenia zaplecza dla turystyki, takiego jak handel i gastronomia.
3. Uzupełnienia zabudowy powinny się wiązać z uporządkowaniem układu drogowego i dojazdów do poszczególnych nieruchomości – m.in. przeznaczenie działki nr 832/3 (w zasobie ANR) na drogę gminną. Podstawowy układ publicznych dróg gminnych (istniejących i projektowanych) pokazano na rysunku Studium.
4. W ramach rozwoju zagospodarowania turystycznego w okolicy wsi wskazane jest wytyczenie leśnych szlaków turystycznych w porozumieniu z Nadleśnictwem Barlinek, np. pętli turystycznej pomiędzy jeziorami Ciche i Parzeńskie oraz wokół stawów hodowlanych w południowej części sołectwa.

1.3.8. Rataje

1. Wyposażenie w usługi publiczne:
   1) Projektowany obszar przeznaczony na cele usług publicznych i rozwoju infrastruktury służącej wykonywaniu zadań własnych gminy (plac zabaw, boisko itp.) na działce nr 392/12 (ANR);
2. W Ratajach wyznacza się obszar uzupełnień zabudowy o charakterze wielofunkcyjnym. Na pozostałym terenie dominującą funkcją pozostaje rolnictwo, z możliwością rozbudowy zabudowy zagrodowej w istniejących gospodarstwach rolnych, obsługiwanej z istniejących i projektowanych dróg publicznych, oznaczonych na rysunku Studium.

1.3.9. Rokitno

1. Wyposażenie w usługi publiczne
   1) świetlica wiejska i plac zabaw na działkach 70/4 i 70/5;
   2) projektowany obszar przeznaczony na cele usług publicznych i rozwoju infrastruktury służącej wykonywaniu zadań własnych gminy (plac zabaw, boisko itp.) na działkach nr 65 (gminna) i 64/2 (ANR);
   3) zabytkowy cmentarz na działce nr 63.
2. W Rokitnie wyznacza się obszar uzupełnień zabudowy o charakterze wielofunkcyjnym. Na pozostałym terenie dominującą funkcją pozostaje rolnictwo, z możliwością rozbudowy zabudowy zagrodowej w istniejących gospodarstwach rolnych, obsługiwanej z istniejących i projektowanych dróg publicznych, oznaczonych na rysunku Studium.

1.3.10. Sumiak i Karlin

1. Wyposażenie w usługi publiczne:
   1) świetlica i boisko na działce nr 183,
   2) zabytkowy cmentarz na działce nr 184;
2. Wyznacza się obszar rozwoju zabudowy o charakterze wielofunkcyjnym wzdłuż drogi DP2143 w rejonie skrzyżowania z droga gminną DG 790005Z oraz w rejonie skrzyżowania z drogą DP2113, po zachodniej stronie brzegu Jeziora Sumiackiego;

3. Na pozostałym terenie dominującą funkcją pozostaje rolnictwo, z możliwością rozbudowy zabudowy zagrodowej w istniejących gospodarstwach rolnych, obsługiwanej z istniejących i projektowanych dróg publicznych, oznaczonych na rysunku Studium.

1.3.11. Świątki

1. Wyposażenie w usługi publiczne:
   1) istniejąca świetlica wiejska i plac zabaw na działkach 77/2, 77/5;
   2) istniejący zabytkowy park na działce gminnej nr 89/2 – do rewaloryzacji;
   3) projektowana przepompownia ścieków na działce 95/6 obr Świątki (działka w zasobie ANR).
2. W Świątkach wyznacza się obszar uzupełnień zabudowy o charakterze wielofunkcyjnym.
3. Na terenie pomiędzy linią kolejową, a dawną drogą nr3 wyznacza się obszary rozwoju zabudowy produkcyjno usługowej.
4. Na zachód od wsi Świątki znajdują się tereny, na których dopuszcza się lokalizację farmy elektrowni wiatrowych lub urządzeń fotowoltaicznych o mocy powyżej 500kW. ~~Inwestycja jest w trakcie przygotowania, zgodnie z obowiązującym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego~~. Istniejąca zabudowa położona po zachodniej stronie drogi powiatowej nr DP2118, prowadzącej do Nowogródka Pomorskiego może być narażona na hałas od elektrowni wiatrowych przekraczający poziom 40dB. W związku z tym po zachodniej stronie drogi nr DP2118 wyklucza się lokalizację terenów, dla których wymagany jest dopuszczalny poziom hałasu w środowisku do 40 Db.
5. Na pozostałym terenie dominującą funkcją pozostaje rolnictwo, z możliwością rozbudowy zabudowy zagrodowej w istniejących gospodarstwach rolnych, obsługiwanej z istniejących i projektowanych dróg publicznych, oznaczonych na rysunku Studium.
6. Rewitalizacja linii kolejowej nr 415 łączącej stację Gorzów Wielkopolski ze stacją Myślibórz, przystosowanie okolicy stacji w Świątkach do obsługi ruchu na tej linii.

1.3.12. Trzcinna

1. Wyposażenie w usługi publiczne:
   1) Istniejące obiekty usług publicznych w centrum wsi do zachowania: istniejąca świetlica wiejska, plac zabaw, boisko;
   2) istniejący zabytkowy park na działce gminnej nr 65/5 – do rewaloryzacji;
   3) Istniejący cmentarz na działce nr 148 z częścią zabytkową – do rewaloryzacji, powiększenie terenu cmentarza w kierunku północnym, na działkach ANR nr: 147/1 i 147/2;
   4) Powiększenie istniejącego boiska na działce nr 645 o przylegającą od zachodu część działki ANR nr 640/5.
2. W Trzcinnej wyznacza się obszary uzupełnień zabudowy o charakterze wielofunkcyjnym, obejmujące zabudowany obszar wsi oraz na tereny położone na południe od wsi.
3. Obszary rozwoju zabudowy o charakterze wielofunkcyjnym wyznacza się w trzech kompleksach:
   1) po zachodniej stronie wsi, do dawnej drogi nr 3;
   2) na działkach sąsiadujących z zabudową wsi od południa;
   3) po zachodniej stronie dawnej drogi nr 3, w sąsiedztwie nieczynnej stacji benzynowej.
4. Obszary rozwoju zabudowy produkcyjno usługowej wyznacza się:
   1) na terenie pomiędzy linią kolejową, a dawną drogą nr3;
   2) na terenie po zachodniej stronie d. drogi nr 3 , wzdłuż drogi z Trzcinnej do m. Chocień;
   3) w rejonie nieczynnej stacji benzynowej i po przeciwnej stronie drogi dawnej nr 3;

4a. Strefę zabudowy produkcyjno-usługowej (P/U) wyznacza się na zachód od miejscowości Trzcinna.

5. Na wschód od wsi Trzcinna znajdują się tereny, na których dopuszcza się lokalizację farmy elektrowni wiatrowych lub urządzeń fotowoltaicznych o mocy powyżej 500kW. ~~Inwestycja jest w trakcie przygotowania, zgodnie z obowiązującym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego~~. Istniejąca zabudowa położona na wschodnim skraju wsi (przy drodze S3) może być narażona na hałas od elektrowni wiatrowych przekraczający poziom 40dB. W związku z tym w tej części wsi wyklucza się lokalizację terenów, dla których wymagany jest dopuszczalny poziom hałasu w środowisku do 40 dB.
6. Na pozostałym terenie dominującą funkcją pozostaje rolnictwo, z możliwością rozbudowy zabudowy zagrodowej w istniejących gospodarstwach rolnych, obsługiwanej z istniejących i projektowanych dróg publicznych, oznaczonych na rysunku Studium.

1.3.13. Ulejno

1. Wyznacza się obszar rozwoju zabudowy usług turystycznych, rekreacji indywidualnej i letniskowej.
2. Na pozostałym terenie dominującą funkcją pozostaje rolnictwo, z możliwością rozbudowy zabudowy zagrodowej w istniejących gospodarstwach rolnych, obsługiwanej z istniejących i projektowanych dróg publicznych, oznaczonych na rysunku Studium.

1.4. Wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów

Niżej przedstawione wskaźniki dotyczące zagospodarowania terenów należy traktować jedynie jako pewien model, a nie obowiązujące ustalenie parametrów. Wszystkie parametry zagospodarowania i użytkowania terenów należy dostosować do sytuacji w danym miejscu w ramach sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub decyzji o warunkach zabudowy.

	Przepis urbanistyczny	Zabudowa mieszkaniowa niska	Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna	Zabudowa mieszkaniowo -usługowa	Zabudowa usługowa	Zabudowa przemysłowo-składowa
	Maksymalna intensywność zabudowy	0,8	0,4	1,2	1,2	dowolny
	Minimalny udział procentowy powierzchni biologicznie czynnej w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej	50	70	45	40	dowolny
	Minimalna wielkość nowo wydzielanych działek budowlanych w m^2	-	1000	800	dowolna	2500
	Minimalny procentowy udział powierzchni terenów przeznaczonych na zieleń osiedlową i place zabaw					
	Zieleń osiedlowa	20% zieleni osiedlowej w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej				
	Wielkość i liczba placów zabaw dla dzieci i młodzieży	15% z minimalnej powierzchni zieleni osiedlowej (j.w.) przeznaczone na place zabaw dla dzieci, 35% z minimalnej powierzchni zieleni osiedlowej dla młodzieży (w wieku 12-18 lat). Place zabaw urządzone w liczbie 1 plac dla dzieci i 1 plac dla młodzieży powyżej 2 500 m^2 całkowitej powierzchni mieszkań, na każde kolejne 2 500 m^2				

Wyjaśnienia pojęć użytych w tabeli:

- „zabudowa mieszkaniowa niska" – należy przez to rozumieć budynki mieszkalne o wysokości do 4 kondygnacji nadziemnych włącznie,

Minimalna liczba miejsc parkingowych dla samochodów osobowych

1. Zabudowa mieszkaniowa -: 1 miejsce na 1 mieszkanie, z wyjątkiem mieszkań socjalnych.
2. Zabudowa mieszkaniowo – usługowa : 1 miejsce / mieszkanie + odpowiednia liczba miejsc parkingowych zgodnie z przeznaczeniem terenu pod usługi.
3. Zabudowa usługowa:
   A. Biura i urzędy –15 miejsc parkingowych na100 zatrudnionych;
   B. Obiekty handlowe –20 miejsc parkingowych na 1000 m^2 powierzchni sprzedaży;
   C. Gastronomia –12 miejsc parkingowych na 100 miejsc;
   D. Hotele i pensjonaty - 4 miejsca parkingowe na 10 miejsc hotelowych;
4. Zakłady produkcyjne, składy, magazyny - 10 miejsc parkingowych na 100 zatrudnionych.
5. Ogrody działkowe - 20 miejsc parkingowych na 100 działek.
6. Cmentarze – 15 miejsc parkingowych na 10 000 m^2 powierzchni cmentarza.

Dla stref przyjętych w zmianie nr 1 ustala się następujące parametry dotyczące zabudowy:

1) dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej:
   - powierzchnię zabudowy - maksymalnie 50% powierzchni działki budowlanej,
   - powierzchnię biologicznie czynną - minimalnie 30% powierzchni działki budowlanej,
   - intensywność zabudowy od 0 do 1,0,
   - wysokość zabudowy – maksymalnie 12m;
2) dla zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej:
   - powierzchnię zabudowy - maksymalnie 50% powierzchni działki budowlanej,

- powierzchnię biologicznie czynną - minimalnie 30% powierzchni działki budowlanej,
- intensywność zabudowy od 0 do 2,0,
- wysokość zabudowy – maksymalnie 15m;

3) dla zabudowy produkcyjno – usługowej:
   - powierzchnię zabudowy - maksymalnie 70% powierzchni działki budowlanej,
   - powierzchnię biologicznie czynną - minimalnie 10% powierzchni działki budowlanej,
   - intensywność zabudowy od 0 do 2,1,
   - wysokość zabudowy – maksymalnie 30m.

W granicach wszystkich stref dopuszcza się lokalizację zieleni urządzonej, zieleni naturalnej, a także terenów komunikacyjnych oraz infrastruktury technicznej zapewniających obsługę planowanych funkcji.

1.5. Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej

Na terenie całej gminy należy zachować następujące zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej:

1. Ochrona przed zabudową i przed zalesieniami gleb klasy III.
2. Ochrona przed zabudową gleb pochodzenia organicznego.
3. Zwiększenie lesistości regionu przy utrzymaniu ciągłości systemów ekologicznych oraz zagospodarowaniu gruntów mało przydatnych dla rolnictwa. Na terenie gminy Nowogródek Pomorski lokalizacja zalesień powinna przede wszystkim sprzyjać tworzeniu zwartych kompleksów leśnych o racjonalnej granicy rolno-leśnej. Zalesień powinno się dokonywać z zachowaniem następujących zasad:

   A. Dopuszcza się zalesienia gruntów o słabej przydatności dla rolnictwa, wskazanych na rysunku Studium, tj. na gruntach zakwalifikowanych jako kompleksy rolniczej przydatności gleb nr 6 – kompleks żytni słaby (żytnio – ziemniaczany słaby), nr 7 kompleks żytni bardzo słaby (żytnio łubinowy), nr 9 kompleks zbożowo pastewny słaby.

   B. Dopuszcza się zalesienia gruntów przeznaczonych do rekultywacji w kierunku leśnym.

   C. Nie należy zalesiać enklaw znaczących dla zachowania bioróżnorodności i dziedzictwa kulturowego gminy, między innymi takich jak:

   1) grunty rolne i śródpolne nieużytki zaliczane do siedlisk cennych przyrodniczo jak np. bagna, łąki, mszary, torfowiska, oczka wodne, trzcinowiska i inne siedliska okresowo podmokłe, murawy kserotermiczne, remizy, wrzosowiska,
   2) miejsca cenne z historycznego bądź archeologicznego punktu widzenia.

   D. Wyklucza się zalesienia:

   3) w pasach ochronnych infrastruktury o znaczeniu ponadlokalnym, tj. linii energetycznych, oraz wzdłuż dróg w pasie o szerokości, co najmniej 6m od ich linii rozgraniczających oraz w odległości mniejszej niż 250m od elektrowni wiatrowych,
   4) na terenach, gdzie w wyniku nasadzeń może nastąpić przerwanie sieci drenarskiej skutkujące zakłóceniem stosunków gruntowo – wodnych.

   E. Wzdłuż drogi S3, w pasie o szerokości ok.300m od linii rozgraniczających drogi S3 dopuszcza się zalesienia wszystkich gruntów, między innymi w celu utworzenia strefy ograniczającej uciążliwe oddziaływanie drogi S3 na sąsiednie tereny. Powyższa zasada nie dotyczy obszarów objętych miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, w których ustala się lokalizację farmy elektrowni wiatrowych.

E. Przeznaczenie gruntów pod zalesienia powinno być zgodne z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego a w przypadku jego braku, poprzedzone wydaniem decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowaniu terenu.

1.6. Zagrożenie powodzią

Gmina Nowogródek Pomorski leży w dorzeczu Odry oraz w dorzeczu Warty, które oddziela dział wodny II rzędu. Dorzecze Warty obejmuje część gminy położoną na południe i wschód od linii biegnącej pomiędzy wsiami Karsko – Trzcinna – Smolary. Ze względu na położenie gminy Nowogródek Pomorski w dwóch dorzeczach, podlega dwóm zarządom gospodarki wodnej:

- Regionalnemu Zarządowi Gospodarki Wodnej w Szczecinie, odpowiedzialnemu za region wodny Dolnej Odry i Pomorza Zachodniego oraz region wodny Ucker,

- Regionalnemu Zarządowi Gospodarki Wodnej w Poznaniu, który administruje obszarem Regionu Wodnego Warty.

Na części terenu gminy Nowogródek Pomorski administrowanej przez RZGW w Szczecinie nie ma stref zagrożenia powodziowego, tj. nie występują obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi ani obszary szczególnego zagrożenia powodzią (wg informacji zawartych na stronie www.oki.szczecin.rzgw.gov.pl, udostępnionych przez Ośrodek Koordynacyjno-Informacyjny Ochrony Przeciwpowodziowej, który jest jednostką organizacyjną działającą w strukturze Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Szczecinie).

Dyrektor RZGW w Poznaniu dotychczas nie sporządził Studium ochrony przeciwpowodziowej, ustalającego zasięg wód powodziowych dla rzek przepływających przez gminę oraz nie zakwalifikował tych rzek we wstępnej ocenie ryzyka powodziowego do sporządzenia map zagrożenia i ryzyka powodziowego. Według wstępnej ocena ryzyka powodziowego dla województwa zachodniopomorskiego, wykonanego przez Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej, na terenie gminy Nowogródek Pomorski, nie występują obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi, nie wystąpiły znaczące powodzie historyczne, nie występują obszary, na których wystąpienie powodzi jest prawdopodobne.

Na części obszaru gminy Nowogródek Pomorski administrowanej przez RZGW w Poznaniu zdecydowana większość to tereny pokryte lasami, lub wskazane do zalesienia, a także projektowane użytki ekologiczne. Tereny podmokłe (torfowiska i mokradła) na terenie całej gminy występują w lokalnych obniżeniach, gdzie hydroizobaty występują na głębokości 1 m p.p.t. W naturalny sposób są to tereny zagrożone zalaniem lub podtopieniami. Poza nielicznymi rozproszonymi siedliskami rolniczymi, nie są to tereny zabudowane ani wskazane do zabudowy.

SCHEMATNR 7. TERENY PODMOKŁE

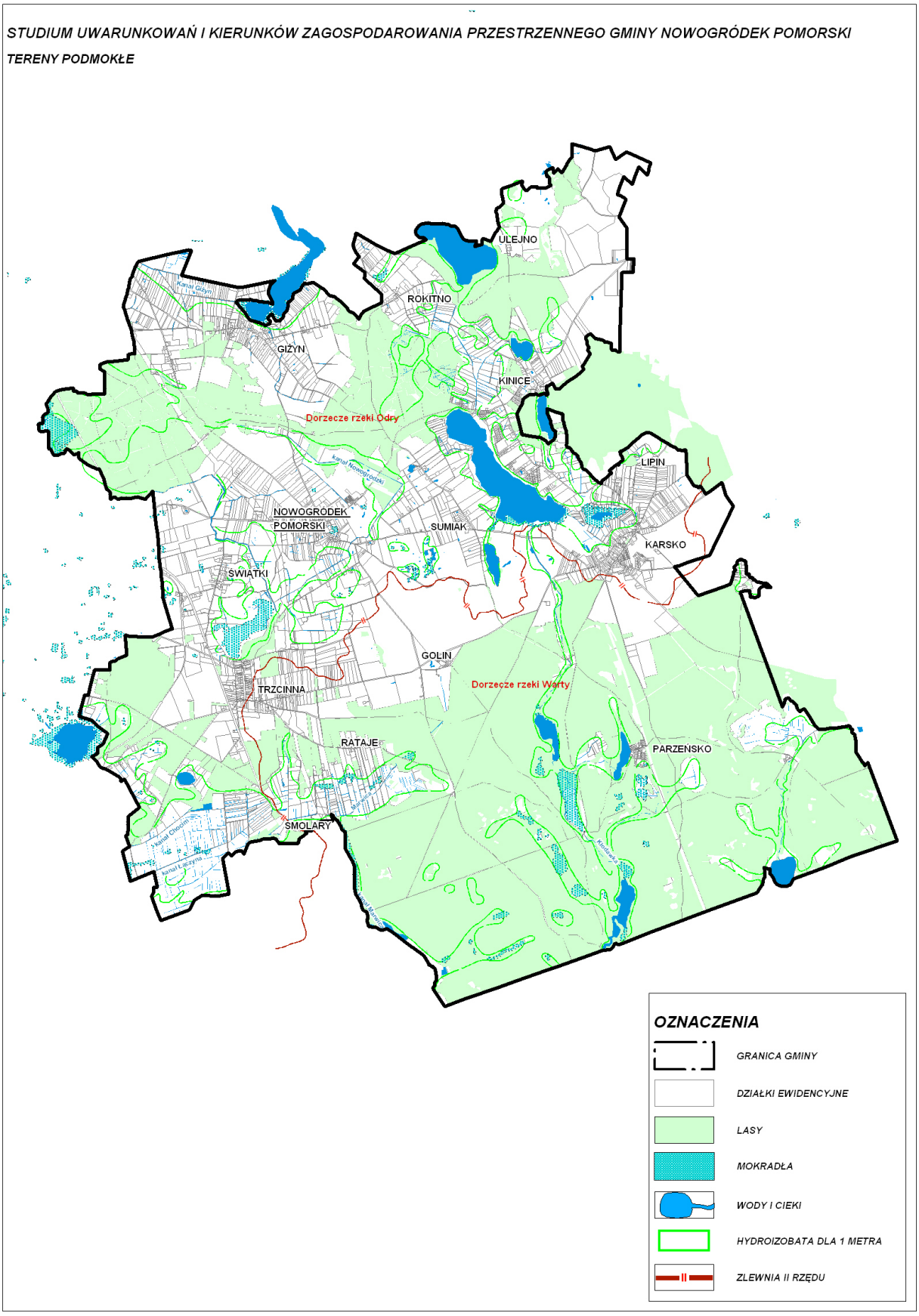

1.7. Pozostałe obszary problemowe

1. Na terenie gminy Nowogródek Pomorski:
   1) nie ma terenów zamkniętych;
   2) nie występują obszary naturalnych zagrożeń geologicznych;
   3) nie określa się obszarów, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny.

2. Na terenie gminy Nowogródek Pomorski nie wyznacza się obszarów wymagających przeprowadzenia scaleń i podziałów nieruchomości.

3. Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji:
   1) Niezagospodarowane obiekty w dawnych bazach PGR, SKR i innych: Nowogródek Pomorski, Golin;
   2) Zdegradowane założenia danych folwarków: Karsko, Nowogródek Pomorski (dawny Sumiak);
   3) Tereny po stacji benzynowej w rejonie wsi Trzcinna.

4. Obszary z ograniczeniami dla zabudowy:
   1) We wschodniej części gminy biegnie jednotorowa (docelowo dwutorowa) elektroenergetyczna linia napowietrzna wysokiego napięcia 110 kV relacji GPZ Jedwabie (Gorzów Wielkopolski) – Myślibórz, Barlinek, eksploatowana przez Enea Operator. W sąsiedztwie linii wysokiego napięcia 110 kV obowiązuje strefa ograniczeń dla wysokości zagospodarowania i lokalizacji obiektów na stały pobyt ludzi. Szerokość wynosi 40 m, tj. po 20 m na każdą stronę od osi słupów. W strefie wysokość zagospodarowania i usytuowanie obiektów na stały pobyt ludzi należy uzgodnić z właściwym gestorem sieci energetycznej wysokiego napięcia;
   2) Na terenie gminy podstawowym źródłem hałasu jest ruch komunikacyjny. Głównym jego emitorem liniowym jest droga krajowa nr S3. Dla drogi tej w roku 2012, powstała „Analiza porealizacyjna oddziaływania akustycznego drogi ekspresowej S3 w miejscowości Nowogródek Pomorski, Etap 2, Opracowanie Nr GW-491-12". Autorem jest Biuro Projektowo-Pomiarowe „ELGWID" ze Szczecina. Dokument jest podsumowaniem 12-to miesięcznych badań akustycznych w roku 2012. Celem badania było przeprowadzenie całorocznego monitoringu akustycznego, który pozwoliłby na podjęcie decyzji o stawianiu ekranów akustycznych wzdłuż ww drogi w ramach skarg mieszkańców Nowogródka Pomorskiego. Pomiary przeprowadzane były w porze nocnej na dwóch punktach pomiarowych: na ul. Mickiewicza 16 oraz na ul. Bocznej 8 w Nowogródku Pomorskim.
      Podsumowanie badań nie stwierdziło jednak przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu.

2. Kierunki ochrony przyrody i krajobrazu

2.1. Formy ochrony przyrody i krajobrazu na terenie gminy Nowogródek Pomorski

W granicach gminy Nowogródek Pomorski znajdują się:

a) Fragmenty 3 obszarów Natura 2000,
b) Fragment parku krajobrazowego wraz z otuliną,
c) Fragmenty 2 obszarów chronionego krajobrazu,
d) 22 użytki ekologiczne,
e) 11 pomników przyrody,
f) miejsca rozrodu i regularnego przebywania zwierząt gatunków chronionych.

Projektowane formy ochrony to:

a) rezerwat przyrody „Bukowiec";
b) 9 użytków ekologicznych;
c) 21 pomniki przyrody.

2.2. Ochrona krajobrazu

W gminie Nowogródek Pomorski znajdują się fragmenty dwóch obszarów chronionego krajobrazu:

- **Obszar Chronionego Krajobrazu „B" Myślibórz** - Obszar ten obejmuje powierzchnię 28.942 ha, w gminach Myślibórz, Nowogródek Pomorski, Dębno, Lubiszyn. W granicach gminy Nowogródek Pomorski znajduje się fragment wschodniej części OCK „ B" Myślibórz, obejmujący powierzchnię 350 ha, co stanowi 1,2% obszaru chronionego i 2,4% powierzchni gminy.
- **Obszar Chronionego Krajobrazu „C" Barlinek** - Obszar ten obejmuje powierzchnię 33815 ha w gminach Myślibórz, Nowogródek Pomorski, Barlinek, Kłodawa, Pełczyce, Strzelce Krajeńskie, Santok, Zwierzyń. W granicach gminy Nowogródek Pomorski znajduje się fragment północno – zachodniej części OCK „C" Barlinek, obejmujący 3987 ha, co stanowi 11,8% obszaru chronionego i 27,3% powierzchni gminy. W granicach OCK znajduje się kilka istniejących oraz proponowanych użytków ekologicznych (UE 1,2,6) i pomników przyrody (P6, 9 – 11, 18 – 24).

Zasady funkcjonowania OCK określa obowiązująca Uchwała Sejmiku Woj. Zachodniopomorskiego Nr XXXII/375/09 z dnia 15 września 2009 r. (Dz. Urzędowy Woj. Zachodniopomorskiego Nr 66, poz. 1804, z późniejszymi zmianami: Uchwała Nr XXXIV/408/09 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 22 grudnia 2009 r. w sprawie zmiany uchwały Nr XXXII/375/09 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 15 września 2009 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu (Dz. Urz. Zacho. Nr 166, poz. 1804) Uchwała Nr V/43/11 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 08 marca 2011 oraz Uchwała Nr XXVI/361/13 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 25 czerwca 2013 r. zmieniająca uchwałę Nr XXXII/375/09 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 15 września 2009 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu (Dz. Urz. Zacho. Nr 66, poz. 1804 ze zm.). Według wyżej przywołanych przepisów na obszarach Chronionego Krajobrazu między innymi obowiązuje zakaz lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej. Wyżej przywołane przepisy formułują również możliwe odstępstwa od zakazu, które dotyczą tych części obszarów chronionego krajobrazu, dla których obowiązujące plany zagospodarowania przestrzennego lub obowiązujące studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego przewiduje możliwość lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych. Niniejsza zmiana Studium nie zmienia dotychczasowej polityki zagospodarowania przestrzennego brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, szczegółowe zasady zawiera rozdział 1.3. Kierunki zmian w zagospodarowaniu poszczególnych wsi.

Na terenie gminy znajduje się fragment parku krajobrazowego (ok. 572 ha) waz z otuliną:

- **Barlinecko – Gorzowski Park Krajobrazowy** powstał w 1991 r., obecnie funkcjonującym aktem prawnym jest Rozporządzenie Nr 107 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 21 lipca 2006 r. w sprawie Barlinecko-Gorzowskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Zachodniopom. Nr 89, poz. 635). „Powierzchnia Parku wynosi 23,982 ha, z tego w gminie Nowogródek Pomorski znajduje się 567,39 ha, tj. 2,37% ogólnej powierzchni Parku i 3,99% powierzchni gminy. Powierzchnia otuliny Parku wynosi 31.768,19 ha, z tego w gminie Nowogródek Pomorski znajduje się 6.362 ha tj. 20% ogólnej powierzchni otuliny. Otulina Parku wyznaczona jest we wschodniej części gminy i zajmuje 43,5% jej powierzchni. Na obszarze Parku znajdują się 3 użytki ekologiczne (UE 11,12,15), pomnik przyrody (P7) oraz proponowane jest utworzenie rezerwatu przyrody „Bukowiec". Flora i fauna Parku mają charakter typowy dla krajobrazu leśno – jeziornego. Ponadto występują

gatunki rzadkie, jak: lilia złotogłów, rosiczka okrągłolistna, ze zwierząt: bielik czy orlik krzykliwy. Krajobraz tworzą m.in. mezotroficzne jeziorka, torfowiska, „lasy bukowe reprezentujące żyzne buczyny pomorskie i buczyny kwaśne. Leśno - jeziorna kompozycja krajobrazu decyduje o charakterze przyrody Parku oraz o jego niepowtarzalnym pięknie i krajoznawczej atrakcyjności". Południowo-wschodnia cześć gminy (niemal połowa powierzchni gminy) położona jest w otulinie parku krajobrazowego.

2.3. Obszary NATURA 2000

Na terenie gminy Nowogródek Pomorski znajdują się fragmenty trzech obszarów Natura 2000:

- **obszar spełniający kryteria obszarów o znaczeniu Wspólnotowym (OZW) PLH080071 „Ostoja Barlinecka"** – obszar ten powstał na mocy Decyzji Komisji z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny *(notyfikowana jako dokument nr C(2010) 9669)* (2011/64/UE). Obszar zlokalizowane jest w południowo-wschodniej części Gminy, swoim zasięgiem obejmuje głównie lasy oraz niewielkie powierzchnie terenów zielonych. W granicach Gminy znajduje się ok. 5,8 km² z ogólnej powierzchni 266 km². Cały obszar Natury to w głównej mierze lasy iglaste i liściaste. Niewielki procent stanowią lasy mieszane, siedliska łąkowe, rolnicze i wody śródlądowe. Głównymi wartościami przyrodniczymi są m.in. lasy Puszczy Gorzowskiej, którą tworzą przeważające drzewostany sosny, buczyny, dąbrowy. W zagłębieniach - bory bagienne i olsy, w dolinach cieków – łęgi. Ponadto znaczącą wartością przyrodniczą odznacza się bogato rozwinięta sieć hydrograficzna z dopływami Noteci i Warty oraz licznymi jeziorami. Oczkami wytopiskowymi i torfowiskami.
- **obszar spełniający kryteria obszarów o znaczeniu Wspólnotowym (OZW) PLH320010 „Jezioro Kozie"** - obszar powstał na mocy Decyzji Komisji z dnia 12 grudnia 2008 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG drugiego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny *(notyfikowana jako dokument nr C(2008) 8039)* (2009/93/WE). Obszar zajmuje 179,4 ha i tylko jego fragment zlokalizowany jest w granicach Gminy, w południowo-zachodniej jej części. Swoim zasięgiem obejmuje Jez. Kozie, przyległe tereny podmokłe, użytki rolne oraz niewielką powierzchnię lasu. Samo jezioro znajduje się poza granicami Gminy, a w jej obrębie znajduje się tylko część terenów podmokłych i użytków rolnych. W obszarze stwierdzono występowanie 4 siedlisk chronionych wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG m.in. jeziora kredowego – rzadkiego typu zbiornika wodnego z pokładami kredy jeziornej, charakterystyczny dla Poj. Myśliborskiego, czy zmiennowigotnych łąk trzęślicowych.
- **obszar specjalnej ochrony (OSO) PLB080001 „Puszcza Barlinecka"** - obszar powstał na mocy Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. 2011 r., Nr 25, poz. 133). Obszar zlokalizowane jest w południowo-wschodniej części Gminy, swoim zasięgiem obejmuje głównie lasy oraz niewielkie powierzchnie terenów zielonych. W granicach Gminy znajduje się ok. 5,8 km² z ogólnej powierzchni 265 km². Cały obszar Natury to w głównej mierze lasy iglaste i liściaste. Niewielki procent stanowią lasy mieszane, siedliska łąkowe, rolnicze i wody śródlądowe. Głównymi wartościami przyrodniczymi jest występowanie co najmniej 20 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 7 gat. z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). Wyróżnić można: puchacza, bielika, dzięcioła czarnego czy kanię rudą.

2.4. Pomniki przyrody

Na obszarze gminy znajduje się 11 pomników przyrody. Do objęcia ochroną jako pomnik przyrody wskazuje się 21 obiektów, w większości są to drzewa.

WYKAZ ISTNIEJĄCYCH POMNIKÓW PRZYRODY

Lp.	Nazwa gatunku	Obwód pnia w cm	Wysokość m	Lokalizacja	Symbol na mapie
1.	Dąb bezszypułkowy „Chochoł"	550	25	Karsko, park podworski	P1
2.	Lipa szerokolistna „Brzęczadło"	370	25	Karsko, park podworski	P2
3.	Jesion wyniosły	378	27	Nadl. Barlinek, Leśn. Szable, oddz. 344 b	P3
4.	Klon pospolity	290	26	Nadl. Barlinek, Leśn. Szable, oddz. 344 d	P4
5.	8 dębów szypułkowych	319 - 470	25-28	Nadl. Barlinek, Leśn. Szable – oddz.344d	P5
6.	Wiąz polny	362	16	Nadl. Barlinek, Leśn. Polana, oddz. 483 b	P6

7.	Dąb szypułkowy	357	32	Nadl. Barlinek, Leśn. Polana, oddz. 577 d	P7
8.	Gniazdo orła na 100 –letniej sośnie	-	-	Nad. Barlinek Leśn. Karsko oddz. 591a, Karsko dz. nr 591	P8 - lokalizacja niejawna
9.	Dąb szypułkowy	420	32	Leśnictwo Nowogródek , Adres leśny: 10-34-1-05-1-j-00 (dz. ew.182/3)	P9
10.	Żywotnik	240	24	Leśnictwo Nowogródek Adres leśny: 10-34-1-05-45-b-00 (obr. Giżyn, dz. ew.225/1)	P10
11.	Żywotnik	240	24	Leśnictwo Nowogródek Adres leśny: 10-34-1-05-45-b-00 (obr. Giżyn, dz. ew.225/2)	P11

WYKAZ PROJEKTOWANYCH POMNIKÓW PRZYRODY

L.p.	Nazwa gatunku	Obwód pnia w cm	Wysokość w m	Lokalizacja
1.	Dąb bezszypułkowy	345	25	Leśn. Szable, oddz. 391 c
2.	Dąb szypułkowy	340	25	Nadl. Barlinek, Leśn. Kinice, oddz. 38 g – drzewo „zawaliło się" w sierpniu 2013 r
3.	Dąb szypułkowy	397	26	Nad Jeziorem Kinickim, północno - zachodni brzeg
4.	Dąb szypułkowy	490	30	Nad Jeziorem Karskie Wielkie, południowo - wschodni brzeg
5.	Dąb szypułkowy	353	25	Trzcinna, przy drodze obok szkoły i kościoła
6.	Lipa szerokolistna	416	25	Sumiak, park podworski
7.	Wiąz szypułkowy	323	-	cm. Golin, park podworski
8.	Lipa drobnolistna	328	-	cm. Świątki, park podworski
9.	Lipa drobnolistna	487	24	Giżyn Młyn
10.	Dąb szypułkowy	421	24	Droga Nowogródek Pomorski – Giżyn, ok. 1,5 km na północ od Nowogródka
11.	Dąb szypułkowy	385	24	Giżyn, przy krzyżu
12.	Dąb szypułkowy	430	22	Nad Jeziorem Sumiackim, pn-wsch brzeg
13.	Dąb szypułkowy	320	20	Nad Jeziorem Sumiackim, północno – wschodni brzeg
14.	Dąb szypułkowy	350	20	Nad Jeziorem Sumiackim, pn-wsch brzeg
15.	Dąb szypułkowy	420	20	Nad Jeziorem Sumiackim, pn-wsch brzeg
16.	Dąb szypułkowy	430	20	Nad Jeziorem Sumiackim, pn-wsch brzeg
17.	Dąb szypułkowy	350	20	Nad Jeziorem Sumiackim, wschodni brzeg
18.	Buk zwyczajny	340	-	Nadl. Barlinek, Leśn. Karsko, Oddz. 580
19.	Buk zwyczajny	320	-	Nadl. Barlinek, Leśn. Karsko, Oddz. 580
20.	Aleja lipowa	-	-	w Trzcinnej
21.	Głaz oczkowy	10 m	-	przy drodze Trzcinna – Golin., 1 km przed zabudowaniami d. PGR. Golin

Dla drzew będących pomnikami przyrody lub o parametrach pomnika przyrody (projektowane pomniki przyrody) ustala się strefę ochronną określoną przez rzut korony drzewa, gdzie obowiązują następujące zasady:

- zakaz niszczenia, uszkadzania lub przekształcania obiektu;
- zakaz wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, uszkadzania i zanieczyszczania gleby w promieniu rzutu korony drzewa;
- zakaz zmiany sposobu użytkowania ziemi w promieniu rzutu korony drzewa;

Zakazy te nie dotyczą:

- prac wykonywanych na potrzeby ochrony przyrody po uzgodnieniu z organem ustanawiającym daną formę ochrony przyrody,
- realizacji inwestycji celu publicznego po uzgodnieniu z organem ustanawiającym daną formę ochrony przyrody,
- zadań z zakresu obronności kraju w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa państwa,
- likwidowania nagłych zagrożeń bezpieczeństwa powszechnego i prowadzenia akcji ratowniczych.

2.5. Użytki ekologiczne

W granicach gminy znajduje się 22 użytków ekologicznych uznanych na podstawie:
- trzech rozporządzeń Wojewody Gorzowskiego:

- Nr 15 z dn. 25. 11. 1993 r. (Dz. Urz. Woj. Gorzowskiego Nr 17 z 1993r., poz. 190) – UE 6,

- Nr 9 / 95 z dn. 28.08. 1995 r. (Dz. Urz. Woj. Gorzowskiego Nr 6 z 1995 r. ,poz. 58) – UE 1 – 5 , 7, 9 –17,
- Nr 12 /97 z dn. 23.07.1997 r. (Dz. Urz. Woj. Gorzowskiego Nr 8 z 1997 r., poz. 97) – UE 8,

- oraz Uchwał Rady Gminy Nowogródek:

- Uchwała Nr XXIX/179/06 Rady Gminy Nowogródek z 31 marca 2006 r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego oraz Uchwała Nr VI/26/07 Rady Gminy Nowogródek z dnia 14.03.2007, w sprawie zmiany powierzchni użytku ekologicznego – UE 18;
- Uchwała Nr XVIII/127/08 Rady Gminy Nowogródek z 12.11.2008 w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego- UE 19;
- Uchwała Nr XXXIV/243/10 Rady Gminy Nowogródek Pomorski z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego – UE 20;
- Uchwała nr XV/102/12 Rady Gminy Nowogródek Pomorski z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego pn. „Łąki Parzeńskie";
- Uchwała nr XV/103/12 Rady Gminy Nowogródek Pomorski z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego pn. „Łąki Młyńskie".

Użytki ekologiczne obejmują zróżnicowane siedliska przyrodnicze: naturalną wyspę na jeziorze, śródleśne bagna, torfowiska, trzcinowiska, zabagnione łąki i olsy. Ochrona tych obiektów ma na celu zachowanie różnorodności biologicznej obszaru i zapewnienie harmonijnego funkcjonowania krajobrazu zwłaszcza tam, gdzie pozostałości cennych, naturalnych ekosystemów znajdują się w otoczeniu terenów użytkowanych i przekształcanych przez człowieka.
Łączna powierzchnia użytków ekologicznych na obszarze gminy wynosi 139,91 ha.

WYKAZ ISTNIEJĄCYCH UŻYTKÓW EKOLOGICZNYCH W GMINIE NOWOGRÓDEK POMORSKI
(wg stanu na kwiecień 2013r.)

Lp.	Lokalizacja	Pow. w ha	Opis obiektu, cel ochrony	Symbol na mapie
1.	Rokitno, 1 Km SW, Oddz. 184c, Nadl. Różańsko, Obręb Giżyn działka nr 184/1	1,16	Fragmenty olsu, zarośla wierzbowe i leszczynowe; przytulia błotna, wierzbówka błotna, turzyca błotna, ostrożeń błotny, groszek łąkowy, trzcinnik piaskowy. Ekosystemy bagienne, ostoja zwierzyny.	UE 1
2.	Rokitno, 1 km SSW, Oddz. I82j, Nadl. Różańsko, Obr. Giżyn, Dz. nr 182/3	1,04	Torfowisko niskie; turzyce, trzcina, na obrzeżach wierzby; Stw.: przytulia błotna, tojeść, wierzbówka błotna . Zachowanie zasobów genowych i różnych typów środowisk.	UE 2
3.	1 km SE od Renic, Oddz. 200i, Nadl. Różańsko, Obr. Nowogródek dz. nr 200/1	4,15	Zdegradowane o niewielkiej wartości florystycznej torfowisko niskie (wycięte wiązy). Stw.: ropucha szara, żaby - jeziorkowa, moczarowa, wodna, trawna. Ostoja zwierzyny, rezerwuar wody.	UE 3
4.	Giżyn, 1,5 km S, Oddz. 209h Nadl. Różańsko, Obr. Nowogródek dz. 209/2	0,44	Zarośla wierzbowe z Salix cinerea otoczone olszą. Stw. sit rozpierzchły, tojeść pospolita, gwiazdnica pospolita. Zachowanie zasobów genowych i różnych typów środowisk.	UE 4
5.	Nowogródek P. 1,2 km S, Oddz. 225h, Nadl. Różańsko, Obr. Giżyn dz. nr 225/1	2,34	Torfowisko przejściowe, wraz ze zbiornikiem polihumusowym, częściowo zarośnięte przez zarośla wierzbowe Stw.: gorysz błotny, wąkrota zwyczajna, siedmiopalecznik błotny, przytulia błotna, mięta nadwodna, żaby brunatne i zielone. Ekosystemy bagienne, ostoja zwierzyny	UE 5
6.	Wyspa na Jeziorze Karske Wielkie, Obr. Kinice, dz. 216/4	0,26	Na wyspie olsza czarna, wierzby; w strefie przybrzeżnej szuwar trzcinowo – pałkowy. Zachowanie cennych biotopów wyspy.	UE 6
7.	Trzcinna, 3 km WWS Oddz, 248g, Nadl. Różańsko, obr. Trzcinna, dz. nr 706	4,60	Zarastający zbiornik wodny z przyległym olsem, kilka gatunków drzew i krzewów, stanowisko roślin chronionych. Rzadki w kraju szuwar kłociowy. i coraz rzadziej zachowane olesy, ostoja ptactwa. Zagrożenia: zmiana stosunków wodnych, wynikająca np. z wycinki drzew w sąsiedztwie.	UE 7
8 .	Stawno 1,2 km W od Łubianki, Działka nr 929, Obr. Karsko	95,38	Głównie łąki długotrwale zalane wodą, szuwar złożony z turzyc, mózgi trzcinowej i traw. Rozlewiska Kłodawki. Stw. traszka zwyczajna, żaba jeziorkowa, moczarowa i wodna; błotniak łąkowy, brzęczka, trzciniak. Ostoja zwierzyny, rezerwuar wody. Zagrożeniem jest osuszenie obiektu.	UE 8
9.	Parzeńsko, 2,5 km SE Oddz.479g, Nadl. Barlinek, Obr. Karsko (Polana), dz. nr 479/1	0,70	Ols, śmiałek pogięty, turzyca sina. Ekosystemy bagienne, ostoja zwierzyny	UE 9
10.	Parzeńsko 2,6 kmSE, Oddz. 479f	0,70	Ols, śmiałek pogięty, turzyca sina. Ekosystemy bagienne, ostoja	UE 10

	Nadl. Barlinek, Obr. Karsko (Polana) dz. nr 479/1		zwierzyny	
11.	Polana 2 km SW Łubianki, Oddz. 523d Nadl.Barlinek, Obr. Karsko dz. nr 523/1	1,75	Oles, Gleba-mursz: mursz na pias. Pokrywa gleby silnie zadarniona: sit; turzyce. Ekosystemy bagienne, ostoja zwierzyny.	UE 11
12.	Polana 2,2 km S od Łubianki, Oddz. 570c Nadl. Barlinek, Obr. Karsko dz. nr 570/1	1,27	Torfowisko niskie; turzyce, trzcina, sit rozpierzchły, tojeść pospolita, wierzbówka błotna. Zachowanie zasobów genowych i różnych typów środowisk.	UE 12
13.	Prostki 2 km E, Oddz. 390f Nadl. Barlinek Obr. Karsko (Szable) dz. nr 1015	1,64	Mocno podsuszone torfowisko, porośnięte głównie przez turzyce, z domieszką sita i trzciny. Zdegradowane, z wkraczającą pokrzywą i ostrożeniem. Oles, Gleba-torf: torf wys. płyt. na pias. Pokrywa gleby - zdziczała: turz; sit; pokrzywa. Ekosystemy bagienne, ostoja zwierzyny.	UE 13
14.	Prostki , 0,8 kmSW, Oddz. 488c, Nadl. Barlinek, Obr. karsko (Ławin), Dz. nr 1032	8,00	Oles, Gleba-torf: torf niski gleb. Pokrywa gleby silnie zadarniona: trzcin.; obiekt przesuszony. Ekosystemy bagienne, ostoja zwierzyny.	UE 14
15.	Prostki 2,5 kmEES, Oddz. 53 Og Nadl. Barlinek, Obr. Karsko (Polana) Dz. nr 530/1	3,20	Oles, Gleba-torf: torf niski gleb. Pokrywa gleby silnie zadarniona: trzcin.; obiekt przesuszony. Ekosystemy bagienne, ostoja zwierzyny	UE 15
16.	Szable - 1,5 km N od Jastrzębca, Oddz. 445c,446d, 446b, Nadl. Barlinek, Obr. Karsko, Dz. nr 445/1, 1027	3,34	Bór mieszany wilgotny, Gleba-bielic: pias. sł. glin. z przew. utw. moc. Pokrywa gleby zdziczała: trzcina; trzęślica modra, torfowce. Stw. traszka zwyczajna, traszka grzebieniasta, ropucha szara, żaba wodna. Zachowanie wartości przyrodniczych, ostoja zwierzyny. Zagrożenia; osuszenie, zaśmiecanie.	UE 16
17.	Szable 1 km NNW od Jastrzębca, Oddz. 447d Nadl. Barlinek, Obr. Karsko, Dz. nr 1028	4,43	Zalany oles, leżący w dolinie rzeki Marwicy. Bór mieszany wilgotny, Gleba-torf: torf wys. płyt. na pias. Pokrywa gleby zdziczała: turz; sit; pokrz. Zachowanie wartości przyrodniczych, ostoja zwierzyny. Postuluje się powiększenie tego obiektu.	UE 17
18.	Nowogródek Pom. 1,5 km NE, Cz. Dz. Nr 454/54	5,51	,,Torfianki przy Sumiaku" – Akwen o powierzchni ponad 2 ha powstały w wyrobisku potorfowym, otoczony lasem mieszanym oraz podsuszoną olszyną. Na jego środku znajduje się wyspa porośnieta szuwarem narecznicowo-pałkowym z domieszką trzciny oraz gatunków błotnych m.in. przytulię bagienną, 58zadki błotnego, turzycę nibyciborowatą, mięte nadwodną. Brzegi jeziora otoczone są wąskim pasem różnogatunkowego szuwaru z przewagą trzciny. W toni wodnej występują łąki ramieniowe – *Chara fragilis i Chara vulgaris* oraz niewielkie płaty nymfeidów z grzybieniami białymi. Chronione gatunki fauny, np. bezkręgowce: biegacz granulowany, biegacz ogrodowy, gajowy i fioletowy; płazy: traszka grzebieniasta, traszka zwyczajna, kumak nizinny, ropucha szara, rzekotka drzewna, żaba jeziorowa, żaba trawna, żaba moczarowa, żaba wodna; gady: jaszczurka zwinka, jaszczurka żyworodna, zaskroniec; ptaki: czapla siwa (żerująca), łabędź niemy, gęgawa, cyraneczka, czajka, remiz. Teren zarastających zbiorników wodnych powstających po eksploatacji torfu, miejsce bytowania i gniazdowania wielu gatunków ptaków oraz występowania rzadkich i chronionych gatunków roślin –wymienione na listach Dyrektywy Siedliskowej i Ptasiej oraz chronione Konwencją Berneńską.	UE 18
19	Stawno 1,2 km W od Łubianki, Część Dz. Nr 425/1, obręb Karsko, Oddz.425 c	1,73	„Pastwisko koło Stawna", znajduje się w bezpośrednim sąsiedztwie istniejącego użytku ekologicznego zajmującego teren oznaczony w ewidencji gruntów nr działki 929. Pastwisko koło Stawna stanowi ważne miejsce bytowania i rozwoju szczególnie bezkręgowców (pająki, motyle, trzmiele, szarańczaki), płazów (kumak nizinny, rzekotka drzewna, traszka) a także ptaków (żurawi). Teren pastwiska, miejsce bytowania i występowania rzadkich i chronionych gatunków roślin i zwierząt Siedliska i gatunki wymienione na listach Dyrektywy Siedliskowej oraz chronione Konwencją Berneńską.	UE19
20	Kinice, część działki nr 283 (1,50ha) i 17/21 (13,88ha), Oddz. 32a 32A k, 32s, 32 A t, 32A g, 32A m	15,38	„Mokradła koło Ulejna" Stanowią one naturalne elementy krajobrazu, będące pozostałością występujących niegdyś na danym terenie zbiorowisk – bagna przy ciekach wodnych, użytkowane kiedyś łąki i pastwiska, które na dzień dzisiejszy „zdziczałe" i okresowo podtapiane stanowiące miejsce bytowania wielu organizmów żywych. Występują tu w	UE20

			szczególności bezkręgowce (pająki, motyle, trzmiele, szarańczaki), płazy (kumak nizinny, rzekotka drzewna, traszka, żaba moczarowa, trawna), gady (padalec zwyczajny, jaszczurka żyworodna) a także ptaki (miejsce bytowania żurawi, teren żerowiskowy kani rdzawej).	
21	Obręb Karsko (na zach. od miejscowości Parzeńsko), część działki ew. 1012 Oddz. 384 d, 384 f, 384 c	6,79	„Łąki Parzeńskie" powstały w celu zachowania kompleksu terenów bagiennych, łąk i pastwisk, stanowiących miejsce występowania prawnie chronionych gatunków zwierząt i roślin.	UE21
22	Obręb Karsko, część działki ew. 1013 (1,97 ha) i działki 1023 (12,18 ha) Oddz. 385 n, 385 l, 435 c, 435 i, 435 h, 435 b.	14,15	„Łąki Młyńskie" powstały w celu zachowania kompleksu terenów bagiennych, łąk i pastwisk, stanowiących miejsce występowania prawnie chronionych gatunków zwierząt i roślin.	UE22

UŻYTKI EKOLOGICZNE PROJEKTOWANE
(wg stanu na kwiecień 2013r.)

Lp.	Użytek ekologiczny	Symbol na mapie
1.	Torfowisko przejściowe koło Kinic	UEp 1
2.	Łozowisko koło Karska	UEp 2
3.	Łozowisko koło Sumiaka	UEp 3
4.	Świątki	UEp 4
5.	Jezioro Ciche	UEp 5
6.	Jezioro Kozie	UEp 6
7.	Jezioro Okrągłe	UEp 7
8.	Łąki pod Chocieniem	UEp 8
9.	Rozlewiska Marwicy koło Jastrzębca	UEp 9

2.6. Obszary cenne przyrodniczo

Obszary uznane za cenne przyrodniczo, ważne dla zachowania różnorodności biologicznej fauny i flory oraz walorów krajobrazowych, wydzielone poza obszarami proponowanymi do objęcia ochroną na mocy ustawy o ochronie przyrody oraz w obrębie wielkopowierzchniowych form ochrony przyrody. Dla tych obszarów nie proponuje się konkretnej formy ochrony, ale wskazuje się je w celu zachowania i ochrony, aby zapewnić utrzymanie równowagi systemów przyrodniczych.

WYKAZ OBSZARÓW CENNYCH PRZYRODNICZO W GMINIE NOWOGRÓDEK POMORSKI

Lp.	Obszar ceny przyrodniczo	Symbol na mapie
1.	Jezioro Rokitno z pasem nadbrzeżnych zadrzewień. Akwen eutroficzny, zagrożony spływem biogenów z pól przylegających od północy (gm. Myślibórz). Obiekt faunistyczny i florystyczny.	OC1
2.	Torfowisko, przejściowe, śródpolne znajdujące się ok. 0,5 km na północny zachód od Rokitna , po prawej stronie drogi do Sulimierza. Obiekt z lustrem wody, zarasta łozowiskiem. Zagrożony spływem biogenów z przyległych pól. Obiekt faunistyczny i florystyczny.	OC 2
3.	Jezioro Sulimierskie z otaczającymi je łąkami. Obiekt faunistyczny. Ochrona stanowisk fauny wymaga utrzymania ekstensywnej gospodarki łąkarskiej.	OC 3
4.	Śródpolne oczka wodne w południowo – zachodniej części wsi Rokitno. Obiekt faunistyczny.	OC 4
5.	Jezioro Kinickie z pasem nadbrzeżnych zadrzewień i łąką przylegającą od północy. Obiekt faunistyczny i florystyczny, zagrożony jest spływem biogenów z pól i ścieków bytowych z pobliskich zabudowań. W odsłoniętych miejscach stanowi wodopój dla bydła	OC 5
6.	Staw we wsi Kinice. Obiekt faunistyczny	OC 6
7.	Śródpolne oczka wodne ok. 1,0 km na północny zachód od Nowogródka Pomorskiego, pomiędzy drogami do Giżyna i Giżyna Osady. Obiekt faunistyczny. Zagrożony jest eutrofizacją, osuszeniem i niszczeniem roślinności	OC 7

8.	Śródpolne oczka wodne ok. 1,5 km na zachód od Nowogródka po prawej stronie drogi do Ław. Obiekt faunistyczny. Zagrożony jest eutrofizacją, osuszeniem i niszczeniem roślinności.	OC 8
9.	Śródpolne oczka wodne ok. 0,5 m na wschód od południowej części Kinic Nowych. Obiekt faunistyczny.	OC 9
10.	Jezioro Karskie Wielkie z nadbrzeżnym zadrzewieniem Cenny obiekt faunistyczny, florystyczny i biocenotyczny. Zagrożony jest ściekami bytowymi pochodzącymi z nieskanalizowanych terenów zabudowy rekreacyjnego realizowanej w bezpośredniej strefie nadbrzeżnej jeziora	OC 10
11.	Jezioro Sumiackie z nadbrzeżnym zadrzewieniem. Obiekt florystyczny i faunistyczny.	OC 11
12.	Łąki na torfowisku na północ od Trzcinnej. Obiekt faunistyczny. Zagrożeniem jest zaprzestanie gospodarowania na łąkach i obniżenie poziomu wód gruntowych.	OC 12
13.	Śródpolne oczka wodne na północ od drogi Golin – Trzcinna. Obiekt faunistyczny.	OC 13
14.	Pagórki porośnięte roślinnością ciepłolubną na wschód od Trzcinnej. Obiekt florystyczny.	OC 14
15.	Jezioro Parzeńskie z pasmem nadbrzeżnej roślinności i torfowiskiem przylegającym od północy. Obiekt faunistyczny i florystyczny.	OC 15
16.	Dolina rzeki Kłodawki na całej długości od jej wypływu z jeziora Karskie Wielkie. Zróżnicowane ekosystemy: jeziora, podmokłe śródleśne łąki, stawy rybne. Obiekt faunistyczny i florystyczny. Lokalny korytarz ekologiczny.	OC 16
17.	Dolina rzeki Marwicy poniżej użytku ekologicznego UE 17. Zróżnicowane ekosystemy: rozlewiska, stawy rybne, olsy. Obiekt faunistyczny i florystyczny. Lokalny korytarz ekologiczny.	OC 17

2.7. Miejsca rozrodu gatunków chronionych

Na obszarze gminy znajduje się kilka gniazd ptaków rodzimych, dziko występujących objętych ochroną gatunkową na podstawie Rozporządzenia MOŚ, ZN i L z dn. 6.01. 1995 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt. Są to gniazda ptaków drapieżnych objętych ochroną gatunkową ścisłą, dla których Zarządzeniem Nr 260 / 2001 Wojewody Zachodniopomorskiego z dn. 24.07.2001 r. ustalone zostały granice miejsc rozrodu i regularnego przebywania oraz terminy ochrony tych miejsc.

Na mocy cytowanego wyżej Rozporządzenia MOŚ, ZN i L oraz aktualnego Rozporządzenia MŚ z dn. 26.09. 2001 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt, ochronie ścisłej podlega również m. in. bocian biały. Gniazda tego gatunku znajdują się w następujących miejscowościach: Giżyn, Kinice, Nowogródek Pomorski,; Karsko, Rataje, Trzcinna.

2.8. Projektowany rezerwat przyrody

Na podstawie ,,Waloryzacji przyrodniczej gminy Nowogródek Pomorski'', oraz opracowań gminnych (Opracowanie ekofizjograficzne do Studium z 2003 r.), proponuje się utworzenie jednego rezerwatu przyrody „Bukowiec" - Obiekt ten leży przy południowej granicy gminy, na obszarze Barlinecko – Gorzowskiego Parku Krajobrazowego, w kompleksie lasów Puszczy Barlineckiej Nadleśnictwa Barlinek, Leśnictwo Polana. Obszar projektowanego rezerwatu wynosi 145,29ha, z tego w gminie Nowogródek Pomorski znajduje się 137,25 ha a pozostała część 8,04 ha leży w gminie Kłodawa.

Celem ochrony tego obiektu przyrodniczego jest zachowanie ze względu na znaczenie naukowo – dydaktyczne i krajobrazowe zróżnicowanych ekosystemów obejmujących: śródleśne, zarastające jezioro Ściegienko (Bukowiec) oraz naturalne siedliska drzewostanów bukowych i olsów, torfowisko niskie, wilgotną łąkę ostrożeniową z licznymi stanowiskami chronionych gatunków roślin (m.in. różne odmiany storczyków) i zwierząt.

3. Ochrona dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

3.1. Rodzaje zabytków podlegających ochronie

1. Zgodnie z obowiązującym porządkiem prawnym ochronie i opiece podlegają, bez względu na stan zachowania:
   1) zabytki nieruchome będące, w szczególności:
      a) krajobrazami kulturowymi,
      b) układami urbanistycznymi, ruralistycznymi i zespołami budowlanymi,
      c) dziełami architektury i budownictwa,
      d) dziełami budownictwa obronnego,
      e) obiektami techniki, a zwłaszcza kopalniami, hutami, elektrowniami i innymi zakładami przemysłowymi,
      f) cmentarzami,
      g) parkami, ogrodami i innymi formami zaprojektowanej zieleni,
      h) miejscami upamiętniającymi wydarzenia historyczne bądź działalność wybitnych osobowości lub instytucji;
   2) zabytki ruchome (zasady ochrony nie dotyczą problematyki Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy);
   3) zabytki archeologiczne będące, w szczególności:
      a) pozostałościami terenowymi pradziejowego i historycznego osadnictwa,
      b) cmentarzyskami,
      c) kurhanami,
      d) reliktami działalności gospodarczej, religijnej i artystycznej.
2. Ochronie mogą podlegać nazwy geograficzne, historyczne lub tradycyjne nazwy obiektu budowlanego, placu, ulicy lub jednostki osadniczej.

3. Obowiązująca ustawa z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2003r. nr 162 poz. 1568 z późniejszymi zmianami) przewiduje następujące formy ochrony zabytków:
   1) wpis do rejestru zabytków;
   2) uznanie za pomnik historii;
   3) utworzenie parku kulturowego;
   4) ustalenia ochrony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego albo w decyzjach: o warunkach zabudowy, o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, o zezwoleniu na lokalizację inwestycji drogowej, o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej, o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego.

Objęcie zabytków ochroną w formie określonej powyżej w punktach 1) i 2) nie należy do kompetencji gminy. Natomiast Rada Gminy, może utworzyć park kulturowy w celu ochrony krajobrazu kulturowego oraz zachowania wyróżniających się krajobrazowo terenów z zabytkami nieruchomymi charakterystycznymi dla miejscowej tradycji budowlanej i osadniczej. Na terenie gminy Nowogródek Pomorski nie przewiduje się utworzenia parku kulturowego.

3.2. Zasady ochrony krajobrazu kulturowego gminy

1. Na obszarze gminy Nowogródek Pomorski ustala następujące zasady ochrony zasobów dziedzictwa i krajobrazu kulturowego:
   1) Ochronę z mocy ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. z 2003r. nr 162 poz. 1568 z późniejszymi zmianami) – w odniesieniu do zespołów i obiektów wpisanych do rejestru zabytków;
   2) Zasadę harmonijnego wkomponowania nowej zabudowy w istniejący krajobraz kulturowy;
   3) Zasadę ochrony zachowanych obiektów o wartości historyczno-kulturowej;
   4) Utrzymanie i wyeksponowanie charakteru wsi o zachowanym historycznym układzie ruralistycznym wraz z zabytkową zabudową.
2. Zasada harmonijnego wkomponowania nowej zabudowy w istniejący krajobraz kulturowy powinna być realizowana poprzez:
   1) wkomponowanie nowej zabudowy w istniejący układ topograficzno-przestrzenny,
   2) dostosowanie nowej zabudowy do historycznych form pod względem gabarytów, formy oraz kolorystyki i materiałów,

3) sukcesywne uzupełnianie ciągów istniejącej zabudowy z ograniczeniem realizacji nowych zespołów zabudowy w otwartym krajobrazie pól i łąk do obszarów wyznaczonych w Studium na których nastąpi zmiana przeznaczenia terenów, z zachowaniem zadrzewień i zakrzewień przydrożnych i śródpolnych.

3. Ochrona elementów o wartości kulturowej nie objętych ochroną prawną winna być podporządkowana niżej wymienionym działaniom:

1) dla zespołów rezydencjonalnych (pałacowo - parkowych, dworsko - parkowych):
   - na utrzymaniu jednej własności obejmującej tereny parku i grunty pod dworem oraz sam dwór,
   - na przywracaniu (tam gdzie jest to możliwe) jedności władania (własności),
   - na odstąpieniu od dalszych parcelacji,
2) dla obiektów architektury (dworów, zabudowy zagrodowej, obiektów techniki, dawnych szkół, plebani, domów mieszkalnych itp.):
   - na utrzymaniu istniejącej zabudowy w należytym stanie technicznym, z dopuszczeniem zmiany funkcji obiektu i podniesieniem standardu wyposażenia techniczno-użytkowego, z zastrzeżeniami dotyczącymi zachowania w maksymalnym stopniu, a tam gdzie jest to możliwe, odtworzeniu historycznej kompozycji obiektu (wysokość, kształt, układ eksponowanych elewacji, kształt dachu, rozmieszczenie, wielkość i proporcje otworów), zewnętrznego detalu architektonicznego, a także dostosowaniu nowej funkcji i nowego programu użytkowego do specyfiki obiektu,
   - na zachowaniu, w przypadku remontów, historycznego detalu architektonicznego i wyposażenia wnętrz (o ile występują),
   - na zachowaniu historycznych relacji przestrzennych i obiektów wspomagających (np. zabudowa gospodarcza przy szkołach, zabudowa gospodarcza towarzysząca zabudowie siedliskowej) oraz zieleni towarzyszącej w obrębie działek, na których są zlokalizowane;
3) dla parków:
   - na utrzymaniu (a tam gdzie jest to możliwe odtworzeniu) układu kompozycyjnego (ukształtowanie powierzchni, aleje, kompozycje zieleni) i hydrograficznego,
   - na pielęgnacji i konserwacji zieleni,
   - na uzupełnieniu ubytków i nowych nasadzeniach wyłącznie na podstawie specjalistycznych dokumentacji,
   - na sukcesywnej likwidacji funkcji i obiektów kolizyjnych,
   - na zachowaniu i konserwacji historycznych elementów małej architektury (np. ogrodzeń, bram, a także posadzki ogrodowej itp.),
4) dla zabudowy gospodarczej:
   - na utrzymaniu w należytym stanie technicznym, z dopuszczeniem zmiany funkcji i podniesieniem standardów wyposażenia,
   - na dopuszczeniu likwidacji zużytych technicznie lub grożących katastrofą budowlaną obiektów, z zaleceniem lokalizacji nowej zabudowy, dostosowanej gabarytem i lokalizacją do zabudowy likwidowanej,
5) dla elementów małej architektury (kapliczek, murów wokół kościołów itp.) na ochronie przed dewastacją i bieżących pracach konserwacyjnych, z maksymalnym zachowaniem pierwotnego wyrazu architektonicznego,
6) dla cmentarzy przykościelnych i cmentarzy położonych poza obszarami zabudowy wsi:
   - na zakazie lokalizacji obiektów i urządzeń kolidujących z pierwotną funkcją,
   - na ochronie zachowanych elementów, uporządkowaniu i podkreśleniu symboliki miejsca, poprzez utrzymanie bądź uczytelnienie zachowanego układu dróg, alejek, kwater, ochronę nagrobków, krzyży, zachowanego drzewostanu, likwidację samosiejek, wyłącznie na podstawie specjalistycznego opracowania,
   - na możliwości tworzenia lapidariów.

4. Na obszarach objętych zmianą studium nr 1 przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego należy uwzględnić wymogi określone w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego:
   - zachowanie charakterystycznych cech kulturowych i krajobrazowych,
   - wykluczenie obszarów zapewniających ekspozycję sylwetek historycznych jednostek osadniczych oraz dominant krajobrazowych z lokalizacji inwestycji wielkokubaturowych, wielkoprzestrzennych, dominant wysokościowych,
   - wyników studiów krajobrazowych dla planowanych lokalizacji inwestycji i urządzeń infrastruktury technicznej (wieże anten telekomunikacyjnych, wieże elektrowni wiatrowych) w celu określenia ich wpływu na krajobraz kulturowy i przyrodniczy.

3.3. Obiekty i obszary wpisane do rejestru zabytków województwa zachodniopomorskiego

Wojewódzki Konserwator Zabytków prowadzi rejestr zabytków wpisanych i wytypowanych do wpisu. Na terenie gminy Nowogródek Pomorski w rejestrze zabytków ujętych jest 7 obiektów.

Lp.	Miejscowość	Obiekt	Adres	Rejestr zabytków	Datowanie	Działka nr ewid. własność
1.	GIŻYN	zbór protestancki, od 1945 r. magazyn	w centrum wsi, wsch. część XIII-w. nawsia, od płd. przylega do parku	nr A-109 z 21.12.2002 r.	1890 r.	306 komunalna
2.	GIŻYN	park popałacowy	płn. część wsi, na zach. od założenia folwarcznego,	A-586 z 14.04.2010 r.	XVIII w.	296/1 prywatna
3.	KARSKO	zbór protestancki, ob. kościół filialny p. w. św. Antoniego	w centrum wsi, ul. Mieszka I 20	A-572 z 19.03.2010 r.	XIII w., 2 poł. XIX w.	574 wyznaniowa
4.	KARSKO	dwór (1) ruina	płn.-zach. część wsi, płn. kraniec założenia	A-1054 z 06.03.2012 r.	1624 r., XIX w.	520/25 prywatna
5.	KARSKO	dwór (2)	płn.-zach. część wsi, obok kościoła	A-1054 z 06.03.2012 r.	1775 r.	520/25 prywatna
6.	KARSKO	park dworski	płn.-zach. część wsi, po wsch. stronie folwarku	A-1054 z 06.03.2012 r.	XVIII w., pocz. XX w.	520/25, 520/23, 520/48, 520/47 prywatna
7.	NOWOGRÓDEK POMORSKI (Neuenburg	kościół parafialny p.w. Matki Bożej Królowej Polski	ul. 700-lecia nr 3	A-573 z 19.03.2010 r.	2 poł. XIIII w., 1752 r.	175 wyznaniowa

W odniesieniu do obiektu wpisanych do rejestru zabytków ochronie podlega jego forma architektoniczna we wszystkich jej elementach, w tym: wysokość, forma dachu, kompozycja elewacji wraz z detalem architektonicznym i stolarką, materiał budowlany. Ochronie podlega również funkcja obiektu, której ewentualna zmiana wymaga zgody Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Warunkami ochrony są:

- trwałe zachowanie formy architektonicznej i substancji budowlanej obiektu wpisanego do rejestru zabytków;
- utrzymanie otoczenia obiektu zabytkowego zgodnie z historycznym zagospodarowaniem, np. cmentarza w otoczeniu kościoła;
- wszelkie zmiany – wewnątrz i na zewnątrz – dotyczące obiektu zabytkowego wymagają zezwolenia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

3.4. Ochrona obiektów ujętych w gminnej ewidencji zabytków

W gminnej ewidencji zabytków ujęto 166 obiektów, cały wykaz znajduje się w ANEKSIE: Obiekty znajdujące się w gminnej ewidencji zabytków wymagają ustaleń w zakresie ochrony indywidualnej w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.
Prospekcja terenowa prowadzona wiosną 2009 roku w związku z opracowaniem Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami na lata 2009-2013, zweryfikowała dotychczasową ewidencję zabytków, ponieważ przeprowadzone w ostatnich latach prace remontowo-modernizacyjne w znaczący sposób pozbawiły wiele obiektów walorów zabytkowych – dotyczy to szczególnie budynków mieszkalnych i gospodarczych.
Należy podkreślić, że te obiekty zabytkowe, które uwzględnione są w ewidencji zabytków, a nie figurują w rejestrze zabytków lub nie bierze ich pod uwagę miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, nie są prawnie chronione. Uwzględnienie ich wyłącznie w ewidencji ma charakter informacyjny, pomocny przy określaniu i ocenianiu zasobów zabytkowych na określonym terenie oraz przy opracowywaniu programów opieki nad zabytkami.

Najcenniejsze obiekty ujęte w gminnej ewidencji zabytków wskazano jako obiekty zakwalifikowane do wpisu do rejestru zabytków.

Lp.	Miejscowość	Obiekt	Adres	Datowanie	Działka nr ewid. własność
1.	GIŻYN	kaplica-mauzoleum rodu von	płd.-zach. część wsi, na	1 poł. XIX w.	509

		Borcke	terenie d. cmentarza		komunalna
2.	GIŻYN	budynek młyna w zespole młyna elektrycznego	na płn.-zach. od wsi, tzw. Giżyn Młyn, po wsch. stronie szosy	4 ćw. XIX w.	85/3 prywatna
3.	GIŻYN	budynek mieszkalno-biurowy w zespole młyna	Giżyn nr 72	1 ćw. XX w.	85/6 prywatna
4.	GIŻYN	budynek mieszkalny w zespole młyna	Giżyn nr 74	4 ćw. XIX w.	169 prywatna
5.	KARSKO .	dwór w d. zespole nadleśnictwa królewskiego	ul. Mieszka I nr 40	1 ćw. XIX w.	239/32 prywatna
6.	KARSKO	budynek gospodarczy z częścią mieszkalną	w d. zespole nadleśnictwa, ul. Mieszka I nr 42	4 ćw. XIX w.	239/32 prywatna
7.	KARSKO	budynek mieszkalny	ul. Mieszka I nr 54	poł. XIX w.	656/1 prywatna
8.	KINICE (Kienitz)	kościół filialny p. w. MB Wspomożenie Wiernych	płn. część wsi, po zach. stronie drogi do Ulejna	4 ćw. XIX w.	68/1 wyznaniowa
9.	KINICE (Kienitz)	leśniczówka	Kinice nr 8	ok. 1910 r.	58/3 państwowa
10.	KINICE (Kienitz)	stodoła	Kinice nr 8	ok. 1910 r.	58/3 państwowa
11.	NOWOGRÓDEK POMORSKI	budynek mieszkalny	ul. Boczna nr 3	3 ćw. XIX w.	295 prywatna
12.	NOWOGRÓDEK POMORSKI	budynek mieszkalny	ul. Boczna nr 6	poł. XIX w.	292/1 prywatna
13.	NOWOGRÓDEK POMORSKI	budynek mieszkalny	ul. Boczna nr 9	pocz. XX w.	238/1 prywatna
14.	NOWOGRÓDEK POMORSKI	budynek mieszkalno-gospodarczy	ul. Boczna nr 12	3 ćw. XIX w.	197 prywatna
15.	NOWOGRÓDEK POMORSKI	budynek mieszkalny	Kolonia Nowogródek Pomorski nr 6	lata 20-ste XX w.	412/1 prywatna
16.	NOWOGRÓDEK POMORSKI	budynek gospodarczy	Kolonia Nowogródek Pomorski nr 6	lata 20-ste XX w.	412/1 prywatna
17.	PARZEŃSKO (Wollhaus)	cmentarz poewangelicki	na płd.-wsch. od Nowogródka, w lesie, na lekkim wzniesieniu	1 poł. XIX w.	799 komunalna
18.	ROKITNO	budynek mieszkalny	Rokitno nr 20	1 poł. XIX w., pocz. XX w.	68/4 prywatna
19.	SUMIAK (Kleefeld)	szkoła z kaplicą	Sumiak nr 2	ok. 1910 r.	12/1, 13, 14 prywatna
20.	SUMIAK (Kleefeld)	pomnik ku czci mieszkańców wsi poległych w I wojnie światowej	na terenie posesji nr 2, przed elewacją frontową szkoły z kaplicą	po 1918 r.	12/1, 13, 14 prywatna
21.	SUMIAK (Kleefeld)	gospoda, ob. budynek mieszkalny	Sumiak nr 11	1 ćw. XX w.	176/2 prywatna
22.	ŚWIĄTKI (Tempelhof)	stodoła (obora) w dawnym zespole folwarcznym	Świątki nr 21	1851 r.	91 państwowa
23.	TRZCINNA (Schöneberg)	zbór protestancki, ob. kościół parafialny p. w. św. Józefa	w centrum wsi, po wsch. stronie drogi, na lekkim wzniesieniu	1898 r.	124 wyznaniowa
24.	TRZCINNA	szkoła, ob. budynek mieszkalny	Trzcinna nr 84	kon. XIX w.	125, komunalna/ prywatna

Ochronie podlega :

- zasadnicza forma architektoniczna obiektu (gabaryty wysokościowe, forma i rodzaj pokrycia dachu, kompozycja i wystrój elewacji);

Warunki ochrony :

- utrzymanie obiektu i ograniczenie możliwości zmian do ustalonych w miejscowym planie
- opracowanie dokumentacji konserwatorskiej obiektu w przypadku zdarzenia losowego mogącego doprowadzić do jego rozbiórki.

3.5. Strefy ochrony konserwatorskiej zabytkowych układów przestrzennych lub ich fragmentów

Na obszarze gminy Nowogródek Pomorski wyznacza się strefy ochrony konserwatorskiej zabytkowych układów przestrzennych lub ich fragmentów. **Strefy** ochrony konserwatorskiej obejmują następujące układy zabytkowe:

- **Giżyn** – strefa obejmująca historyczny przestrzenny układ wsi, zarys pierwotnego układu owalnicowego w granicach zasięgu działek siedliskowych, wraz z zespołem parkowo – pofolwarcznym i kościołem;
- **Giżyn** – strefy obejmujące trzy ulicowe kolonie chłopskie: Giżyn Jabłonki przy drodze nr DP 2112 (Giżyn Młyn – Nowogródek Pom.), zabudowa przy drodze nr DP21082 (Giżyn- Rokitno), zabudowa przy drodze DG79004 (Giżyn-Karlin);
- **Giżyn** – strefa obejmująca zespół młyński wraz z zabytkowym ogrodzeniem i kolonią mieszkalną.
- **Karsko** – historyczny układ przestrzenny wsi – pierwotne założenia owalnicowe (ul. Mieszka I) oraz historycznie wykształcona wschodnia kompozycja przestrzenna (ul. Ogrodowa), z zespołem d. nadleśnictwa, nasadzeniami śródmiejskimi, zespół rezydencjonalno – parkowy – folwarczny z kościołem, zabytkowy cmentarz z otoczeniem;
- **Nowogródek Pomorski** – historyczny układ przestrzenny wsi, w tym: pierwotny układ miejskiej sieci drożnej, kościół z terenem działki przykościelnej, cmentarz;
- **Sumiak** .-zespół dworsko- parkowo- folwarczny, tzw. Folwark Sumiak, w tym: park z dworem, budynki mieszkalne w d. kolonii robotników folwarku;
- **Świątki** – historyczny układ przestrzenny wsi wraz z parkiem i folwarkiem;
- **Świątki** –zespół stacji kolejowej;
- **Trzcinna** - ulicowy układ przestrzenny wsi wraz z pozostałościami parku i folwarku, kościołem i zabytkowym cmentarzem;

W strefa ochrony konserwatorskiej zabytkowych układów przestrzennych lub ich fragmentów ochronie podlega:

- historyczna kompozycja układu przestrzennego, w tym rozplanowanie zabudowy;
- istniejąca zabytkowa zabudowa i inne elementy zagospodarowania (starodrzew, mała architektura);
- rozplanowanie i przekroje ulic i placów wraz z ich nawierzchniami;
- rozplanowanie i linie zabudowy siedlisk gospodarstw chłopskich;
- formy architektoniczne zabudowy mieszkalnej i gospodarczej (gabaryty wysokościowe, formy dachów, tradycyjnie stosowany materiał budowlany);
- mała architektura : ogrodzenia, latarnie i inne.;
- zieleń komponowana związana integralnie z zabytkowym układem m.in. w postaci alejowych lub szpalerowych obsadzeń ulic i placów, założenia w parkach, na terenie cmentarzy.

Obowiązują następujące warunki ochrony:

- zachowanie i rewaloryzacja zasadniczych w/w elementów zagospodarowania wsi;
- usunięcie lub przebudowa obiektów kolidujących z historycznym układem i lokalną architekturą;
- dostosowanie skali i charakteru zabudowy uzupełniającej.

3.6. Zabytkowe założenia zieleni komponowanej

Zabytkowe parki

Lp.	Miejscowość	Obiekt	Adres	Rejestr zabytków	Datowanie	Działka nr ewid. własność
1.	GIŻYN (Giesenbrügge).	park popałacowy	pn. część wsi, na zach. od założenia folwarcznego, pałac nie istnieje	A-586 z 14.04.2010 r.	XVIII w.	296/1 prywatna
2.	GOLIN	park dworski	na pd.-wsch. od Nowogródka, po płd. stronie szosy do Karska		ok. 1830-1840	511/22 prywatna
3.	KARSKO	park dworski	pn.-zach. część wsi, po wsch. stronie folwarku	A-1054 z 06.03.2010 r.	XVIII w., pocz. XX w.	520/25 prywatna
4.	KINICE	park podworski	pn-wsch. część wsi, wsch. strona drogi do Ulejna		2 ćw. XIX w.	126/2 komunalna

5.	NOWOGRÓDEK POMORSKI	park dworski w dawnym Folwarku Sumiak	na pn.-wsch. od wsi, pn.-zach. strona dworu, płn. strona szosy do Barlinka		1 poł. XIX w.	część działki 454/59 Prywatna
6.	ŚWIĄTKI	park popałacowy	po wsch. stronie lokalnej drogi, wsch. część zespołu		1 poł. XIX w.	89/2 komunalna
7.	TRZCINNA	park podworski	pn.-zach. część wsi, po pn. stronie d. założenia folwarcznego		2 poł. XIX w.	65/5 komunalna

Zabytkowe cmentarze

Lp.	Miejscowość	Obiekt	Adres	Datowanie	Działka nr ewid. własność
1.	GIŻYN (Giesenbrügge)	cmentarz poewangelicki, ob. komunalny	płd.-zach. część wsi, po wsch. stronie drogi, po płd. stronie d. cmentarza	pocz. XX w.	509 komunalna
2.	GIŻYN (Giesenbrügge)	cmentarz poewangelicki i prokatolicki, nieczynny	płd.-zach. część wsi, po wsch. stronie drogi, na skraju lasu	poł. XIX w.	509 komunalna
3.	GOLIN (Gollin)	cmentarz jeńców wojennych	na płd.-wsch. od Nowogródka, po płn. stronie szosy do Karska	1939-1945	505 prywatna
4.	KARLIN (Keller)	cmentarz poewangelicki	na wsch. od Nowogródka Pomorskiego, na płn. od szosy Nowogródek-Karsko	pocz. XX w.	184 komunalna
5.	KARSKO	cmentarz przykościelny	w centrum wsi, teren przykościelny	XIII w.	574 wyznaniowa
6.	KARSKO	cmentarz poewangelicki, ob. komunalny	płd.-zach. część wsi, zach. strona ul. Gorzowskiej	poł. XIX w.	695 komunalna
7.	KINICE	cmentarz poewangelicki, ob. komunalny	wsch. część wsi, po płd. stronie szosy Myślibórz-Barlinek	poł. XIX w.	181 komunalna
8.	NOWOGRÓDEK POMORSKI	cmentarz przykościelny	na działce kościelnej	2 poł. XIII w.	175 wyznaniowa
9.	NOWOGRÓDEK POMORSKI	cmentarz poewangelicki, ob. komunalny	płd-wsch. część wsi, po wsch. stronie ulicy Gorzowskiej	pocz. XIX w.	228 komunalna
10.	PARZEŃSKO (Wollhaus)	cmentarz poewangelicki	na płd.-wsch. od Nowogródka, w lesie, na lekkim wzniesieniu	1 poł. XIX w.	799 komunalna
11.	ROKITNO (Arnoldshof, Rockin)	cmentarz poewangelicki	na płn. skraju wsi, płn. strona drogi do Rychnowa	poł. XIX w.	63 komunalna
12.	TRZCINNA	cmentarz przykościelny	w centrum wsi, na działce kościelnej, na lekkim wzniesieniu	XIII w.	124 wyznaniowa
13.	TRZCINNA	cmentarz poewangelicki	wsch. część wsi, po wsch. stronie kościoła	poł. XIX w.	148 komunalna

Zadrzewienia dróg

Na terenie gminy w czasach historycznych (od średniowiecza) istniały bogate lasy: Karski, Barlinecki, Goliński. Powstały więc leśniczówki i strażnice leśne: leśniczówka Szable przy osadzie Sołacz, Pachocino, Ulejno, Stawno oraz nadleśnictwo w Karsku - barokowy dworek. Istotnym elementem krajobrazu kulturowego gminy są zadrzewienia, w szczególności zadrzewienia przydrożne.

Lp.	Miejscowość	Obiekt	Adres	Datowanie	Działka nr ewid. własność
ZADRZEWIENIA DRÓG UJĘTE W GMINNEJ EWIDENCJI ZABYTKÓW					
1.	Świątki-	aleja lipowa	przy drodze Świątki- stacja kolejowa Świątki	kon. XIX w. – pocz. XX w.	32 , 50 powiatowa
2.	Trzcinna-Karsko	aleja klonowa	przy drodze Trzcinna-Karsko	kon. XIX w. – pocz. XX w.	235/2 i 235/3 powiatowa
3.	KARSKO	aleja drzew liściastych (lipy i kasztanowce)	ul. Mieszka I	2 poł. XIX w. – 1 poł. XX w.	553/1 powiatowa
4.	NOWOGRÓDEK POMORSKI	aleja lipowa w dawnym Folwarku Sumiak	na płn.-wsch. od wsi, aleja łączy d. folwark Sumiak z drogą Nowogródek-Karsko	kon. XIX w.	458/16 prywatna
5.	TRZCINNA	aleja drzew liściastych (lipy)	w centrum wsi, wzdłuż drogi na osi N-S	pocz. XX w.	61/4 powiatowa
6	Świątki – Nowogródek Pomorski	Aleja klonowa	Odcinek przy skrzyżowaniu z drogą Nowogródek Pomorski – Ławy nr DP2111		Dz. 90 powiatowa
ZADRZEWIANIA DRÓG NIE UJĘTE W GMINNEJ EWIDENCJI ZABYTKÓW					
1.	Giżyn Młyn	Aleja lipowa	Wzdłuż zabudowy zespołu młyna i zabudowy		Odcinek z Giżyna do drogi nr DP2112

			mieszkaniowej		
2.	Giżyn Jabłonki	Aleja lipowa	Odcinek wzdłuż zabudowy Giżyn – Jabłonki		Droga powiatowa nr DP2112o
3.	Nowogródek Pom – Giżyn Jabłonki				Droga powiatowa nr DP2112o
4.	Trzcinna – Rataje		Odcinek do DS3		Droga powiatowa DP2124
5.	Karsko		Odcinek od Karska w kierunku pn- wsch		Droga powiatowa nr DP2116
6.	Kinice - Rychnów	Aleja w przewadze klonowa, z udziałem lip i dębów	Odcinek od Kinic w kierunku granicy gminy		Droga powiatowa nr DP2111

W ostatnim czasie z uwagi na modernizację i poszerzanie dróg publicznych aleje przydrożne są wycinane. W związku z tym konieczne jest podjęcie działań w zakresie rozpoznania i waloryzacji obsadzeń alejowych na terenie gminy, opracowanie dokumentacji i objęcie alei ochroną prawną.

DROGI O ZABYTKOWEJ NAWIERZCHNI

Lp.	Miejscowość	Obiekt	Adres	Datowanie	Działka nr ewid. własność
1.	GIŻYN	droga brukowana	płn.-wsch. część wsi, droga do Rokitna	XIX w.	408 powiatowa
2.	KARSKO	droga brukowana	ul. Ogrodowa	XIX w.	731 komunalna
3.	KINICE	droga brukowana	płn. część wsi, lokalna droga przez Ulejno do Mostkowa	XIX w.	104 komunalna

3.7. Ochrona dziedzictwa archeologicznego

Osadnictwo na terenie gminy Nowogródek Pomorski reprezentowane jest przez stanowiska wziemne typu: osada, cmentarzysko, punkt lub ślad osadniczy.
Specyfika ochrony zabytków archeologicznych polega między innymi na ograniczeniu zbędnych działań inwestycyjnych na terenach zabytkowych. Zabytki kultury materialnej, jakimi są stanowiska archeologiczne stanowią nieodłączny składnik krajobrazu należy, więc dążyć do ich zachowania w środowisku, w którym powstały i spełniały niegdyś określone funkcje, a w najgorszym przypadku do przeprowadzenia interwencyjnych badań archeologicznych celem ich udokumentowania w źródłach naukowo-konserwatorskich.

W celu ochrony stanowisk archeologicznych ustala się strefy ochrony konserwatorskiej, gdzie obowiązują następujące zasady ochrony archeologicznej w strefach:

Strefa „W.II." - częściowej ochrony archeologiczno-konserwatorskiej
Obowiązuje:

- uzgadnianie i opiniowanie wszelkich inwestycji inżynierskich, budowlanych i innych przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Szczecinie. Obowiązuje każdorazowo występowanie o szczegółowe wytyczne konserwatorskie i opinie, przed podjęciem decyzji o jakiejkolwiek działalności;
- w przypadku podjęcia realizacji inwestycji na terenie objętym granicami strefy, obowiązuje przeprowadzenie badań ratunkowych na koszt Inwestora, wyprzedzających proces przygotowania inwestycji;
- właściciele, inwestorzy i użytkownicy terenu zobowiązani są do zawiadomienia służby ochrony zabytków o podjęciu działań inwestycyjnych lub remontowych związanych z pracami ziemnymi, z wyprzedzeniem min. 3-miesięcznym, w celu umożliwienia wykonania badań ratunkowych oraz zsynchronizowania robót inwestycyjnych z nadzorem archeologiczno - konserwatorskim. Badania archeologiczne mają charakter sezonowy, w okresie od maja do końca września;
- rozpoczęcie prac ziemnych związanych z realizacją inwestycji uzależnia się od uzyskania stosownego zezwolenia od służby ochrony zabytków.

Strefa „W.III." - ograniczonej ochrony archeologicznej
Obowiązuje:

- uzgadnianie i opiniowanie wszelkich prac inżynierskich, budowlanych i innych podejmowanych w obrębie stanowiska,

przez służbę konserwatorską;

- w przypadku podjęcia decyzji o realizacji inwestycji obowiązuje przeprowadzenie badań ratunkowych na koszt Inwestora. Właściciele, inwestorzy i użytkownicy terenu zobowiązani są do zawiadomienia służby ochrony zabytków o podjęciu działań inwestycyjnych, remontowych lub innych związanych z robotami ziemnymi, z wyprzedzeniem min. 14-dniowym;
- rozpoczęcie prac ziemnych związanych z realizacją inwestycji uzależnia się od uzyskania stosownego zezwolenia od służby ochrony zabytków;
- badania archeologiczne mają charakter sezonowy, w okresie od maja do października.

Wykaz stanowisk archeologicznych w ramach strefy "W.II.":

1. Giżyn, stan. 6 (AZP: 40-09/8);	11. Nowogródek Pom., stan. 14 (AZP: 41-10/11);
2. Karsko, stan. 4 (AZP: 41-11/2);	12. Nowogródek Pom., stan. 15 (AZP: 41-10/4);
3. Karsko, stan. 7 (AZP: 41-11/5);	13. Nowogródek Pom., stan. 16 (AZP: 41-10/12);
4. Nowogródek Pom., stan. 1 (AZP: 41-10/1);	14. Nowogródek Pom., stan. 17 (AZP: 41-10/13);
5. Nowogródek Pom., stan. 3 (AZP: 41-09/12);	15. Nowogródek Pom., stan. 18 (AZP: 41-10/14);
6. Nowogródek Pom., stan. 4 (AZP: 41-10/3);	16. Nowogródek Pom., stan. 19 (AZP: 41-09/9);
7. Nowogródek Pom., stan. 5 (AZP: 41-09/8);	17. Świątki, stan. 1 (AZP: 41-09/1);
8. Nowogródek Pom., stan. 8 (AZP: 41-10/5);	18. Świątki, stan. 4 (AZP: 41-09/4);
9. Nowogródek Pom., stan. 10 (AZP: 41-10/7);	19. Świątki, stan. 7 (AZP: 41-09/14).
10. Nowogródek Pom., stan. 13 (AZP: 41-10/10);	

Wykaz stanowisk archeologicznych w ramach strefy "W.III.":

1. Giżyn, stan. 1 (AZP: 40-09/3);	26. Karsko, stan. 9 (AZP: 41-11/7);
2. Giżyn, stan. 2 (AZP: 40-09/4);	27. Karsko, stan. 10 (AZP: 41-11/8);
3. Giżyn, stan. 3 (AZP: 40-09/5);	28. Kinice, stan. 1 (AZP: 40-10/28);
4. Giżyn, stan. 4 (AZP: 40-09/6);	29. Kinice, stan. 2 (AZP: 41-10/17);
5. Giżyn, stan. 5 (AZP: 40-09/7);	30. Nowogródek Pom., stan. 2 (AZP: 41-10/2);
6. Giżyn, stan. 7 (AZP: 40-09/9);	31. Nowogródek Pom., stan. 6 (AZP: 41-09/6);
7. Giżyn, stan. 8 (AZP: 40-09/10);	32. Nowogródek Pom., stan. 7 (AZP: 41-09/7);
8. Giżyn, stan. 9 (AZP: 40-09/11);	33. Nowogródek Pom., stan. 9 (AZP: 41-10/6);
9. Giżyn, stan. 10 (AZP: 40-09/12);	34. Nowogródek Pom., stan. 11 (AZP: 41-10/8);
10. Giżyn, stan. 11 (AZP: 40-09/13);	35. Nowogródek Pom., stan. 12 (AZP: 41-10/9);
11. Giżyn, stan. 12 (AZP: 40-09/14);	36. Rataje, stan. 1 (AZP: 42-10/7);
12. Giżyn, stan. 14 (AZP: 40-09/16);	37. Rychnów, stan. 11 (AZP:40-10/10); . *(na granicy gminy Nowogródek)*
13. Giżyn, stan. 15 (AZP: 40-09/17);	
14. Giżyn, stan. 16 (AZP: 40-10/23);	38. Rychnów, stan. 14 (AZP:40-10/31); *(na granicy gminy Nowogródek)*
15. Golin, stan. 1 (AZP: 42-10/8);	
16. Golin, stan. 2 (AZP: 42-10/9);	39. Świątki, stan. 2 (AZP: 41-09/2);
17. Golin, stan. 3 (AZP: 42-10/1);	40. Świątki, stan. 3 (AZP: 41-09/3);
18. Golin, stan. 4 (AZP: 42-10/11);	41. Świątki, stan. 5 (AZP: 41-09/5);
19. Golin, stan. 5 (AZP: 42-10/12);	42. Świątki, stan. 6 (AZP: 41-09/13);
20. Karsko, stan. 1 (AZP: 41-10/15);	43. Trzcinna, stan. 1 (AZP: 42-09/1);
21. Karsko, stan. 2 (AZP: 41-10/16);	44. Trzcinna, stan. 2 (AZP: 42-10/1);
22. Karsko, stan. 3 (AZP: 41-11/1);	45. Trzcinna, stan. 3 (AZP: 42-10/2);
23. Karsko, stan. 5 (AZP: 41-11/3);	46. Trzcinna, stan. 4 (AZP: 42-10/3);
24. Karsko, stan. 6 (AZP: 41-11/4);	47. Trzcinna, stan. 5 (AZP: 42-10/4);
25. Karsko, stan. 8 (AZP: 41-11/6);	48. Trzcinna, stan. 6 (AZP: 42-10/5).

Strefy ochrony konserwatorskiej znajdujące się w zasięgu granic obszarów objętych zmianą nr 1 są określone w sposób poglądowy z dokładnością stosowną do skali opracowania studium. Na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego konieczne jest uszczegółowienie ich lokalizacji w uzgodnieniu z właściwym Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

3.8. Gminny program opieki nad zabytkami

Głównym celem sformułowania „Gminnego programu opieki nad zabytkami na lata 2009-2013" – uchwała nr XXVIII/203/09 Rady Gminy Nowogródek Pomorski z dnia 16.11.2009r. jest dążenie do znaczącej poprawy stanu zasobów lokalnego dziedzictwa kulturowego oraz zachowania krajobrazu kulturowego gminy Nowogródek Pomorski poprzez określenie podstawowych warunków i czynników organizacyjnych, finansowych oraz edukacyjnych, które temu służą.

Cel strategiczny I. Ochrona krajobrazu kulturowego gminy Nowogródek Pomorski

Rozwój gospodarczy i aktywizacja gospodarcza w regionie wymagają podejmowania działań oraz procedur umożliwiających umacnianie walorów lokalnego krajobrazu przyrodniczego i kulturowego. Spowoduje to utrzymanie najcenniejszych walorów krajobrazu gminy. Cel ten będzie osiągnięty dzięki racjonalnemu planowaniu ochrony dziedzictwa poprzez wdrożenie działań służących znacznej poprawie jego stanu zachowania. Wysoka jakość środowiska przyrodniczego i kulturowego winna stanowić przewagę konkurencyjną Nowogródka Pomorskiego powiązaną z całością polityki rozwoju społeczno-gospodarczego województwa zachodniopomorskiego, zwłaszcza w obszarze turystyki i kultury.

Priorytet I.1. Zasoby dziedzictwa kulturowego gminy – ocena zachowania, badania, weryfikacja, zarządzanie

I.1.1. Badania i studia nad zabytkami gminy Nowogródek Pomorski

- wspieranie badań naukowych nad zabytkami, historią regionu itp.;
- wspieranie badań i opracowań wykonywanych dla potrzeb planowania przestrzennego, programów ochrony dziedzictwa kulturowego gminy, obszarów planowanych pod inwestycje;
- upowszechnianie wyników badań naukowych w wydawnictwach, na konferencjach, seminariach, przez multimedia itp.

I.1.2. Ewidencja i weryfikacja zabytków gminy Nowogródek Pomorski

- aktualizacja kart ewidencyjnych i adresowych, uzupełnienie ewidencji zabytków, weryfikacja zapisów zawartych w kartach ewidencyjnych i kartotece adresowej;
- wystąpienie do wojewódzkiego konserwatora zabytków z wnioskiem o wpisanie do rejestru zabytków cennych obszarów i obiektów zabytkowych (m.in. układów ruralistycznych);
- odpowiednie zapisy dotyczące zasad ochrony krajobrazu kulturowego, dziedzictwa kulturowego i zabytków w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Priorytet I.2. Budowa bazy informacji i zarządzania zabytkami gminy

I.2.1.Budowa bazy informacji o zasobach dziedzictwa kulturowego w gminie Nowogródek Pomorski

- przeprowadzenie akcji informacyjnej wśród mieszkańców na temat troski o dziedzictwo kulturowe;
- platformę internetową Urzędu Gminy w Nowogródku Pomorskim uczynić gminną bazą wszechstronnej informacji o dziedzictwie kulturowym gminy, aktualizowaną na bieżąco;
- tworzenie i rozwój portali internetowych poszczególnych miejscowości czy sołectw jako bazy informacji o lokalnych zasobach dziedzictwa kulturowego, o stanie jego zachowania, warunkach zagospodarowania obiektów nieużytkowanych, itp.;
- tworzenie systemu monitoringu dla kontroli stanu zachowania, użytkowania i wszelkich prac przy zabytkach, w tym archeologicznych.

I.2.2. Budowa systemu zarządzania i marketingu zabytkami

- stosowanie zachęt prawnych i finansowych oraz pomocy publicznej dla inwestorów, właścicieli i użytkowników obiektów zabytkowych;
- przygotowanie kompleksowej informacji o ofercie kulturowej i turystyczno-kulturowej gminy (np. foldery);
- przygotowanie kompleksowej, łatwo dostępnej informacji o warunkach zagospodarowania nieużytkowanych obiektów zabytkowych i ofertach gospodarczych uwzględniających opiekę nad zabytkami;
- podjęcie akcji promocyjnej dotyczącej obiektów zabytkowych, np. opracowanie *mapy zabytków gminy*, jako atrakcyjnej graficznie formy promocji, ułatwiającej dotarcie do wszystkich elementów dziedzictwa kulturowego.

Priorytet I.3. Budowa tożsamości poprzez ochronę dóbr kultury, edukację regionalną i turystykę

I.3.1. Eksponowanie walorów kulturowych poprzez turystykę, edukację i promocję

- utworzenie muzeum lub zorganizowanie w placówkach kulturalno-oświatowych tzw. „izb muzealnych" („izb pamięci");
- ochrona zabytków poprzez odpowiednie zapisy w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego;

- organizacja i wspieranie realizacji konkursów, wystaw i innych działań edukacyjnych;
- ustanowienie i przyznawanie nagrody za osiągnięcia w dziedzinie upowszechniania i ochrony kultury materialnej gminy (w tym prac magisterskich i dyplomowych).

I.3.2. Edukacja i popularyzacja wiedzy o regionalnym dziedzictwie kulturowym

- edukacja regionalna – tworzenie programów nauczania regionalnego i podręczników uwzględniających dziedzictwo kulturowe dla wszystkich poziomów nauczania, wspieranie projektów edukacyjnych poświęconych upowszechnianiu historii i dziedzictwa kulturowego;
- organizacja kształcenia nauczycieli i organizatorów życia kulturalnego w zakresie opieki nad zabytkami;
- szkolenie osób bezrobotnych w rzemiosłach związanych szczególnie z tradycyjną sztuką budowlaną;
- wsparcie utrzymywania na rynku pracy zanikających rzemiosł i zawodów;
- opracowanie i organizacja tras oraz ścieżek edukacyjnych z wykorzystaniem obiektów i zespołów zabytkowych;
- uaktualnienie istniejących i wykonanie nowych tablic informacyjnych przy obiektach zabytkowych.

Cel strategiczny II. Włączanie zabytków w procesy gospodarcze

Nowogródek Pomorski jest gminą o ważnych zasobach dziedzictwa o znaczeniu regionalnym. Wieloletnie zaniechania determinują konieczność pilnych działań zmierzających do odnowy i rewaloryzacji najcenniejszych obiektów. Miarą realizacji celu będzie ilość i wartość wykonanych prac remontowo-konserwatorskich. Potrzeba pilnego ratowania zasobów dziedzictwa należy uznać za sprawę priorytetową, ponieważ tradycyjny krajobraz kulturowy, m. in. pod wpływem przemian gospodarczych, ulega ciągłej degradacji, tracąc swoją ukształtowaną historycznie wyjątkową strukturę. Należy jednak pamiętać, że wszelkie działania przy zabytkach objętych ochroną prawną należy konsultować z Wojewódzkim Urzędem Ochrony Zabytków w Szczecinie.

Realizacja poniższych projektów jest priorytetowym i dalekosiężnym celem dla władz gminy. W praktyce oznaczać będzie kombinację modernizowania infrastruktury, odnowę obiektów (w tym zabytkowych) i zmiany funkcjonalne, a jednocześnie tworzenie nowych impulsów funkcjonowania tutejszych miejscowości.

Za najważniejsze uznaje się znaczące zwiększenie nakładów finansowych przeznaczanych na prace związane z konserwacją zabytków i rewitalizacją, w tym wydatków budżetowych. Miarami realizacji tego celu będą wskaźniki jakościowe i ilościowe zrealizowanych projektów waloryzujących jakość krajobrazu kulturowego gminy.

Priorytet II.1. Zagospodarowanie zabytków stanowiących własność Gminy Nowogródek Pomorski

II.1.1. Zahamowanie procesu degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania.

- prowadzenie prac remontowo-konserwatorskich przy obiektach zabytkowych stanowiących własność gminy (w ramach opracowanego planu remontów);
- podejmowanie starań o uzyskanie środków zewnętrznych na rewaloryzację zabytków będących własnością gminy;
- dofinansowanie prac rewaloryzacyjnych przy obiektach nie będących własnością gminy w postaci stosownej uchwały dotyczącej dotacji na prace remontowo-konserwatorskie przy zabytkach ruchomych i nieruchomych;
- zabezpieczenie obiektów zabytkowych przed pożarem, zniszczeniem i kradzieżą (montaż instalacji przeciwpożarowej i alarmowej, zabezpieczeń przeciw włamaniom, znakowanie i ewidencjonowanie zabytków ruchomych itp.).

II.1.2. Zagospodarowanie zabytków nieużytkowanych

- upowszechnianie informacji – za pośrednictwem mediów i przez internet – dotyczących niezagospodarowanych pałaców i dworów z wyszczególnieniem palety zachęt – ulg podatkowych, kredytów preferencyjnych pomocy publicznej itp.;
- zmiana sposobu użytkowania lub adaptacja nieużytkowanych obiektów zabytkowych (będących własnością Gminy) do nowych funkcji;
- stosowanie permanentnych działań dyscyplinujących, przy użyciu wszelkich dopuszczalnych prawem (łącznie z doniesieniem prokuratorskim), wobec osób, które kupiły zabytek w złej wierze i nie wywiązały się z obowiązków właścicieli, powodując zagrożenie dla zabytku;
- rewaloryzacja zespołów zabytkowej zieleni (w tym gminnych parków, cmentarzy, a przede wszystkim nieczynnych cmentarzy).

Priorytet II.2. Kształtowanie obszarów zabytkowych i krajobrazu kulturowego

II.2.1. Rewaloryzacja i rewitalizacja dawnego zespołu urbanistycznego Nowogródka Pomorskiego

- przeprowadzenie rewaloryzacji Placu św. Floriana w Nowogródku Pomorskim;

- ochrona konserwatorska miejscowości o dobrze zachowanym zabytkowym układzie przestrzennym w strefie architektonicznego krajobrazu wewnętrznego przed nowymi, dysharmonizującymi, elementami;
- ochrona konserwatorska założenia urbanistycznego Nowogródka Pomorskiego przed dekompozycją jego panoram i osi widokowych przez niewłaściwie lokalizowane nowe, wielko powierzchniowe inwestycje;
- wszelkie prace ziemne w obszarze miejscowości muszą mieć nadzór archeologiczny.

II.2.2. Ochrona i rewaloryzacja krajobrazu kulturowego wsi

- ochrona konserwatorska dobrze zachowanych w układzie przestrzennym założeń ruralistycznych przez objęcie ich rejestrem zabytków;
- pogłębienie tej ochrony odpowiednimi zapisami w lokalnych planach zagospodarowania przestrzennego;
- prowadzenie bieżących prac porządkowych przy zabytkowych zespołach zieleni: parkach i cmentarzach;
- wykonanie ewidencji i waloryzacji alei drogowych oraz objecie ich ochroną.

4. System transportowy gminy Nowogródek Pomorski

SCHEMATNR 8 - ISTNIEJĄCY UKŁAD DROGOWY WG KATEGORII DRÓG.

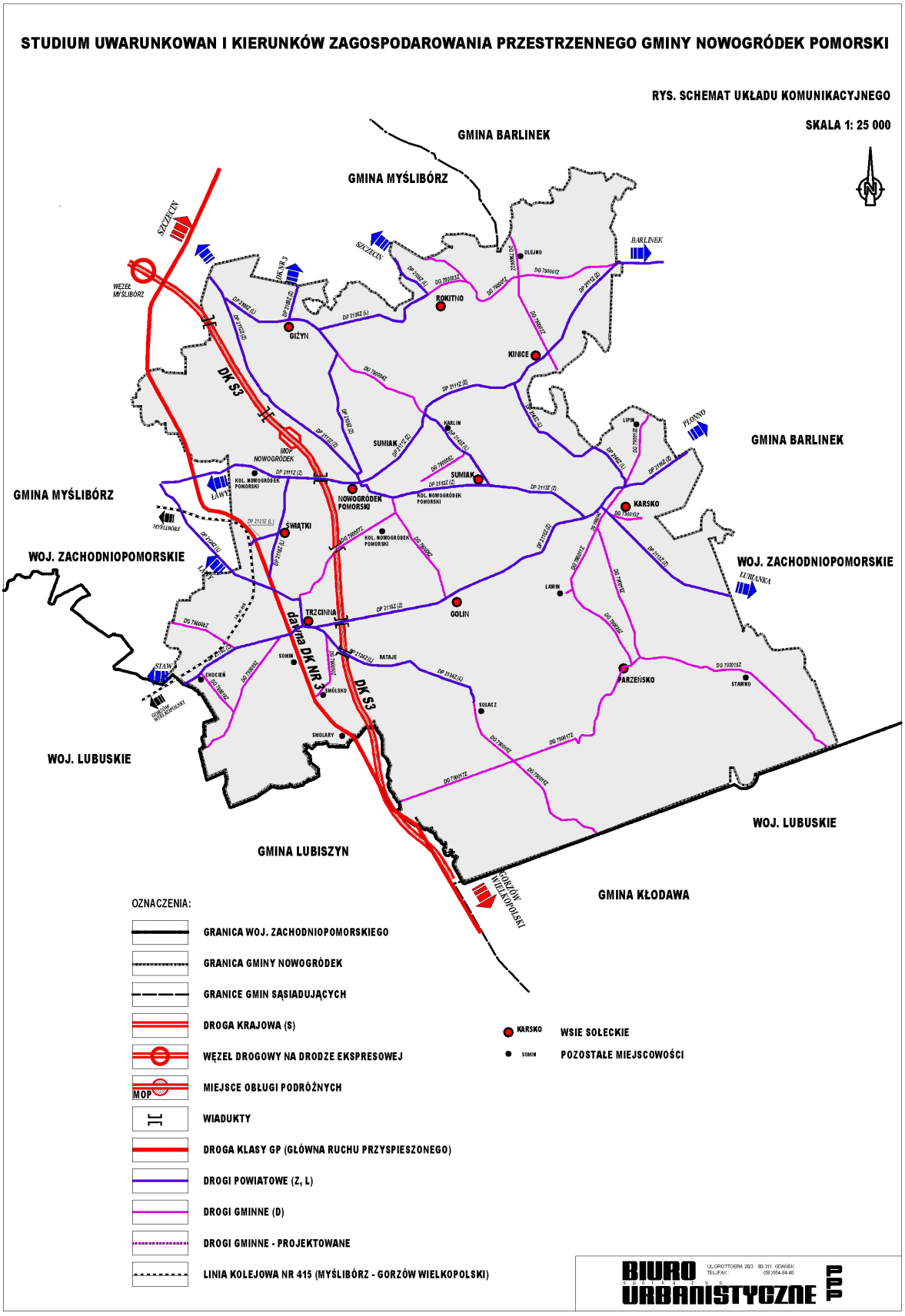

4.1. Układ drogowy

4.1.1. Drogi krajowe

Przez teren gminy Nowogródek biegnie droga krajowa, ekspresowa S3 relacji ŚWINOUJŚCIE - SZCZECIN - GORZÓW WIELKOPOLSKI - ZIELONA GÓRA - LUBIN - LEGNICA - BOLKÓW - JELENIA GÓRA - JAKUSZYCE - GRANICA PAŃSTWA. Na północ od Nowogródka Pomorskiego na trasie S3 zlokalizowany jest MOP – miejsce obsługi podróżnych.
Lokalny układ drogowy powiązany jest z drogą ekspresową S3 poprzez drogę krajową nr 26 i węzeł „Myślibórz", znajdujący się tuż za północno zachodnią granicą gminy Nowogródek Pomorski.
Przez zachodnią część gminy przebiega dawna droga krajowa nr 3.

4.1.2. Drogi wojewódzkie

Dla obsługi obszaru gminy Nowogródek Pomorski istotne są przebiegające w sąsiedztwie drogi wojewódzkie:

- Nr 151 z Barlinka do Gorzowa Wlkp.
- Nr 156 z Barlinka do Lipian i starej drogi DK nr 3.
- Nr 128 na odcinku prowadzącym po trasie z Nowogródka Pomorskiego do Myśliborza.

4.1.3. Drogi powiatowe

Sieć dróg powiatowych na terenie gminy Nowogródek Pomorski jest bardzo rozwinięta, ale niektóre z nich nie pełnią większej roli w zakresie obsługi komunikacyjnej terenu.

DROGI POWIATOWE			
Lp	Nr drogi	Przebieg w terenie	Klasa techniczna
1	2108Z	Sulimierz - Rokitno – Giżyn (od dr. powiatowej Nr 2109Z w Sulimierzu przez Rokitno, Giżyn do dr. powiatowej Nr 2112Z w Giżynie Młyn)	L
2	2109Z	Sulimierz - Giżyn - Nowogródek Pom. (od dr. kraj. Nr 3 przez Dzierzgów, przed Sulimierzem w prawo na Giżyn i do Nowogródka Pom.)	Z
3	2111Z	Ławy - Nowogródek Pom. – Barlinek (od drogi woj. Nr 128 w m. Ławy przez Nowogródek Pom, Kinice, Rychnów do drogi woj. Nr 151 ulicą Myśliborską w Barlinku)	Z
4	2112Z	Głazów - Nowogródek Pom (od dr. kraj. Nr 3 w Głazowie przez kol. Giżyn do Nowogródka Pom.)	Z
5	2113Z	Nowogródek Pom. - Karsko – Łubianka	Z
6	2116Z	Staw - Karsko – Płonno (od gr. województwa przez Trzcinną, Karsko, przecinając dr. woj. Nr 151 do Krzynki j dalej przez Płonno do dr. woj. Nr 151)	Z
7	2118Z	Nowogródek Pom. -Świątki – Trzcinna (od drogi powiatowej Nr 2111Z przez Świątki do dr. kraj. Nr 3 w kierunku Trzcinnej)	L
8	2123Z	PKP Świątki – Świątki (od drogi powiatowej Nr 2118Z przez Świątki przecinając drogę kraj. Nr 3 do PKP Świątki)	L
9	2124Z	Ławy - Trzcinna – Sołacz (od dr. woj. Nr 128 w m. Ławy przez Trzcinną, Rataje, Sołacz)	L
10	2143Z	Karlin – Sumiak (od drogi powiatowej Nr 2111Z przez Karlin, Sumiak do dr. powiatowej Nr 2113Z)	L
11	2145Z	Kinice – Karsko (od drogi powiatowej Nr 2111Z przez Nowe Kinice do dr. powiatowej Nr 2116Z w Karsku)	L

4.1.4. Drogi gminne

Lp.	Numer drogi	Nazwa drogi i przebieg w terenie	Klasa techniczna
1	790001Z	Sulimierz - Rokitno - Rychnów	D
2	790002Z	Mostkowo – Kinice (przez Ulejno)	D
3	790003Z	Rokitno - Ulejno	D
4	790004Z	Nowogródek Pomorski - Karlin	D
5	790005Z	Od drogi Nowogródek Pom. – Karsko do drogi powiatowej Sumiak – Karlin nr 2143z	D
6	790006Z	Nowogródek - Golin	D
7	790007Z	Nowogródek Pom. –Trzcinna (przez kol. Nowogródek)	D
8	790008Z	Granica gminy – droga powiatowa 2116Z	D
9	790009Z	Trzcinna – Somin - Chocień	D
10	790010Z	Trzcinna do drogi nr 3 przez Smólsko	D
11	790011Z	Od drogi gminnej 79014Z – Ławin	D
12	790012Z	Granica gminy – DP2113Z	D
13	790013Z	DP2113Z – granica gminy	D
14	790014Z	DP2113Z – skrzyżowanie z drogami gminnymi DG79011Z i DG79015Z	D
15	790015Z	Droga 790014Z - droga 790018Z	D
16	790016Z	Sołacz – granica pd. gminy	D
17	790017Z	Od wsch. Granicy gminy - Parzeńsko	D
18	790018Z	Parzeńsko – Stawno – pd. granica gminy	D
19	790019Z	Chocień – droga gminna 79009Z	D
20	790020Z	Ławin - Parzeńsko	D
21	790021Z	Nowogródek Pomorski (ul. Krótka)	D
22	790022Z	Nowogródek Pomorski (ul. Wiejska)	D
23	790023Z	Nowogródek Pomorski (ul. Boczna)	D
24	790024Z	Nowogródek Pomorski (ul. Ogrodowa)	D

4.1.5. Kierunki rozwoju sieci drogowej

Nowym elementem układu drogowego o znaczeniu ponadlokalnym jest projektowana obwodnica Nowogródka Pomorskiego, otaczająca miejscowość od północnej i wschodniej strony. Projektowana obwodnica umożliwi ominięcie zwartej zabudowy Nowogródka Pomorskiego przez transport tranzytowy, poruszający się po drogach powiatowych nr:

- DP2111 – kierunek Ławy, Myślibórz,
- DP2112 – kierunek do węzła „Myślibórz" na trasie S3,
- DP3109 – kierunek do Giżyna,
- DP2111- kierunek do Kinic i Barlinka,
- DP2113 – kierunek do Karska i DW 151 (dojazd do Gorzowa Wlkp.).

4.2. Linie kolejowe

Przez obszar gminy biegnie fragment lokalnej linii kolejowej nr 415 łączącej stację Gorzów Wielkopolski ze stacją Myślibórz o łącznej długości 48,605 km. W latach 2000 do 2008 linia była nieczynna, ponownie została uruchomiona w 2009 roku na odcinku Gorzów Wielkopolski - Świątki dla ruchu towarowego na potrzeby transportu materiałów budowlanych do budowy drogi ekspresowej S3. Na terenie gminy znajduje się jedna stacja kolejowa - w m. Świątki. Obecnie nieczynna, budynek stacji został zaadaptowany na cele mieszkaniowe.

W odpowiedzi na zawiadomienie o przystąpieniu do sporządzenia zmiany studium gminy Nowogródek Pomorski Zarząd Województwa wnioskuje o odtworzenie przedmiotowej linii kolejowej. Jednak od 15.11.2011 linia jest całkowicie nieprzejezdna a za stacją Gorzów Wlkp. Wieprzyce zlikwidowano przejazd przez torowisko w ramach modernizacji linii 203. W planie Województwa zachodoniopomorskiego zaleca się odtworzenie linii, jednak jej los może być uzależniony od reaktywacji połączenia na kierunku Stargard Szczeciński – Pyrzyce – Myślibórz – Dębno – Kostrzyn n.Odrą (411/430).

SCHEMAT NR 9 - PODSTAWOWY UKŁAD DROGOWY GMINY

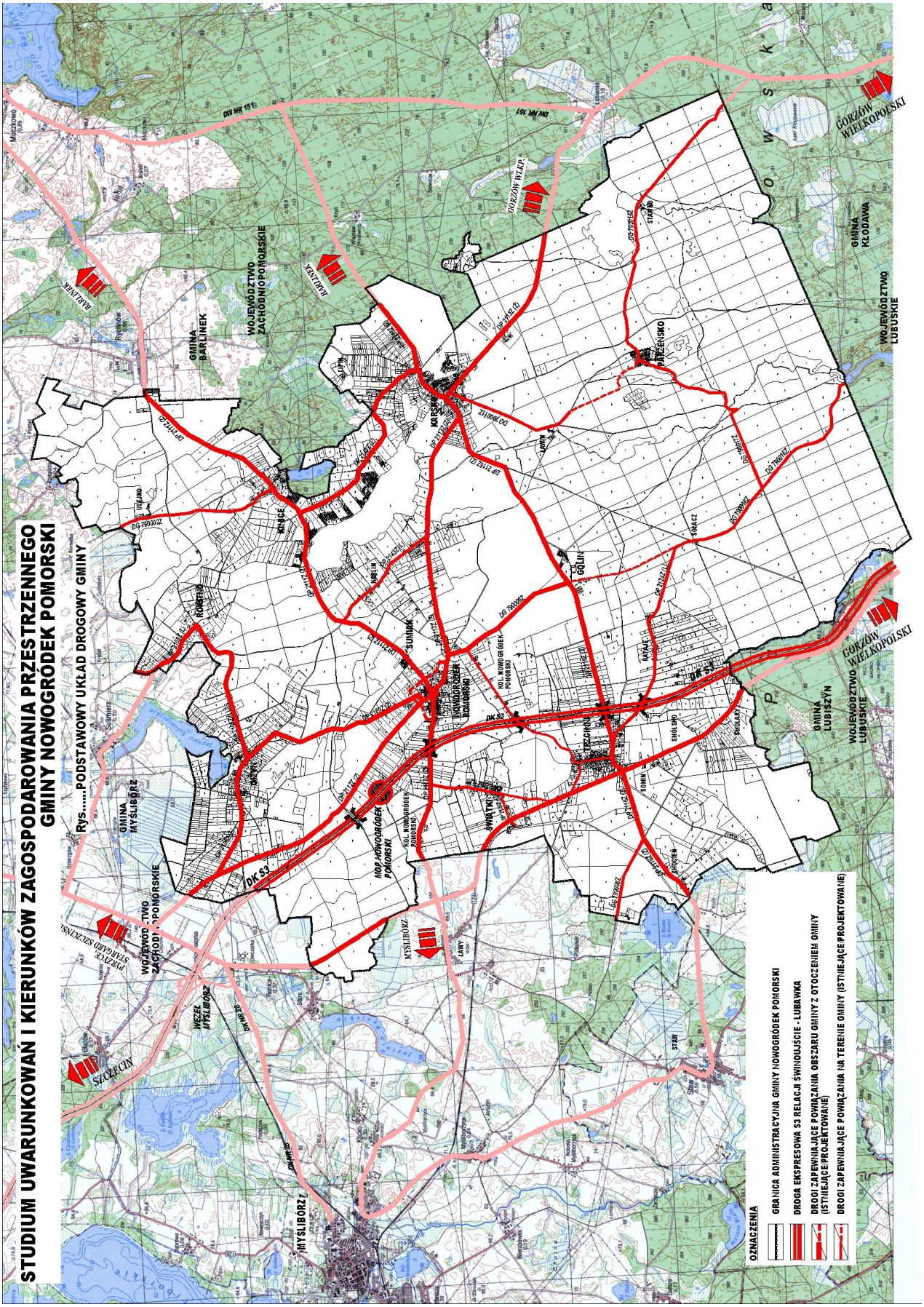

4.3. Trasy rowerowe

W studium wyznaczono przebiegi ścieżek rowerowych wzdłuż następujących dróg:
1) powiatowych nr: 2108Z (na odcinku od Giżyna do Rokitna) , 2109Z, 2111Z (na odcinku od wschodniej gr. gminy do skrzyżowania z droga nr 2118Z w pobliżu Świątek), 2112Z (na odcinku Nowogródek Pomorski – granica gminy), 2113Z (na odcinku Nowogródek Pomorski – Karsko), 2116Z, 2118Z, 2123Z, 2124Z, 2145Z.

2) gminnych: 790001Z (na odcinku od skrzyżowania z drogą 79002Z do skrzyżowania z drogą 79003Z), 790002Z, 790003Z (na odcinku od skrzyżowania z drogą DP2108Z do skrzyżowania z drogą 790001Z), 790008, 790009 (na odcinku od skrzyżowania z drogą 790019 do granicy gminy) , 790011Z, 790017Z (na odcinku od skrzyżowania z drogą 790016Z do Parzeńska), 790016Z (od skrzyżowania z drogą DP2124Z do skrzyżowania z drogą DG790017), 790019 (na odcinku od skrzyżowania z drogą DP2116 do skrzyżowania z drogą 790009), 790020Z.

Ścieżka wzdłuż drogi powiatowej nr DP 2116Z na odcinku Karsko – granica administracyjna gminy, stanowi fragment tzw. pętli Barlinecko – Nowogrodzkiej. Trasa ta prowadzi z Karska do Krzynki (gm. Barlinek) – Jagowa – Równa – Dzikowa – Rychnowa – przez Kinice do Karska.

Realizacja powyższych ścieżek rowerowych stanowi ważny element kreowania zrównoważonego rozwoju gminy. W ramach wdrażania programu rozwoju wybranych sektorów turystyki uznano turystykę rowerową, jako tzw. produkt markowy. Trasy rowerowe pokazane na mapie Studium zaproponowano przy założeniu, że będą służyć zarówno do rekreacji jak i do dojazdów związanych z pracą. Ponadto tworzą one alternatywę dla przemieszczeń komunikacją rowerową pomiędzy miejscowościami w gminie.

5. Infrastruktura techniczna

5.1. Zaopatrzenie w wodę

Według danych statystycznych opracowanych przez Główny Urząd Statystyczny w Szczecinie na koniec 2010r. sieć wodociągowa rozdzielcza na terenach Gminy wiejskiej Nowogródek Pomorski miała 38,6km długości przy zaledwie 1,4 km kanalizacji sanitarnej. Przyłączy wodociągowych prowadzących do budynków mieszkalnych obliczono na 889 sztuk. Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych w 2010r. wynosiło 21,9m³ na 1 mieszkańca.
Stacje i sieci wodociągowe na terenie gminy są administrowane przez następujące podmioty:
1) Zakład Usług Komunalnych w Nowogródku Pomorskim – eksploatacja stacji i sieci wodociągowych w miejscowościach: Nowogródek Pomorski, Karsko, Golin, Giżyn;
2) Przedsiębiorstwo Wodociągów Sp. z o.o. z siedzibą w Myśliborzu - dostarczanie wody dla mieszkańców miejscowości Trzcinna, Świątki, Rataje, Somin, Smólsko z ujęcia w Ławach (gmina Myślibórz);
3) Przedsiębiorstwo Wodociągowo – Kanalizacyjne „Płonia" Sp. z o.o. z siedziba w Barlinku – dostarczanie wody dla mieszkańców miejscowości Kinice z ujęcia w Rychnowie (gmina Barlinek)

Stacje wodociągowe

Na terenie gminy eksploatowane są 3 stacje wodociągowe zaopatrujące w wodę mieszkańców poszczególnych miejscowości. Według informacji uzyskanych w *Zakładzie Usług Komunalnych w Nowogródku Pomorskim* wszystkie ujęcia posiadają wystarczające rezerwy wydajności i nie zachodzi potrzeba rozbudowy ujęć. Stacja uzdatniania wody w Karsku pracuje w oparciu o zbiornik wyrównawczy. Wszystkie ujęcia są ogrodzone i odpowiednio oznaczone. Nie wyznaczono natomiast stref ochronnych ujęć wody. Ustanowienie strefy ochronnej ujęcia wody nie jest obligatoryjne i zależy od warunków hydrogeologicznych i geomorfologicznych w rejonie ujęcia, a także od woli właściciela ujęcia, który może wystąpić z wnioskiem o ustanowienie takiej strefy. Krótką charakterystykę stacji wodociągowych przedstawiono poniżej:

	SUW	*Pozwolenie wodno-prawne na pobór wód*	*Ilość studni*	*Zatwierdzone zasoby*	*Ilość wyprodukowanej wody*	***Stan techniczny urządzeń***
Karsko	SUW Karsko	Starosta Myśliborski, OSR 6223/8/07 z dnia	2	Q = 70,0 m³/h; S = 3,7-8,2 m	2011r. – 74234m³	**Zgodny z wymogami**

		11.06.2007, Pozwolenie ważne do 2017 r., Ośr._d = 176,8 m³/d				**odniesienia**
Golin	SUW Golin	Brak	2	Q = 83,0 m³/h;	2011r. – 2737 m³	**dobry**
Giżyn	SUW Giżyn	Starosta Myśliborski, BOŚ.WW. 6223/6/08 z dnia 12.12.2008, Pozwolenie ważne do 2018 r., Ośr._d = 176,8 m³/d	2	Q = 43,0 m³/h;	2011r. – 17051 m³	**Zgodny z wymogami odniesienia**

Ponadto na terenie gminy, w miejscowościach Karsko oraz Giżyn, funkcjonują 2 zakładowe ujęcie wody eksploatowane przez Farm Equipment International Sp. z o.o.

Istniejące sieci wodociągowe

Na terenie gminy można wyodrębnić następujące układy wodociągowe (tłustym drukiem wyróżniono miejscowość z ujęciem oraz SUW):

I. Karsko – Nowogródek Pomorski – Kolonia Nowogródek – Kariln – Sumiak – Łubianka (gm. Barlinek)

Ujęcie wody, stacja wodociągowa oraz sieć wodociągowa pierwotnie zaopatrywały w wodę miejscowości Karsko oraz m. Łubianka, położoną w sąsiedniej gminie Barlinek. W 2012r. przeprowadzono modernizację ujęcia połączoną z budową odcinka wodociągowego zasilającego istniejącą sieć wodociągową w m. Nowogródek Pomorski z ujęcia w Karsku, a także budowę nowej sieci w Kolonii Nowogródek oraz m. Karlin i Sumiak. W stanie obecnym ujęcie funkcjonuje prawidłowo i nie występują problemy z dostawą wody. Sieć wodociągowa jest wykonana z rur azbesto-cementowych o śr. 80-100mm oraz PCV o śr. 90-110 mm. System zaopatrzenia w wodę pracuje w oparciu o pracę zbiorników wyrównawczych o pojemności 2 x 75 m³, nie występują hydrofornie strefowe.

II. Golin

Ujęcie wody, stacja wodociągowa oraz sieć wodociągowa służą do zaopatrzenia w wodę miejscowości Golin. W stanie obecnym ujęcie funkcjonuje prawidłowo i nie występują problemy z dostawą wody. Zasoby eksploatacyjne wód podziemnych z utworów czwartorzędowych znacznie przewyższają obecne zapotrzebowanie na wodę wsi Golin i stwarzają możliwości podłączenia kolejnych odbiorców. System zaopatrzenia w wodę nie jest wyposażony w hydrofornie strefowe oraz zbiorniki wyrównawcze.

III. Giżyn – Rokitno

Ujęcie wody, stacja wodociągowa oraz sieć wodociągowa służą do zaopatrzenia w wodę miejscowości Giżyn i Rokitno. W stanie obecnym ujęcie funkcjonuje prawidłowo i nie występują problemy z dostawą wody. Sieć wodociągowa jest wykonana z rur PCV o śr. 160, 110, 90 mm, uzbrojenie sieci stanowią zasuwy żeliwne, kołnierzowe odpowiednich średnic i hydranty odcinane zasuwami. Hydrofory zapewniają wymagane ciśnienie wody w zakresie od 2,5 do 4,0 atm. Przyłącza wodociągowe wykonane są z rur stalowych ocynkowanych oraz z rur PE. System zaopatrzenia w wodę nie jest oparty o pracę zbiorników wyrównawczych.

IV. Ławy (gmina Myślibórz) – Trzcinna – Świątki – Rataje – Somin – Smólsko

Ujęcie wody, stacja wodociągowa (zlokalizowane na terenie gminy Myślibórz w m. Ławy) oraz sieć wodociągowa służą do zaopatrzenia w wodę następujących miejscowości z terenu gminy Nowogródek Pomorski: Trzcinna, Świątki, Rataje, Somin oraz Smólsko.

V. Rychnów (gmina Barlinek) – Kinice

Ujęcie wody, stacja wodociągowa (zlokalizowane na terenie gminy Barlinek w m. Rychnów) oraz sieć wodociągowa służą do zaopatrzenia w wodę na terenie gminy Nowogródek Pomorski miejscowości Kinice.

Sieć wodociągowa poszczególnych grupowych układów z wiejskimi ujęciami wody dostarcza wodę do 14 miejscowości leżących na terenach gminy zamieszkałych przez około 90% ogólnej liczby mieszkańców gminy Nowogródek Pomorski. Mieszkańcy gospodarstw rolnych w obrębie poszczególnych sołectw, których podłączenie do gminnego systemu zaopatrzenia w wodę jest nieuzasadnione ekonomicznie, korzystają z indywidualnych źródeł wody pitnej.

Z gminnego systemu wodociągowego zaopatrywana jest miejscowość Łubianka, położona w sąsiedniej gminie Barlinek. Stan techniczny sieci wodociągowej jest zadowalający.

Kierunki rozwoju systemu zaopatrzenia w wodę

1. Rozwój gospodarki wodnej opiera się na wielu czynnikach stanowiących o aktualnym stanie uzbrojenia w sieć i urządzenia wodociągowe, a także planach dotyczących uporządkowania gospodarki wodno – ściekowej na terenie gminy Nowogródek Pomorski, które stanowią podstawę właściwych działań planistycznych.
2. W najbliższym czasie nie przewiduje się budowy nowych ujęć na terenie gminy. Należy jednak poczynić kroki mające na celu uporządkowanie stanu formalno – prawnego eksploatowanych ujęć wody na terenie gminy, w tym wyznaczenie i ustanowienie stref ochronnych tych ujęć wody, które ze względu na niekorzystne warunki hydrogeologiczne wymagają ochrony.
3. Rozważenie włączenia do układów wodociągowych z ujęciami gminnymi miejscowości zaopatrywanych dotychczas z ujęć zlokalizowanych poza terenem gminy. Celem jest uniezależnienie się od dostaw wody z gmin sąsiednich. W związku z powyższym należy przeprowadzić analizę opłacalności i możliwości technicznych następujących przedsięwzięć:
   1) Spięcie sieci wodociągowej w Kinicach z wodociągiem w Karsku;
   2) Rozbudowa ujęcia w Golinie celem zasilenia sieci wodociągowej w miejscowościach Trzcinna, Świątki, Somin, Smólsko, Smolary, Rataje, Chocień bądź budowa nowego ujęcia w tej części gminy i uniezależnienie się od dostaw wody z gm. Myślibórz.
4. Do wodociągu grupowego z ujęciem w Giżynie aktualnie nie planuje się podłączenie żadnej kolejnej miejscowości. Nie istnieje potrzeba rozbudowy ujęcia i stacji wodociągowej. Niezbędne są bieżące prace konserwatorskie a także gruntowny remont stacji uzdatniania wody.
5. Do wodociągu z ujęciem w Golinie aktualnie nie przewiduje się podłączenia żadnej kolejnej miejscowości, stąd nie istnieje potrzeba rozbudowy ujęcia i stacji wodociągowej. Niezbędne są bieżące prace konserwatorskie oraz modernizacyjne (jak budowa ściany dzielącej pomieszczenie technologiczne). Istniejące zasoby eksploatacyjne wód podziemnych z utworów czwartorzędowych znacznie przewyższają obecne zapotrzebowanie na wodę wsi Golin i stwarzają możliwość podłączenia kolejnych odbiorców, w tym miejscowości, o których mowa w pkt.3.
6. Do wodociągu grupowego z ujęciem w m. Rychnów (gm. Barlinek) nie przewiduje się podłączenia żadnej kolejnej miejscowości.
7. Należy rozważyć podłączenie miejscowości Chocień do wodociągu grupowego z ujęciem w m. Ławy (gm. Myślibórz) lub do wodociągu grupowego w m. Kozin (gm. Lubiszyn).
8. Obszary rozwoju zabudowy produkcyjno – usługowej będą zaopatrywane w wodę z gminnej sieci wodociągowej po jej rozbudowie. W przypadku lokalizacji przemysłu wodochłonnego (np. celulozowo-papierniczego, chemicznego, włókienniczego, spożywczego itp.) dopuszcza się lokalizację indywidualnych, zakładowych ujęć wody na terenie, do którego inwestor posiada tytuł prawny.
9. Projektowane tereny inwestycyjne w obrębie poszczególnych miejscowości należy zaopatrzyć w wodę z istniejącej sieci wodociągowej po jej rozbudowie, uwzględniając warunki techniczne wydane przez właściwego gestora sieci. Woda do celów p.poż. będzie dostarczana z istniejących oraz projektowanych sieci i urządzeń wodociągowych.
10. Rozbudowę istniejącej sieci wodociągowej należy planować uwzględniając zapisy miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, zaś trasa projektowanego wodociągu powinna zostać dostosowana do projektowanej bądź istniejącej obsługi komunikacyjnej (przewody należy prowadzić w liniach rozgraniczających drogi) – jeśli jest to technicznie i ekonomicznie uzasadnione.

SCHEMAT NR 10 - SYSTEM ZAOPATRZENIA W WODĘ

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY NOWOGRÓDEK POMORSKI

Rys.....SCHEMAT SYSTEMU ZAOPATRZENIA W WODĘ

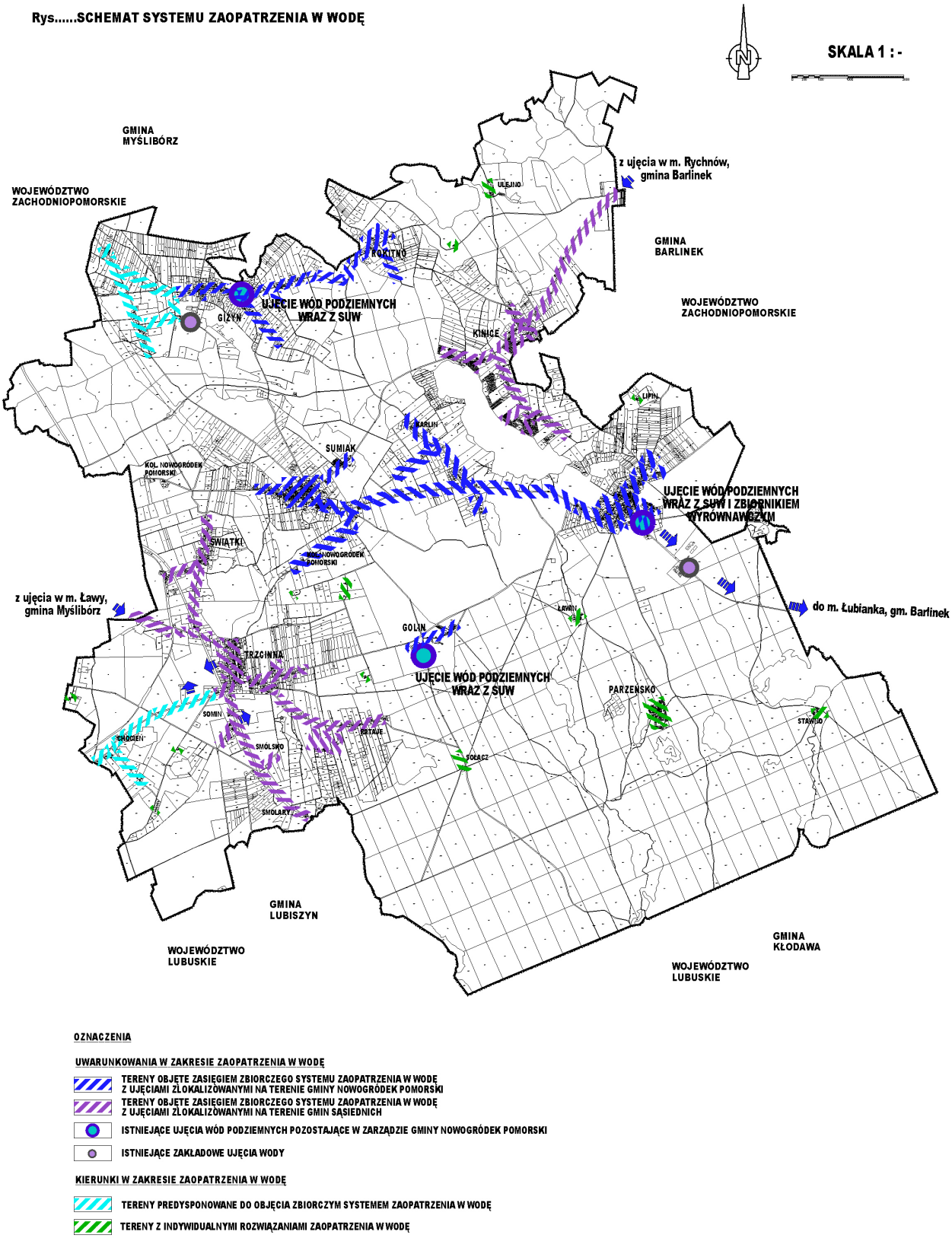

5.2. Odprowadzanie ścieków komunalnych

5.2.1. Istniejący system odprowadzania ścieków komunalnych

Na obszarze gminy zorganizowany system odprowadzania ścieków występuje tylko w miejscowości Karsko. Ścieki bytowe odprowadzane są kanałami tłocznymi do oczyszczalni ścieków położonej w południowo - wschodniej części miejscowości Karsko na działce nr 744/19. Jest to oczyszczalnia mechaniczno – biologiczna. Ścieki oczyszczone odprowadzane są poprzez pola filtracyjne zlokalizowane ok. 1,3 km w kierunku południowym od oczyszczalni na działce nr 787/4, obręb Karsko. Tereny oczyszczalni ścieków oraz pól filtracyjnych stanowią własność Gminy Nowogródek Pomorski. Do oczyszczalni przylegają bezpośrednio tereny rolne oraz nieużytki. W skład oczyszczalni wchodzą następujące obiekty technologiczne:

- Punkt zlewny
- Komora sita bębnowego
- Przepompownia ścieków surowych
- Blok biologiczny – 2 komory napowietrzania
- Osadnik wtórny
- Komora pomiarowa
- Zbiornik magazynowania ścieków oczyszczonych tłoczonych na pole filtracyjne
- Zagęszczacz grawitacyjny osadu
- Stacja mechanicznego odwadniania osadu
- Poletko do magazynowania osadu odwodnionego
- Stacja dmuchaw

Stan techniczny urządzeń określany jest jako zgodny z wymaganiami.

Zgodnie z pozwoleniem wodno prawnym przepustowość oczyszczalni wynosi Qśr_d < 200 m3/d. Ścieki dopływające do oczyszczalni są wyłącznie ściekami bytowymi Z informacji uzyskanych z Zakładu Usług Komunalnych w Nowogródku Pomorskim wynika, iż w roku 2011 r. średnia dobowa przepustowość oczyszczalni wynosiła 24,14 m3/d.
W 2012 i 2013 roku rozbudowano sieć w miejscowości Karsko i podłączono całą miejscowość do gminnego systemu kanalizacyjnego. W pozostałych miejscowościach powstające ścieki bytowe gromadzone są w zbiornikach bezodpływowych, osadnikach gnilnych (często nieszczelnych) bądź odprowadzane bezpośrednio do pobliskich cieków, rowów melioracyjnych, kanałów drenażowych lub do ziemi. Ścieki bytowe gromadzone w zbiornikach bezodpływowych na nieczystości ciekłe wywożone są wozami asenizacyjnymi do oczyszczalni ścieków.
System odprowadzania ścieków bytowych i przemysłowych na terenie gminy Nowogródek Pomorski wymaga dalszej rozbudowy. Obecnie tylko m. Karsko korzysta ze zbiorczej kanalizacji sanitarnej, co jest stanem absolutnie niedopuszczalnym, biorąc po uwagę m.in. stopień zwodociągowania gminy a także ochronę gruntu i wód podziemnych przed zanieczyszczeniami. Do poprawy sytuacji znacznie przyczyni się rozbudowa oczyszczalni ścieków w m. Karsko, do której odprowadzane będą dodatkowo ścieki z miejscowości Kinice a także budowa k.s. w pozostałych miejscowościach w zachodniej części gminy.

5.2.3. Aglomeracje ściekowe.

Podstawa prawna :**Ustawa z dnia 18 lipca 2001r. - Prawo wodne (tj. Dz.U. z 2012, poz. 145)** w art. 43 ust. 3 i art. 208 ust.2 zobowiązała Ministra Środowiska do sporządzenia „Krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych". Zgodnie z zapisami art. 43 ust. 3 ustawy z dnia 18 lipca 2001r. - Prawo wodne, „Krajowy program oczyszczania ścieków komunalnych" ma określić wykazy:

- aglomeracji, które powinny być wyposażone - w terminach ustalonych w art. 208 - w systemy kanalizacji zbiorczej i oczyszczalnie ścieków oraz wielkość ładunków zanieczyszczeń biodegradowalnych z tych aglomeracji koniecznych do usunięcia,
- przedsięwzięć w zakresie budowy i modernizacji zbiorczych sieci kanalizacyjnych oraz oczyszczalni ścieków komunalnych oraz terminy ich realizacji.

Identyfikacja aglomeracji i ich wielkości scharakteryzowane liczbą równoważnych mieszkańców.
Aglomeracje zidentyfikowano zgodnie z definicją sformułowaną w art. 43 ust. 2 ustawy z dnia 18 lipca 2001r. - Prawo wodne w 3 grupach ich wielkości, określonych na podstawie kryterium dotyczącego standardów jakości ścieków oczyszczonych, odprowadzanych do odbiorników (zał. 1 do Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 24 lipca 2006 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz.U. Nr 137, poz. 984 oraz z 2009 r. Nr 27, poz. 169). Zgodnie z art.

43 ust. 2a ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz.U. z 2012, Nr 0, poz. 145.tj.) aglomeracje o równoważnej liczbie mieszkańców powyżej 2000 RLM wyznacza, po uzgodnieniu z właściwym dyrektorem regionalnego zarządu gospodarki wodnej i właściwym regionalnym dyrektorem ochrony środowiska oraz po zasięgnięciu opinii zainteresowanych gmin, sejmik województwa w drodze uchwały.
Na terenie Gminy Nowogródek Pomorski została utworzona aglomeracja ściekowa Karsko. Na mocy *Rozporządzenia Nr 26/2006 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 17 lutego 2006 r. w sprawie wyznaczenia aglomeracji Karsko* wyznaczono aglomerację Karsko o RLM 3 016, z oczyszczalnią ścieków w miejscowości Karsko, którą tworzą miejscowości: **Karsko, Kinice Nowe, Kinice**;

Wymagania czasowe związane z realizacją wyposażenia aglomeracji w zbiorczy system oczyszczania ścieków
Ramy rzeczowe i terminowe działań niezbędnych do wypełnienia zobowiązań traktatowych w zakresie odprowadzania ścieków komunalnych zawiera Dyrektywa 91/271/EWG, przedstawiają się one następująco:

- do 31 grudnia 2015 r. wszystkie aglomeracje ≥ 2000 RLM muszą być wyposażone w systemy kanalizacji zbiorczej i oczyszczalnie ścieków, o efekcie oczyszczania uzależnionym od wielkości oczyszczalni,
- do 31 grudnia 2015 r. powinna być zapewniona 75 % redukcja związków azotu i fosforu ogólnego pochodzących ze źródeł komunalnych na terenie Polski i odprowadzanych do wód,
- do 31 grudnia 2015 r. aglomeracje < 2000 RLM wyposażone w dniu przystąpienia Polski do Unii Europejskiej w systemy kanalizacyjne powinny posiadać do tegoż terminu oczyszczalnie zapewniające odpowiednie oczyszczanie,
- do 31 grudnia 2010 zakłady przemysłu rolno-spożywczego o wielkości > 4000 RLM są zobowiązane do redukcji zanieczyszczeń biodegradowalnych.

Podstawowym instrumentem wdrożenia postanowień ww. dyrektywy jest Krajowy program oczyszczania ścieków komunalnych (KPOŚK). Zgodnie z ustawą Prawo wodne KPOŚK powinien być okresowo aktualizowany. Najnowsza, trzecia aktualizacja, została opracowana w 2011 r., której celem było ustalenie realnych terminów zakończenia inwestycji w aglomeracjach, które ze względu na opóźnienia inwestycyjne nie zrealizują zaplanowanych zadań do końca 2010 r. Dlatego też, AKPOŚK2010 swoim zakresem objęło wyłącznie zmiany dotyczące terminów realizacji inwestycji. Druga Aktualizacja KPOŚK została zatwierdzona przez Radę Ministrów w dniu 2 marca 2010 r. (AKPOŚK 2009) i została wykorzystana do przygotowania aktualizacji Planu Implementacyjnego w roku 2010. W projekcie *„Aktualizacji…”* wprowadzono niezbędne poprawki i uzupełnienia. Program obejmuje łącznie 1635 aglomeracje, które umieszczono w dwóch załącznikach:

- Aglomeracje priorytetowe dla wypełnienia wymogów Traktatu Akcesyjnego – ujęte w Załączniku 1;
- Aglomeracje nie stanowiące priorytetu dla wypełnienia wymogów Traktatu Akcesyjnego – ujęte w Załączniku 2.

Na spotkaniu Ministra Środowiska z Prezesem Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej, które odbyło się 20 października 2009 r. podjęta została decyzja o utworzeniu Załącznika 3 w AKPOŚK 2009. **Załącznik 3** nazwany **Aglomeracje „pozostałe”** zawiera listę:

- nowych aglomeracji - wyznaczonych po lutym 2008 r.,
- aglomeracji ustanowionych przed lutym 2008 r., które ze względu na brak terminowego przesłania „Informacji na potrzebę Aktualizacji KPOSK” nie zostały ujęte w załączniku 1 i 2 AKPOŚK 2009.

Aglomeracja ściekowa Karsko została ujęta w Załączniku 2.

5.2.4. Kierunki rozwoju systemów odprowadzania ścieków komunalnych

1) Z uwagi na wysoki stopień zwodociągowania gminy, wyposażenie miejscowości w urządzenia kanalizacyjne zbiorczego systemu odprowadzania ścieków komunalnych należy uznać za niewystarczające i wymagające natychmiastowej poprawy.
2) Sieć kanalizacji sanitarnej należy sukcesywnie rozbudowywać wszędzie tam, gdzie w związku z brakiem zbiorczego odprowadzania i oczyszczania ścieków zagrożone jest środowisko naturalne oraz gdzie budowa kanalizacji jest ekonomicznie oraz technicznie uzasadniona, a także dla terenów przewidzianych pod zabudowę w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.
3) Gmina Nowogródek Pomorskie realizuje założenia „Koncepcji programowej kanalizacji sanitarnej na terenie gminy Nowogródek Pomorski” opracowanej w lipcu 2004 r., która zakłada następujące rozwiązania:
    a) Wykonanie na terenie gminy Nowogródek Pomorski układu grawitacyjno-ciśnieniowej sieci kanalizacyjnej z wyodrębnionymi dwoma zasadniczymi i niezależnymi układami kanalizacyjnymi K1 i

K2, dwoma układami miejscowymi zakończonymi lokalnymi oczyszczalniami ścieków, a w pozostałych miejscowościach wykonanie indywidualnych (przydomowych) oczyszczalni ścieków

b) Pierwszy układ kanalizacyjny (K1) obejmować będzie miejscowości Giżyn, Nowogródek Pomorski, Świątki Trzcinna, Somin i Rataje oraz projektowane strefy produkcyjno – usługowe (Giżyn i Trzcinna), z których ścieki skierowane zostaną do układu kanalizacyjnego gminy Myślibórz w miejscowości Ławy,

c) Drugi układ kanalizacyjny (K2) obejmować będzie miejscowość Karsko i Kinice wraz z terenami przeznaczonymi na funkcje rekreacyjne nad Jeziorem Karsko Wielkie, ścieki z tego układu skierowane zostaną do zmodernizowanej oczyszczalni ścieków w Karsku

d) W dwóch miejscowościach tj. Golinie i Parzeńsku, przewiduje się wykonanie lokalnych układów kanalizacyjnych zakończonych mechaniczno – biologicznymi oczyszczalniami ścieków

e) W pozostałych miejscowościach ze względu na duże rozproszenie zabudowy mieszkaniowej i brak perspektyw rozwojowych, przewiduje się wykonanie oczyszczalni indywidualnych (przydomowych) z odprowadzeniem ścieków do ziemi lub wód powierzchniowych płynących.

4) Wskazane powyżej układy kanalizacyjne K1 i K2 zasięgiem obsługi pokrywają się z utworzonymi dwa lata później, tj. w 2006r., obszarami aglomeracji ściekowej, odpowiednio „Myślibórz" (zlikwidowana w 2013r. w części leżącej w granicach gminy Nowogródek Pomorski) i „Karsko";
5) Gmina Nowogródek Pomorski sukcesywnie realizuje rozwiązania przyjęte w/w koncepcji: w latach 2009-2010 opracowano projekty budowlane kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami dla miejscowości Karsko (aglomeracja ściekowa Karsko) oraz miejscowości Nowogródek Pomorski, Giżyn, Świątki, Trzcinna, Rataje a także projekt kanalizacji sanitarnej wraz z oczyszczalnią ścieków w m. Golin.
6) W roku 2012 rozpoczęto prace nad projektem budowlanym kanalizacji sanitarnej dla m. Kinice (aglomeracja ściekowa Karsko), których zakończenie planowane jest w 2013 r.
7) W związku z planowaną budową kanalizacji sanitarnej w m. Kinice i skierowaniem ścieków na oczyszczalnię w Karsku, przewiduje się rozbudowę oczyszczalni i zwiększenie jej przepustowości do 400 m^3/d.
8) Rozwiązania przyjęte w „*Koncepcji programowej kanalizacji sanitarnej na terenie gminy Nowogródek Pomorski*" kompleksowo rozwiązują problematykę gospodarki ściekowej na terenie gminy, stąd zaleca się dalszą, konsekwentną ich realizację.
   W związku z likwidacją aglomeracji Myślibórz należy zaktualizować Koncepcję i znaleźć rozwiązanie alternatywne dla transportu i oczyszczania ścieków z miejscowości położonych w jej dawnych granicach. W Studium proponuje się budowę mechaniczno – biologicznej oczyszczalni ścieków w Nowogródku Pomorskim (dz. 405/3) lub w innej lokalizacji w tej części gminy, do której dopływałyby ścieki z miejscowości Nowogródek Pomorski wraz z Kolonią, Giżyn, Świątki, Trzcinna oraz Rataje. Nie należy jednocześnie wykluczać skierowania ścieków zgodnie z pierwotnym założeniem do systemu kanalizacyjnego gminy Myślibórz. Ostatecznego wyboru będzie można dokonać po szczegółowej analizie technicznej oraz ekonomicznej całej inwestycji na etapie sporządzania koncepcji branżowej czy projektów budowlanych.

Reasumując, odprowadzenie ścieków z miejscowości gminy Nowogródek Pomorski realizowane będzie poprzez:
I Grupowe układy kanalizacji sanitarnej – kanały grawitacyjne, przepompownie, rurociągi tłoczne w poszczególnych miejscowościach z jedną oczyszczalnią ścieków obsługującą kilka miejscowości.

Powyższe rozwiązanie będzie realizowane w miejscowościach tworzących dwa układy grupowe (wytłuszczoną czcionką wyróżniona miejscowości z oczyszczalnią ścieków):

1. Kinice ➔ **Karsko**

2. Giżyn ⇩, Somin ⇩
   Sumiak ➔ **Nowogródek Pomorski** ← Świątki ← Trzcinna ← Rataje
   (lub oczyszczalnia Myślibórz)

a) W ramach budowy sieci k.s. w Karsku zaprojektowano i wykonano (w 2013r.) sieć w układzie grawitacyjnym i ciśnieniowym. Ścieki bytowe przepompowane są za pośrednictwem 4 tłoczni ścieków i 2 miniprzepompowni do istniejącego kanału grawitacyjnego DN300 w m. Karsko, którym ścieki doprowadzone są do oczyszczalni ścieków. Maksymalna docelowa ilość ścieków (2035r.) dopływająca do oczyszczalni z m. Karsko i Kinice ma wynosić Qmax_h = 51,96 m3/h.

b) W ramach budowy sieci k.s. dla dawnej aglomeracji ściekowej Myślibórz, na terenie gminy Nowogródek Pomorski zaprojektowano sieć w układzie grawitacyjnym i ciśnieniowym o łącznej długości 39 505,4 m. Ścieki z miejscowości

objętych projektem (Nowogródek Pomorski, Giżyn, Świątki, Trzcinna, Rataje) mogą być przepompowane za pośrednictwem 13 tłoczni ścieków i 8 miniprzepompowni do zaprojektowanego kanału grawitacyjnego DN250 w m. Ławy i dalej do oczyszczalni ścieków w m. Myślibórz. W związku z wykluczeniem miejscowości leżących na terenie gminy Nowogródek z aglomeracji Myślibórz, należy rozważyć przeprojektowanie powyższego układu, docelowo kierując ścieki do planowanej oczyszczalni ścieków położonej na południe od Nowogródka Pomorskiego (dz. 405/3, obr. Nowogródek Pomorski) lub innej lokalnej oczyszczalni docelowo zlokalizowanej w zachodniej części gminy. Maksymalna docelowa ilość ścieków (2035r.) dopływająca do oczyszczalni ma wynosić Qmax_h = 39,24 m3/h. Do powyższego układu należy w przyszłości rozważyć podłączenie nowych terenów położonych w sąsiedztwie, dla których budowa kanalizacji będzie uzasadniona ekonomicznie, np. Karlin, Sumiak, Kol. Nowogródek Pomorski – w związku z projektowanymi terenami inwestycyjnymi w obrębie tych miejscowości.

II <u>Kanalizacja z lokalną oczyszczalnią ścieków</u> – kanały grawitacyjne, przepompownie, rurociągi tłoczne z odprowadzeniem do lokalnej mechaniczno - biologicznej oczyszczalni ścieków obsługującą daną miejscowość. Rozwiązanie j.w. będzie zastosowane w miejscowościach:

1. <u>Golin -</u> Budowa mechaniczno – biologicznej oczyszczalni ścieków o wielkości ok. 100 RLM wraz z kanalizacją w m. Golin o przepustowości Q_{dmax} = 16,0 m^3/d na działce nr 511/10 obr. Karsko, odprowadzającą ścieki oczyszczone do istniejącego zagłębienia na w/w działce. 329 stanowiącej własność Gminy Nowogródek Pomorski (pozwolenie wodnoprawne Decyzja BOŚ.WW.6224/52/10 Starosty Myśliborskiego z dnia 29 listopada 2010 r.).
2. <u>Parzeńsko -</u> Budowa mechaniczno – biologicznej oczyszczalni ścieków.

Oczyszczalnia ścieków oraz kanalizacja sanitarna w Golinie została zaprojektowana i posiada już Decyzję Starosty Myśliborskiego o pozwoleniu na budowę. Planowana realizacja w 2013r.
W ramach powyższej inwestycji zaprojektowano sieć w układzie grawitacyjnym i ciśnieniowym o łącznej długości 593,5m. Ścieki bytowe będą przepompowane za pośrednictwem tłoczni ścieków do projektowanej oczyszczalni ścieków w Golinie na dz. 511/10.
Projekt oraz budowa oczyszczalni ścieków w Parzeńsku przewidziana jest w przyszłych latach.
Istniejące zbiorniki bezodpływowe do magazynowania nieczystości ciekłych w obrębie zabudowy w/w miejscowości, należy zachować do czasu wybudowania kanalizacji sanitarnej pod warunkiem zachowania szczelności zbiorników.

III <u>Zbiorniki bezodpływowe</u> lub **<u>przydomowe oczyszczalnie ścieków</u>** - zabudowa rozproszona we wszystkich obrębach na terenie gminy, dla której podłączanie do zbiorczego systemu odprowadzania ścieków jest nieuzasadnione ekonomicznie.
Zbiorniki bezodpływowe lub przydomowe oczyszczalnie ścieków nadal będą stanowiły odbiorniki ścieków dla zabudowy w miejscowościach: <u>Pachocino, Rokitno, Chocień, Smolary, Smólsko, Karlin, Sołacz, Lipin, Ulejno, Ławin, Stawno.</u>
Ze względu na niewielką liczbę mieszkańców tych miejscowości i znaczną odległość od istniejących układów kanalizacyjnych, nie przewiduje się budowy zbiorczej kanalizacji sanitarnej ani lokalnej oczyszczalni ścieków, jako inwestycji nieuzasadnionej ekonomicznie. Użytkownicy zbiorników bezodpływowych są zobowiązani do zapewnienia ich szczelności. Ścieki bytowe ze zbiorników bezodpływowych należy wywozić wozami asenizacyjnymi do oczyszczalni ścieków z odpowiednio przystosowanym punktem zlewnym.

Dopuszcza się inne niż przedstawione powyżej kierunki odprowadzania ścieków, lokalizacje oczyszczalni oraz przepompowni ścieków na terenie gminy, wynikające ze szczegółowej analizy terenu podczas prac nad opracowaniami branżowymi, w tym koncepcjami czy projektami budowlanymi.

- Ścieki przemysłowe powstające w wyniku procesów produkcyjnych z istniejących oraz projektowanych terenów przemysłowo – usługowych przed ewentualnym wprowadzeniem do gminnej kanalizacji sanitarnej należy podczyszczać na urządzeniach własnych inwestora do parametrów wymaganych obowiązującymi przepisami; zaleca się jednak oczyszczanie ścieków przemysłowych z wykorzystaniem urządzeń stanowiących własność inwestora w ramach prowadzonej działalności
- W związku z ogromnym zakresem prac mających na celu uporządkowanie gospodarki ściekowej na terenie gminy należy racjonalnie zaplanować wydatki na ten cel, wykorzystując m.in. środki z unijnych Funduszy Strukturalnych.

Obszary wchodzące w skład aglomeracji ściekowej Karsko, tereny objęte zasięgiem zbiorczej kanalizacji sanitarnej z odprowadzaniem do oczyszczalni ścieków, lokalizacje projektowanych przepompowni ścieków oraz tereny, dla których

zakłada się indywidualne rozwiązania w zakresie odprowadzania i oczyszczania ścieków, pokazano na *Schemacie nr 11 System odprowadzania ścieków komunalnych*.

SCHEMAT NR 11 - SYSTEM ODPROWADZANIA ŚCIEKÓW KOMUNALNYCH

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY NOWOGRÓDEK POMORSKI

Rys.....SCHEMAT SYSTEMU ODPROWADZANIA ŚCIEKÓW KOMUNALNYCH

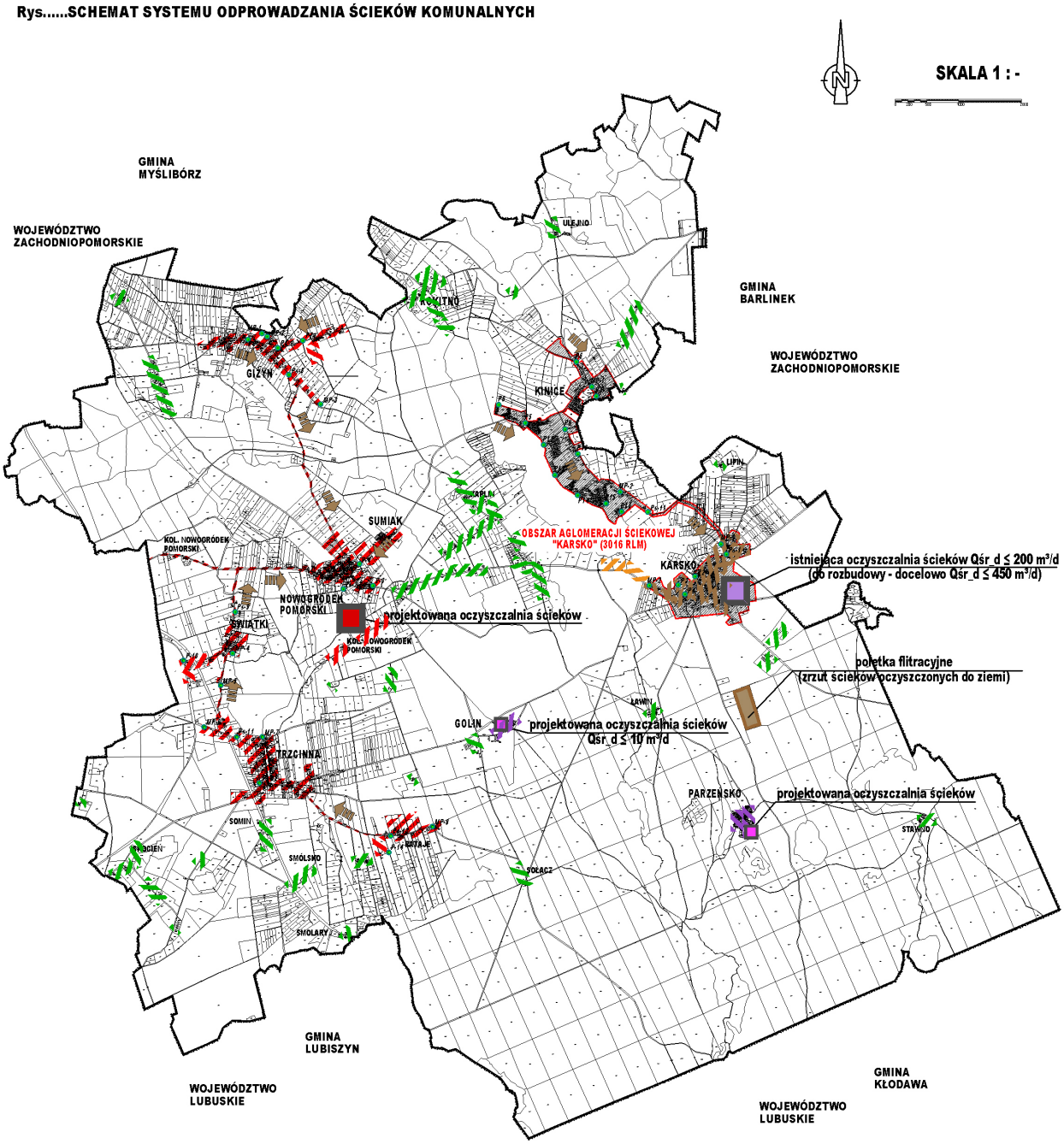

OZNACZENIA

UWARUNKOWANIA W ZAKRESIE ODPROWADZANIA I OCZYSZCZANIA ŚCIEKÓW KOMUNALNYCH

- TERENY UZBROJONE W KANALIZACJĘ SANITARNĄ ZAKOŃCZONĄ OCZYSZCZALNIĄ ŚCIEKÓW
- ISTNIEJĄCA OCZYSZCZALNIA ŚCIEKÓW (Qśr_d ≤ 200 m³/d)
- TERENY PÓL FLITRACYJNYCH (ZRZUT ŚCIEKÓW OCZYSZCZONYCH DO ZIEMI)
- OBSZAR I GRANICE AGLOMERACJI ŚCIEKOWEJ (PRZEWIDZIANE DO SKANALIZAOWANIA DO 2015R.)
- PRZEPOMPOWNIE ŚCIEKÓW

KIERUNKI W ZAKRESIE ODPROWADZANIA I OCZYSZCZANIA ŚCIEKÓW KOMUNALNYCH

- TERENY SPOZA OBSZARU AGLOMERACJI ŚCIEKOWEJ PRZEWIDZIANE DO OBJĘCIA ZBIORCZYM SYSTEMEM ODPROWADZANIA ŚCIEKÓW W RAMACH BUDOWY KANALIZACJI SANITARNEJ DLA OBSZARU AGLOMERACJI
- TERENY PLANOWANE DO OBJĘCIA K.S. Z ODPROWADZENIEM DO ZBIORCZEJ OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW
- TERENY PLANOWANE DO OBJĘCIA K.S. Z ODPROWADZENIEM DO LOKALNEJ OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW
- TERENY Z INDYWIDUALNYMI ROZWIĄZANIAMI ODPROWADZANIA I OCZYSZCZANIA ŚCIEKÓW (PRZYDOMOWE OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW, ZBIORNIKI BEZODPŁYWOWE)
- PLANOWANA MECHANICZNO-BIOLOGICZNA ZBIORCZA OCZYSZCZALNIA ŚCIEKÓW
- PLANOWANA LOKALNA OCZYSZCZALNIA ŚCIEKÓW (ODBIERAJĄCA ŚCIEKI TYLKO Z MIEJSCOWOŚCI, W KTÓREJ SIĘ ZNAJDUJE)
- KIERUNKI TRANSPORTU ŚCIEKÓW Z POSZCZEGÓLNYCH MIEJSCOWOŚCI W RAMACH ZBIORCZEGO SYSTEMU ODPROWADZANIA ŚCIEKÓW NA TERENIE GMINY

5.3. System odprowadzania wód opadowych.

Na terenie gminy nie ma zorganizowanego systemu odprowadzania wód opadowych. Wody odprowadzane są powierzchniowo do istniejących w pobliżu cieków i rowów melioracyjnych bądź zagospodarowywane w obrębie poszczególnych terenów zainwestowanych. Jedynie w miejscowościach Nowogródek Pomorski oraz Karsko istnieją fragmentaryczne układy kanalizacji deszczowej odprowadzające wody do odbiorników, którymi na ogół są pobliskie cieki i rowy melioracyjne. Prawidłowe stosunki wodne są utrzymywane poprzez system urządzeń melioracji podstawowej i szczegółowej, szczególnie rozbudowanym w zachodniej części gminy. Gospodarka wodami opadowymi powinna opierać się o następujące zasady:

- zastosowanie retencji i infiltracji deszczu do gruntu jako podstawowego rozwiązania dla nowych terenów inwestycyjnych oraz przy modernizacji istniejących lokalnych systemów,
- rozbudowa istniejącej sieci kanalizacji deszczowej w postaci szczelnych kanałów tylko tam, gdzie jest to koniecznie i wymagane obowiązującymi przepisami,
- wprowadzenie kanalizacji deszczowej na wszystkich obszarach gdzie może nastąpić zanieczyszczenie wód opadowych i roztopowych, celem jest zapewnienie odpowiedniej jakości ujmowanych wód podziemnych,
- stosowanie urządzeń podczyszczających na wylotach kanalizacji deszczowej zbierającej wody opadowe i roztopowe z terenów przemysłowych, parkingów, baz transportowych, terenów komunikacji, dróg krajowych, wojewódzkich, powiatowych klasy G itd. zgodnie z obowiązującymi przepisami w tym zakresie.
- odbiornikami wód opadowych i roztopowych z terenów, które wymagają podczyszczenia ujętych w system odprowadzanie wód będą istniejące cieki oraz rowy melioracyjne.

5.4. Melioracje wodne

W administracji Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego znajdują się śródlądowe wody płynące:

1) kanał Nowogródek, dz. Nr 475/3, 475/4, 20/1 obr. Nowogródek Pomorski i dz. Nr 10 obr. Świątki; Melioracyjna stacja pomp Nowogródek – Świątki znajduje się w obrębie Nowogródek Pomorski, na działkach nr 467/4 i 476/6. Odwadnia ona teren o pow. 200ha (w tym grunty orne -40ha i użytki zielone – 160ha).
2) kanał Giżyn, dz. nr 8 i 273 obr. Giżyn;
3) kanał Marwica, dz. nr 435 obr. Trzcinna;
4) kanał Chocim, dz. nr 585 obr. Trzcinna;
5) kanał Łączyna, dz. nr 608 obr. Trzcinna;
6) kanał Kłodawski, dz. nr 971/1, 971/2, 1063 obr. Karsko;
7) rzeka Kłodawka, dz. nr 520/30, 534/2, 941/1, 533/2, 610/2, 538/3, 1064, 1065, 1066 obr. Karsko.

Na terenie gminy Nowogródek Pomorski znajdują się jeziora przepływowe:

1) jezioro Ściegienko, dz. nr 970 obr. Karsko, o powierzchni 20,3 ha;
2) jezioro Ciche, dz. nr 972 obr. Karsko, o powierzchni 9,2 ha;
3) jezioro Karskie Wielkie, dz. nr 216/4 obr. Kinice, o powierzchni 150,0 ha;
4) jezioro Rokitno, dz. nr 278 obr. Kinice, o powierzchni 82,4 ha.

Wymienione wyżej wody są powierzchniowymi wodami publicznymi, o których mowa w przepisach ustawy Prawo Wodne. W granicach gminy znajdują się urządzenia melioracji wodnych szczegółowych, będące w ewidencji Zachodniopomorskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Szczecinie. Dla zachowania prawidłowego funkcjonowania urządzeń melioracyjnych należy zachować ich drożność, właściwy stan techniczny oraz kierunek odpływu wody.

SCHEMAT NR 12 - WODY POWIERZCHNIOWE I MELIORACJE

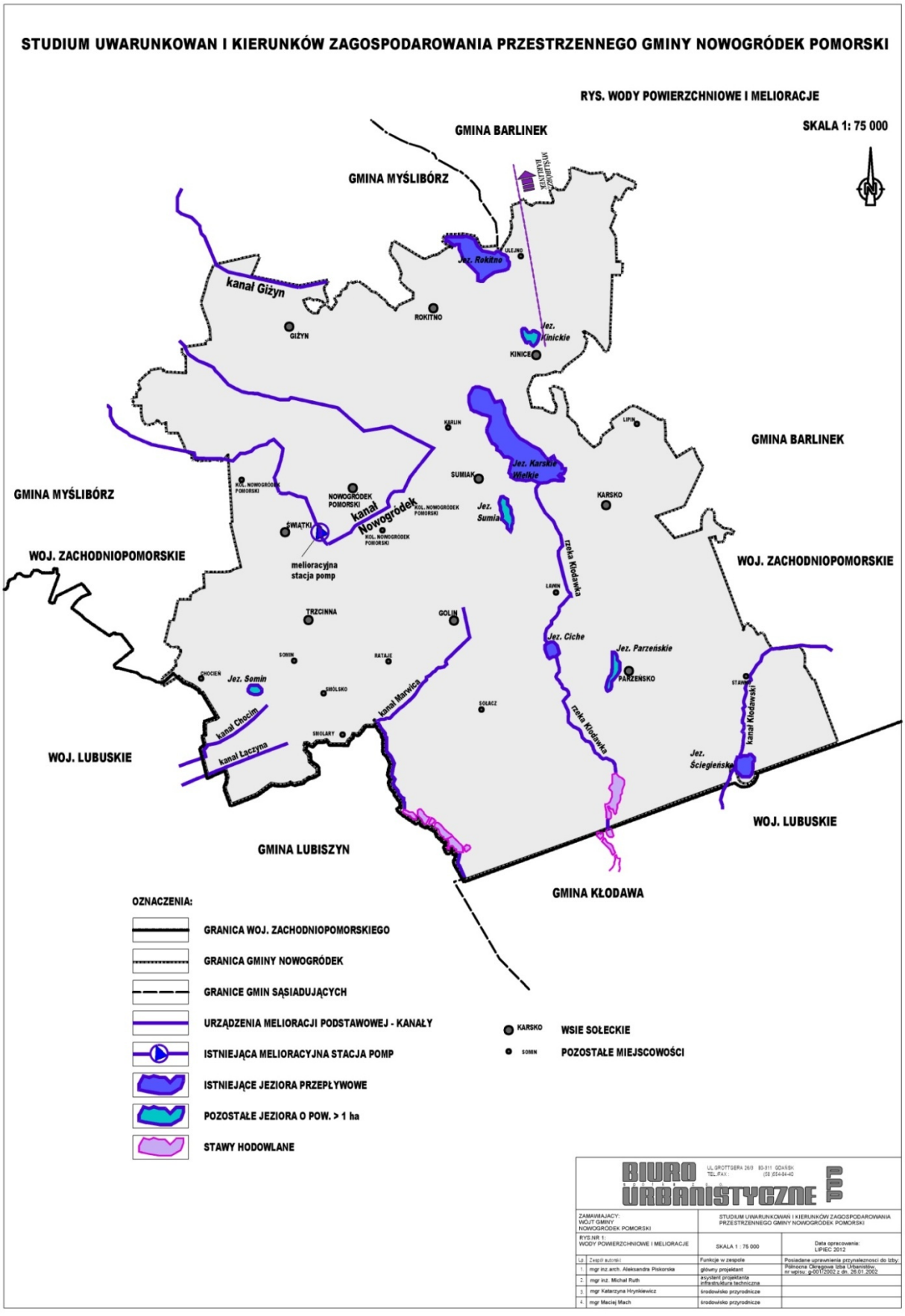

Dodatkowo Nadleśnictwo Barlinek w roku 2011rozpoczęło projekt *„Czynna ochrona siedlisk przyrodniczych w Nadleśnictwie Barlinek oraz kształtowanie warunków służących ochronie różnorodności biologicznej w Puszczy Barlineckiej”* w skład, którego wchodziło również zadanie dot. „Małej retencji – ochrony przed osuszaniem terenów bagiennych i olsów, tworzenie małych zbiorników wodnych, opóźnienie odpływu wody – na obszarze Nadleśnictwa Barlinek”. Nadleśnictwo zaplanowało 79 urządzeń małej retencji różnego typu. Miałyby to być „… *stałe progi piętrzące, zastawki o stałym i regulowanym piętrzeniu, przepusty o stałym i regulowanym piętrzeniu, rowy, które wymagają odmulenia dla doprowadzenia wody, groble wymagające naprawy w celu komunikacji wody oraz uszkodzony rurociąg, który zostanie przebudowany na rów otwarty w celu ustabilizowania przepływu wody”.* Zadania prowadzone były w obrębach Karsko oraz Kinice.

5.5. Zaopatrzenie w energię cieplną.

Na terenie Gminy Nowogródek Pomorski funkcjonują dwie lokalne kotłownie przy obiektach użyteczności publicznej (szkoły w Karsku i Nowogródku Pomorskim), poza tym zaopatrzenie w ciepło opiera się na indywidualnych źródłach ciepła. Na potrzeby ogrzewania wykorzystywane są najczęściej małe systemy grzewcze o mocy do 25kW. Mieszkania w budynkach wielorodzinnych w większości są ogrzewane z małych indywidualnych systemów grzewczych (przeważnie ogrzewanie etażowe). Główne nośniki energii wykorzystywane w Gminie Nowogródek Pomorski stanowią: prąd elektryczny, paliwo gazowe (gaz płynny LPG), paliwa stałe (węgiel kamienny, miał węglowy, drewno i odpady drzewne) oraz ciekłe (olej opałowy), oprócz gazu ziemnego. W gminie nie ma scentralizowanych systemów zaopatrzenia w ciepło.

5.6. Zaopatrzenie w paliwa gazowe

Obecnie przez teren gminy Nowogródek nie przebiega tranzytowa sieć gazowa wysokiego ciśnienia a także nie występuje infrastruktura gazownicza z zakresu gazowej sieci dystrybucyjnej. Mieszkańcy zaopatrują się w gaz płynny LPG dostarczany w butlach w punktach dystrybucji gazu.

Rozwój gazyfikacji opartej na gazie ziemnym uwarunkowany jest czynnikami prawnymi, ekonomicznymi, technicznymi i związanymi z bezpieczeństwem energetycznym. Gazyfikacja prowadzona jest wówczas, gdy zostanie wykazana jej ekonomiczna opłacalność, która w zasadniczym stopniu zależy od ilości odbiorców wykorzystujących gaz do ogrzewania pomieszczeń. Gazyfikacja gminy musi być uzasadniona faktycznymi uwarunkowaniami techniczno – ekonomicznymi tego przedsięwzięcia. Ewentualne źródło gazu dla gminy mogą stanowić gazociągi zlokalizowane na terenie gminy Myślibórz. Na dzień dzisiejszy brak jest sprecyzowanych zamierzeń inwestycyjnych dotyczących gazyfikacji gminy.

Zgodnie z obowiązującym prawem energetycznym gazyfikacja tych terenów może być realizowana na wnioski zainteresowanych mieszkańców lub przedsiębiorców po przeprowadzeniu analiz techniczno – ekonomicznych uzasadniających daną inwestycję. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego zaleca gazyfikację gminy, źródłem gazu miałby być gazociąg wysokiego ciśnienia Myślibórz – Nowogródek.

Na zawiadomienie o sporządzaniu zmiany studium odpowiedziały następujące przedsiębiorstwa działające w sektorze gazowniczym:

- Wielkopolska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. Oddział Zarząd Przedsiębiorstwa z siedzibą w Poznaniu informując, iż nie planuje budowy dystrybucyjnej sieci gazowej na terenie gminy Nowogródek.
- KRI S.A. informując, iż nie ma w planach budowy sieci gazowej na terenie gminy Nowogródek Pomorski z uwagi na zbyt niski wolumen sprzedażowy, który nie pokryje nakładów związanych z rozbudową infrastruktury; sytuacja taka może ulec zmianie w przypadku pojawienia się odbiorcy przemysłowego, którego zapotrzebowanie na gaz zmienią obecnie negatywne wskaźniki NPV i IRR.
- Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ - System S.A. Oddział w Poznaniu informując, iż zatwierdzony przez Urząd Regulacji Energetyki „Plan Rozwoju Operatora Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A. na lata 2009 – 2014” nie zakłada rozbudowy przesyłowej sieci gazowej wysokiego ciśnienia na terenie gminy Nowogródek Pomorski.
- PGNIG SA Oddział w Zielonej Górze informując, że przedmiotowy teren objęty jest koncesją na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż ropy naftowej i gazu ziemnego: koncesja Gorzów Wielkopolski – Myślibórz nr 42/2001/p z dnia 12.12.2001 r. – ważna do dnia 12.12.2012, aktualnie nie prowadzi i nie planuje działalności poszukiwawczo – rozpoznawczej oraz realizacji nowych inwestycji na terenie gminy.

W związku z powyższym nie należy zakładać w najbliższym czasie budowy urządzeń technicznych związanych z dystrybucją gazu na terenie gminy Nowogródek Pomorski.

5.7. Zaopatrzenie w energię elektryczną

Elektroenergetyczna siec dystrybucyjna

Zapotrzebowanie mocy na terenie gminy Nowogródek Pomorski pokrywane jest ze stacji elektroenergetycznych 110kV/15kV zlokalizowanych na terenie gmin sąsiednich: Myślibórz oraz Barlinek.

Zasilanie w energię elektryczną odbywa się poprzez linie magistralne 15kV wychodzących z GPZ Myślibórz, Mostkowo, Barlinek i stacje transformatorowe 15/0,4Kv zlokalizowane na terenie gminy. Sieć magistralna średniego napięcia na terenie gminy ma powiązania i współpracuje z sieciami 15 kV w gminach sąsiednich, stwarzając w ten sposób możliwość dwustronnego zasilania. Linie 15 kV na terenie gminy Nowogródek w większości mają długości w granicach optymalnych [12,5 – 15,0 km] lub nieco większych, co kwalifikuje obszar gminy do obszarów o dosyć dobrych warunkach zasilania.

Wg oceny operatora sieci system zasilania w energię elektryczną jest dobrze skonfigurowany i znajduje się w dobrym stanie technicznym. Zaopatrzenie w energię elektryczną odbywa się z zachowaniem standardów jakościowych obsługi odbiorców określonych w obowiązujących przepisach w tym zakresie. Pewność zasilania jest zachowana, jednak na terenie gminy znajdują się obszary zasilane długimi odgałęzieniami 15kV co jest rozwiązaniem niekorzystnym, gdyż nie zapewnia ciągłości dostaw energii elektrycznej w przypadkach awarii na liniach.

Na terenie gminy nie występują źródła energii elektrycznej (np. elektrownie wiatrowe) przyłączone do sieci ENEA Operator Sp. z o.o.

Wykaz stacji transformatorowych 15/0,4 kV na terenie gminy

Lp.	Miejscowość	Ludność	S T A C J E T R A N S F. 15/0,4 kV			
		[osób]	nr	nazwa	rodzaj	Moc
1.	Nowogródek Pomorski	518	2233	Nowogródek Wieś	W	63
2.			2234	Nowogródek Młyn	W	40
3.			2235	Nowogródek Wodociągi	S	100
4.			2387	Nowogródek Stadion	S	100
5.			2863	Nowogródek Tartak	obca	
6.	Kolonia Nowogródek	47	2236	Nowogródek Kolonia "B"	S	30
7.			2760	Nowogródek Pompy	obca	
8.	Chocień	46	2043	Chocim Kol.	S	30
9.			2715	Chocim	obca	
10.	Giżyn	417	2109	Giżyn Wieś	W	100
11.			2110	Giżyn kier. Kinice	S	75
12.			2111	Giżyn Pole	S	75
13.			2112	Giżyn Kol.	S	75
14.			2113	Giżyn Młyn	W	75
15.	Golin	76	2116	Golin PGR	W	75
16.			2611	Golin Ferma	W	30
	Karlin	49				
17.	Karsko	1153	2132	Karsko przel.	W	30
18.			2133	Karsko Gorzelnia	obca	
19.			2134	Karsko PGR I	W	125
20.			2135	Karsko Sklep	S	50
21.			2137	Karsko Silosy	S	40
22.			2449	Karsko Osiedle PGR	W	400
23.			2496	Karsko Wodociągi	S	100
24.			2569	Karsko Ośr. Wypoczynkowy	obca	
25.			2824	Karsko Ferma krów	obca	
26.	Kinice	203	2138	Kinice Nowe	W	50
27.			2139	Kinice Stare	W	63
28.			2399	Kinice Nowe - Szosa	S	100
29.			2400	Kinice Nowe - Sad	S	63
30.			2665	Kinice Letnisko	S	100

31.	Lipin	2	2664	Lipin	S	30
32.	Ławin	26	2192	Ławin [Nowiny]	S	100
	Pachocino	5				
33.	Parzeńsko	43	2252	Parzeńsko	S	100
34.	Rataje	74	2283	Rataje "A"	S	20
35.			2284	Rataje "B"	S	20
36.	Rokitno	44	2276	Rokitno	W	30
37.	Smolary	14	2314	Smolary	S	63
	Smólsko	15				
38.	Stawno	23	2261	Polana	S	75
39.	Sumiak	43	2310	Sumiak PGR	W	100
40.			2317	Sumiak Szosa	S	100
41.			2518	Sumiak kier. Karlin	S	100
42.	Sołacz	11	2316	Szable	S	40
43.	Świątki	143	2292	Świątki przelot.	W	75
44.			2293	Świątki E 14	S	50
45.			2294	Świątki Dworzec	S	50
46.			2295	Świątki Szosa	S	30
47.	Trzcinna	362	2325	Trzcinna przelot.	W	160
48.			2326	Trzcinna E 14	S	100
49.	Somin	22	2588	Trzcinna CPN	S	160
50.	Ulejno	14	2332	Ulejno	S	40
	GMINA	3350				3432

Elektroenergetyczna sieć przesyłowa

We wschodniej części gminy biegnie jednotorowa (docelowo dwutorowa) elektroenergetyczna linia napowietrzna wysokiego napięcia 110 kV relacji GPZ Jedwabie (Gorzów Wielkopolski) – Myślibórz, Barlinek, eksploatowana przez Enea Operator. Zgodnie z wnioskiem PSE Operator SA na terenie gminy Nowogródek Pomorski nie przewiduje się nowych obiektów elektroenergetycznych (stacji i linii o napięciu 400 kV i 220 kV) krajowej sieci przesyłowej (KSP).

Kierunki rozwoju w systemie gospodarki elektroenergetycznej

Istniejące urządzenia elektroenergetyczne sieci SN i stacje transformatorowe zapewniają dostawę energii elektrycznej o właściwych parametrach i w wymaganej ilości. System zasilania gminy w energię elektryczną, bliskie położenie stacji systemowych oraz rozbudowany układ sieci przesyłowych i magistralnych SN zaspokaja całkowicie zapotrzebowanie na energię elektryczną oraz zapewnia rozwój w tym kierunku. Istniejące nadwyżki mocy umożliwiają podłączenie nowych odbiorców i uzbrojenie w energię elektryczną terenów przewidzianych pod inwestycje budowlane. Rozbudowa sieci 110, 15 i 0,4 kV dla przyłączenia nowych terenów odbywać się będzie zgodnie z miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego.

W celu poprawy parametrów technicznych sieci energetycznej należy dążyć do sukcesywnej wymiany odcinków linii napowietrznej SN oraz wymiany słupów będących w złym stanie technicznym.

W miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego wyznaczać niezbędne tereny dla lokalizowania stacji transformatorowych oraz rezerwować:

- Odpowiednie pasy terenów wolne od zabudowy i przeszkód terenowych na obszarze istniejących i projektowanych dróg publicznych dla pobudowania linii energetycznych SN i nn, miejsca w liniach rozgraniczających ulic na cele prowadzenia sieci elektroenergetycznych.
- Dla nowych obszarów wymagających dostawy energii elektrycznej (w szczególności osiedli mieszkaniowych) należy wyznaczyć działki pod budowę stacji transformatorowych z uwzględnieniem zasady lokalizacji stacji w miejscach pozwalających na równomierny rozkład obciążenia wokół stacji. Ze względów technicznych i ekonomicznych nie zaleca się lokalizacji stacji na obrzeżach osiedli.
- Grunty, na których będzie przewidziana lokalizacja stacji transformatorowych kubaturowych mających pozostać na majątku ENEA Operator, powinny być wydzielone w postaci samodzielnych działek.

SCHEMATNR 13 - SYSTEM ZAOPATRZENIA W ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ

(orientacyjny przebieg linii 110 kV, 15 kV oraz lokalizacje stacji transformatorowych 15/0,4 kV)

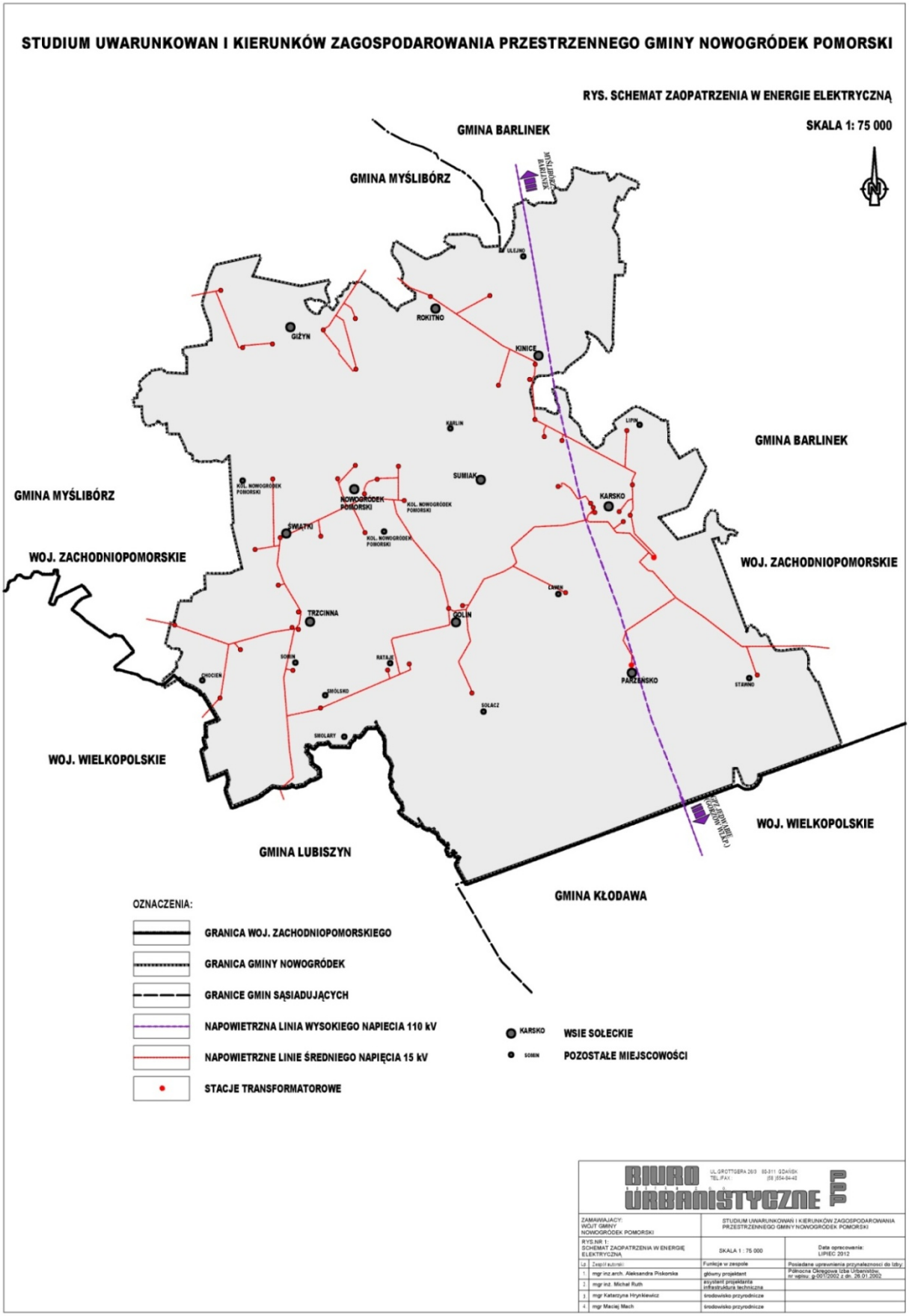

5.8. Gospodarka odpadami

W ramach projektowanego systemu gospodarki odpadami na terenie województwa zachodniopomorskiego nastąpił podział województwa na Regiony Gospodarowania Odpadami. W ramach takich regionów gospodarka odpadami komunalnymi prowadzona będzie dzięki współpracy między gminami wchodzącymi w skład regionu. Główne założenia systemu:

- Utworzenie zakładów gospodarowania odpadami o przepustowości wystarczającej do przyjmowania i przetwarzania odpadów z regionu gospodarowania odpadami, spełniających w zakresie technicznym kryteria najlepszej dostępnej techniki z oferowanym minimalnym , następującym zakresem usług:
    - mechaniczno-biologiczne przekształcenie zmieszanych odpadów komunalnych,
    - składowanie przetworzonych zmieszanych odpadów komunalnych,
    - kompostowanie odpadów zielonych,
    - sortowanie poszczególnych frakcji odpadów komunalnych zbieranych selektywnie (opcjonalnie, w zależności od przyjętego sposobu gospodarowania odpadami komunalnymi w ramach regionu gospodarowania odpadami),
    - zakład demontażu odpadów wielkogabarytowych (opcjonalnie),
    - zakład przetwarzania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego (opcjonalnie).
- Selektywne zbieranie i odbieranie odpadów komunalnych, odpadów opakowaniowych, odpadów ulegających biodegradacji, odpadów wielkogabarytowych, odpadów budowlanych i niebezpiecznych z gospodarstw domowych.
- Tworzenie Gminnych Punktów Zbierania Odpadów Niebezpiecznych i Problemowych tzw. GPZON i GPZOP w ramach utworzonych regionów gospodarowania odpadami.
- Edukacja ekologiczna mieszkańców województwa zachodniopomorskiego ze szczególnym uwzględnieniem zapobiegania i minimalizacji ilości wytwarzanych odpadów.

W ramach Regionu Południowo – Zachodniego (wg Wojewódzkiego Programu Gospodarki Odpadami) odpady z terenu gminy Nowogródek Pomorskie będą unieszkodliwiane na terenie Zakładu Gospodarowania Odpadami w m. Dalsze.

Nowelizacja ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach z lipca 2011 r. nakłada na organy gminy obowiązek zorganizowania odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy. Utrzymanie czystości i porządku w gminach należy do obowiązkowych zadań własnych gminy. Gminy zapewniają czystość i porządek na swoim terenie i tworzą warunki niezbędne do ich utrzymania, a w szczególności:
- obejmują wszystkich właścicieli nieruchomości na terenie gminy systemem gospodarowania odpadami komunalnymi;
- nadzorują gospodarowanie odpadami komunalnymi, w tym realizację zadań powierzonych podmiotom odbierającym odpady komunalne od właścicieli nieruchomości;
- ustanawiają selektywne zbieranie odpadów komunalnych obejmujące co najmniej następujące frakcje odpadów: papieru, metalu, tworzywa sztucznego, szkła i opakowań wielomateriałowych oraz odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, w tym odpadów opakowaniowych ulegających biodegradacji;
- tworzą punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych w sposób zapewniający łatwy dostęp dla wszystkich mieszkańców gminy, w tym wskazują miejsca, w których mogą być prowadzone zbiórki zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego pochodzącego z gospodarstw domowych;
- zapewniają osiągnięcie odpowiednich poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania;
- prowadzą działania informacyjne i edukacyjne w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi, w szczególności w zakresie selektywnego zbierania odpadów komunalnych;

W związku z możliwościami tworzenia związków międzygminnych, wynikających z ustawy o samorządzie gminnym oraz o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, Gmina Nowogródek Pomorski w roku 2012 przystąpiła do Związku Gmin Dolnej Odry z siedzibą w Chojnie. Związek posiada osobowość prawną i wykonuje zadania publiczne w zakresie dotyczącym gospodarki odpadami, w tym unieszkodliwiania odpadów komunalnych oraz organizuje system logistycznej zbiórki odpadów na terenie działania Związku. Przystąpienie do Związku Gmin Dolnej Odry pozwoli gminie na zwiększenie skuteczności działań dla zapewnienia czystości przy relatywnie mniejszych kosztach w porównaniu z samodzielną realizacją zadań wynikających z nowelizacji ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

5.9. Kierunki rozwoju infrastruktury telekomunikacyjnej.

1. Na całym terenie dopuszcza się rozwój systemów infrastruktury technicznej z zakresu systemów telekomunikacyjnych i teleinformacyjnych. Inwestycje te nie mogą być sprzeczne z przepisami odrębnymi. Rozwój systemów telekomunikacyjnych jako inwestycji celu publicznego zapewniać powinien techniczną i przestrzenną dostępność do systemów telekomunikacyjnych i teleinformacyjnych, funkcjonujących na rynku usług komunikacji elektronicznej.
2. W zakresie telekomunikacji zakłada się:
a) rozbudowę sieci telekomunikacyjnych zarówno w formie tradycyjnej jak i wykorzystując nowe technologie, np. rozbudowę i modernizację infrastruktury światłowodowej,
b) zapewnienie pełnej dostępności do łączy telekomunikacyjnych, rozwój sieci teleinformatycznych, rozwój szerokopasmowego dostępu do Internetu,
c) objęcie całej gminy zintegrowanym systemem telekomunikacyjnym połączonym z systemami sieci wojewódzkiej i krajowej z zachowaniem w lokalizacji wymogów ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych.
3. Do systemów infrastruktury telekomunikacyjnej zalicza się telekomunikacyjne urządzenia końcowe, linie telekomunikacyjne, kanalizacje kablowe, słupy, wieże, maszty, kable, przewody oraz osprzęt wykorzystywany do zapewnienia telekomunikacji.
4. Zapewnienie mieszkańcom gminy dostępu do sieci telekomunikacyjnych.

6. Polityka planistyczna gminy

6.1. Sytuacja planistyczna

6.1.1. Plany obowiązujące

Wykaz obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego Gminy Nowogródek Pomorski

PLANY UCHWALONE- na podstawie ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym z 1994roku.

L.p.	Tytuł Planu	Obręb, Nr działek	Przedmiot planu	Nr uchwały o przystąpieniu	Nr uchwały planu; Publikacja	Powierzchnia (ha)
1.	Zmiana MPZP	Nowogródek Pomorski – 436, 429/2 Karsko – 499/1	Grupowe składowisko odpadów stałych	XV/113/96 z dnia 30.08.1996 r.	XVIII/143/97 z dnia 21.04.1997 r. Publ.: Dz. Urz. Woj. Gorz. Nr 6 poz. 69 z dnia 06.08.1997 r.	**2,65**
2.	MPZP w Kinicach	Kinice - 152, 153	Zabudowa letniskowa	XV/114/96 z dnia 30.08.1996 r.	XVIII/144/97 z dnia 21.04.1997 r. Publ.: Dz. Urz. Woj. Gorz. Nr 6 poz. 70 z dnia 06.08.1997 r.	**3,54**
3.	Zmiana MPZP w Karsku	Karsko, część działki 520/31	Urządzenia sportowe, parkingi i zieleń urządzona	XV/115/96 z dnia 30.08.1996 r.	XVIII/145/97 z dnia 21.04.1997 r. Publ. : Dz. Urz. Woj. Gorz. Nr 6 poz. 71 z dnia 06.08.1997 r.	**5**
4.	Zmiana MPZP w Nowogródku Pomorskim	Nowogródek Pomorski - 160, 162, 163, 474/3, 474/4	Zabudowa zagrodowa, mieszkalna, składy, pod usługi	XV/116/96 z dnia 30.08.1996 r.	XVIII/146/97 z dnia 21.04.1997 r. publ. Dz. Urz. Woj. Gorz. Nr 6 poz. 72 z dnia 06.08.1997 r.	**3,59**

5.	Zmiana MPZP w Parzeńsku	Karsko -790/6, 790/7	Zabudowa letniskowa	XIV/78/2000 z dnia 30.08.2000 r.	XX/138/2001 z dnia 15.10.2001 r. Publ. Dz. Urz. Woj. Zach. Nr 41 poz. 964 z dnia 26.10.2001 r.	**0,12**
6.	Zmiana MPZP w Kinicach	Kinice – 230	Zabudowa letniskowa	XX/134/2001 z dnia 15.10.2001 r.	XXVI/170/2002 z dnia 16.09.2002 r. Publ. Dz. Urz. Woj. Zach. Nr 78 poz. 1618 z dnia 31.10.2002 r.	**1,7121**
7.	Zmiana MPZP w Kinicach	Kinice – 223/3, 223/4, 226/6, 226/8	Zabudowa letniskowa	XX/137/2001 z dnia 15.10.2001 r.	XXVI/171/2002 z dnia 16.09.2002 r. Publ. Dz. Urz. Woj. Zach. Nr 78 poz. 1619 z dnia 31.10.2002 r.	**7,75**
						24,36 ha

PLANY UCHWALONE- na podstawie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z 2003 roku.

L.p.	Tytuł Planu	Obręb, Nr działek	Przedmiot planu	Nr uchwały o przystąpieniu	Nr uchwały planu Publikacja	Powierzchnia (ha)
8.	MPZP Świątki	Świątki – 28/2, 34/1, 34/2, 34/3, 34/4	Funkcja usługowo-produkcyjna	XII/70/2007 z dnia 28.12.2007 r.	XVII/114/2008 z dnia 22.09.2008 r. Publ.: Dz. Urz. Woj. Zach. Nr 93 poz. 1980 z dnia 14.11.2008 r.	2,22
9.	MPZP Kinice	Kinice Strefa I oraz II	Zabudowa letniskowa	XXXII/193/2006 XXXII/194/2006 z dnia 30.06.2006 r. scalone uchwałą VIII/46/07 z dnia 11.06.2007 r.	XXII/158/2009 z dnia 11.03.2009 r. Publ. Dz. Urz. Woj. Zach. Nr 17 poz. 693 z dnia 19.05.2009 r.	34,92
10.	Zmiana MPZP w Giżynie	Giżyn – cz. dz. 296/1	Zabudowa mieszkalna	XXXII/189/2006 z dnia 30.06.2006 r.	XIV/96/2008 z dnia 25.04.2008 r.. Publ. Dz. Urz. Woj. Zach. Nr 65 poz. 1437 z dnia 18.07.2008 r.	0,49
11.	MPZP Golin	Karsko – cz. dz. 502/1	Eksploatacja złoża kruszywa naturalnego	IX/48/07 z dnia 26.07.2007 r.	XVII/113/08 z dnia 22.09.2008 r. Publ. Dz. Urz. Woj. Zach. Nr 93 poz. 1979 z dnia 14.11.2008 r.	43,5
12.	MPZP Trzcinna – Świątki	Świątki – 33/1, 33/2, 35 Trzcinna – 611, 617/1, 617/5, 617/4, 617/3, 617/2, 616/6, 616/5, 612	Funkcja produkcyjno – usługowa	V/19/07 z dnia 19.02.2007 r.	XXXVIII/264/10 z dnia 09.11.2010 r. Publ. Dz. Urz. Woj. Zach. Nr 50 poz. 862 z dnia 20.04.2011 r.	22,62
13.	MPZP Karsko	Karsko – od 520/5 do 520/16, cz. dz. 520/56, 554,	Zabudowa mieszkalna	V/20/07 z dnia 19.02.2007 r.	III/22/11 z dnia 23.02.2011 r. Publ: Dz. Urz. Woj. Zach. Nr 41 poz. 717 z dnia 06.04.2011 r.	25,30
14.	MPZP Giżyn	Giżyn 201/1, 543/6, 195/7, 201/6, 193/2, 185/1, 190/1, 190/2, 179, 201/5, 199, 197, 198, 184, 186/1, 187, 192, 182, 180, 178, 176, 175, 171/2, 173, 189, 188, 181/4, 270, 163, 164, 166, 171/1	Funkcja produkcyjno - usługowa	V/18/07 z dnia 19.02.2007 r.	V/37/11 z dnia 27.04.2011 r. Publ.: Dz. Urz. Woj. Zach. Nr 68 poz. 1211 z dnia 06.06.2011 r.	63,41
15.	MPZP Wiatraki	Świątki, Nowogródek Pomorski, Trzcinna	Zespół elektrowni wiatrowych	V/36/11 z dnia 27.04.2011 r.	Nr XIII / 80 / 12 z dnia 28.03.2012 r. Publ. Dz. Urz. Woj. Zach. poz. 1324 z dnia 08.06.2012 r.	650,8

16.	MPZP Wiatraki Golin	Trzcinna	Zespół elektrowni wiatrowych	VII/46/11 z dnia 01.09.2011 r.	Nr XIII / 81 / 12 z dnia 28.03.2012 r. Publ. Dz. Urz. Woj. Zach. poz. 958 z dnia 27.04.2012 r.	366,7
						1209,96

6.1.2. Plany w toku

W trakcie opracowania jest jeden plan zagospodarowania przestrzennego – uchwała Nr VII/47/11 Rady Gminy Nowogródek Pomorski z dnia 1 września 2011 roku w sprawie przystąpienia do sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego we wsi Kinice.

6.2. Obszary dla których sporządzenie planu jest obowiązkowe

1. Na terenie gminy Nowogródek Pomorski nie wyznacza się obszarów wymagających przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości.
2. Lokalizację wielkopowierzchniowych obiektów handlowych dopuszcza się na terenach przeznaczonych na cele rozwoju zabudowy produkcyjno usługowej.
3. Sporządzenie m.p.z.p. jest obowiązkowe dla terenów przestrzeni publicznych, w szczególności m.p.z.p. należy sporządzić:;
   1) dla obszarów przestrzeni publicznych wskazanych nad Jeziorem Karskie Wielkie;
   2) dla obszaru przestrzeni publicznej w Giżynie, nad Jeziorem Sulimierskim.

6.3. Obszary dla których gmina zamierza sporządzić plan

Gmina zamierza sporządzić miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego dla wyznaczonych w Studium obszarów rozwoju zabudowy, dotychczas nieposiadających miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, obejmujących wyznaczone w Studium obszary:

- obszary rozwoju zabudowy, o charakterze wielofunkcyjnym, we wsiach: Nowogródek Pomorski, Karsko, Trzcinna;
- obszar rozwoju zabudowy usługowej (w tym usług turystycznych), w Nowogródku Pomorskim;
- obszary rozwoju zabudowy usług turystycznych, rekreacji indywidualnej i letniskowej: trzy kompleksy w Kinicach: Kinice Nowe nad Jez. Karskie Wielkie (uzupełnienie na obszarach, które dotychczas nie są objęte planami, Kinice – przy drodze do Ulejna, nad Jeziorem Sumiackim, Kinice – po północnej stronie drogi z Kinic do Nowogródka, Ulejno, Karsko – na południowym brzegu Jeziora Karsko Wielkie;
- obszary rozwoju zabudowy produkcyjno usługowej tworzące park przemysłowy, związany między innymi z węzłem „Myślibórz" na drodze S3, wyznacza się w rejonie Giżyna (Giżyn Jabłonki i Giżyn Młyn);
- obszary rozwoju zabudowy produkcyjno usługowej wyznaczone w miejscowościach: Trzcinna (pomiędzy dawną drogą nr 3 a linią kolejową), Trzcinna – Smólsko (obejmujący teren nieczynnej stacji benzynowej i jej okolice), Golin (obejmujący teren po d. PGR i jego sąsiedztwo);
- tereny wymagające rewitalizacji i rewaloryzacji: obszar folwarku w Sumiaku i jego sąsiedztwo;
- tereny lokalizacji obiektów inwentarskich przewidzianych dla chowu lub hodowli zwierząt w liczbie nie mniejszej niż 40 dużych jednostek przeliczeniowych.

CZĘŚĆ III - ANEKSY DO STUDIUM

ANEKS NR 1: GMINNA EWIDENCJA ZABYTKÓW NA TERENIE GMINY NOWOGRÓDEK POMORSKI

Lp.	Miejscowość	Obiekt	Adres	Rejestr zabytków	Datowanie	Działka nr ewid. własność
	Świątki-Nowogródek Pomorski	aleja kasztanowców	przy drodze Świątki-Nowogródek Pomorski		kon. XIX w. –pocz. XX w.	32 powiatowa
	Trzcinna-Karsko	aleja klonowa	przy drodze Trzcinna-Karsko		kon. XIX w. –pocz. XX w.	235/2 i 235/3 powiatowa
	GIŻYN (Giesenbrügge)	układ ruralistyczny – owalnica/ ulicówka	płn.-zach. kraniec gminy, nad Jeziorem Sulimierskim		XIII w.	nie dotyczy
	jw.	zbór protestancki, od 1945 r. magazyn	w centrum wsi, wsch. część XIII-w. nawsia, od płd. przylega do parku	nr A-109 z 21.12.2002 r.	1890 r.	306 komunalna
	jw.	kościół filialny p. w. Podwyż-szenia Krzyża Świętego	płn.-wsch. część wsi, na terenie dawnego majatku, na skraju parku		1936 r.	299 wyznaniowa
	jw.	park popałacowy	płn. część wsi, na zach. od założenia folwarcznego, pałac nie istnieje	nr 214 z 29.08.1977 r.	XVIII w.	296/1 prywatna
	jw.	cmentarz poewangelicki, ob. komunalny	płd.-zach. część wsi, po wsch. stronie drogi, po płd. stronie d. cmentarza		pocz. XX w.	509 komunalna
	jw.	cmentarz poewangelicki i prokatolicki, nieczynny	płd.-zach. część wsi, po wsch. stronie drogi, na skraju lasu		poł. XIX w.	509 komunalna
	jw.	kaplica-mauzoleum rodu von Borcke	płd.-zach. część wsi, na terenie d. cmentarza	typowana do wpisu do rej. zab.	1 poł. XIX w.	509 komunalna
	jw.	budynek młyna w zespole młyna elektrycznego	na płn.-zach. od wsi, tzw. Giżyn Młyn, po wsch. stronie szosy	zespół młyna typowany do wpisu do rej. zab.	4 ćw. XIX w.	85/3 prywatna
	jw.	budynek mieszkalno-biurowy w zespole młyna	Giżyn nr 72	zespół młyna typowany do wpisu do rej. zab.	1 ćw. XX w.	85/6 prywatna
	jw.	budynek mieszkalny w zespole młyna	Giżyn nr 74	zespół młyna typowany do wpisu do rej. zab.	4 ćw. XIX w.	169 prywatna
	jw.	droga brukowana	płn.-wsch. część wsi, droga do Rokitna		XIX w.	408 powiatowa
	jw.	budynek mieszkalny	Giżyn nr 4		I. 30-ste XX w.	137 prywatna
	GIŻYN	budynek mieszkalno-gospodarczy	Giżyn nr 28		1926-1930	470 prywatna
	jw.	budynek mieszkalno-gospodarczy	Giżyn nr 29		1926-1930	465 prywatna
	jw.	budynek mieszkalno-gospodarczy	Giżyn nr 30A-B		1926-1930	432/4 i 433 prywatna
	jw.	budynek mieszkalno-gospodarczy	Giżyn nr 32		1926-1930	425 prywatna
	jw.	budynek mieszkalno-gospodarczy	Giżyn nr 39		1926-1930	379 prywatna
	jw.	budynek mieszkalno-gospodarczy	Giżyn nr 41		1926-1930	360 prywatna
	jw.	budynek mieszkalno-gospodarczy	Giżyn nr 42		1926-1930	361 prywatna

	jw.	budynek mieszkalno-gospodarczy	Giżyn nr 44		1926-1930	366 prywatna
	jw.	budynek mieszkalny	Giżyn nr 46		lata 20-30-ste XX w.	370 prywatna
	jw.	budynek mieszkalny	Giżyn nr 50		lata 20-30-ste XX w.	311/1 prywatna
	jw.	budynek mieszkalny	Giżyn nr 61		XIX/XX w.	292/2 prywatna
	jw.	budynek mieszkalny	Giżyn nr 67		XIX/XX w.	123/1 prywatna
	jw.	budynek mieszkalno-gospodarczy	Giżyn nr 75		1926-1930	198 prywatna
	jw.	budynek mieszkalno-gospodarczy	Giżyn nr 76		1926-1930	201/3 prywatna
	jw.	budynek mieszkalno-gospodarczy	Giżyn nr 81		1926-1930	224/2 prywatna
	GOLIN (Gollin)	cmentarz jeńców wojennych	na płd.-wsch. od Nowogródka, po płn. stronie szosy do Karska		1939-1945	505 prywatna
	jw.	park dworski	na płd.-wsch. od Nowogródka, po płd. stronie szosy do Karska		ok. 1830-1840	511/22 prywatna
	KARLIN (Keller)	cmentarz poewangelicki	na wsch. od Nowogródka Pomorskiego, na płn. od szosy Nowogródek-Karsko		pocz. XX w.	184 komunalna
	KARSKO (Karzig)	układ ruralistyczny – owalnica	wsch. część gminy, na skraju Puszczy Gorzowskiej		XIII w., 1202-1208	nie dotyczy
	jw.	zbór protestancki, ob. kościół filialny p. w. św. Antoniego	w centrum wsi, ul. Mieszka I 20	nr 126 z 04.07.1956 r.	XIII w., 2 poł. XIX w.	574 wyznaniowa
	jw.	cmentarz przykościelny	w centrum wsi, teren przykościelny		XIII w.	574 wyznaniowa
	jw.	ogrodzenie kościelne	w centrum wsi, teren przykościelny		2 poł. XIX w.	574 wyznaniowa
	jw.	cmentarz poewangelicki, ob. komunalny	płd.-zach. część wsi, zach. strona ul. Gorzowskiej		poł. XIX w.	695 komunalna
	jw.	zespół dworsko-parkowo-folwarczny	w centrum wsi, po płd.-zach. stronie kościoła	dwór (1) i (2), park wpisane do rejestru zabytków	1624, 1755 r., 1860-1939	520/25, 520/23, 520/48, 520/47 państwowa/ prywatna
	jw.	dwór (1) ruina	płn.-zach. część wsi, płn. kraniec założenia	nr 757 z 20.04.1974 r.	1624 r., XIX w.	520/25 prywatna
	jw.	dwór (2)	płn.-zach. część wsi, obok kościoła	nr 243 z 22.10.1957 r.	1775 r.	520/25 prywatna
	jw.	park dworski	płn.-zach. część wsi, po wsch. stronie folwarku	nr 239 z 07.02.1978 r.	XVIII w., pocz. XX w.	520/25 prywatna
	jw.	oficyna, ob. budynek mieszkalny	w zespole folwarcznym, ul. Mieszka I 14		3 ćw. XIX w.	520/20 prywatna
	jw.	ogrodzenie z dwiema bramami	w zespole dworsko-parkowo-folwarcznym		XVIII w.	520/25 prywatna
	jw.	podwórze folwarczne z nawierzchnią brukowaną	w centrum wsi, na zach. od dworów i parku		1860-1939	520/48 państwowa
	jw.	droga o nawierzchni brukowanej	ul. Ogrodowa		XIX w.	731 komunalna
	jw.	aleja drzew liściastych (lipy i kasztanowce)	ul. Mieszka I		2 poł. XIX w. – 1 poł. XX w.	553 powiatowa

	jw.	gorzelnia	ul. Ogrodowa nr 2		1 ćw. XX w.	657 komunalna
	jw.	stodoła	ul. Gorzowska nr 13		2 poł. XIX w.	646 prywatna
	jw.	budynek mieszkalny	ul. Mieszka I nr 1		4 ćw. XIX w.	555/2 prywatna
	jw.	budynek mieszkalny	ul. Mieszka I nr 9		XIX/XX w.	564/1 prywatna
	KARSKO	budynek mieszkalny	ul. Mieszka I nr 10		kon. XIX w.	566 prywatna
	jw.	dom kościelnego, ob. budynek mieszkalny	ul. Mieszka I nr 19		ok. 1890 r.	520/23 prywatna
	jw.	budynek mieszkalny	ul. Mieszka I nr 29		kon. XIX w.	588/3 prywatna
	jw.	budynek mieszkalny, tzw. ośmiorak	ul. Mieszka I nr 37		4 ćw. XIX w.	239/13 i 239/16 prywatna
	jw.	dwór w d. zespole nadleśnictwa królewskiego	ul. Mieszka I nr 40	zespół typowany do wpisu do rej.	1 ćw. XIX w.	539/32 prywatna
	jw.	budynek gospodarczy z częścią mieszkalną	w d. zespole nadleśnictwa, ul. Mieszka I nr 42	zespół typowany do wpisu do rej.	4 ćw. XIX w.	539/32 prywatna
	jw.	budynek mieszkalny, ob. poczta	ul. Mieszka I nr 48		1 ćw. XX w.	666 państwowa
	jw.	budynek mieszkalny	ul. Mieszka I nr 50		3 ćw. XIX w.	664/1 prywatna
	jw.	budynek mieszkalny	ul. Mieszka I nr 54	typowany do wpisu do rej. zab.	poł. XIX w.	656/1 prywatna
	jw.	kamienica	ul. Mieszka I nr 57		XIX/XX w.	644 prywatna
	jw.	budynek mieszkalny	ul. Mieszka I nr 60		4 ćw. XIX w.	638 prywatna
	jw.	budynek mieszkalny	ul. Mieszka I nr 66		4 ćw. XIX w.	623 prywatna
	jw.	budynek mieszkalny	ul. Mieszka I nr 73		4 ćw. XIX w.	612 prywatna
	jw.	leśniczówka	ul. Ogrodowa nr 7		1915 r.	239/33 państwowa
	jw.	budynek mieszkalny	ul. Ogrodowa nr 13		1884 r.	732 prywatna
	jw.	budynek mieszkalny	ul. Ogrodowa nr 22		pocz. XX w.	716 prywatna
	jw.	budynek mieszkalny	ul. Ogrodowa nr 23		pocz. XX w.	715/1 prywatna
	jw.	budynek mieszkalny	ul. Pionierów nr 8/1-2		2 poł. XIX w.	752 prywatna
	jw.	budynek mieszkalny	pl. Jedności Narodowej 16		1923 r.	475 prywatna
	KINICE (Kienitz)	kościół filialny p. w. MB Wspomożenie Wiernych	płn. część wsi, po zach. stronie drogi do Ulejna	typowany do wpisu do rej. zab.	4 ćw. XIX w.	68/1 wyznaniowa
	jw.	cmentarz poewangelicki, ob. komunalny	wsch. część wsi, po płd. stronie szosy Myślibórz-Barlinek		poł. XIX w.	181 komunalna
	jw.	kaplica cmentarna	na terenie cmentarza komunalnego		1 ćw. XX w.	181 komunalna
	jw.	park podworski	płn-wsch. część wsi, wsch. strona drogi do Ulejna		2 ćw. XIX w.	126/2 komunalna

	jw.	budynek gospodarczy	w dawnym zespole folwarcznym		pocz. XX w.	prywatna
	jw.	budynek gospodarczy (remiza strażacka?)	w centrum wsi, w rozwidleniu dróg		2 poł. XIX w.	128 komunalna
	jw.	transformator	w centrum wsi, po płn. stronie drogi wojewódzkiej		lata 30-ste XX w.	79 państwowa
	jw.	droga o nawierzchni brukowanej	płn. część wsi, lokalna droga przez Ulejno do Mostkowa		XIX w.	104 komunalna
	jw.	leśniczówka	Kinice nr 8	typowana do wpisu do rej. zab.	ok. 1910 r.	58/3 państwowa
		stodoła	Kinice nr 8	typowana do wpisu do rej. zab.	ok. 1910 r.	58/3 państwowa
	jw.	szkoła, ob. budynek mieszkalny	Kinice nr 33		4 ćw. XIX w.	68/1 prywatna
	jw.	budynek mieszkalny	Kinice nr 34		pocz. XX w.	66 prywatna
	NOWOGRÓDEK POMORSKI (Neuenburg)	układ urbanistyczno-ruralistyczny	zach. część gminy, na wsch. od trasy Gorzów Wlkp.-Szczecin		XIII w., 1298 r.	nie dotyczy
	jw.	kościół parafialny p.w. Matki Bożej Królowej Polski	ul. 700-lecia nr 3	nr 138 z 31.07.1956 r.	2 poł. XIIII w., 1752 r.	175 wyznaniowa
	jw.	cmentarz przykościelny	na działce kościelnej		2 poł. XIII w.	175 wyznaniowa
	jw.	ogrodzenie kościelne wraz z murem oporowym	na działce kościelnej		XIII w., XVIII w.	175 wyznaniowa
	jw.	cmentarz poewangelicki, ob. komunalny	płd-wsch. część wsi, po wsch. stronie ulicy Gorzowskiej		pocz. XIX w.	228 komunalna
	NOWOGRÓDEK POMORSKI	kaplica cmentarna	na terenie cmentarza komunalnego		ok. 1930 r.	228 komunalna
	jw.	zespół dworsko-parkowo-folwarczny, tzw. Folwark Sumiak	na płn.-wsch. od wsi, po obu stronach szosy do Barlinka, ul. Barlinecka		1 poł. XIX w. – 1939 r.	454/57, 458/14, 454/16, 454/15 prywatna
	jw.	dwór w dawnym Folwarku Sumiak	ul. Barlinecka nr 13-14		kon. XIX w.	454/17 i 454/57 prywatna
	jw.	park dworski w dawnym Folwarku Sumiak	na płn.-wsch. od wsi, płn.-zach. strona dworu, płn. strona szosy do Barlinka		1 poł. XIX w.	454/57 prywatna
	jw.	aleja lipowa w dawnym Folwarku Sumiak	na płn.-wsch. od wsi, aleja łączy d. folwark z drogą Nowogródek-Karsko		kon. XIX w.	458/14 prywatna
	jw.	stajnia z częścią mieszkalną w dawnym Folwarku Sumiak	ul. Barlinecka nr 11-12		kon. XIX w.	454/15 i 454/16 prywatna
	jw.	budynek mieszkalny w d. kolonii robotników folwarku	ul. Barlinecka nr 9		kon. XIX w.	454/11 mieszkalne
	jw.	budynek mieszkalny w d. kolonii robotników folwarku	ul. Barlinecka nr 16		kon. XIX w.	458/7 prywatna
	jw.	wiatrak wieżowy typu holenderskiego (ruina)	na płd.-wsch. od wsi, płd. strona szosy do Karska		poł. XIX w.	361 prywatna
	jw.	ogrodzenie posesji	pl. św. Floriana nr 3B		pocz. XX w.	213 prywatna
	jw.	budynek mieszkalny	ul. 700-lecia nr 2		ok. 1910 r.	171/5 prywatna

	jw.	budynek mieszkalny	ul. Boczna nr 3	typowany do wpisu do rej. zab.	3 ćw. XIX w.	295 prywatna
	jw.	budynek mieszkalny	ul. Boczna nr 6	typowany do wpisu do rej. zab.	poł. XIX w.	292/1 prywatna
	jw.	budynek mieszkalny	ul. Boczna nr 9	typowany do wpisu do rej. zab.	pocz. XX w.	238 prywatna
	jw.	budynek mieszkalno-gospodarczy	ul. Boczna nr 12	typowany do wpisu do rej. zab.	3 ćw. XIX w.	197 prywatna
	jw.	budynek mieszkalny	ul. Gorzowska nr 19		lata 20-ste XX w.	306 prywatna
	jw.	budynek mieszkalny	ul. Gorzowska nr 21		lata 20-ste XX w.	305/1 prywatna
	jw.	budynek inwentarski	ul. Gorzowska nr 27		kon. XIX w.	298/1 prywatna
	NOWOGRÓDEK POMORSKI	budynek mieszkalny	Kolonia Nowogródek Pomorski nr 5		pocz. XX w.	428 prywatna
	jw.	budynek mieszkalny	Kolonia Nowogródek Pomorski nr 6	typowany do wpisu do rej. zab.	lata 20-ste XX w.	412/1 prywatna
	jw.	budynek gospodarczy	Kolonia Nowogródek Pomorski nr 6	typowany do wpisu do rej. zab.	lata 20-ste XX w.	412/1 prywatna
	jw.	plebania	ul. Kościelna nr 1		lata 20-ste XX w.	15 wyznaniowa
	jw.	budynek gospodarczo-magazynowy	ul. Kościelna nr 1		lata 20-ste XX w.	15 wyznaniowa
	jw.	budynek mieszkalny	ul. Krótka nr 3		pocz. XX w.	192/8 prywatna
	jw.	budynek mieszkalny	ul. Krótka nr 6		pocz. XX w.	224 prywatna
	jw.	budynek inwentarski	ul. Mickiewicza nr 9		1923 r.	103 prywatna
	jw.	budynek mieszkalny	ul. Mickiewicza nr 10		2 poł. XIX w.	14 prywatna
	jw.	budynek gospodarczy	ul. Mickiewicza nr 10		2 poł. XIX w.	14 prywatna
	jw.	willa	ul. Mickiewicza nr 16		1 ćw. XX w.	82/7 prywatna
	jw.	budynek mieszkalny	ul. Mickiewicza nr 21		2 poł. XIX w.	173/1 prywatna
	jw.	szkoła, ob. budynek mieszkalny	ul. Mickiewicza nr 22		lata 20-ste XX w.	176 prywatna
	jw.	budynek mieszkalny (willa), ob. poczta	ul. Pocztowa nr 1		lata 20-ste XX w.	168 państwowa
	jw.	budynek mieszkalny	ul. Pomorska nr 1		ok. 1870 r.	178 prywatna
	PARZEŃSKO (Wollhaus)	cmentarz poewangelicki	na płd.-wsch. od Nowogródka, w lesie, na lekkim wzniesieniu	typowany do wpisu do rejestru zabytków	1 poł. XIX w.	799 komunalna
	ROKITNO (Arnoldshof, Rockin)	cmentarz poewangelicki	na płn. skraju wsi, płn. strona drogi do Rychnowa		poł. XIX w.	63 komunalna
	jw.	transformator	na terenie posesji nr 6		lata 30-ste XX w.	94 państwowa

	jw.	stodoła	Rokitno nr 4		1 ćw. XX w.	51 prywatna
	ROKITNO	budynek mieszkalny	Rokitno nr 6		1922 r.	95/1 prywatna
	jw.	stodoła	Rokitno nr 6		ok. 1922 r.	95/1 prywatna
	jw.	stodoła	Rokitno nr 7		1 ćw. XX w.	96 prywatna
	jw.	budynek mieszkalny	Rokitno nr 20	typowany do wpisu do rej. zab.	1 poł. XIX w., pocz. XX w.	68/4 prywatna
	SMOLARY (Schöneberger Teerofen)	budynek mieszkalny	Smolary nr 3		ok. 1920 r.	348/4 państwowa
	jw.	budynek mieszkalny	Smolary nr 5		ok. 1910 r.	491/9 prywatna
	STAWNO (Schmiddelbrück)	leśniczówka, ob. budynek mieszkalny	Stawno nr 2		4 ćw. XIX w.	 prywatna
	jw.	obora w zespole dawnej leśniczówki	Stawno nr 2		1888 r.	 państwowa
	SUMIAK (Kleefeld)	szkoła z kaplicą	Sumiak nr 2	typowana do wpisu do rej. zab.	ok. 1910 r.	12/1, 13, 14 prywatna
	jw.	pomnik ku czci mieszkańców wsi poległych w pierwszej wojnie światowej	na terenie posesji nr 2, przed elewacją frontową szkoły z kaplicą	typowany do wpisu do rejestru zabytków	po 1918 r.	12/1, 13, 14 prywatna
	jw.	gospoda, ob. budynek mieszkalny	Sumiak nr 11	typowana do wpisu do rej. zab.	1 ćw. XX w.	176/1 prywatna
	ŚWIĄTKI (Tempelhof)	układ ruralistyczny – ulicówka z zespołem folwarcznym	zach. skraj gminy, po wsch. i zach. stronie trasy Gorzów Wlkp.-Szczecin		poł. XIII w.	nie dotyczy
	jw.	zespół pałacowo-parkowo-folwarczny	w centrum wsi, po wsch. stronie lokalnej drogi		1 poł. XIX w., 4 ćw. XIX w.	rozparcelowany
	jw.	park popałacowy	po wsch. stronie lokalnej drogi, wsch. część zespołu		1 poł. XIX w.	89/2 komunalna
	jw.	stodoła (obora) w dawnym zespole folwarcznym	Świątki nr 21	typowana do wpisu do rej. zab.	1851 r.	91 państwowa
	jw.	budynek inwentarski w d. zespole folwarcznym	Świątki nr 15 i 18		ok. poł. XIX w.	93 prywatna
	jw.	transformator	płd.- zach. część wsi, płd. strona szosy do Trzcinnej		lata 30-ste XX w.	76 państwowa
	jw.	stacja kolejowa, ob. budynek mieszkalny	Świątki nr 5, w zespole stacji kolejowej		ok. 1912 r.	28/3 państwowa/ komunalna/ prywatna
	ŚWIĄTKI	budynek gospodarczy (szalet)	w zespole stacji kolejowej		ok. 1912 r.	28/3 państwowa/ komunalna/ prywatna
	jw.	aleja lipowa	w zespole stacji kolejowej		ok. 1912 r.	28/3 państwowa/ komunalna/ prywatna
	jw.	budynek mieszkalny	Świątki nr 3, w zespole stacji kolejowej		ok. 1912 r.	28/6 państwowa/ prywatna
	jw.	budynek mieszkalny	Świątki nr 20		1930 r.	45/4 Prywatna

	jw.	kuźnia, ob. budynek gospodarczy	Świątki nr 20		kon. XIX w.	45/4 prywatna
	jw.	leśniczówka	Świątki nr 26		XIX/XX w.	44 państwowa
	TRZCINNA (Schöneberg)	układ ruralistyczny – owalnica	płd.-zach. część gminy, po wsch. stronie trasy Gorzów-Szczecin		XIII w., 1298 r.	nie dotyczy
	jw.	zbór protestancki, ob. kościół parafialny p. w. św. Józefa	w centrum wsi, po wsch. stronie drogi, na lekkim wzniesieniu	typowany do wpisu do rejestru zabytków	1898 r.	124 wyznaniowa
	jw.	cmentarz przykościelny	w centrum wsi, na działce kościelnej, na lekkim wzniesieniu		XIII w.	124 wyznaniowa
	jw.	cmentarz poewangelicki	wsch. część wsi, po wsch. stronie kościoła		poł. XIX w.	148 komunalna
	jw.	park podworski	płn.-zach. część wsi, po płn. stronie d. założenia folwarcznego		2 poł. XIX w.	89/2 komunalna
	jw.	transformator	w centrum wsi, pomiędzy wsią a d. folwarkiem, obok placu zabaw		lata 20-30-ste XX w.	86 państwowa
	jw.	aleja drzew liściastych (lipy)	w centrum wsi, wzdłuż drogi na osi N-S		pocz. XX w.	350/2 powiatowa
	jw.	budynek mieszkalny	Trzcinna nr 17		kon. XIX w.	72/1 prywatna
	jw.	kuźnia, ob. budynek gospodarczy	Trzcinna nr 20		pocz. XX w.	76/1 prywatna
	jw.	budynek mieszkalny	Trzcinna nr 27		2 poł. XIX w.	150/2 prywatna
	jw.	budynek inwentarsko-magazynowy	Trzcinna nr 29		2 poł. XIX w.	155 prywatna
	TRZCINNA	stodoła	Trzcinna nr 31		4 ćw. XIX w.	101/2 prywatna
	jw.	stodoła	Trzcinna nr 33A		4 ćw. XIX w.	104 prywatna
	jw.	budynek inwentarsko-magazynowy	Trzcinna nr 52		pocz. XX w.	313 prywatna
	jw.	budynek mieszkalny	Trzcinna nr 55A-B		2 poł. XIX w.	324/2 prywatna
	jw.	budynek mieszkalny	Trzcinna nr 56		lata 30-ste XX w.	325/2 prywatna
	jw.	kuźnia, ob. budynek gospodarczy	Trzcinna nr 57		1 ćw. XX w.	326 prywatna
	jw.	budynek mieszkalny	Trzcinna nr 71		4 ćw. XIX w.	140 prywatna
	jw.	szkoła, ob. budynek mieszkalny	Trzcinna nr 84	typowana do wpisu do rej. zab.	kon. XIX w.	125 komunalna/ prywatna

ZAŁĄCZNIK NR 2
do Uchwały Nr L/357/2023
Rady Gminy Nowogródek Pomorski
z dnia 26 października 2023 r.

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY NOWOGRÓDEK POMORSKI

– RYSUNEK STUDIUM –
(w formie ujednoliconej)

(dołączono jako osobne opracowanie)

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY NOWOGRÓDEK POMORSKI

ZAŁĄCZNIK NR 2

DO UCHWAŁY NR.....

RADY GMINY NOWOGRÓDEK POMORSKI

Z DNIA .....

LEGENDA

OZNACZENIA OGÓLNE
- granice gminy Nowogródek Pomorski
- granice województw
- granice gmin sąsiednich
- granice obrębów
- nazwy miejscowości

ZAGOSPODAROWANIE I UŻYTKOWANIE TERENÓW
STAN ISTNIEJĄCY
- tereny zabudowy wielorodzinnej
- tereny zabudowy jednorodzinnej
- tereny zabudowy zagrodowej
- tereny usług turystycznych i handlu
- tereny usług publicznych
- tereny usług publicznych z zielenią
- tereny przemysłowe, składowe
- skoncentrowane ośrodki produkcji rolnej i obsługi rolnictwa
- zabudowa letniskowa
- tereny rolnicze.....
- tereny rolnicze
- ogródki działkowe
- nieruchomość nieużytkowana
- wody i cieki
- leśniczówka
- plac zabaw
- sala wiejska
- przedszkole, szkoła
- remiza strażacka

KIERUNKI
- obszary przeznaczone na cele usług publicznych i rozwoju infrastruktury służącej wykonywaniu zadań własnych gminy
- projektowany bulwar spacerowy

OBSZARY UZUPEŁNIEŃ ZABUDOWY
- obszary uzupełnień zabudowy wsi o charakterze wielofunkcyjnym
- obszary uzupełnień zabudowy usługowej, w tym usług turystycznych, rekreacji indywidualnej i zabudowy letniskowej
- obszary uzupełnień zabudowy produkcyjno-usługowej

OBSZARY ROZWOJU ZABUDOWY
- obszary rozwoju zabudowy o charakterze wielofunkcyjnym
- obszary rozwoju zabudowy usługowej (w tym usług turystycznych)
- obszary rozwoju zabudowy usług turystycznych, rekreacji indywidualnej i zabudowy letniskowej
- obszary rozwoju zabudowy mieszkaniowej
- obszary rozwoju zabudowy produkcyjno-usługowej
- ~~tereny, na których dopuszcza się lokalizację elektrowni wiatrowych o mocy powyżej 100kW (zgodnie z obowiązującymi mpzp)~~
- ~~lokalizacja elektrowni wiatrowych wykazana w obowiązujących planach~~
- ~~strefa 45 db - strefa dopuszczalnego poziomu hałasu w środowisku powyżej 45 db, którego źródłem nie są drogi lub linie kolejowe~~
- ~~strefa 40 db - strefa dopuszczalnego poziomu hałasu w środowisku powyżej 40 db, którego źródłem nie są drogi lub linie kolejowe~~

ZAGOSPODAROWANIE TURYSTYCZNE
- tereny rekreacyjne z dostępem do jeziora
- trasy rowerowe

OBSZARY ORAZ ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, OCHRONY PRZYRODY I KRAJOBRAZU KULTUROWEGO
- obszary Natura 2000
- park krajobrazowy
- otulina parku krajobrazowego
- obszary chronionego krajobrazu
- użytek ekologiczny, nr na mapie
- projektowany użytek ekologiczny, nr na mapie
- pomnik przyrody, nr na mapie
- projektowany pomnik przyrody
- projektowany rezerwat przyrody
- obszary cenne przyrodniczo, nr na mapie
- kierunki powiązań przyrodniczych - do zachowania

KIERUNKI I ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ
- tereny rolnicze
- tereny rolnicze - użytki rolne klasy III
- lasy
- zadrzewienia, zakrzaczenia
- lasy ochronne
- tereny do zalesienia
- grunty orgniczne

ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ
obiekty wpisane do rejesru zabytków/najcenniejsze obiekty ujęte w gminnej ewidencji zabytków wskazane do wpisu do rejestru zabytków

istniejące/ projektowane
- kościół, zbór, kaplica
- dwór
- budynek mieszkalny, gospodarczy,
- inny budynek dawnej użyteczności publicznej, przemysłowy
- pomnik
- parki zabytkowe wpisane do rejestru zabytków
- pozostałe zabytkowe parki dworskie
- pozostałe zabytkowe parki dworskie
- zabytkowe cmentarze do zachowania
- strefa ochrony układu przestrzennych lub ich fragmentów
- strefy ochrony konserwatorskiej stanowisk archeologicznych W II
- strefy ochrony konserwatorskiej stanowisk archeologicznych W III

elementy krajobrazu kulturowego gminy do zachowania
- kapliczka, krzyż przydrożny
- zabytkowy wiatrak
- zabytkowe nawierzchnie dróg
- zadrzewienia przydrożne i inne założenia zieleni komponowanej

OBSZARY PROBLEMOWE
- strefa ograniczeń wzdłuż linii enengetycznych 110 kV po 20 m od osi linii (ograniczenia dla zabudowy)
- złoża kopalin udokumentowane i zarejestrowane
- obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji

KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ
TERENY OBIEKTÓW I URZĄDZEŃ KOMUNIKACJI
- tereny dróg
- droga krajowa S3
- miejsce obsługi podróżnych
- podstawowy układ dróg publicznych (drogi istniejące/ projektowane)
- pozostałe istniejące drogi publiczne
- projektowane drogi gminne (publiczne)
- wiadukty
- linia kolejowa nr 415 (Myślibórz- Gorzów Wielkopolski)

INFRASTRUKTURA TECHNICZNA
- teren ujęcia wody (W)
- teren oczyszczalni ścieków (Ks)
- projektowana oczyszczalnia ścieków (Ks)
- przepompownia ścieków
- urządzenia melioracji wodnych postawowych - kanały
- urządzenie melioracji wodnych postawowych - stacja pomp
- stacja transformatorowa
- linia elektroenergetyczna 15 kV
- linia elektroenergetyczna 110 kV
- maszt telefoni komórkowej
- lądowisko

SYTUACJA PLANISTYCZNA
- obszary obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzenego
- obszary miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w trakcie opracowania

LEGENDA DO ZMIANY NR 1
- tereny, na których dopuszcza się lokalizację elektrowni wiatrowych lub urządzeń fotowoltaicznych o mocy powyżej 500kW
- izofona 45 db - strefa dopuszczalnego poziomu hałasu w środowisku powyżej 45 db, którego źródłem nie są drogi lub linie kolejowe oraz z dopuszczeniem lokalizacji urządzeń fotowoltaicznych o mocy powyżej 500kW
- izofona 40 db - strefa dopuszczalnego poziomu hałasu w środowisku powyżej 40 db, którego źródłem nie są drogi lub linie kolejowe oraz z dopuszczeniem lokalizacji urządzeń fotowoltaicznych o mocy powyżej 500kW
- MNJ strefa zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej
- MNJ/U strefa zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z dopuszczeniem zabudowy usługowej
- MW strefa zabudowy wielofunkcyjnej
- P/U strefa zabudowy produkcyjno-usługowej
- ZI strefa zieleni
- R/PV strefa rolnicza z dopuszczeniem lokalizacji urządzeń fotowoltaicznych o mocy powyżej 500kW
- granica zmiany Studium nr 1

SKALA 1:10000

0 100 500 1000 2000m

ZAMAWIAJĄCY: WÓJT GMINY NOWOGRÓDEK POMORSKI	TYTUŁ: STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY NOWOGRÓDEK POMORSKI
TYTUŁ MAPY: STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY NOWOGRÓDEK POMORSKI	SKALA 1:10 000 — DATA OPRACOWANIA: STYCZEŃ 2014

BIURO URBANISTYCZNE spółka z o.o. — UL. GROTTGERA 26/3 80-311 GDAŃSK, TEL./ FAX. (48) (58) 554 64 60, e-mail:urbpp@pnp.gda.pl

ZESPÓŁ AUTORSKI:

1. mgr inż. arch. Aleksandra Piskorska	główny projektant	Pracownia Planowania Przestrzennego nr wpisu 0-0010/2002 z dn. 07.02.2002	
2. mgr inż. Michał Roth	asystent projektanta infrastruktura techniczna		
3. mgr Katarzyna Hryniewicz	środowisko przyrodnicze		
4. mgr Maciej Mach	środowisko przyrodnicze		

ZAŁĄCZNIK NR 3
do Uchwały Nr L/357/2023
Rady Gminy Nowogródek Pomorski
z dnia 26 października 2023 r.

ROZSTRZYGNIĘCIE
o sposobie rozpatrzenia uwag do wyłożonego do publicznego wglądu projektu zmiany studium

Na podstawie art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 977 ze zm.) w związku z art. 65 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1688), Rada Gminy Nowogródek Pomorski rozstrzyga co następuje:

§1.

Do wyłożonego do publicznego wglądu projektu studium w dniach od 01 marca 2023 r. do 23 marca 2023 r., w nieprzekraczalnym terminie do 14 kwietnia 2023 r. wpłynęła 1 uwaga, dotycząca rozszerzenia granic terenów, na których dopuszcza się lokalizację elektrowni wiatrowych lub urządzeń fotowoltaicznych o mocy powyżej 500kW, o obszary w obrębie miejscowości Świątki, Trzcinna.

§2.

Uwaga o której mowa w par. 1 została rozpatrzona przez Wójta Gminy Nowogródek Pomorski jako nieuwzględniona, zgodnie z rozstrzygnięciem z dnia 18 kwietnia 2023 r.

§3.

W związku z powyższym Rada Gminy Nowogródek Pomorski rozstrzyga o nieuwzględnieniu uwagi, o której mowa w par. 1.

ZAŁĄCZNIK NR 4
do Uchwały Nr L/357/2023
Rady Gminy Nowogródek Pomorski
z dnia 26 października 2023 r.

ZBIÓR DANYCH PRZESTRZENNYCH
utworzonych dla zmiany studium

Na podstawie art. 67a ust. 3 i 5 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2023 poz. 977 ze zm.) w związku z art. 65 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1688), Rada Gminy Nowogródek Pomorski przygotowała dane przestrzenne dla zmiany studium, które stanowią załącznik w postaci cyfrowej do uchwały.

UZASADNIENIE
do Uchwały Nr L/357/2023
Rady Gminy Nowogródek Pomorski
z dnia 26 października 2023 r.

Zmianę studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Nowogródek Pomorski zainicjowała Uchwała Nr XXXVIII/258/2022 Rady Gminy Nowogródek Pomorski z dnia 23 czerwca 2022 r. Celem zmiany studium jest wprowadzenie korekt dotyczących przesądzeń kierunkowych do dokumentu przyjętego uchwałą Nr XXVIII/168/14 Rady Gminy Nowogródek Pomorski z dnia 24 stycznia 2014 r. poprzez zmianę zapisów dotyczących:

1) wybranych obszarów wskazanych na załączniku graficznym stanowiącym integralną część uchwały intencyjnej;
2) terenów, na których dopuszcza się lokalizację elektrowni wiatrowych o mocy powyżej 100kV (zgodnie z obowiązującymi mpzp);
3) izofony 45 db - strefa dopuszczalnego poziomu hałasu w środowisku powyżej 45 db, którego źródłem nie są drogi lub linie kolejowe;
4) izofony 40 db - strefa dopuszczalnego poziomu hałasu w środowisku powyżej 40 db, którego źródłem nie są drogi lub linie kolejowe.

Dotychczasowe ustalenia wymagały zmiany ze względu na potrzebę określenia nowego sposobu zagospodarowania dla wybranych terenów w rejonie miejscowości Karsko, Kinice oraz Trzcinna, a także wskazania obszarów, na których dopuszcza się lokalizację urządzeń fotowoltaicznych o mocy powyżej 500kW. W oparciu o wprowadzane zapisy mogą zostać sporządzone plany miejscowe, które szczegółowo określą przeznaczenie dla poszczególnych gruntów, a także zasady realizacji zabudowy i zagospodarowania.

Zmiana studium nr 1 polega na określeniu nowych kierunków zagospodarowania dla wybranych obszarów, które wprowadzono w formie ujednoliconej. Zmiany w tekście studium stanowiącym załącznik nr 1 do niniejszej uchwały zostały uzupełnione o pojedyncze ustalenia na stronach 2, 6, 39, 40, 41, 43, 44, 47, 48, 49, 61, 68 z wyróżnieniem zmian kolorem czerwonym. Natomiast zmiany wprowadzone na rysunku studium stanowiącym załącznik nr 2 zostały omówione w legendzie.